

КАРЛ МАЙ КРЮГЕР БЕЙ

Част 2 от „Сатана и Юда Искаримтски“

Превод от немски: Веселин Радков, —

chitanka.info

ПЪРВА ГЛАВА

ЕДИН МИЛИОНЕР

Преди да продължа да разказвам нашите по-нататъшни приключения, трябва да се върна на някои по-предишни събития. Това беше доста преди описаните вече преживелици. Тогава току-що се бях върнал от едно пътуване до Южна Америка. След благополучно преминалото презокеанско плаване параходът ми спря в Бремерхафен и аз отседнах в много известния „Льорс хотел“.

Докато обядвахме срещу мен седеше някакъв млад господин може би на двайсет и пет, двайсет и шест години, който не вземаше никакво участие в общия разговор, но затова пък както изглеждаше бе посветил цялото си внимание на мен. Той непрекъснато ми отправяше изпитателни погледи, но като че все още не можеше да реши дали ме познава или не. Имах чувството, че вече някъде съм го виждал, но това сигурно е било съвсем бегло, понеже в мен не бе останал никакъв поясен спомен. Най-сетне, след като сервираха десерта, погледът му се разведри. Личеше си, че вече беше подредил нещата в паметта си и се беше сетил нещо за мен. Но с това вниманието, което ми отделяше, никак не намаля. Погледът му пак не се откъсваше от мен и внимателно следеше всяко мое движение.

Щом се нахраних аз се уединих на малка масичка до един прозорец, за да изпия там кафето си. Младият човек започна да се разхожда нагоре-надолу из ресторанта. Личеше си, че много му се иска да ме заговори, но все още умуваше как да подхване разговора. Най-после с решително движение той се обърна към мен, приближи се и като направи не толкова сръчен, колкото добронамерен поклон, ми каза:

— Извинете, господине! Не сме ли се виждали вече с вас?

— Възможно е — отговорих аз и се изправих, за да отвърна на поклона му. — Може би си спомняте по-добре от мен мястото, където е станало това.

— Беше отвъд океана в Съединените щати. Струва ми се, че се срещнахме нейде по пътя от Хамилтън за Белмонт в Невада. Познавате ли тези градове?

— Разбира се. И кога е било това?

— Преди около четири години. Ние бяхме цяла група златотърсачи и бягахме от една орда навахи. На всичко отгоре така се бяхме заблудили, че изобщо не можехме вече да се ориентираме в планините и много вероятно щяхме да загинем, ако за наше щастие не бяхме срещнали Винету.

— А-а, Винету!

— Значи познавате този прочут вожд на апачите?

— Малко.

— Само малко ли? Ако Вие сте онзи господин, за когото ви мисля, сигурно го познавате много по-добре от „малко“. Тогава той беше тръгнал на път за Моно Лейк, където искаше да се срещне с най-добрия си приятел и ни разреши да го придружаваме, понеже вече бяхме решили да се отправим за Калифорния като се прехвърлим през Сиера Невада. Добрахме се до езерото без премеждия и там се натъкнахме на други бели, към които се присъединихме. През последния ден, преди да продължим ездата си, пристигна и приятелят на Винету. Двамата се канеха да се качат високо в планините, за да ловуват там и преди още да настъпи утрото на следващия ден те ни напуснаха. Ето защо Вие останяхте край нашия лагерен огън само няколко кратки часа и не сте запомнили добре лицето ми.

— Аз ли? — попитах го, преструвайки се на учуден.

— Ами да, Вие! Или не сте приятелят на Винету? Вярно, че на времето носехте съвсем други дрехи. По тази причина не успях тъй бързо да си спомня кой сте и къде съм ви виждал преди.

— Ами как се казва човекът, за когото ме мислите?

— Олд Шетърхенд. Ако съм се заблудил, Ви моля да ми простите безпокойството!

— Не ме безпокоите. Напротив. Ще си позволя въпроса дали след обяд пиете кафе?

— Тъкмо се канех да си поръчам чаша кафе.

— Тогава Ви моля да го изпиете при мен! Моля, седнете! Той се отзова на поканата ми, а после каза:

— Значи все пак сте Олд Шетърхенд?

— Аз съм, но моля Ви не викайте толкова силно! На тук присъстващите сигурно ще е съвсем безразлично кой съм и как се наричам отвъд океана в американския Запад.

— Радостта ми е причината така да се развивам. Но лесно можете да си представите, че съм във възторг да срещна тук един толкова...

-Тихо! — прекъснах го аз. — Тук в морето на цивилизацията съм само една капка, която просто се губи. Ето, прочетете истинското ми име!

Разменихме визитните си картички. На неговата пишеше: Конрад Вернер.

Докато четях името му той ме наблюдаваше така, като че очакваше то да ми е известно и да покажа известна изненада. Но понеже подобно нещо не се случи, той попита:

— Не сте ли чували някога името ми?

— Вероятно съм го чувал доста често, защото в Германия Вернеровците хич не са малко.

— Искам да кажа отвъд океана.

— Хмм! Не си спомням, но допускам, че на времето съм го чул от устата Ви.

— Друго имах предвид. Сега името Конрад Вернер се споменава твърде често в Америка. Бъдете тъй добър да си спомните за Ойл Суомп. (Петролно блато. Б. пр.)

— Ойл Суомп? Хмм! Наистина имам чувството, като че ли съм чувал вече това име във връзка с някакви по-особени обстоятелства. Някакво селище ли е или блато?

— Беше блато, но сега е много известно селище. Малко съм учуден, че не Ви е познато.

— Откога хората говорят за него?

— Почти две години.

— Точно толкова време прекарах в Южна Америка и то в такива райони, където госпожа Мълва пристига с голямо закъснение, така че не ме мислете за някой истински тунгузец или калмик!

— О, не! Още повече се радвам на възможността сега да Ви кажа, че онзи безпомощен на времето човек стана крал на петрола.

— Крал на петрола? Тогава от все сърце ви пожелавам щастие!

— Благодаря Ви! Докато бяхме заедно с Вас и Винету, наистина и през ум не ми минаваше, че ме очаква такова щастие. Всъщност дължа голяма благодарност на апача, понеже той ни придума да тръгнем за Калифорния. И неговия добър съвет ме направи милионер.

— Ако наистина сте такъв, тогава Ви моля да не се сърдите, че е станало така.

— Не, не! — засмя се той. — Ако знаехте кой и какъв съм бил по-рано, сигурно щяхте да разберете колко излишна е молбата Ви.

— Е, че какво толкова сте били преди?

— Бях негодник! Родил съм се в сиропиталище и бях тръгнал по такъв път, който неминуемо щеше да ме отведе в затвора!

— Какво говорите! Щом е така, Вие сигурно сте скъсали веднъж завинаги с тези спомени и ще е по-добре да не приказвате за това.

— И през ум не би ми минало да споделям тези неща с някой друг човек, но понеже сте Олд Шетърхенд, ми се иска пред Вас да разкрия сърцето си. Може би Ви е познат онзи край, откъдето произхождам.

Той спомена едно малко градче в Ерцгебирге.

— Много добре го знам — кимнах аз. — Няколко пъти съм бил там.

— В такъв случай сигурно знаете и плачевните условия на живот, които царят или царяха там. Представете си едно съвсем обедняло население и един дом на социални грижи с къде-къде още по-бедни обитатели! Те бяха предоставени най-вече сами на себе си и на онова, което изпросваха от околните села. По няколко сурови картофа, няколко филии сух хляб, парченце кораво сирене — това беше всичко, което донасяха вкъщи от просията си. От събраните неща умните си приготвяха някакво ядене, но за съжаление майка ми не беше доста умна.

— Майка Ви ли? И тя ли живееше в приюта за бедни?

— Да. Нали ви казах, че там съм роден. Още когато съм бил само на няколко седмици, тя е започнала да ме разнася из околните села. По-късно ме мъкнеше до себе си. Така е събуждала състраданието на хората. И аз като нея бях облечен в парцали, а тя направо ме възпита в просия. Когато влизахме в някоя къща или пък срещяхме някого на улицата тя особено държеше да хленча така, сякаш умирах от глад или от студ. За да изпълнявам успешно ролята си не беше нужно да се

преструвам кой знае колко много, защото и без друго тя се грижеше да изпитвам непрекъснато глад. Майка ми почти не ядеше, а на мен ми даваше толкова, колкото да не умра от глад. Продаваше почти всичко каквото получаваше от състрадателните хора. Все се намираха и такива люде, които даваха по няколко пфенинга за изпросения от нас хляб и с получените пари тя си купуваше ракия, която беше за нея над всичко, дори и над собственото ѝ дете.

— Какъв ужасен живот! Мисля, че е по-добре да говорим за нещо друго. Нали?

— Не! Ако ви разказвам подобни неща за майка си, аз го правя само за да направя по-ясна разликата между предишния си начин на живот и сегашния. Майка ми минаваше за неспасяемо загубен човек и ме влачеше по своя път, който непрекъснато я водеше все по-надолу, докато най-сетне общината ме принуди да постъпя на работа като чирак при един обуцар. Всъщност човекът беше само обикновен кърпач на обувки, понеже никой по-голям майстор не пожела да ме вземе при себе си. Даваше ми да ям малко, но затова пък за по-добро храносмилане често ми нашарваше гърба с обуцарския ремък. Лесно можете да си представите, че това никак не ми харесваше. Няколко пъти бягах от дома му, скитах се просейки наоколо, но винаги ме хващаха и ме връщаха обратно. Тъй изминаха две години. Нищо не научих и ставах все по-безполезен. Една хубава коледна вечер моят майстор взе да раздава подаръци на семейството си. Той си беше бедняк и не можеше да даде кой знае какво, но все пак всяко от децата получи по някаква дреболия. Най-малкото от всички получих аз, а именно — нищо! Когато изразих недоволството си, най-сетне и аз получих подарък — удари с ремъка. Обуцарят така ме би, както никога дотогава и накрая бях принуден с разкъравен гръб да се кача на студения таван, където спях върху няколко шепи слама, която бе така изпомачкана и разпиляна, че лежах кажи-речи на голия под

— А сега сте Крал на петрола! Каква разлика!

— Огромна! Но докато се стигне дотук, изминаха дълги години на лишения и страдания! Докато треперех от студ горе на тавана реших отново да избягам, но този път толкова далеч, че изобщо да не могат да ме открият. Незабелязано се промъкнах надолу, излязох от къщата, заобиколих града и после започнах да газя дълбокия сняг в ужасната снежна виелица право към целта, която си бях поставил.

— И каква беше тази цел?

— Естествено Америка!

— Цяло безумие!

— Да, безумно беше, но какво ли разбирах тогава? Вярвах, че за да стигна до Америка, трябва само да тръгна и да вървя, да вървя. Бях чувал, че там човек можел да забогатее, а аз исках да стана много богат. Имах намерение после да се върна и да засрамя майстора. Знаех, че той умееше само да кърпи стари обувки и си бях наумил да си поръчам при него да ми направи чифт съвсем нови ботуши, с които той нямаше да се справи. И това щеше да бъде отмъщението ми. Бях решил да хвърля в лицето му както парите, тъй и нескопосаните ботуши и гордо да се върна в Америка.

— Е, ами това можете да го направите и сега!

— Да, ще си отмъстя, ала по друг начин. Ако този клетник е все още жив, ще му помогна да си стъпи на краката. За всеки удар, получен от него, ще му дам по един талер.

— Това ми харесва и много ми се иска човекът да е все още жив. Вашата история започва да ме увлича, макар че отначало ми се стори отблъскваща.

— Поне началото на продължението едва ли ще ви прозвучи кой знае колко по-привлекателно. Старо ленено яке, ленени панталони, една още по-стара шапка, чифт дървени обувки, ето това бе облеклото ми, в което просейки, се добрах близо до Магдебург.

— Мили Боже! Та нали е било кажи-речи невъзможно по този дълъг път полицията да не ви спипа поне веднъж!

— О, постъпвах хитро. Надушех ли опасност, аз се скривах и предпочитах да гладувам.

— Попадахте ли винаги на хора, които да ви дадат нещичко за ядене?

— Да. Отбивах се все в най-бедняшките къщурки. Често за мен се грижеха чираците на различни занаятчии, които макар да ми се присмиваха, не ме издаваха, напътстваха ме с добри съвети и ми даваха по някое парче хляб. Но в крайна сметка не бях повече в състояние да издържам на този скитнически живот. От ден на ден ставах все по-зле, докато най-сетне, след като отминах Магдебург просто паднах на пътя и останах там да лежа. От глад и изтощение не можех да вървя и пропълзях в една снежна преспа, за да умра там.

Веднага заспах. Когато се събудих дочух под мен как тежки колела скрибуцах в снега. Над мен съзрях чергило на каруца, а аз лежах върху дебел пласт мека топла слама, завит в два конски чула. След известно време едно пълно зачервено от студа лице надникна отпред под чергилото и като видя, че съм отворил очи, попита:

— Жив ли си, момче? Откъде идваш?

— От Саксония.

— Къде искаш да отидеш?

— В Америка.

— Хмм! Ами какво мислят родителите ти по този въпрос?

— Нямам вече родители. Изобщо нямам никой, който да го е еня за мен.

— Какъв си всъщност?

— Обущарски чирак.

— Как ти е името?

— Конрад.

— Добре! Сега запомни какво ще ти кажа! Ей там до теб виси кошница с хляб и сирене. Можеш да ядеш колкото си искаш. После се зарови по-надълбоко в сламата и не излизай навън докато дойда да те взема!

След тези думи лицето изчезна. Не чаках повторна покана. В кошницата имаше половин хляб и цяла буца сирене. Изядох всичко. После се зарових дълбоко в сламата, покрих се с чуловете и пак заспах. Когато ме събудиха се бе вече свечерило. Човекът, с когото бях разговарял беше при мен в каруцата, а тя беше спряла наред пътя току пред някакво село.

— Момче, ама колко си бил гладен! — каза ми той. — И как спа! Не усети ли, че няколко пъти спирахме?

— Не!

— Значи си тръгнал за Америка! Тук ти се предлага най-добрата възможност, защото самият аз отивам отвъд океана. Искаш ли да дойдеш с мен?

— Да.

— Но вероятно нямаш паспорт, нали?

— Нямам нищо друго освен дрехите на гърба си.

— Слушай, туй хич не е много! Но ми е жал за теб. Изрових те от снега и съм готов да се грижа за теб, ако ми обещаеш две неща.

Първо трябва да ме слушаш и второ никому не бива да казваш кой си, откъде идваш и накъде си тръгнал.

— На драго сърце.

— Добре! Тогава оставаш при мен докато стигнем в Америка. Ще ме наричаш братовчед. Твоят дядо е бил брат на моя баща и си от Халберщат. Взел съм те с мен, защото всичките ти роднини са измрели и живееш при мен вече от три месеца. Ще казваш ли винаги това и нищо друго?

— Да — заявих аз в безизходното си положение.

— Тогава ще си живееш добре при мен. Значи се споразумяхме! Докато ти спеше, минахме през един град. От един вехтошар ти купих ботуши и дрехи. Ето, облечи тези неща!

Той отметна малко чергилото, за да мога да виждам и да сменя моите парцали и дървените обувки с донесените от него дрехи и ботуши. После ме накара да седна на капрата на каруцата при него и поехме към селото, където спряхме пред страноприемницата, за да пренощуваме.

— Навярно онзи човеколюбив ваш спасител е бил някой колар, който с коларския занаят си е изкарвал хляба, а? — прекъснах аз разказа му.

— Да. Беше един от така наречените селски колари от Харц.

-А-а, знам ги. С тежките си товарни коли те са кръстосвали порано надлъж и нашир от една страна в друга като навсякъде са приемали каквито товари им предложи случаят и често са се завръщали по родните си места едва след години. Издокарвали са конете си с особен вид хамути и кожи от язовец. Били са честни хора, на които спокойно е можело да повериш цяло състояние. Изглежда във вашия случай човекът не е бил особено почтен или поне с вас не е бил такъв, защото е казал, че иска да замине за Америка, което в никакъв случай не е възможно да е било истина. Най-вероятно е искал да ви използва.

— Вярно е. Отначало му имах пълно доверие. Аз хранех и чистех конете, спях при тях в обора и според силите си поемах неговата работа. В замяна получавах храна и от време на време по някоя стара износена дреха. След като минаха няколко месеца, без да тръгнем за Америка лека-полека започнах да разбирам, че ме е излъгал. Ала волният живот ми харесваше и затова останах при него

докато веднъж натовари стока, която трябваше да превози до Отерндорф. Това селище е разположено близо до морето. Внезапно в мен отново се събуди желанието да тръгна за Америка и резултатът беше, че избягах като поех към Бремерхафен.

— Без пари?

— Той си мислеше, че нямам пари и това беше приспало бдителността му. Но в продължение на година и половина, времето което прекарах при него, бях товарил и разтоварвал какво ли не и понякога бях получавал бакшиш. Тези малки суми бях запазвал в тайна и ги бях пестил. Ето как бях събрал достатъчно, за да стигна от Отерндорф до Бремерхафен, без да ми се налага да прося. Разбира се за по-продължителен престой там парите нямаше да ми стигнат. Затова веднага попитах къде да намеря някоя моряшка кръчма. С течение на времето бях поумнял и неведнъж бях чувал, че в подобни кръчми било възможно да ти се предложи случай да пътуваш до Америка безплатно. В кръчмата, която ми посочиха, седяха много моряци. Един от тях се лепна за мен и взе да ме разпитва. Казах му толкова, колкото сметнах за необходимо и той ми заяви, че щял да ми помогне. Поръча ми ядене. Пихме ракия, коняк и пунш докато изгубих разсъдък. Когато дойдох на себе си видях, че лежа в някаква тясна дупка, която едва ли беше по-голяма от кучешка колибка. Около мен беше тъмно. Над главата ми се чуваше скърцане, а под мен шумеше вода. От време на време долавях заповеднически глас. Пипнешком потърсих някакъв изход, но не намерих и бях принуден да лежа и да чакам. Чувствах се ужасно зле. В главата ми сякаш някой тъпан биеше, а крайниците ми бяха като смазани. След доста време долових стъпки. Някакво резе бе изтикано, после зърнах пред себе си човек в моряшка униформа, който държеше в ръката си фенер. Беше онзи мъж, с когото предишния ден бях седял в кръчмата. Той ми се изхили дрезгаво и подвикна:

— Излизай сухоземен плъх такъв! Капитанът иска да те види! Но разговаряй с него учтиво и не му противоречи! Той не е някой добряк.

С мъка изпълзах от дупката. Както по-късно научих това бил затворът за вироглави моряци. Последвах моя „добър приятел“, изкачвайки се по две тесни стръмни стълби, и после се озовах на горната палуба на някакъв кораб, който плаваше опънал всичките си платна. Наоколо бе само безбрежното море. Отведоха ме при кърмата, където ме чакаше капитанът. Той носеше много широки панталони, а

на главата си имаше кепе със златни нашивки. Брадата му беше страшно голяма. Той ме хвана за ръцете, завъртя ме няколко пъти насам-натам, заопипва мускулите и костите ми, ухили ми се така, сякаш бях мишка, а той котка и ме попита:

— Откъде си?

Казах му истината. При тази физиономия дето я беше направил, не посмях да изрека нито една лъжлива дума.

— Изглеждаш ми голям тарикат. Имам намерение да те взема като юнга. Ей там е боцманът, на когото трябва да се подчиняваш. При всеки опит за непокорство ще ядеш бой. Марш оттук!

Боцманът, към когото ме насочи, изглеждаше още по-зъл тип и от капитана. Той ме сграбчи за ръката, задърпа ме към предната част на кораба, тикна ми в ръката съд с катран и ми посочи едно дебело въже, което трябваше да бъде спуснато от външната страна на кораба. Макар никога да не бях виждал море от мен се искаше да увисна на въпросното въже и да мажа отвън стената на кораба с катран. Отказах, вързаха ме върху една дъска и ме биха докато прегракнах и не можех повече да викам. Изобщо бях изпаднал в толкова плачевно положение, както никога дотогава през живота си. Плавахме към Западна Индия.

Товарът ни бе свален на брега за кратко време. Забраниха ми да слизам на сушата, както ми забраниха и да разговарям с хората, които се качваха на борда. Оттам се отправихме към Бостън, после към Марсилия. Оттам пък първо отново опънахме платна към Саутхемптън, след което пак се насочихме към Америка, но този път спряхме в пристанището на Ню Йорк. Там най-сетне си върнах свободата. Капитанът си беше спечелил омразата на двама моряци. През нощта те тайно офейкаха с колата, вземайки ме със себе си. Бягството ни бе успешно и аз стъпих на американския бряг като свободен човек. Най-напред се постарях да се отдалеча възможно повече, за да не може капитанът или някой от неговите копои да ме открие. Това стана един петък, когато не се работеше. Намерих някаква нова недовършена постройка и се промъкнах в нея, за да се наспя добре без някой да ме обезпокои. Нуждаех се от продължителен сън повече отколкото от ядене или пиене. Когато се събудих отново се беше свечерило. Бях гладен, но въпреки това останах да лежа на мястото си, понеже през ума ми мина мисълта, че може би бих могъл на този строеж да си намеря работа. И така изчаках до следващото

утро. Тогава надойдоха зидарите и дърводелците. Заговорих неколцина от тях, ала те не разбираха немски. Най-сетне попаднах на човек, който се оказа прусак от околностите на Кьонигсберг. На него също му се бяха присънвали златни планини в Америка, а ето че беше попаднал сред носачите на тухли и керемиди. Благодарение на неговото застъпничество получих работа. Никак не беше лесно, но все пак се справях. Живеех пестеливо и до настъпването на зимата скътах над сто долара, с които заминах за Филаделфия, за да се захвана с първоначалния си занаят.

— Но нали ми казахте, че не сте научили нищо!

[# Антилските острови. — Б. пр.]

— Това е така според нашите представи. Но междувременно бях разбрал какво означава разделение на труда. Във Филаделфия постъпих в една фабрика, където всеки работник трябваше да изпълнява все една и съща операция. За тази цел не е необходимо да се изучи майстор-обущар. Една цяла година пришивах само бомбета на обувки. Накрая имах вече триста долара, с които се преместих в Чикаго, за да продължа да работя в подобна фабрика. Но там не се задържах дълго. Искаше ми се да изуча нещо, а това бе невъзможно при споменатото разделение на труда. Запознах се с един ирландец, който също бе спестил малка сумичка. Той познаваше страната по-добре от мен и ми предложи да тръгна да пътувам с него като педлар из Запада. (Пътуващ търговец. — Б. нем. изд.)

С такава търговия можело да се печелят куп пари. Прехвърлихме се отвъд Мисисипи, събрахме парите си, закупихме стоки и поехме нагоре по Мисури. След два месеца разпродадохме всичко и удвоихме нашите пари. Още четири пъти предприехме подобно пътуване, а после през един хубав ден моят съдружник изчезна и с неговите, и с моите пари. Веднага се захванах с първата предложила ми се работа. Трудих се усърдно, но вече не успях да спестя по-значителна сума. От отчаяние се присъединих към златотърсачите.

— И не намерихте нищо, нали?

— Така е. Гонени от глад, ние се скитахме из планините. Между нас нямаше нито един уестман и затова я карахме много зле. Накрая ни нападнаха и навахите. Успяхме да им се изплъзнем, но сигурно пак щяха да ни догонят и избият, ако не бяхме срещнали Винету, който ни заведе здрави и читави до Моно Лейк, където се видяхме и с вас.

— Ако тогава ми бяхте разказали преживелиците си така подробно както сега, сигурно щях да Ви дам някой добър съвет или да Ви помогна на дело.

— Така било писано. Непрекъснато преследващите ме нещастия ме бяха направили свит и стеснителен. Че как можех да досаждам с историята си на един Олд Шетърхенд? Но тази стеснителност изигра добра роля, защото си остава много въпросителни дали вашият съвет щеше да ме направи милионер.

— Споделям мнението ви. Но по-нататък! Какво направихте в Калифорния?

— Занаятът ми не ме беше довел доникъде, а пък търговията — още по-малко. Реших да опитам със земеделие. Станах ратай в една естансия. Собственикът ѝ ме хареса. Работата ми доставяше удоволствие и скоро надницата ми беше увеличена.

Веднъж дяволът ме подлъга да играя на хазарт. Рискувах припечеленото за половин година и спечелих, ала бях достатъчно разумен веднага да престана да играя. За две години спестих петстотин долара. По това време моят господар ме изпрати да отида в Чикаго, за да накупя някои неща. Взех и моите пари, за да ги вложа там на сигурно място. Тогава се запознах с един янки, който ми предложи да ми продаде един парцел по горното течение на реката Федър. Закле ми се с хиляди клетви, че това била най-прекрасната земя в цяла Калифорния. Ето че тогава ме обзе лека грандомания. В онзи момент бях ратай, а така можех сам да стана собственик. Приятелите на въпросния янки взеха да ме увещават и най-сетне купих земята.

— Колко платихте?

— Четиристотин долара на ръка.

— А онзи янки истинският собственик ли беше или правата му можеха да бъдат оспорени от някой друг? Често се вършат такива измами при подобни покупко-продажби. Знам, че са продавани и изобщо несъществуващи парцели.

— Моят случай не беше такъв. Преди да сключим договора за покупко-продажбата аз проверих какво е положението при съответните власти. Земята наистина съществуваше и беше собственост на моя янки, който можеше да я продава.

— Но защо е искал да се отърве от нея? Щом я е хвалил толкова много, би трябвало да я запази за себе си.

— Имаше си причина. Той обичаше авантюристичния начин на живот и не можеше да издържа дълго време на едно и също място.

— Хмм! И все пак навярно в цялата работа е имало нещо гнило.

— Ами да. Едва бяхме сключили сделката и току-що бяха наброени парите, когато и той, и неговите приятели започнаха да ми се подиграват. Най-откровено ми казаха, че съм купил съвсем безполезно блато.

— Аха, значи вече стигнахме до вашето Ойл Суомп.

— Така е. Когато след завръщането си уведомих моя господар за сделката, той се ядоса. Никак не му се искаше да ме загуби и ме посъветва да зарежа блатото и да остана при него като прежаля онези четиристотин долара. Каза ми, че така съм щял да си спестя поне последните стотина долара, които иначе щях да похарча за пътуването дотам, а изгубените пари съм щял скоро пак да спечеля при него. Но не се оставих да ме задържи. Щом бях купил земя, исках поне да я видя, ако ще би и последните ми пари да се свършеха. И така, отправих се към моя имот и скоро се сдобих със спътници. Един немец на име Акерман бе закупил гори за сеч недалеч от моята блатиста собственост и беше отишъл вече там, за да строи дъскорезница. Всъщност скромното ѝ начало бе вече поставено, а по-късно предприятието щеше да се разрасне и работата в него да придобие далеч по-голям размах. По делови съображения отначало неговият син беше останал в Сан Франсиско, а след уреждането на Търговските си сделки, бе решил да отиде при баща си. Срегнах се с него, защото пътят ни беше един и същ. Той беше ходил вече веднъж горе и ме накара да му покажа моята карта. След като ѝ хвърли един поглед поклати глава и каза:

— Виждам, че сте най-близкият ни съсед, но не мога да подхранвам надеждите ви. Наистина сте купили едно блато. Вярно, че е огромен по размерите си парцел, ала за нищо не става.

Тези думи не бяха никак утешителни. А когато пристигнахме при баща му и той чу за моята сделка, изказа същото мнение:

— Вие притежавате огромна котловина, която представлява блато, обградено наоколо от голи склонове. Ще видите тук-там само някой самотен храст. Какво ли можете да правите? Хвърлили сте си парите на вятъра.

— Е, тогава ми се иска поне да разгледам блатото — казах аз съкрушено. — Това ще ми е единствената полза.

— Наистина единствената! Днес си починете! А утре яхнете коня си и ние също ще дойдем с вас.

На следващото утро тръгнахме на път. Акерман и неговият син ме придружаваха. Минахме през висока иглолистна гора, която беше тяхна собственост и обещавахе неизчерпаеми запаси от дървен материал за дъскорезницата им. После продължихме между голи чукари, обграждащи обширна печално изглеждаща низина. Пред нас се ширна огромно блато. По бреговете му се виждаха самотни храсти. Подир тях следваше тръстика, а отвъд нея започваше зелено-кафеникав блатен мъх, сред който се мяркаха мътни локви вода. Липсваше всякакъв друг растителен свят, а животните явно се бяха оттеглили от тази тъжна безутешна низина.

— Ето ви го, на! — каза старият Акерман. — Тази долина е толкова печална, че винаги щом стигна дотук, веднага се връщам.

— Значи никога не сте ходили по-нататък, така ли?

— Не.

— Но на мен много ми се ще да стигна до отсрещната страна, за да видя дали там гледката е същата.

— Разбира се, че е същата. Личи си още от пръв поглед.

— Възможно е! Но ми се иска веднъж да обиколя имота си. Огледам ли го от всички страни, това ще е удоволствие, заплатено с онези четиристотин долара, а след това кракът ми никога повече няма да стъпи тук.

— Както желаете! Но трябва много да внимавате. Тук земята е коварна и човек никога не знае докъде ще потъне.

Предпазливо продължихме да яздим един подир друг нататък. Вятърът подухваше срещу нас и носеше някаква особена миризма. Старият, който беше начело, също я усети. Той спря коня си, пое дълбоко въздух през носа и рече:

— Що за отвратителна воня? Мирише на ковчег!

— На трупове! — потвърди синът му.

— На терпентин! — добавих аз.

После пак продължихме. Миризмата се усилваше. Стигнахме до едно място на намиращото се вдясно от нас блато, където покрилият го мъх се отдръпваше доста навътре, а видът му беше твърде особен, изглеждаше така, сякаш беше отровен. Водата ми се виждаше мазна. Повърхността ѝ бе покрита с някакъв синкаво-жълт блестящ слой.

Изведнъж старият Акерман нададе силен вик, скочи от коня и се втурна към водата.

— За Бога, тате, опасно е, къде тръгна? — извика синът му обзет от страх. — Стой тук, стой тук!

— Трябва да проверя, трябва да проверя! — отвърна старият необяснимо възбудено и припряно.

— Но земята поддава под краката ти!

— Нека поддава!

Ето че той стигна до водата. Вече газеше до колене в блатото и краката му продължаваха да потъват все по-надълбоко. Видяхме го как гребна вода с две шепи, огледа я и я помириша. Скоро стоеше вече до половината си бедра в тинята. Едва тогава с големи усилия успя да се измъкне и да се върне при нас. Видимо възбуден той се приближи до мен и попита:

— Не споменахте ли, че са Ви останали само стотина долара?

— Да?

— Тогава ще откупя вашето блато. Колко искате за него?

— Странен въпрос! Ще ми дадете ли четиристотинте долара, които платих?

— Не, ще ви дам много повече. Да речем сто хиляди или половин милион долара!

От смайване седях на седлото си като онемял, защото това не можеше да е шега. А Акерман изобщо не беше някой шегаджия, а и изразът на лицето му съвсем ясно показваше, че и в този случай не си правеше майтап.

— Млади човече, Вие сте страхотен късметлия! Това е вода, върху която плава петрол. Тук нефтът извира от земята, където сигурно се намира в големи количества. Та Вие сте милионер!

— Ми-лио-нер! — повторих аз заеквайки. — Заблуждавате се, сигурно се заблуждавате!

— Дълги години съм живял отвъд новите щати в петролните райони и много добре съм запознат с тези неща. Затова знам какво е петрол. Повярвайте ми!

— Пет-рол! Ми-лио-нер! — все още не можех да се отърся от смайването си.

— Да. Вие сте онова, което тук наричат Крал на петрола. Тоест, ще станете такъв. Не е достатъчно само да притежаваш земята, където

се крие нефтът. Човек трябва и да съумее да го извади от недрата ѝ, за да го превърне в пари.

— Да го извади ли?

— Да, с машини. А те са скъпи.

— Значи няма да стана милионер. Че откъде ще взема пари за машините?

— Драги ми съседе, не бъдете толкова късоглед, де! Не е необходимо да имате нито един цент. Обявете само основаването на вашето предприятие и веднага ще се намерят стотина финансови магнати, които ще предоставят паричните си средства на ваше разположение.

— Наистина е така.

— Но тези хора ще искат да извлекат полза и за себе си. Ще трябва да им отстъпите голяма част от печалбата. Но все пак познавам един човек, който няма да Ви измами като тях.

— Кой е той?

— Това съм аз, старият Акерман. Ще постъпвам само приятелски към Вас. Искате ли да опитате да работите заедно с мен?

— Защо не? Но разполагате ли с необходимите пари?

— Все ще съумея да ги събера. И ако моите не стигат, ще си помогнем с някой нисколихвен заем. Премислете моето предложение. А сега нека продължим, за да обиколим цялото бласто!

Онова, което видяхме, го удовлетвори до такава степен, че веднага ми направи куп най-изгодни предложения, които аз без колебание приех. Няма да разказвам с подробности как се разви нашето делово сътрудничество. Ще спомена съвсем накратко, че Акерман се прояви като почтен човек и не ме измами нито веднъж. Скоро вестта за нашето Ойл Суомп се разнесе из целите Съединени щати, че и далеч извън границите им. Могъщата сила на парите ни бе предоставена на разположение. Предприятието ни се разрастна неимоверно много и сега, след като изминаха почти две години, ме наричат Крал на петрола, причисляват ме към милионерите и дойдох в Европа, за да взема майка си.

— Още ли е жива?

— Надявам се и тази надежда беше причината, която ме накара да се върна в Германия.

— А имате ли и втора причина? — попитах го аз, понеже той не продължи, а с погледа си като че искаше да ме подкани да му задам този въпрос.

— Да. Ще я споделя с Вас, защото познавате Америка и няма да ми се присмееете. Искам да си потърся нещо в Германия, нещо...

— По-смело, драги приятелю! Няма защо да се срамувате. Искате да си потърсите жена, понеже американките не ви харесват, нали?

— Така е! Какво ще правя с една жена, която има малки крака и нежни ръце, но затова пък толкова по-големи претенции? Вярно, аз съм в състояние лесно да задоволя тези претенции, но бих искал да си позволя няколко такива и на мен самия, а точно това никоя американка не търпи. Никога не съм узнал що значи семейно щастие и според възгледите ми, които почиват може би само на предразсъдъци, истинското щастие човек може да изпита само с някоя немкиня.

— Споделям вашите „предразсъдъци“. Кога смятате да пътувате?

— Утре.

— Аз също, и то през Лайпциг. И Вие сте в тази посока. Искате ли да тръгнете с мен?

— Ако ми разрешите, с най-голямо удоволствие.

— Дадено! Ще пътуваме заедно!

До Лайпциг двамата си правехме компания. Но там се разделихме. Аз поех към Дрезден, а неговият път минаваше през Цвикау, за да го отведе в планините. Но преди да се разделим той ми обеща в най-скоро време да ме посети в Дрезден, за да ми донесе вести за майка си.

И действително само след три дни той дойде при мен и от него научих, че пътуването до родното му място е било напразно. Не заварил майка си жива. Била умряла преди доста време. Разказа ми всичко това с толкова равнодушен тон, сякаш ставаше дума за някой съвсем чужд човек. Без съмнение той никога така и не бе разбрал що значи истинска майчина любов, но пък поне от благоприличие щеше да е по-добре да беше проявил някакви чувства. Завърналият се в родината си някогашен чирак изобщо не беше попитал за своя майстор-обущар, а си беше тръгнал, без да каже комуто и да било кой е и защо е дошъл. Всичко това в никакъв случай не даваше повод да се заключи, че този човек имаше кой знае каква душевност и по-дълбоки

чувства, а на мен нямаше как да не ми направи впечатление и фактът, че той изобщо не знаеше дали ще завари майка си жива или — не. Значи този тъй бързо забогатял човек нито ѝ беше писал някога, нито ѝ беше изпращал някаква издръжка. Цялата история никак не ми харесваше, макар да съществуваха и някои обстоятелства, които донякъде го извиняваха.

Той живееше в най-хубавия хотел на саксонската столица и често ме посещаваше, но аз няхах време да общувам с него по начин, който милионерът навярно желаше. От учтивост не отказвах да приема посещенията му, обаче не чувствах никаква вътрешна необходимост да отвръщам на тях. Ала било ми писано скоро пак да си имам работа с него.

По време на излет в Ерцгебирге в едно малко селце се запознах със семейство Фогел, което се занимаваше с плетене на чорапи. Тези хорица живеяха много мизерно. Синът им Франц бе на около петнайсет години и музикално беше извънредно надарен. Каквото му изсвирех, той веднага го повтаряше на цигулката си. Реших да се заема с него и при първия удобен случай се застъпих за момчето пред един мой близък музикален директор, той прие с въодушевление предложението ми. Взехме този начинаещ млад човек на изкуството при нас в Дрезден и музикалният директор сам се нагърби с неговото образование.

Родителите на Франц Фогел дадоха съгласието си за преселването на сина си в саксонската столица само при условието, че ще бъде придружен от сестра си Марта. Ние, капелмайсторът и аз, не успяхме веднага да намерим някаква работа за момичето. Тогава без предварително да се посъветва с нас Марта постъпи като работничка в печатницата на издателството, чиито редактор бях по онова време.

Скоро след това напуснах тази служба, за да тръгна да пътувам. Сега, след завръщането си от Южна Америка разбрах, че Марта все още работеше на предишното място, но преживях голяма изненада — капелмайсторът беше открил, че момичето има много хубав глас и беше започнал да ѝ дава уроци по пеене.

Още в първите дни бях поканен от моя приятел на концерта на „една унгарска певица“. Тя беше Марта Фогел, която за пръв път излезе пред публиката, и то с голям успех.

Конрад Вернер, „Кралят на петрола“, който дойде с нас, беше толкова силно завладян от нейното изпълнение, а изглежда още повече и от нейната външност, че единственото му желание бе да се ожени за нея. Успя да се запознае с нея, тя напусна работа и скоро двамата се венчаха. Вярно, и аз присъствах на сватбеното тържество, но то премина твърде неприятно, защото Вернер се напи, започна да прави сцени на глупава ревност и стана агресивен. Тогава набързо напуснах празненството. На следващия ден, придружаван от младата си жена и нейните роднини, той отпътува обратно за Америка.

В Германия остана само Франц Фогел, за да изпълни задълженията си към капелмайстора, на когото дължеше настоящата си кариера. Но въпреки милионите от петрола, неговият зет не му помагаше достатъчно. Понякога момчето ми носеше поздравии от семейството отвъд океана. От думите му разбрах, че сестра му не се чувства щастлива. Както узнах едва по-късно Вернер не беше човек с характер, а по-скоро мерзавец и младата му жена само страдаше от неговите мерзавщини.

Измина доста време и аз отново се озовах в Съединените щати. От Фриско ме изпратиха като кореспондент в Мексико и след като преживях там описаните вече приключения, се добрах най-сетне жив и здрав до Тексас, където с отнетите от негодниците пари закупих земя за немските преселници, както и за Комарджията. Останах по-дълго при тях, а после с Винету яхнахме конете и прекосихме Ляно естакадо, отправяйки се към Ню Мексико и Аризона, за да посетим различни индиански племена. След това продължихме през Невада за Калифорния и Сан Франсиско, където Винету искаше да обърне в пари златния прах и нъгитсите, които беше взел по време на продължителната ни езда от своята скрита „спестовна касичка“.

Не смятахме да се бавим там повече от няколко дни. Вече често бяхме посещавали Фриско и си казвахме, че можем да прекарваме времето си далеч по-добре, отколкото да се скитаме из един познат ни град. Канехме се да поемем нагоре из Сиера към Невада, Юта и Колорадо и там да се разделим, защото от последния споменат щат имах намерение през Канзас и Мисури да се отправя към Изтока, за да се върна у дома с някой параход.

Успяхме бързо да уредим работите си във Фриско, а после започнахме бавно да се разхождаме из града. Аз все още носех

мексиканското си облекло, а Винету своите индиански дрехи. Но това не привлече погледа на нито един човек върху нас, понеже хора с външен вид като нашия бяха там нещо най-обикновено.

Следобед посетихме прочутите Удуърдс гардънс, които можеха да бъдат сравнени с нашите ботанически и зоологически градини. Тъкмо се канехме да влезем в аквариума, когато срещу нас се зададоха трима души, които се спряха веднага щом ни зърнаха. Навярно бяха чужденци, чието внимание бе силно привлечено от характерната биеща на очи външност на Винету. Ала след като ги отминахме, долових следните думи на родния си език:

— Мътните го взели! Туй не е ли гусин Май, дето отведе моите деца в Дрезден?

Естествено веднага се обърнах. Зад нас стояха две жени и един мъж. Едната от жените носеше воал. Не можех да различа чертите на лицето ѝ. Другата беше облякла много изискана рокля, която обаче не ѝ стоеше никак добре. Имаше такъв вид, сякаш се чувстваше съвсем неудобно в нея. Лицето ѝ ми се стори познато, ала както роклята, тъй и чуждата обстановка ми попречи да си спомня коя е тя. Мъжът се беше издокарал като истински янки, но изглеждаше толкова смешно, че когато се взрях по-добре в лицето му, аз се подсмихнах и възкликнах:

— Дявол го взел! Наистина ли сте Вие? Та Вие сте станал същински американец!

Да, човекът беше плетачът на чорапи Фогел, бащата на Франц и Марта от Ерцгебирге. След моите думи той изпъна снага, изпъчи се и отвърна:

— Не сал американец ами, сме станали и милионери. Представете си, истински милионери! Ами що не питате за моята жена и моята дъщеря? Ей ги тук! Че не ги ли познавате вече? (Фогел говори на саксонски диалект. — Б. пр.)

Значи възрастната жена с невъзможната рокля беше госпожа Фогел, а младата — Марта, сестрата на моето протеже. Тя вдигна воала си и ми подаде ръка.

— Да, туй е моята дъщеря, госпожа петролената принцеса! — кимна с важен вид баща ѝ. — Знайте ли, отвъд океана в Ерцгебирге си живеят и други хора, от които също може да излезе нещо порядъчно! Ама човек трябва да има акъл за таквиз неща, акъл да има!

— Татко! — умолително каза дъщерята. — Знаеш много добре, че всичко дължим само на този господин!

— Е, зависи отде ще погледнеш нещата! Той сал ни навря носа по следата, а че ний после не я изпуснахме, е, туй беше последица от нашата вродена хитрост и находчивост. Но затуй няма да вземем да се караме, я! А Вий кво се скитате из Америка?

— По стар навик. Нали знаете, че обичам често да пътувам.

— Да. И добре правите, щото който предприема големи пътешествия, той се връща у дома си кат' учен човек. Разбрах го от собствен опит. Тук станах съвсем друг. Знайте ли, чувстваме се вече тъй, сякаш сме от съвсем големите хора. Започваш сам себе си страшно да уважаваш. Тук сичко е по-убаво, по-изискано и по-скъпо. Ама още не сте ни видели уредбата у дома. Веднага трябва да дойдете с нас! Живеем си кат царе. Елате! Ще се качите в нашия екипаж.

— Съжалявам. Сега си имам друга работа. А и не съм сам. Ето го мойят приятел Винету, за когото Вие, госпожо Вернер, сигурно сте чела.

До този момент тя не беше откъсвала очи от мен и не беше обърнала внимание на апача. Ето че сега се извърна към Винету, подаде му и на него ръка, а после ме попита:

— Значи нямате време, така ли? Докога ще останете тук?

— Вероятно още утре ще отпътуваме от Сан Франсиско.

— И не искате да дойдете у нас? Знаете ли, че това е жестоко?

— Ами вашият съпруг...?

— Сигурно ще се зарадва на посещението Ви. Но вероятно не е у дома.

— Добре, идвам с вас. Позволете ми само набързо да се сбогувам с моя приятел.

— Не, в никакъв случай! Толкова много съм чела за прославения вожд на апачите, че безкрайно го уважавам. Помолете го да дойде с нас!

— Да — кимна бащата, — индианецът също трябва да ни посети! Няма що да се страхува от нас. Ний сме хора, дето няма да сторят никакво зло на един туземец. Ама петима души няма да се поберат в нашия екипаж. Затуй аз и жена ми ще вземем един файтон. Хайде, Хане, тръгвай с мен!

Той я задърпа за ръката подир себе си. От нашия разговор, проведен на немски, Винету бе разбрал съвсем малко. Въпреки това не

беше необходимо да му казвам каквото и да било, нито да му давам някакъв знак. Когато предложих ръката си на Марта, той веднага застана от дясната ѝ страна и закрачи до нея толкова самоуверено и с такова достойнство, че тя нямаше защо да се срамува от него.

На площада, където стояха колите ни очакваше каретата на Краля на петрола. Наистина такава кола и такива коне можеше да си позволи само един милионер. Качихме се и се настанихме срещу дамата. След това се понесохме като вихрушка.

Срещата ни с моите познати тук във Фриско беше просто една случайност, която не можеше да ме учуди. Ала те имаха тук къща или дори цял дворец и именно това ми се стори чудно. Защо Вернер не живееше горе в планините при своето петролно предприятие? Естествено не изрекох този въпрос. Съвсем скоро и без друго щях да получа отговор от него.

Ето че каретата спря пред една сграда, която с пълно право заслужаваше името дворец. Колко ли е струвала само великолепната мраморна порта? Над нея бяха поставени големи позлатени букви. Не ми остана време да ги прочета, понеже трябваше да слезем от каретата, при което ни помагаша двама негри. После те закрачиха пред нас по вътрешното стълбище към един разкошен вестибюл и отвориха врата, водеща към малка стая, която бе обзаведена кажи-речи като уютна всекидневна. Едва-що домакинята бе седнала на дивана, когато стаята започна да се движи нагоре. Тя се оказа просто един асансьор, движен с пара. Някой друг син на прериите на мястото на Винету би възкликнал от удивление, но апачът стоеше с такова безразлично изражение, сякаш този начин за избягване на досадните стълби бе за него нещо съвсем обикновено.

Влязохме в приемната, която се намираше на втория етаж. Беше обзаведена извънредно пищно. Личеше си, че собственикът ѝ е имал намерение да блесне с разкошната ѝ подредба, но различните дреболии в интериора доказваха, че жена му бе положила усилия да смекчи това впечатление.

Изглежда едва след като излязохме от асансьора Марта дойде на себе си. Тя подаде и двете си ръце както на мен, тъй и на Винету и най-сърдечно ни каза:

— Ето ни вече у дома. Не бива да си тръгвате толкова бързо. Трябва да останете няколко седмици. Обещайте ми!

Невъзможно беше да изпълним подобно желание и то особено заради мъжа ѝ, с когото никак не ми се щеше да пребивавам по-продължително под един и същ покрив. Затова ѝ отказах:

— С удоволствие, ако ни беше възможно, госпожо Вернер, но наистина още утре трябва да тръгнем на път.

— О, имате време! Ако бяхте нейде из дивата пустош, където може би ви се налага да преследвате някой човек, там разбира се всяка минута ви е скъпоценна, но аз съм чела достатъчно много за вас, за да знам, че когато се намирате в град като Сан Франсиско, нямате никаква работа.

— Действително се лъжете. Имаме наложителни причини, които...

— Моля Ви не го увъртайте! — прекъсна ме тя. — Нека разговаряме съвсем откровено. Причината, поради която не искате да останете, се крие в моя съпруг, нали? Но аз ще ви докажа, че и за него сте добре дошъл. Веднага ще изпратя да го повикат от работния му кабинет. Позволете ми да ви оставя за няколко мига!

Тя се отдалечи. Винету и този път не разбра за какво разговаряхме, но въпреки това каза:

— Тази скуоу е толкова красива, че май не съм виждал друга като нея. Нека моят брат ми каже дали тя има мъж!

— Има.

— Що за човек е той?

— Беше клет бедняк от моята родина, който забогатя тук след като откри петролен кладенец.

— Къде се е запознал със своята скуоу?

— Отвъд океана, където е роден. Тя го последва в Америка още преди двайсет луни.

Апачът размисли няколко кратки мига, а после продължи:

— Било е по времето, когато и Олд Шетърхенд се е намирал в своето отечество. Навярно моят брат я е познавал вече там, а?

— Да.

— Тогава този човек я е взел за жена с твоя помощ. Хау! Когато Винету изрече думата „хау“ това означаваше, че нищо повече не беше в състояние да го накара да промени мнението си.

Ето че Марта се върна. С видимо разочарование тя ни съобщи:

— За съжаление мъжът ми не е тук и не можем да очакваме скоро да се върне. Предприятието поглъща цялото му време.

Въздишката, която се откъсна от гърдите ѝ, изглежда се отнасяше повече до самата нея, отколкото до прекалено голямата заетост на мъжа ѝ.

— Предприятието? Та нали несъмнено си има чиновници, на които може да се осланя?

— Да, но често нещата са много сложни и объркани. Неговият съдружник не се занимава достатъчно с деловите въпроси, така че по-голямата тежест от работата пада върху плещите на моя мъж.

— Сложни и объркани ли казахте? Не мога да си го представя. А и според онова, което съм чувал за Акерман, той е тъкмо напротив, много енергичен и предприемчив човек.

— Акерман ли? Че те изобщо не са съдружници. Сегашният му търговски партньор се казва Потър. Той не е немец, а янки.

— Защо е прекъснал връзките си с онзи заслужаващ доверие немец и се...

— Защо ли? — прекъсна ме тя. — А-а, едва сега се сещам, че Вие все още изобщо не знаете какво се случи. Докато слизахте от каретата не прочетохте ли какво пише над входната ни врата?

— Не.

— Значи не знаете, че сега мъжът ми е съсобственик на една земеделска и търговска банка?

— И представа си нямаме! Но все още притежава и Ойл Суомп, нали?

— Не. Скара се с Акерман и скъса с неговото дружество.

— Но защо?

— Господин Май, защо питате толкова разтревожено? Не му харесваше повече горе край блатото, а и аз, и родителите ми предпочетохме да живеем тук в града. Запознахме се с Потър, който е добър търговец, макар че много от задълженията си стоварва върху плещите на моя мъж. Последвахме съвета му. Мъжът ми продаде правата си над Ойл Суомп за три милиона долара. Преселихме се в града и с тези пари основахме нашата земеделска и търговска банка.

— И каква сума внесе Потър?

— Никаква. От моя мъж са парите, а от Потър — неговите способности. Нали знаете, че Вернер няма познания и умения за

търговия и сделки.

— Защо тогава се е отказал от сигурното и го е заменил за несигурното?

— Нима смятате сегашното ни положение за несигурно?

— Не съм в състояние да съдя за настоящата ви делова дейност, защото не я познавам. Знам само, че бих се доверил на предишния ви съсед Акерман.

— Потър също заслужава доверието ни. Но чувам, че идват родителите ми. Нека в присъствието им да не разговаряме на тази тема. Не ми се иска да им създавам тревоги, които вероятно са безпочвени.

Асансьорът изкачи двамата стари хора.

— Ей ни и нас! — извика някогашния плетач на чорапи, приближавайки се заедно с жена си. — Все още не мога да се оправям с английския и тъй кат има много малко файтонджии, дето да разбират немски, ний се мотаме безкрай из града докато най-сетне онзи тип ни стовари пред нашата врата. Ама сега няма да си тръгнем веднага, я!

— Въпреки това ще можете съвсем кратко да се порадвате на нашия скъп съотечественик — обади се Марта. — Той се кани много скоро да ни напусне.

— Я да не ни излиза с тез номера! Щом веднъж съм хванал някой за пешовете на дрехата му, не го пускам тъй бързо.

— Пак ще си поговорим по този въпрос. Нека преди всичко помолим господата да останат при нас поне за обяд. Тогава Вернер ще се върне и ще ви придума да бъдете наши гости за по-дълго. Заедно с майка ми ще се погрижим за яденето. Тате, заведи господата в пушалнята, за да ги поразвлечеш през това кратко време.

Не ни остана нищо друго освен да го последваме. Пушалнята бе подредена също тъй разкошно, както и другите помещения. Старият Фогел не се чувстваше никак добре сред всичките тези мебели, картини и аплици. Не знаеше какво да прави с ръцете и краката си и най-сетне седна в един люлеещ се стол, който беше най-нисък и най-удобен. В родната си къщичка в Германия той бе седял само на малки столчета без облегалки.

Взех си пура без някой да ме подкани и Винету последва примера ми. За съжаление той не можеше да вземе участие в разговора ни.

— Ей ни най-сетне сами — поде стария — и значи можем да си приказваме най-откровенно. Кво ще кажете всъщност за моя зет, милионера?

— Не го познавам.

— Струва ми се, че Вий сте се запознали с него още в Германия, а?

— Но то беше съвсем набързо. Оттогава нито съм го виждал, нито съм го чувал.

— Хмм, да. Можел е поне да Ви пише. Ама той май хич не Ви обича. Щом някой път мойта дъщеря Ви спомене, тогаз той сякаш пощръклява.

— Има ли си някаква причина?

— Не, никаква. Но той изобщо лесно избухва, започва да смуче още ранни зори и после през целия ден е къркан. — Олеле! Лошо!

— Да, тъй е! Сигур го е наследил от майка си, щото тя е умряла от препиване.

— Какво казва дъщеря Ви за пьянството му?

— Тя изобщо няма думата. Ако иска да го накара да не прави нещо, трябва само да го помоли да го направи.

— Така ли стоят нещата? Но това е тъжно. Един такъв живот...

— Също като кучето и котката! — прекъсна ме той. — Ама знайте ли, ний милионерите, можем да си го позволим Той живее долу, а тя — на горния етаж. През целия ден от сутрин до вечер не разменят и една дума. Най-много да проговорят някои път гато се върне за обед.

— Още от самото начало ли я караха така? — О, не! Горещ при Ойл Суомп беше иначе. Там си живяхме тъй, сякаш наистина бяхме сговорно семейство. Ама откак тоз мистър Попър ни стана съдружник, се започна друг по-изискан живот. Знайте ли, тоз Попър ми е доста симпатичен. И той много държи на мойта дъщеря.

— Вашата дъщеря се оплака, че зет Ви имал много работа. Така ли е?

— Глупости! Хич не го вярвайте! Потър се грижи за всичко и тича насам-натам, пише и работи ден и нощ. А Вернер само се разхожда нагоре-надолу. Станал е член на кви ли не клубове и дружества, дето се пие юнашки и се играе хазарт. А и щеше да е цял глупак, ако не го правеше, щото нали си е милионер и може да си го позволи. Нека Потър блъска вместо него!

Старият продължи да си приказва все в този стил. Надрънка какви ли не небивалици, но все се позоваваше на милионите на своя зет и то, без да има и най-малката представа, че ми позволи да надникна, както в деловите отношения на банката така и в частния живот на семейство Фогел, при което ми се изправиха косите. Не ми стана съвсем ясно дали Марта обичаше мъжа си или не. Ако не го обичаше, то поне полагаше усилия да не го показва пред хората. Отначало семейната двойка водила много добър съвместен живот, ала после се появил Потър и се запознал с Вернерови. В мен все повече назряваше подозрението, че този янки беше хвърлил око на състоянието на Вернер. Изглежда банкерът му имаше пълно доверие и лека-полека влизаше в някаква клопка, в която неминуемо го дебнеше финансов банкрут. Но най-вероятно ми се струваше, че заедно със състоянието му Потър имаше голямо желание да се докопа и до неговата красива млада жена.

Какво ли можех да направя? За разобличаването на този човек беше необходимо време, а после навярно щеше вече и да е много късно. Трябваше да се опитам да получа по-ясна картина за извършваните финансови операции, ала сигурно и двамата щяха да се възпротивят да ми дадат сведения. Така твърде лесно можех да направя бедата още по-голяма. Докато старецът продължаваше словоохотливо да разказва, аз размислях и най-сетне стигнах до решението да не се намесвам в техните взаимоотношения.

Скоро се появи госпожа Фогел, за да ни покани на трапезата. Марта не беше изпратила прислужник, защото желаше да останем само между нас. Менюто беше обикновено. Забелязах, че младата жена отново се чувстваше добре, както някога. След като се нахранихме ни беше позволено да изпусим по една пура, а Марта влезе в съседното помещение, което, както скоро чух, представляваше музикалният салон. Разнесоха се обикновени встъпителни акорди на роял, а после прозвуча прекрасният глас на някогашната певица. Тя изпълни една немска песен.

Седях с гръб към вратата на стаята. Винету се беше настанил срещу мен и слушаше със затаен дъх. Той не разбираше немските думи, но беше възхитен от изпълнението на песента. И ето, че изведнъж изразът на лицето му се промени. Видях, че внимателно се взираше към вратата и направи такова движение, като че се канеше да

стане от стола. Бързо се обърнах. Зад мен на прага на отворената врата бяха застанали двама мъже. Както разбрах малко по-късно това бяха Кралят на петрола и Потър. Въпросният янки имаше внушителна външност. В момента по лицето му се беше изписал дебнеш и напрегнат израз. Кръвясалите очи на Вернер се бяха втренчили в мен. Той се олюляваше. Личеше си, че е пиан.

Понеже носех мексиканското си облекло, той ме позна едва когато се обърнах. Веднага щом видя лицето ми, ръцете му се свиха в юмруци и залитайки, се насочи към мен, като се разкрещя:

— Това е онзи мерзавец, който искаше да ми отмъкне жената! И сега е при нея! А тя пее песен! По дяволите! Потър, дръж го! Да го направим на кайма!

Потър не чака да го подканят повторно. Аз скочих на крака. Все още не бяха стигнали до мен, когато се появи Марта. Беше чула гласа на мъжа си и бе прекъснала песента, тя се втурна към нас, застана между мен и двамата и като разпери ръце извика:

— Нито крачка по-нататък! Ти излагаш не само мен, но и себе си!

— Махай се! — сопна й се той. — Трябва да говоря с него. С тебе после ще си поприказваме!

— Съвсем случайно срещнах господина и го поканих. Нима искаш да обидиш нашия гост?

— Гост ли? Гост! — подигравателно се изсмя той. — Потър ми е гост! Само него съм канил. А на този немски драскач ще му дам да се разбере! Хайде, Потър! Ще го бием докато престане да крещи! Изчезвай, жено!

Той я сграбчи за ръката, но веднага пак я пусна, защото до него се изправи Винету. Едно повелително движение с ръката на вожда бе достатъчно, за да накара двамата нападатели да отстъпят няколко крачки назад.

— Кой от вас двамата е собственикът на тази къща? — попита апачът на чист английски.

— Аз — отговори Вернер, полагайки големи усилия да стои на краката си, без да се олюлява.

— Аз съм Винету, вождът на апачите. Чувал ли си за мен?

— По дяволите! ... Винету, Винету!

— Значи ме познаваш! Тогава внимателно чуй думите, които ще ти кажа сега! Тук до мен е застанал моят приятел и брат Олд Шетърхенд. Ние срещнахме жена ти. Тя ни покани на гости и ние дойдохме тук, за да те почетом с присъствието си. Първо ядохме, а после тя ни изпя една песен. Нищо друго не се е случило. Ако смяташ да я наказваш само заради това, Винету ще ти отмъсти за нея. Моята власт се простира чак до центъра на този голям град. Ще наредя да те наблюдават. Кажеш ли й само една гневна дума, един от моите апачи ще ти отговори с ножа си! Вече знаеш каква е волята ми!

После той посегна към колана си, извади една монета и като я остави на масата, каза:

— Ето, с това ти плащаме каквото сме изiali в твоя дом. Поразяващата ръка и Винету не искат да получат тук нищо даром, защото са по-богати от теб. Аз казах!

Вернер не посмя да му отговори. Той стоеше пред него като някой наказан ученик. Изглежда тази сцена ядосваше Потър, но същевременно му доставяше и тайно удоволствие. Аз сложих длан върху ръката му и го попитах:

— Мастър, вече чухте името ми и следователно знаете кой съм, нали?

— Да — отвърна той.

— Прозирам намеренията Ви. Бъдете милостив към съдружника си, иначе и аз ще бъда безмилостен към Вас! Ще се върна и ще Ви съдя, но не по разпоредбите и параграфите на вашите юридически книги, а по строгия закон на прерията. Сигурно вашият търговски партньор Ви е разказвал за мен. Само не си въобразявайте, че ме познава добре! Не вярвайте също, че и тук ще постъпвам тъй снизходително както оттатък в старата Германия. А за да разберете, че говоря напълно сериозно, ще ударя печата на Олд Шетърхенд върху мускулите Ви.

Хванах го с дясната си ръка над лакътя и силно го стиснах. Той изрева болезнено. После заедно с Винету се отправих към вратата. Без да кажем нито дума повече и без дори веднъж да се обърнем, ние се озовахме в приемната, а оттам влязохме в асансьора. Натиснахме копчето и се спуснахме долу. След това излязохме от двореца, на който според мен предстоеше участта да се превърне в дом на мизерията и нещастията.

На следващият ден възседнахме конете и напуснахме Сан Франсиско, а три месеца по-късно при Ред Рок Крийк се сбогувахме и се разделихме за трийсет месеца. Поверих моя Хататитла на Винету, а преди да си тръгна най-подробно се уговорихме кога и къде пак да се срещнем.

Няколко месеца си останах у дома. После заминах за Ориента, където прекарах около двацет месеца. След завръщането си аз се зарових за известно време вкъщи сред моите книги и почти не се появявах между хората. Но веднъж седмично посещавах певческото дружество, чиито почетен член бях. Това ми беше и почивката.

Един съботен ден останахме след репетицията, за да обсъдим някакъв концерт с благотворителна цел. По едно време в стаята, запазена за дружеството ни, влезе съдържателят на гостилницата, в която пеехме и ми съобщи:

— Тук са двама господи, които искат да говорят с Вас.

— Кои са те?

— Не ги познавам. Единият е млад изискан човек, а другият е с някакъв тъмен особен цвят на кожата. Не обелва нито дума, не си сваля шапката и те гледа с такива очи, че тръпки да те побият.

— Шарли! — извика някой откъм вратата, която бе оставена отворена.

Бързо скочих на крака. На входа стоеше Винету! Винету, прочутият вожд на апачите в Дрезден! И как изглеждаше само този величествен войн! Тъмен панталон, жилетка със същия цвят, която бе пристегната с колан и късо сако — ето това беше облеклото му. В ръката си държеше дебел бастун, а на главата си носеше цилиндър, който изобщо не беше свалил. Разказвам този факт съвсем сбито, ала едва ли е нужно да ви уверявам, че изненадата ми да го видя тук бе също тъй голяма, както и радостта ми.

Втурнах се към него. Не по-малко бързо и той се завтече към мен. Поздравихме се най-сърдечно. След като се огледахме по-подробно и двамата избухнахме в смях, нещо, което за пръв път наблюдавах при апача. Фигурата на своя приятел Шетърхенд, която виждаше пред себе си, имаше толкова кротък и безобиден вид, а най-храбрият войн на апачите представляваше такава смешна и забавна гледка, че никой от нас не успя да сдържи внезапно обзелото го весело настроение.

Ето че и младият господин, който го придружаваше, пристъпи към мен и тогава видях, че той беше Франц Фогел, някогашният ученик на моя капелмайстор.

Присъстващите на тази сцена певци познаваха апача от моите книги. Какъв шум се вдигна само, когато чуха името му! Отначало изобщо не пожелаха да ми повярват. Не можеха да си го представят иначе, освен в неговото познато индианско облекло, въоръжен с прославената Сребърна карабина. Впрочем още същата вечер узнах, че той не се е разделил нито с това свое оръжие, нито с томахока си. Те се намираха в багажа му, който бе даден на съхранение. Подозирах защо не беше свалил шапката си. Под нея беше скрил дългата си разкошна коса. Свалих цилиндъра му и тя се разпиля като плащ по гърба му чак до кръста. Сега хората повярваха, че пред тях е застанал апачът. Всички ръце се протегнаха към него и когато един басист въодушевено запя „Да живее, трижди да живее!“, всички гръмко подеха песента.

Колко често бях молил Винету някой път да дойде с мен в Германия! И винаги — напразно. Фактът, че сега се беше появил толкова неочаквано, сигурно се дължеше на някоя много важна причина. По израза на лицето ми той разбра, че много ми се искаше да я узная час по-скоро, но след като само поклати глава, каза:

— Нека моят брат спокойно продължи работата си! Вестта, която нося е наистина важна, но понеже и без друго измина повече от седмица откак пристигнахме отвъд океана, един час не е от толкова голямо значение.

— Но как успя да ме намериш тук?

— Та нали Винету не е сам. С мен дойде младият бледалик на име Фогел. Той знаеше къде е жилището ти и ме заведе там. Научихме, че си отишъл на мястото, където се пее. Много ми се прииска и аз да чуя песните. После ще се върнем в дома ти и там ще ти кажа защо прекосихме Голямата вода.

— Добре, дотогава ще имам търпение, а ти ще послушаш сега немски песни.

Когато певците чуха желанието на апача, с радост заявиха, че са готови да го изпълнят. Заедно с Фогел насядахме на една по-отдалечена маса и поръчавме бира, която Винету пиеше с голямо удоволствие макар и много умерено. После започнаха изпълненията. Хората бяха горди, че имаха възможност да пеят пред този човек.

Апачът беше стиснал ръката ми. Бях щастлив, че можех най-сетне да го поздравя в родината си и ми се струва, че в очите на присъстващите представлявахме твърде сантиментална двойка. Никой от онези, които ни бяха срещали в саваната или из планините отвъд океана, нямаше да ни познае сега. Винету ми приличаше на черна пантера в овча кожа, а и аз едва ли съм изглеждал в очите му кой знае колко по-различно.

Може би вече беше полунощ, когато апачът най-сетне заяви, че е слушал достатъчно. Той благодари на певците и ние си тръгнахме. Не каза нито дума за изпълненията им, но понеже познавах своеобразния му нрав, бях убеден, че немските песни му бяха направили дълбоко впечатление.

У дома той се огледа навсякъде много внимателно, опипа всеки предмет като от време на време затваряше очи, за да запомни всичко по-добре. Взех два калюмета от стената, натъпках ги с тютюн и му подадох единия. Фогел получи пура. Когато се настаних на дивана до моя най-верен и най-благороден приятел и запушихме, той поде:

— Идваме заради хубавата бяла скуоу, която посетихме с теб в Сан Франсиско.

— А-а, Марта, сестрата на господин Фогел?

— Да, за съжаление! — отговори цигуларят. — Не можем да ви разкажем нищо радостно. Прекарах четири месеца отвъд океана, но те ми се сториха години, защото не ми донесоха нищо друго освен най-горчиви разочарования. Моят зет фалира.

— Аха! Моето предчувствие! Ами какво стана със съдружника му Потър?

— Естествено и той фалира.

— Не ми се вярва. Той здравата е обрал зет Ви и навярно има хубава сумичка на някое сигурно място. Банкрутът да не би да е последица от измама?

— Не. Никой не е загубил и един цент.

— Никой не е загубил и един цент, а все пак е обявена неплатежеспособност, така ли? Значи огромното му състояние е било пропиляно за толкова кратко време? Как е възможно?

— В резултат на необмислени сделки, в които се е впуснал Потър. Зет ми му беше прехвърлил цялата делова работа.

— Това лесно можеше да се предвиди. Още от самото начало Потър се е сдружил с вашия зет с единствената цел финансово да го разори. Иначе огромното му състояние не би могло да бъде прахосано за толкова кратко време. Потър е създал впечатлението, че уж всичко е изразходвано, но в действителност за себе си е заделил някоя претъпкана кесия. Надявам се, че този човек все още може да бъде заловен и изобличен.

— Не ми се вярва, защото ако беше така, той нямаше да е все още в Сан Франсиско, а отдавна щеше да е изчезнал. Моят зет е докаран до просешка тояга. Малкото, което му остана, той просто сложи в собствения си джоб. С тези пари обикаля от кръчма в кръчма, докато заедно с последния петак окончателно пропие и малкото останал му разум.

— Ами какво прави сега семейството?

— Положението му е лошо. Когато отидох в Америка все още никой нищо не подозираше. Разчитах на Вернер. Мислех си, че с неговата подкрепа бързо ще напредна. Но само след три седмици ни връхлетя банкрутът. Бях дошъл само за да има едно гърло повече за хранене. Родителите, братята и сестрите ми бяха близо до отчаяние. Единствено Марта запази трезвия си разсъдък и започна да търси средства и възможности за спасение. Помагах ѝ. Така стигнахме до идеята да даваме концерти. На първо време за най-необходимото ни стигнаха парите, които тя получи за малкото нейни излишни неща, които продаде. Сетихме се и за Вас. Бяхме Ви вече толкова много задължени. Ако бяхте в Америка, сигурно щяхте да ни помогнете както със съвети, така и с дела. Ала Вие просто не бяхте там. Тогава Бог доведе Винету в нашия дом.

— Какво? Той дойде при вас?

— Да.

— Това е учудващо. След всичко, което преживяхме там, не можеше да се очаква, че някога кракът му пак би прекрачил онзи праг.

— Но това не беше същата къща. Бяхме се пренесли в едно съвсем малко жилище. За наше щастие апачът бе дошъл в Сан Франсиско, беше разпитал за нас и след като узнал новия ни адрес, ни посети, за да ни утеши. Кажи-речи се срамувам да го кажа, ама той ни даде пари. Отначало се поколебахме да ги приемем, но Винету ни увери, че скоро ще сме в състояние да му ги върнем. Спомена и че щял

да си поговори с Потър и повече не го изпускаше из очи. Тогава пристигна официално писмо от Ню Орлиънс, че нашият вуйчо е починал.

— А-а, спомням си. Вашата баба ми разказа, че имала син, който заминал за Америка, но оттогава не са получили никаква вест. Тя беше убедена, че е умрял някъде по пътя.

— Така е, само че той не е умрял, а се е проявил като неблагороден човек. Починал е едва наскоро и то като милионер. Поне властите така ме осведомиха.

— Пет пари не давам за такива богатства, нали сам видяхте каква им е стойността, ако попаднат в ръцете на недостойни хора! Но как властите в Ню Орлиънс са узнали адреса ви в Сан Франсиско?

— От старата кореспонденция и от различни бележки на починалия са разбрали откъде е дошъл и са писали до родния му край. А оттам са им съобщили адреса ни.

— Е, ами тогава това означава край на страданията ви. Щом имате доказателства, че сте единствените му наследници, скоро ще получите наследството.

— Не би било никак лошо, само че в цялата работа има една пречка. Може би ние не сме единствените му роднини. Починалият е имал син, който е безследно изчезнал.

— Това е наистина неприятна пречка. Цялата история може страшно много да се проточи.

— Там е работата, я!

— Синът трябва да бъде потърсен чрез вестниците и ще бъде обявен за умрял, ако изобщо не се обади след определен срок от едни колко си години. За съжаление ще ви се наложи да чакате.

— Така е. Освен това един адвокат от Ню Орлиънс се е заел да защитава интересите на безследно изчезналия. Той е негов приятел и твърди, че несъмнено още е жив. Синът на починалия е бил придружаван от един опитен и доверен човек и според адвоката този негов спътник сигурно е щял да съобщи, ако безследно изчезналият действително е загинал. И ето че сега юридическият му съветник е предприел обширни проучвания и издирвания, за които е получил и необходимия срок.

— Всичко това още повече ще проточи нещата. Как се казва вашата майка по баща?

— Моминското ѝ име беше Йегер.

— Значи и старият милионер се е казвал Йегер. Какъв е бил по професия?

— Първоначално е бил обущар. Преселил се е в Америка като калфа, в Ню Йорк успял да отвори собствен магазин, а после продължил все повече да се издига и да забогатява.

— Обущарски калфа? Ню Йорк? Собствен магазин? А-а, хрумна ми нещо!

— Какво? Какво?

— Чакайте малко! Първо трябва да си припомня. — Изправих се и известно време се разхождах нагоре-надолу из стаята. Спомних си за писмото, което бях намерил между вещите на Мелтън. То беше от неговия племенник. Отидох в моята библиотека и го взех от чекмеджето, където го пазах. Отново го прочетох.

Да, всичко бе ясно написано. Дали писмото се отнасяше за този случай, който тъкмо сега обсъждахме? Трябваше да се уверя в това и ето защо продължих да разпитвам:

— Значи Йегер успял да отвори собствен магазин в Ню Йорк. После не е ли станал доставчик на армията?

— Да, станал е.

— И е получавал поръчки не само за обувки, но и за различни други артикули от първа необходимост, нали?

— Да, да! Така е спечелил милионите си. Но откъде го знаете? Какво писмо държите в ръката си?

— Ще Ви обясня после! Кажете ми още дали винаги е носил само немското си име Йегер!

— Не, беше го променил в английското Хънтър.

— Защо не ми го казахте веднага? Защо споменахте само немското име?

— Не мислехме, че е важно.

— Дори е много важно! Знаете ли как се е казвал безследно изчезналият син?

— Смол. Странно име, нали?

— Да, но за вас това е изгодно, защото колкото е по-особено, толкова е по-малка възможността неговият собственик да бъде сбъркан с някой друг човек. Значи Смол Хънтър. Безследно изчезнал. И къде? Естествено в Ориента! Или другаде?

— Да, в Ориента! — Учудено възкликна Фогел. — И това ли знаете, господин Май?

— И това! Драги приятелю, попаднали сте на човека, който Ви трябва.

— Винету вече ми го каза.

— Аха. Той е открил един малък отпечатък от цялата диря, която трябва да проследите, а после е направил всичко възможно, да не може повече да се изгуби от очите ви. Пуснете ли го веднъж по следата, той е неуморим и проявява непостижимо майсторство.

— Значи имате някаква диря от безследно изчезналия, а?

— Да. В официалния документ от властите не пишеше ли къде би могъл да се намира?

— Пишеше! Спомням си. Бяха открили едно писмо до баща му, подадено в Кайро.

— Добре! А от кога е писмото?

— Не се споменава.

— Жалко! Непременно трябва да знаем времето, когато Смол Хънтър е бил в Кайро!

— Там е бил отседнал в „Хотел дю Нил“, чиято прочута палмова градина най-подробно описва.

— Има ли и нещо друго по-съществено в писмото?

— Но все пак! Сега си спомням. Той моли баща си да му изпрати отговора си до американското консулство.

— Това е много важно! Вече имаме следата. Със сигурност ще намерим търсения човек, само че като труп.

— Значи мислите, че е умрял?

— Да. И въпреки това ще се обади, за да получи наследството.

— Един мъртвец не може да го направи!

— Случва се понякога! Разбира се, само при някои много особени обстоятелства, за които ще научите след като първо разговарям с Винету.

— Правите ме страшно любопитен!

— Няма да Ви измъчвам дълго. Но я ми кажете най-напред следното: не знаете ли дали властите на Ню Орлиънс са се обърнали към консулството в Кайро?

— И властите, и адвокатът, за когото ви споменах преди малко.

— И какъв е отговорът?

— Все още никакъв. Твърде рано е, за да пристигне.

— Сега знам всичко необходимо, за да мога да Ви дам съвета, който очаквате от мен. Нали само заради това дойдохте да ме посетите?

— Да, най-откровено Ви признавам. Моята сестра ни обърна внимание на това, че добре познавате Ориента и...

— И? Продължете де! — подканих го аз. — Ако искате от мен съвети и дела, ще трябва да сте съвсем искрен към мен.

— Вие сам изказахте най-важното — наистина се нуждаем от вашите съвети и дела. Освен че познавате Ориента, сестра ми смята, че сте навярно единствения човек, който е в състояние да открие безследно изчезналия, било то жив или мъртъв.

— Хмм! Много съм благодарен на сестра Ви за доверието ѝ към мен. Значи от мен се иска не само да съветвам, а и да действам. Знаете ли какво означава това?

— Да. Ще Ви струва много време и усилия.

— При определени обстоятелства може да ми струва дори и живота. Откритата от вас следа води към едно невероятно мошеничество, което или вече е извършено, или предстои да се извърши. Изглежда Смол Хънтър извънредно много прилича на своя спътник. Предполагам, че именно тази прилика ще стане или вече е станала причина за убийство.

— За убийство ли?

— Да! Спътникът на Смол Хънтър ще го убие, за да се представи вместо него за Смол и да онаследи стария Хънтър. Той е престъпник, а неговият баща и неговият чичо, до когото е изпратено въпросното писмо, са многократни убийци. Ще ви разкажа всичко най-подробно. Все още, разбира се, не мога със сигурност да говоря за убийство, но доколкото познавам тези хора на тях като нищо ще им хрумне мисълта да извлекат за себе си полза от смъртта на стария Хънтър по този престъпен начин. А сега преди всичко друго да се обърнем към Винету!

Тъй като бяхме разговаряли на немски, апачът не беше разбрал почти нищо, но с голямо внимание беше следил мимиките ни, както и нашите жестикулации. Отначало неговото лице издаваше напрегнато любопитство, но след като извадих писмото, този израз изчезна,

отстъпвайки място на безмълвно задоволство. Когато видя, че се каня да се обърна към него, той ме изпревари с думите:

— Моят брат Олд Шетърхенд е разбрал, че предположенията ми се потвърждават. Безследно изчезналият бледолик е тръгнал да пътува заедно с племенника на Мелтън към онези земи, които белите наричат Ориент.

— Винету добре ни е наблюдавал докато разговаряхме. От проникателното му око нищо не може да се скрие.

— Не беше необходима кой знае каква проникателност. На времето Олд Шетърхенд ми показва писмото и ми го прочете. Запомних съдържанието му. После отидох във Фриско и видях красивата млада жена, чийто мъж толкова много ни обиди, че го заплаших с отмящение, ако по-късно заварям жена му изпаднала в беда. След това узнах за сполетялото я нещастие и я посетих, за да я утеша. Тя ми се довери и ми разказа всичко. Прочете ми и писмото, което бе получила от Ню Орлиънс. В него се споменаваше името Хънтър, както и други неща, които съвпадаха със съдържанието на твоето писмо. Лесно беше да попадна на вярната следа. Можеше да не я забележи само някой сляп и глух човек. Някога тази скуоу те е дарила с доверието си. Само чрез теб ми бе възможно да ѝ помогна. Ето защо трябваше да дойда тук. Взех със себе си този млад човек, защото е запознат с цялата история, а и разбира езика на твоята родина, който не владее. Има ли моят брат вече някакъв готов план?

— Джонатан Мелтън пише, че ще използва приликата си със Смол Хънтър. Какво мисли Винету, как ли ще постъпи той? Дали има намерение да извърши само различни фалшификации и измами?

— Не. Смол Хънтър ще умре, ако не се намеси навреме някой, който да го спаси.

— И аз също съм убеден в това. На негово място ще се появи Джонатан Мелтън и ще получи наследството. Следователно незабавно трябва да тръгне за Кайро някой енергичен и способен човек, който да събере сведения в консулството и после да проследи дирите му.

— Този човек сте Вие! — намеси се Фогел като ме хвана за ръцете.

По време на престоя си в Съединените щати той беше научил английски достатъчно добре, за да разбира за какво се съвещавахме с

Винету. Заради апача той си даде труд да вземе участие в разговора ни също на английски език.

— Тръгнете на път! Побързайте преди да е станало късно!

— Хмм! Мислите ли, че съм седнал тук само за да чакам някакъв повод да захвърля цялата си работа и да отида отвъд Средиземно море, за да се бия с какви ли не престъпници?

— И все пак го направете! Спасите ли Смол Хънтър, той ще ви възнагради богато. Но ако вече е мъртъв и изобличите неговия двойник, ние с радост сме готови да ви отстъпим една част от наследството.

— Уф! — гневно възкликна вождът. — Олд Шетърхенд няма да приеме никакви пари, а и без друго никой не може да заплати подобно проследяване на една невидима диря!

Смекчих думите му с обяснението:

— Успокойте се, тайно в себе си бях вече готов незабавно да тръгна за Кайро, ако тези дни не бях изправен пред различни пречки.

В този момент отново се видя колко остър ум и какво чувство за такт притежава Винету. С едно недвусмислено за мен движение той сложи ръка върху колана си и каза:

— Винету моли Олд Шетърхенд да не се съобразява с никакви пречки. Как се отива до Кайро?

— От тук се взема влак до Бриндизи, а после с кораб се стига до Александрия.

— Колко време се пътува с влак и кога отплава корабът?

— Влакът тръгва най-редовно в определени дни от седмицата. Който пътува оттук утре, ще пристигне в Бриндизи на третия ден, а още на следващото утро може да отплава с парахода.

— Значи потегляме още утре. Хау!

Подозирах нещо подобно. Винету не беше прехвърлил океана само за да ме изпрати да замина за Африка, а той самият да се върне у дома. Въпреки всичко бях изненадан от решителния тон, с който изрече тези думи. Смятах, че съм длъжен да му разясня важността на неговото решение.

— Но Винету ще отиде в една съвсем чужда за него страна.

— Затова пък моят брат я познава толкова по-добре. Нека не се опитва да ме заблуждава! Не си ли ми разказвал десетки пъти какво си

видял в онези страни и освен това не си ли ме уверявал, че много ти се иска някой път и аз да ги посетя?

— Да.

— Желанието ти ще се сбъдне сега. И така, не възразявай! Един вожд на апачите в Кайро! Каква мисъл само! Подобно нещо още не се беше случвало! Радвах се много, защото първо, веднъж и аз щях да имам удобен случай да бъда негов учител, второ, имаше голяма вероятност да изпадаме в такива положения, когато мнението на този най-прозорлив човек сред прозорливите щеше да ми бъде от голяма полза, и трето, което бе най-важното, той бе сложил ръка върху колана си. Нямах спестени толкова много пари, колкото бяха необходими за едно толкова далечно и продължително пътуване. Ала неговият многозначителен жест към колана му ми подсказа, че в него се намира достатъчно количество от тъй презрения Мамон.

Голяма беше радостта на Фогел от нашето решение. Изпратихме го в една страноприемница, а апачът остана да спи при мен. Сънят ни не продължи дълго, понеже още в ранни зори трябваше да се качим на влака. Това, разбира се, не беше голяма беда, тъй като нямахме нужда от кой знае какви приготовления. Винаги държах всички необходими неща за пътуване събрани на едно място, готови за незабавно тръгване.

Фогел разполагаше с достатъчно средства, за да се върне в Сан Франсиско. Той се сбогува с нас пред купето ни, а ние му дадохме най-подробни указания как и той, и неговите роднини да се държат в определени случаи.

Голямо удоволствие ми доставяше да гледам какъв интерес предизвикваше навсякъде появянето на апача. Не се притеснявам да кажа, че за беглите и повърхностни погледи той сигурно приличаше на някой скитник, облякъл нови дрехи. Но който обърнеше по-голямо внимание на неговата осанка и поведение, както и на благородните, горди и най-често безизразни черти на светлобакъреното му лице, той нямаше как да не разбере, че пред него не е застанал някой обикновен човек.

Тук не му е мястото да описвам някои по-незначителни преживявания, които имахме по време на нашето пътуване. Ще спомена само, че въпреки обичайната си индианска сдържаност Винету не преставаше да се учудва ту на едно, ту на друго. За него имаше толкова непознати и неочаквани неща! В Александрия той си

купи арабско облекло, което му стоеше чудесно, но апачът го намираще за твърде неудобно.

В Кайро отидохме в „Отел дю Нил“, където бе живял Смол Хънтър. Научихме, че е отпътувал преди около три месеца. Това съвпаднаше със сведенията, получени от американското консулство. Но там узнахме и други неща. Властите от Ню Орлиънс, както и вече споменатият адвокат, наистина поискали сведения. Пристигналите за Смол Хънтър писма трябвало да се изпращат отначало до Александрия, а после до Тунис. Посредникът на Хънтър във втория град бил някакъв еврейски търговец на име Мусах Бабуам.

Тези сведения ни накараха да тръгнем за Тунис и напуснахме Кайро още на следващия ден, защото не биваше да губим никакво време. За наше успокоение ни казаха, че Смол Хънтър бил жив и здрав, а със своя пътник бил в най-добри отношения. Приликата между двамата била направо смайваща, още повече, че те се обличали съвсем еднакво.

Вечерта се поразходихме до „Отел дьо л'Ориент“, където бях живял по-рано. Не бях воден от някакво особено намерение. Човек неволно се връща на места, посетени от него преди време. Влязохме в силно осветената градина и седнахме на една свободна маса, за да се освежим с чаша лимонова вода. Не останахме незабелязани, защото Винету нямаше как да не направи впечатление — беше разпуснал косата си, която се бе разпиляла по гърба му.

Много от гостите на хотела се радваха на прохладния вечерен ветрец. На известно разстояние от нас беше седнал някакъв господин в мюсюлманско облекло, който при появяването ни стана от мястото си. Без да откъсва поглед от мен той се приближи. Навярно беше някой човек, който по-рано ме е виждал нейде наоколо. Не му обърнах повече внимание. Тогава той смъкна качулката на светлия си хаик ниско над очи, приближи се още повече до мен, сложи ръка върху рамото ми и на най-хубавия техуа-индиански ме поздрави:

— Озенг-ге та мо, Олд Шетърхенд!

Това означава: „Добър ден, Олд Шетърхенд!“ После той сложи длан и върху ръката на апача и повтори поздрава си: „Озенг-ге та мо, Винету!“

Изненадан аз скочих на крака и попитах на същия индиански диалект:

— То-а о се — кой си ти, човече?

Тогава той се засмя и на английски каза:

— Отгатни де, стари убиецо на лъвовете! Любопитен съм да видя дали ще ме познаеш по гласа.

— Емъри, Емъри Ботуел! — извиках аз, дръпнах качулката на хаика му назад и го прегърнах. Той също ме притисна до могъщите си гърди и дълбоко развълнуван каза:

— От дълго време копнея да те видя, стари приятелю! Но никъде по моите пътища не те намерих. А ето, че сега в тази благословена градина, ти кажи-речи се спъна в мен. Съдбата тъй е пожелала. Аз също ще изявя едно желание, а то е да не се разделяме веднага. Съгласен ли си?

— С голямо удоволствие, скъпи ми приятелю! Веднага ли ни позна и двамата?

— Теб да, ала вождът ми създаде известни затруднения. Кой ли можеше да предположи, че най-прочутият вожд и войн на апачите ще навлече подобни одежди! Кой би сметнал за възможно да срещне Винету тук в Африка, в далечния Кахира? Толкова съм учуден, че ако нямах изключително добро зрение, изобщо нямаше да го повярвам. Сигурно нещо много важно е накарало вожда да смени Ляно естакадо с Либийската пустиня и Скалистите планини със стария Мокатам.

— Наистина е така. Сядай и всичко ще узнаеш!

Той нареди на келнера да му донесе стола и шербета и се настани при нас.

Кой можеше да си помисли, че ще срещна тъкмо този ден и точно тук моя добър, храбър и направо непобедим другар от прериите и Сахара! Имах всички причини да се радвам на тази неочаквана среща. С удоволствие ще ми повярват особено онези читатели, които познават вече моя разказ „Разбойническият керван“. Позволете ми да повторя онова, което казвам там за неговата личност:

Отвъд океана в „Далечния запад“ се бях срещнал с един човек, който също като мен, само от любов към приключенията, беше дръзнал съвсем сам да навлезе в „мрачните и кървави поля“ на Индианската територия и във всички преживени опасности беше останал мой верен приятел. Сър Емъри Ботуел беше рядко срещан човек — горд, благороден, хладнокръвен, мълчалив, съобразителен, а смелостта му стигаше до дързост; беше силен борец, сръчен фехтовач,

безпогрешен стрелец, а ако веднъж сърцето му се бе отворило за приятелски чувства, той беше способен на безусловна жертвоготовност.

Редом с тези многобройни положителни качества добрият сър Емъри си имаше някои дребни чудатости, които веднага го бележеха като англосаксонец и дори бяха в състояние да отблъснат някой непознат човек. Но мен те никак не ме смущаваха, напротив, често ми бяха доставяли тайно съвсем невинно удоволствие. (Карл Май т. 17 „Гибелни пясъци“ — Б. пр.)

Да, такъв, точно такъв си беше Емъри Ботуел, който после заедно с мен и шепа мъже унищожи в Сахара цял разбойнически керван.

Фактът, че той, иначе толкова мълчаливият човек, ни поздрави толкова многословно, беше сигурен знак за голямата му радост, която изпитваше при нашата неочаквана среща. Той познаваше Винету също тъй добре, както и мен, понеже по време на пътешествията си из Дивия запад, изпълнени с толкова приключения, макар и в мое отсъствие, се беше виждал неведнъж с най-прославения индиански войн. Несъмнено и апачът се радваше не по-малко от мен на тази изненадваща среща, но не беше в характера му да дава външен израз на подобни чувства.

Емъри винаги можеше да разполага с времето си и бях убеден, че щеше да се присъедини към нас. Ставаше въпрос да се издири безследно изчезнал човек, а може би дори да се разкрие и едно престъпление, а всичко това несъмнено беше добре дошло за неговата жажда за приключения. Тъй като той притежаваше всички качества необходими за решаването на подобна задача, едва ли можех да си намеря по-подходящ спътник. Колкото и старателно да се криеха търсените от нас хора, с най-прочутия следотърсач на Запада, Винету, както и с Емери, кажи-речи също толкова прочутия Пехливан Бей на алжирската пустиня, непременно щяхме да ги открием.

Емъри започна да ни разпитва откъде идваме и накъде сме тръгнали, но като чу от мен думата „Тунис“, явно остана радостно изненадан.

— Нима е възможно! — възкликна той. — Искате да отидете в Тунис? Аз също!

— Кога?

— Когато пожелаете.

— Чудесно! Значи ще пътуваме заедно. Какво ще търсиш там?

— Ама че въпрос! Приключения! Ами вие?

— Вероятно и за нас ще се намерят приключения. Искях само да кажа, че сигурно имаш някаква конкретна причина, която те влече към Тунис.

— Вярно е! И причината се казва Смол Хънтър.

-Уф! — възкликна индианецът, който бе толкова изненадан да чуе това име, че противно на волята си бе изтръгнат от обикновено непоклатимото си спокойствие.

— Смол Хънтър ли? — попитах аз. — Възможно ли е? Познаваш ли го?

— Йес. А както изглежда и ти също, а?

— Не, но ще го търся в Тунис.

— На погрешна следа си. Той е в Египет, и то в Александрия.

— Но ние идваме оттам! Де да знаехме! След като разпитахме за него, узнахме, че още преди три месеца бил отпътувал за Тунис.

— Глупости. Все още е тук.

— Но той е дал указания да изпращат цялата му поща в Тунис.

— Няма значение. Въпреки това той все още е тук. Обаче се кани да замине, и то заедно с мен. Чака ме в Александрия.

— Значи и преди това сте били заедно, а?

— Искаш ли да ти разкажа всичко?

— Наистина ще е най-доброто за мен.

— Well! Но разказът ми ще е по-кратък отколкото си мислиш. Срегнах се с него на юг в Негилех, направихме заедно едно пътуване до Нубия, което продължи два месеца. Сега Хънтър трябва да отиде в Тунис и аз тръгвам с него. Ала преди това дойдох в Кайро, за да си напълня пак кесията. Както казах, той ме очаква в Александрия.

— И ти само заради него ли тръгваш за Тунис?

— Не. И без него бях решил да отида там. Заедно с теб опознах алжирската Сахара, а вече поразгледах Египет. Сега ми се иска да видя онова, което се намира между тях — Тунис и Триполитания. (Част от Либия. — Б. пр.)

— Тъй, тъй! Хънтър с кого пътува?

— С никого.

— Но нали си има някакъв спътник на име Джонатан Мелтън?

— Не познавам такъв човек. Никога не съм го виждал.

— Хънтър не е ли споменавал за него?

— Нито дума.

— Хмм! Странно! Но все нещичко ти е разказал за своето положение, за своя живот, нали?

— Абсолютно нищо. А на мен и през ум не ми е минавало да го разпитвам.

— Но нали обикновено не се пътува с някой непознат човек!

— Непознат? Pshaw! Хънтър се държеше много прилично. Дълго време е бил в Ориента. Какво искаш повече?

— Тогава изглежда аз го познавам по-добре от теб макар никога да не съм го виждал. Търсим го. Трябва да се върне у дома си, за да получи едно огромно наследство. Баща му е починал. В кой хотел ще се срещнеш с него в Александрия?

— В никой. Наел е къща. Ще ходи в Тунис, за да посети един свой приятел на име Калаф бен Урик, който е колагасъ в туниската войска. (Капитан. — Б. пр.)

— Калаф бен Урик? Странно име! Така не може да се казва нито някой арабин, нито мавър или пък бедуин! Това име ми се струва твърде изкуствено!

— Теб какво те засяга?

— Засяга ме повече отколкото си мислиш. Знаеш ли горе-долу на каква възраст е Калаф бен Урик?

— Той е в зрелите си години. Хънтър случайно го спомена. Каза ми също, че мога да разговарям с този колагасъ на английски език.

— На английски ли? Ха! Как така един туниски капитан ще знае английски?

— Всъщност той е чужденец. Хънтър ми разказа, че капитанът преминал към исляма преди осем години още когато пристигнал в Тунис.

— Откъде е дошъл?

— Не знам. Но тъй като този мастър говори английски, изглежда ми е сънародник.

— Англичанин? По-скоро смятам, че е американец, понеже ще бъде посетен от Хънтър, а нали той е янки.

— Възможно. Дори предпочитам да е така. Иначе страшно ще се ядосвам, ако се окаже, че този някогашен християнин и настоящ

мохамеданин е роден в добрата стара Англия. Но защо правиш такава физиономия? Над какво се замисли? Такъв отнесен и все пак пронизващ поглед съм наблюдавал при теб само когато размисляш как да откриеш нечия диря.

— Тъй ли? А може би в момента наистина пак съм попаднал на някаква следа и то на извънредно важна следа. Кажи ми само едно — значи Хънтър не е обелвал нито дума за своето положение, за своя живот. Но някога не е ли споменавал някакъв друг свой познат в Тунис освен онзи колагасъ?

— Да. Писмата му се получават там от някакъв местен търговец. Той е евреин и ако не се лъжа името му беше...

— Мусах Бабуам?

— Да, правилно, тъй се казваше онзи човек! Но как така винаги се осведомяваш за подобни маловажни неща, за които иначе никой човек няма да вземе да разпитва?

— Правя го, защото маловажните неща ме отвеждат до най-важните. Струва ми се, че Хънтър е измамник.

— Измамник? — попита Емъри извънредно много учуден. — Това е... това е... съвсем невъзможно!

— Не само че не е невъзможно, ами е дори твърде вероятно.

До този момент Винету не беше казал нито дума, но тъй като разговаряхме на английски, бе разбрал всичко. Ето че сега той се обади с уверения тон на човек, който е сигурен в себе си:

— Моят брат Олд Шетърхенд е попаднал на вярната следа. Онзи човек в Александрия не е истинският Смол Хънтър.

— Не е ли? — попита Ботуел. — Мислите, че си е присвоил чуждо име?

— Да, така мислим — отговорих аз. — Той се казва Джонатан Мелтън.

— Преди малко ти спомена това име, когато говореше за спътника на Хънтър, нали?

— Да. Всъщност той е спътник на онзи, за когото се представя.

— Това си остава загадка за мен. Обясни ми всичко по-подробно!

По-късно той щеше да чуе цялата история от игла до конец. За момента му разказах само толкова, колкото бе необходимо, за да бъде поне донякъде осведомен. Той ме изслуша с нарастващо внимание, а щом свърших, изказа недоволството си от получените сведения.

Искаше да бъде по-изчерпателен и да му опиша всичко от тогавашното ми пътешествие из Мексико чак до днешния ден. Когато изпълних желанието му той дълго стоя безмълвен и дълбоко замислен, гледаше втренчено пред себе си. После очите му заблестяха и той каза:

— Това ще е едно изключително приятно пътуване до Тунис, защото си попаднал на великолепно следа. Действително моят мастър Хънтър не е никой друг освен спътникът на истинския Хънтър, Джонатан Мелтън.

— По какво съдиш?

— И още питаш? Аха, сигурно искаш да провериш моята проникателност!

— А знаеш ли кой е онзи колагасъ, онзи туниски капитан?

— Томас Мелтън, когото преди девет години си гонил от Форт Уинтах до Форт Едуардс. Осем години е прекарал в Тунис. Има една година между неговото изчезване в Щатите и появяването му в Северна Африка. Тя се е оказала достатъчна за него, за да усвои толкова езикови познания, че да може да постъпи в туниската войска. Ти какво мислиш по този въпрос?

— Напълно споделям мнението ти.

— Но защо този Хънтър, когото аз познавам, е поискал писмата му да се изпращат до евреина, а не до колагасъ, с когото са близки?

— Просто, защото не иска да се разбере, че е Мелтън и се представя за Хънтър. Истинският Хънтър не познава онзи колагасъ. Тъй че е наредил пощата му да се праща до един търговец, когото се кани да посети в Тунис. — Но по-нататък! Защо Хънтър е пожелал да живее в отделна къща в Александрия, а не е отседнал в хотел?

— Защото не иска да се показва много, много.

— А защо и след три месеца е все още в Египет, докато тук хората са убедени, че се намира в Тунис?

— Защото се представя за истинския Хънтър, който действително е заминал за Тунис.

— Не е така! Тук в Египет той не се е представял за него, а се е постарал да остане скрит далеч от хорските погледи. Било е голяма непредпазливост от негова страна, че се е запознал с теб, за което сигурно ще се разкайва.

— Но защо е останал тук? Защо е пуснал истинския Хънтър да замине без него за Тунис? Та нали са били спътници?

— Предполагам, че е узнал за смъртта на стария Хънтър и сега е решил да приведе в изпълнение плана, който е скроил още по-рано, а именно, да стане наследник на покойния Хънтър. Той е улеснен и от обстоятелството, че има изключителна прилика с младия Хънтър, а по време на продължителното общуване с него му се е предложила чудесната възможност подробно да се запознае с живота му, с неговите навици и познанства. Допускам, че дори си е направил труда да се научи да подправя почерка му. След вестта за смъртта на стария под някакъв предлог той е изпратил младежа в Тунис при онзи колагасъ, или за да използваме истинското му име — при своя баща Томас Мелтън, където младият Хънтър ще трябва да изчезне. Ето че сега се кани да го последва, за да заеме мястото му, а после да замине за Америка и да прибере наследството. Ето това са мислите ми и не ми се вярва да ме лъжат.

— Моят брат Олд Шетърхенд е прав — подкрепи ме Винету.

Емъри каза:

— Тъй както представяш нещата, не мога да не се съглася с теб. Но нима е възможно да се измислят толкова сатанински планове?

— Не забравяй Хари Мелтън, за когото ти разказах и когото наричам сатана! Нима той не скрои още по-зловещи планове и не ги ли приведе в изпълнение?

— Както вече казах, напълно споделям мнението ти. Ако то излезе вярно, наш дълг е да спасим младия Хънтър стига само да е все още възможно. Но как?

— Като се намесим по-скоро. Не бива да разчитаме на никой друг. Трябва да действаме самите ние.

— Значи тръгваме за Тунис, а?

— Да. Младият Мелтън ще ни падне в ръцете още в Александрия, а и баща му ще спипаме също тъй лесно.

— Но без съдействието на туниските власти не можем да предприемем нищо.

— Те с готовност ще ми направят тази услуга, която поискам от тях.

— А-а — усмихна се той. Да не би да си пил брудершафт с пашата Мохамед ас Садок, владетеля на Тунис?

— Не, но е още по-добре, че познавам неговия Повелител на войските.

— Повелител на войските ли? Що за титла е това?

— Така наричат моя приятел Крюгер Бей, защото той е началник на личната охрана на владетеля.

— Крюгер? Та това е немско име!

— Крюгер е немец по рождение. Той има такова невероятно минало, каквото не би могъл да измисли нито един писател на романи. Вярно, от самия него нищо не може да се узнае за предишния му живот, но мисля, че произхожда от маркграфството Бранденбург и навярно е бил прислужник в пивоварна или нещо подобно. Тръгнал да странства, запилял се към Франция, където го вербували за Чуждестранния легион, после избягал в Алжир, преминал туниската граница и там го заловили и продали като роб. Заради неговата схватливост и сръчност по-късно го взели във войската. Издържал на всичко, издигнал се до лична охрана и най-накрая стигнал до полковник. Пашата Мохамед ас Садок му има пълно доверие.

— Значи е добър войник, така ли?

— Славен войник, верен служител и добър човек. За съжаление е станал мохамеданин! Все още изпитва голяма любов към отечеството си, ала отделните немци не иска и да ги знае. За мен направи изключение и двата пъти, когато бях при него той прояви към мен искрена симпатия. Когато го опознаеш ще започнеш да го уважаващ, а и сигурно ще ти се види много забавен.

— Това пък защо?

— Той има странната привичка да смесва сегашната си религия с предишната, да обърква Библията с Корана, при което сътворява какви ли не смехории. Но най-голямото му постижение е неговият немски. Тъй като ти владееш немски, ще изживееш неповторимо удоволствие от разговорите с него. Получил е съвсем оскъдно образование в училище, а като бранденбургец още от дете не е наясно с дателния и винителния падеж. Във Франция е усвоил малко френски, а лека-полека в Алжир и Тунис се е научил да говори арабски. Но тъй като езиковите му заложби са твърде недостатъчни той непрекъснато смесва трите езика и понеже не е в състояние да схване особено различията им в синтаксиса, постиженията му в тази област са направо невероятни. Арабски слуша и говори ежедневно. Затова е усвоил съответния живописен и цветист начин на изразяване. Немски е

говорил само като дете и юноша и то грешно. После изобщо не е имал тази възможност. Ето защо тъкмо с родния си език той е най-зле.

— А този Крюгер Бей или... хмм, как го нарече още?

— Повелителят на войските. Така се нарича самият той. На арабски е Рейс ал джиюш. Когато ни се наложи да се обърнем към властите, аз ще го помоля да ни помогне, дори възнамерявам да го посетя преди това и съм убеден, че ще се зарадва.

— Да не би да искаш веднага да му предадеш мнимия Хънтър?

— Навярно няма да е необходимо.

— А може би този негодник и да е прозрял намеренията ни, ще направи всичко възможно да ни избяга. В такъв случай ще трябва да накараме да го пъхнат в затвора и да го държат там докато заловим и баща му.

— Просто не бива да допускаме да ни прозре.

— От мен той не очаква никакви враждебни действия, но ако случайно отгатне кои сте вие двамата?

— Само някаква невероятна случайност може да му издаде, че сме Винету и Поразяващата ръка!

— Ще трябва да използвате някакви други имена. Най-добре ще е да ги измислим още отсега. Колкото по-скоро свикнем с новите имена, толкова по-сигурни ще сме, че няма неволно да се издадем.

— Прав си. Що се отнася до мен, не ми се иска да се представям за немец, защото младият Мелтън несъмнено знае, че Олд Шетърхенд е немец.

— Да. Имаш ли нещо против да се пишеш за мой сънародник?

— Не.

— Тогава нека бъдеш мой роднина, някой си мистър Джоунс, с когото сме се срещнали тук най-случайно и който си има някаква делова работа в Тунис. Ами Винету? Като какъв ще го представяме?

— Ще трябва да се примири временно да минава за африканец. Ще казваме, че е мохамедански сомалиец на име Бен Асра!

— Хубаво! Въпросително е само дали той ще е съгласен.

Когато апачът чу тези думи, каза:

— Наречете Винету както си искате. Той си остава вождът на апачите.

— Прав си — отвърнах му аз. — И така, пътем ще ти обясня какво представлява един сомалиец и как би трябвало да се държиш

като такъв. Ще казваме, че не разбираш арабски, което всъщност отговаря на истината, но от Занзибар си отишъл за няколко години в Индия, където си научил английски. Кога ще отпътуваме?

— Утре рано сутринта — отсече Емъри. — В такъв случай ще пристигнем малко преди времето, когато моят мистър Хънтър очаква някакъв кораб, с който ще отплава за Тунис.

— Какъв е този кораб?

— Френски търговски плавателен съд.

— Значи не е някой пътнически параход, а? Това ме кара да се замисля. Следователно много вероятно е той да е бил уведомен от Тунис за тази възможност за пътуване.

— И аз мисля така. Може би ще успеем да узнаем нещо по този въпрос.

— Но и Винету, и аз ще трябва да се легитимираме пред капитана, ако поискаме той да ни вземе.

— Остави го на мен! По пътя сте си загубили документите и ми се струва, че ще бъде достатъчно, ако му покажа моя паспорт и гарантирам за вас.

— Тогава ще съм любопитен да видя като какъв ще се представи Хънтър. Сигурно истинският притежател на това име е взел със себе си своя паспорт.

— Ще видим. Важното е да не заподозре нищо. Ти си бил в Индия и там си се срещнал с Винету, тоест, с богатия сомалиец Бен Асра. Сега сте тръгнали за Лондон, където той иска да си създаде търговски връзки и за кратко време ще останете в Тунис, където пък ти имаш да уреждаш някаква делова работа. За всичко друго ще трябва да изчакаме.

Виждаше се, че Емъри се вживяваше в нашата задача така, сякаш беше лично негова. Поседяхме още малко заедно. После се разделихме, за да поемем на път на следващото утро.

ВТОРА ГЛАВА

В ТУНИС

Няма какво да разказвам за пътуването си до Александрия. Там отседнахме пак в хотела, а Ботуел отиде да посети Хънтър. Предполагахме, че няма да се зарадва особено да се сдобие с нови спътници, ала се видяхме излъгани, защото скоро той дойде при нас заедно с Емъри и ни каза, че му било приятно да пътува заедно с нас.

Ако веднъж след зряло и задълбочено размисляне съм си съставил някакво мнение, то съм свикнал да не го променям дотогава, докато не се убедя напълно в противоположното. Ако имах колеблив характер, то още при първия поглед, който отправих към този младеж, щях да забравя подозренията си към него. Той правеше прекрасно впечатление и вече не се учудвах, че Емъри го беше нарекъл почтен човек. В поведението му не можеше да се открие абсолютно нищо, което някак да потвърди нашите подозрения. Той имаше свободни обноски, а в откритото му държане нямаше и следа от някаква несигурност. Или се бяхме излъгали в него, или пък въпреки младостта си този човек беше един изпечен негодник.

Параходът, на който щяхме да пътуваме, идваше от палестинските пристанища и от Александрия през Тунис и Алжир щеше да се върне в Марсилия. Когато ние четиримата се качихме на борда, капитанът му веднага ни посрещна със забележката:

— Господа, това не е пътнически параход. Ще трябва да си направите труда да се върнете.

Сега трябваше да се разбере дали капитанът е бил уведомен за някакъв пътник. Хънтър се усмихна невъзмутимо и попита:

— А няма ли да приемете и пасажер на име Хънтър?

— Хънтър ли? Вие ли сте този господин?

— Да.

— Тогава можете да пътувате с този кораб, защото съм уведомен за вас от Калаф бен Урик, но нищо не знам за другите трима спътници.

— Тези господа са мои приятели. Калаф бен Урик не е знаел, че ще се присъединят към мен. Ние ще сме Ви много благодарни, ако осигурите места и за моите спътници.

— В такъв случай и аз, и моят първи офицер ще трябва да се постесним, защото съм подготвен да приема само Вас. Но заради Калаф бен Урик ще направя изключение и ще приема господата.

Значи френският капитан се чувстваше задължен на туниския колагасъ. Изглежда последният поддържаше връзки, които нямаха нищо общо с професията му на военен и между другото се занимаваше с някакви тайни гешефти. Иначе откъде-накъде капитанът на един търговски плавателен съд можеше да се чувства задължен на този офицер? Това обстоятелство още повече затвърди вече съставеното ми мнение за Калаф бен Урик. А резултатът от тези размисли беше, че привидно почтеният и открит характер на Хънтър вече съвсем не можеше да ме заблуди.

Ние четиримата получихме на разположение две малки каюти, във всяка от които имаше място за двама души. Оставаше открит въпросът кой от нас щеше да прави компания на Хънтър. Няколко кратки думи бяха достатъчни да се разберем по между си — оставихме му правото сам да си избере някой от нас. Неговото решение можеше да ни послужи като важно указание за някои изводи.

Най-напред вещите ни бяха отнесени в едната от каютите. После, докато корабът вдигаше котва, ние се настанихме удобно на палубата. Седяхме, пушейки под тентата и разговаряхме за какво ли не, при което забелязах, че Хънтър се опитваше прикрито да ни подпитва за това-онова. Както изглеждаше той си беше поставил за цел да опознае добре особено мен. Държах се възможно по-непринудено и бях много учтив към него. Щях да се радвам, ако ме избереше за свой другар по каюта, защото така щях да имам чудесната възможност да го наблюдавам по-отблизо.

Но изглежда усилията ми останаха безрезултатни. На няколко пъти забелязвах, че когато неочаквано извърнех към него очи, той бързо отместваше втренчения си в мен поглед. Добре знаех, че по мен нямаше абсолютно нищо, което можеше да му се стори подозрително. Следователно недоверието, което явно изпитваше, сигурно се дължеше на нечистата му съвест.

По-късно, когато се намирахме вече в открито море, той се приближи до мен. Бях застанал сам до релинга и наблюдавах как вълните се надигаха и спускаха. Преди бяхме разговаряли само на общи теми, без да засягаме лични въпроси. Но сега изглежда той имаше намерение да си изясни що за човек съм аз. След като тъй да се каже вместо увод ме попита за някои безразлични неща, накрая се осведоми:

— Мистър Джоунс, чух, че идвате от Индия. Дълго време ли прекарахте там?

— Само четири месеца. Моите сделки ме накараха да отпътувам.

— Навярно самият Вие сте собственик на търговска фирма?

— Да.

— Ще бъде ли нескромно от моя страна, ако Ви попитам с какво се занимавате?

— С търговия на два вида твърде обикновени и скучни стоки — с щавени и нещавени кожи — отвърнах аз нарочно така, защото по-рано старият Хънтър беше търгувал именно с кожи.

— Това са много доходни сделки, но никога не съм чувал, че пътят на тази търговия минава и през Индия.

С тези думи той наистина атакува слабото ми място, ала тъй като вече бях казал, че съм бил в Индия, трябваше по някакъв начин да се опитам да се измъкна от това трудно положение.

— Изглежда не се сещате за огромния добив на кожи в Сибир.

— Че нима оттам кожата не отиват направо в Русия?

— Изпращат ги в Русия и в Китай, но аз съм англичанин. За мен Китай се намира твърде далече, а и от посредническа търговия тази страна извлича за себе си много големи печалби. Русия завижда на Англия и отхвърля всяко наше запитване. И ето че си спомнихме обстоятелството, че нашите индийски владения се простират далеч на север към най-високите части на Азия. А оттам до езерото Байкал не беше никак трудно да се проправи търговски път и сега ние покриваме нуждите си от сибирски кожи през Индия, без да правим мили очи на руския цар или на китайския император.

— Аха, тъй значи! Но главния Ви източник на тази стока си остава навярно Северна Америка, а?

— За необработени кожи са държавите по Ла Плата, а за кожухарски изделия — Северна Америка. Самият аз съм пътувал до

Ню Орлиънс, за да докарам някои партии.

— От Ню Орлиънс ли? Естествено там също сте завързали някои познанства, нали?

— Само делови.

— Дали все пак не сте се натъкнали на моето име? Вярно, че баща ми отдавна се е оттеглил от активна дейност, но е останал в постоянен личен контакт с тамошните си търговски партньори.

Ето че най-последно бе докарал разговора ни до въпроса, който го интересуваше, но той интересуваше и мен. Престорих се, че размислям и след малко му отговорих:

— Вашето име? Хънтър? Хмм! Хънтър... Хънтър... не мога да си спомня търговска фирма с такова наименование. Хънтър...

— Не става дума за търговска фирма, а за доставчик на войската. Но той е търгувал много и с обработени кожи.

— А-а, това е нещо друго! Хънтър не отговаря ли на немското име Йегер?

— Да.

— Срещал съм се с един страшно богат господин от немски произход, който преди се е казвал Йегер. Наистина беше военен доставчик и беше заменил немското си име Йегер с английското Хънтър.

— Това е бил моят баща! Значи го познавате?

— Всъщност не може да се каже, че го познавам. Веднъж ме представиха на този господин и това е всичко.

— Къде? Кога?

— За съжаление не си спомням вече. При този толкова неспокоен и разнообразен живот, който водя, отделните подробности лесно се забравят. Но сигурно е било в дома на някой от търговските ни партньори.

— Естествено! И понеже не сте бил от по-близките му познати навярно не знаете, че той почина?

С този въпрос младият човек направи невероятно голяма грешка. Побързах да се възползвам от нея и попитах:

— Починал ли е? Значи е мъртъв? Че кога умря?

— Преди малко повече от три месеца.

— Значи докато сте се намирали в Ориента, нали?

— Да.

— Имате ли братя и сестри?

— Не.

— Всъщност трябвало е незабавно да се върнете у дома си. Човек не оставя току-така подобно огромно наследство да го чака толкова дълго.

Той се изчерви, защото разбра, че беше извършил грешка. За да я поправи ми обясни:

— Получих вестта за смъртта му едва преди няколко дни.

— Аха! Е, това е нещо друго. Но въпреки всичко изглежда пак няма веднага да се върнете?

Този въпрос отново го постави на тясно.

— Поне няма да е незабавно — отговори ми той — но все пак във възможно най-скоро време. Колкото и да бързам съм принуден да отскоча до Тунис.

С последната забележка позицията му стана още по-уязвима. Значи пътят му по принуда минаваше през Тунис. За да не му дам възможност да проумее грешката си, побързах да продължа:

— Принуден ли сте? Може би заради Калаф бен Урик?

— Как узнахте за връзката ми с него? — попита той смаяно като ми хвърли подозрителен поглед.

— Много просто. Капитанът спомена за този човек, когото изглежда познава. Както чух, Калаф бен Урик му е възложил да Ви вземе от Александрия. А от това може да се заключи, че с този Калаф сте в твърде близки отношения, нали?

Бях го хванал натясно. Той сбърчи чело и заби поглед в земята.

— Е, тъй като вече сте чули какво е казал капитанът, то аз мога да бъда извинен за забележката относно Калаф, която неволно изпуснах пред вас. Вие ще го видите в Тунис и... а от Тунис направо за родината си ли ще пътувате?

— Вероятно.

— Аз също ще мина през Англия. Твърде възможно е да вземем един и същ кораб и понеже по всяка вероятност Калаф ще ме придружава, по-късно и без друго ще узнаете онова, което сега съвсем ненужно бих могъл да премълча пред Вас. Затова ще Ви кажа, че Калаф е колагасъ.

— Какво е това? — престорих се на съвсем неосведомен човек.

— Офицер с капитански чин. Роден е в Съединените щати.

— Как? Какво? Американец ли е? Значи е християнин, така ли? Че как може тогава да е туниски офицер?

— Приел е исляма.

— Олеле мале! Един вероотстъпник!

— Не го осъждайте! Нищо не ми е разказал за предишния си живот, но той е човек на честта и само тежки удари на съдбата може да са го принудили на тази крачка. Аз не защитавам Калаф, не го и осъждам, знам само, че страшно много иска час по-скоро да замине от тази страна, а не може. Точно в това ще му помогна. Искам да го освободя.

— Да го освободите ли? Че нали е нужно само да помоли за уволнението си!

— Няма да му разрешат да се уволни, защото веднага ще заподозрат, че пак ще се върне към християнството.

— Ами тогава да си вземе отпуск и да премине границата.

— Лесно е да се каже. Да предположим, че получи отпуск и избяга, ами после? Той е беден. От какво ще живее? Тогава ще има нужда от заможен покровител, който да се грижи за него.

— И този човек сте Вие, нали?

— Да. Ще го взема със себе си в Америка. Ще отплаваме с първия параход, който напусне пристанището на Голета, а тъй като и Вие ще използвате същия плавателен съд, най-искрено Ви разказах как стоят нещата. А ако се нуждая от нечия помощ, ще имате ли добрината да ме подкрепите?

— С най-голямо удоволствие, мистър Хънтър — отвърнах аз зарадван, че избра тъкмо мен за свой съюзник. — По какъв начин бих могъл да Ви помогна?

— В момента все още не знам. Преди всичко бих искал да Ви помоля да осигурите връзката между него и мен.

— Връзката ли? Че не искате ли лично да контактувате с него?

— Не, поне не открито. Навярно ще се съгласите, че имам достатъчно основание да стоя в сянка щом съм решил да отвлека един офицер. Ако излезе наяве, че съм му помогнал да избяга, по-късно мога да си имам големи неприятности. Известно време той не беше в Тунис и не знам дали вече се е върнал. Трябва да го разбере без самият аз да тръгна да разпитвам. Ще бъдете ли така добър да го направите вместо мен?

— С голямо удоволствие.

— Тогава да Ви кажа, че няма да сляза в Голета, външното пристанище на Тунис. Капитанът има указания да ме свали на сушата още при Рас Хамарат. (Предпланини, нос (геогр.) — Б. нем. изд.) Оттам тайно ще се отправя към разположения на югоизток от Тунис Гадис, където живее един приятел на моя колагасъ. Той е търговец на коне и се казва Бу Марама. Ще се крия в дома му докато заедно с беглеца се кача на борда на кораба, защото никой не бива да узнае, че съм бил наблизко и че съм замесен в тази игра. Обаче Вие ще стигнете до пристанището, ще се осведомите дали Калаф бен Урик вече се е върнал, а после ще дойдете в Гадис при Бу Марама, за да ми кажете какво сте научили. Твърде много ли искам от Вас?

— Не. Имам известна слабост към приключенията, тъй че с най-голямо удоволствие се поставям на ваше разположение. Много ще се радвам, ако ми се даде възможност да допринеса макар и мъничко за освобождаването на капитана.

— Значи се споразумяхме. Ще ми помогнете. Приятел сте на Емъри Ботуел, нали?

— Да.

— Тогава няма да ви разделям. Ще спите в една и съща каюта, а вашия сомалиец ще дойде при мен. Имате ли нещо против?

Съгласих се, защото имаше опасност да събудя подозрението му, ако сам му предложех да делим една и съща каюта. А впрочем вече не беше толкова важно и наложително да го наблюдавам непрестанно, понеже нали щях да му помагам при освобождаването на туниския колагасъ и тогава сигурно и без друго щях да имам възможността да науча онова, което исках да знам.

Значи този млад човек беше Джонатан Мелтън. След разговора ни вече нямаше никакво съмнение. А пък туниският капитан беше баща му Томас Мелтън, който на времето беше изчезнал вдън земя. Ако Джонатан само знаеше, че в джоба си носех писмото, което беше изпратил на своя чичо Хари Мелтън, Сатаната!

В Тунис той не желаше да се показва пред никого уж, за да избегне по-късно евентуални неприятности заради бягството на капитана. Но аз знаех действителната причина. По някакъв начин истинският Смол Хънтър е бил подмамен да отиде при капитана в Тунис, за да бъде премахнат от него. Но преди да е изчезнал, не

биваше да се появява Джонатан Мелтън, който се канеше да се представи за него. Отсъствието на капитана бе в тясна връзка с убийството на Хънтър. Докато все още не се бе завърнал, може би беше възможно Хънтър да бъде спасен, ала ако въпросния колагасъ отново се появеше в Тунис, то тогава Хънтър сигурно щеше да е мъртъв. Палубата на кораба започна да ми пари под краката като жарава.

Когато чу от мен какво съм узнал от мнимия Хънтър, Емъри бе обзет от същото безпокойство. Винету беше значително по-спокоен от нас и когато се свечери, той отиде да спи в каютата на този опасен човек толкова невъзмутимо, сякаш едва ли можеше да се намери почтен мъж от него.

Двете определени за нас каюти бяха отделени една от друга с две малки помещения, чието предназначение не ми бе известно. Следователно не можехме да наблюдаваме или подслушваме какво ставаше в каютата на Мелтън и Винету, както и обратното. Въпреки това, когато започнахме с Емъри да обсъждаме настоящата си задача, ние разговаряхме съвсем тихо. Правехме го просто от предпазливост, която ни бе станала привичка, макар че в този случай най-вероятно да беше излишна.

Въпреки всичко чуто от Хънтър, когато все още ще продължаваме да наричам така, Емъри много съжаляваше, че той не ме беше взел в каютата си. Англичанинът мислеше, че ако аз делях с него една и съща каюта, бих могъл да го подпитам и да науча още повече неща. Той твърдеше, че от Винету нямаше да имаме кой знае каква полза като съквартирант на Хънтър. Аз споделях мнението му. Но скоро щяхме да разберем, че сме се заблуждавали. Бяхме отдавна заспали, когато — може би беше вече два часа след полунощ — бях събуден от съвсем тихо почукване на нашата врата. Шумът бе толкова слаб, че Емъри продължи най-спокойно да спи. Но моят слух беше по-остър от неговия.

Станах, приближих се до вратата и без да я отварям попитах:

— Кой е?

— Винету — бе тихият отговор.

Дръпнах резето. Апачът влезе. Сигурно имаше да ни съобщава нещо важно.

— Тук е тъмно — каза той. — Не могат ли моите братя да запалят светлината?

— Значи искаш не само да ни кажеш, но и да ни покажеш нещо, а? — попитах го.

— Да. Нося един предмет от кожа, който бледоликите наричат портфейл. Хънтър го пази много и гледа да не го видя. Отмъкнах го, но възможно по-скоро пак ще го върна на мястото му.

— Не го ли носеше в джоба си?

— Не. Моите братя видяха малкото куфарче, което той има. След като си легнах аз се престорих на заспал, тогава Хънтър го отвори, за да подреди вещите в него. Сред тях имаше и един портфейл, който той отвори. Извади различни хартии от него и ги прегледа, а после отново ги прибра. При това ми хвърляше такива недоверчиви погледи, че нямаше как да не се досетя какво съдържа портфейлът. В него се крият някакви тайни. След това той го върна в куфарчето, заключи го и пъкна ключа в джоба си. Когато заспа ми бе необходимо дълго време докато успея да му го измъкна.

— Мътните го взели! Изглежда имаш големи дарби за джебчия.

— Един мъж трябва да умее да върши всичко каквото пожелае. Но не бива да използва сръчностите си, ако няма да служат за някоя добра цел. И така, докато Хънтър спеше аз отворих куфарчето и извадих портфейла. Ето го! Нека братята ми проверяват дали съдържа нещо важно, което могат да използват!

На тавана на каютата ни беше закачена малка лампичка, която бяхме изгасили, когато си легнахме да спим. Запалихме я. Междувременно и Емъри се беше събудил. Аз пак бях подлостил вратата с резето и веднага се заловихме да разгледаме портфейла.

Заедно с някои ценни книжа и други документи той съдържаеше и няколко грижливо увити в хартия писма, които отворих. Още първото от тях прикова вниманието ни. Беше написано на английски и в превод приблизително гласеше следното:

„Драги Джонатан!

Какъв късмет, че си успял тайно от Хънтър да вземеш от консулството в Кайро неговите писма! Каква вест само! Баща му е мъртъв и той трябва да се върне у дома! А за истината на всичко да гарантира и фактът, че както властите, така и неговият приятел, адвокатът Мърфи, са му писали писма. Естествено, че ти ще получиш

наследството, а после и за мен ще има средства да се завърна от тъжното си изгнание и на някое друго място да поведе по-добър живот.

Дали съм съгласен с твоя план? Уверявам те, че не би могъл да бъде по-добър! С писмото, което си написал от името на адвоката, ще подмамим Хънтър да дойде в Тунис. Ти си цял фокусник. Толкова сполучливо си подправил почерка на адвоката, че Хънтър изобщо няма да се усъмни във вестта, че в момента неговият приятел с юридическо образование се намира в Тунис и иска да разговаря с него по много важни въпроси. Той незабавно ще се приготви за път и сигурно ще използва още първата предложила му се възможност да замине за Тунис.

Естествено ти не бива да идваш тук заедно с него, защото тогава удивителната ви прилика ще направи голямо впечатление и това обстоятелство все пак би могло да доведе до разкриването на нашия удар, докато иначе по мое мнение успехът ни е сигурен. На първо време ще трябва да останеш в Египет. Лесно ще си намериш причина. Може внезапно да си се разболял. И ако после отидеш да живееш при онзи грък Михалис в Александрия, моето следващо писмо ще те намери там.

Много хитро си постъпил като в онова фалшифицирано писмо изпращаш Смол Хънтър при мен като му пишеш, че адвокатът Фред Мърфи е отседнал при мен. Така Хънтър ще дойде право у дома и все ще намеря удобен случай бързо и тайно да изчезне. Тогава ще те повикам и ти ще заемеш неговото място.“

Това беше по-голямата част от писмото. Следваха още няколко различни други забележки, които бяха безразлични за нас, но изглежда за получателя имаха такава стойност, че заради тях беше запазил писмото. Но иначе си беше направо непоносимо лекомислие да не унищожи веднага тези издайнически страници.

Второто писмо беше от по-нова дата и започваше приблизително така:

„Скъпи ми сине!

Добре си се справил със задачата си. Всичко се нарежда чудесно. Смол Хънтър пристигна тук и живее при мен. Само едно нещо не ми харесва съвсем, а именно, че в Кайро е наредил да изпращат писма, а и каквото друго пристигне за него, до Мусах Бабуам. Хънтър ми разказа

за теб и много съжалява, че е бил принуден да те остави болен. Естествено той няма никаква представа, че баща му е умрял.

Веднага ме попита за приятеля си, адвоката Фред Мърфи. Бях подготвен за този въпрос и си бях измислил един твърде убедителен отговор. Но не стана нужда да прибегвам до него, защото случаят ми се притече на помощ.

Племето на Уледаярите се е разбунтувало срещу бея на Тунис, понеже данъкът на глава, който събира от тях, им се вижда много висок. Получих заповед веднага да тръгна срещу тях с моя атлъ бьолюю (Конен ескадрон. — Б. нем. изд.), и за наказание да удвоя налога. Ще взема с мен Смол Хънтър. Казах му, че адвокатът не го е очаквал толкова скоро и е предприел пътуване в посока на техните земи. Той наистина излезе толкова глупав да ми повярва, макар че уледаярите живеят поне на сто и петдесет километра от Тунис и пожела заедно с мен да последва адвоката. Утре тръгваме на път. Сигурно ще има сражения и все ще намеря удобен случай да се погрижа Хънтър да не се върне.

Според моите пресмятания тази работа ще ни отнеме четири-пет седмици. После пак ще се появя в Тунис. Нареди всичко така, че по това време също да си там. Моят приятел френският капитан Вилфор вдига котва оттук за Александрия и там ще те вземе. Обеща ми да не те оставя на пристанището, а още преди това ще слезеш на сушата при Кап Хамарт, защото тук не бива открито да се показваш пред хората докато не съм разговарял с теб. Преди да дойдеш при мен разпитай и разбери дали вече съм се върнал! Ако не съм, ще трябва да се скриеш някъде и да ме чакаш. За тази цел съм говорил с търговеца на коне Бу Марама. Той живее в Гадис, югоизточно от Тунис и ми е задължен. Ще те приеме с удоволствие и така ще те скрие, че никой няма нито да те види, нито да те чуе.

От само себе си се разбира, че ще взема на Смол Хънтър всичко и ще ти го донеса, за да можеш да докажеш самоличността си. После и през ум няма да ми мине да искам отпуск, а просто ще избягам. Още с първия кораб ще тръгнем за Англия, а оттам за Съединените щати. В Англия ще останем съвсем кратко време. Имам си причини. По пътя трябва непременно да завържем няколко добри познанства, по възможност с по-знатни личности, които ще се запознаят с теб като

Смол Хънтър и в случай на нужда ще могат да ни послужат като свидетели за твоята идентичност.“

След тези редове имаше още няколко страници, засягащи взаимоотношения и обстоятелства, които не ни интересуваха. Останалите писма не съдържаха нищо значимо за нас. Първите две писма ни бяха напълно достатъчни. Те изцяло разкриваха пред нас позорния план на Мелтънови.

— Е, сега знаем вече много добре защо иска да слезе още на носа — обади се Емъри.

— А и защо се е постарал да се запознае с теб — добавих аз.

— Йес. Представи ми се като Смол Хънтър и в случай на нужда ще трябва да свидетелствам за неговата самоличност. Този негодник ще чуе от мен съвсем ясно за каква личност го смятам! А сега нека Винету пак върне портфейла и куфара и го заключи!

Апачът взе портфейла и безшумно се измъкна навън. На сутринта ни разказа, че мнимият Хънтър бил дълбоко заспал и изобщо не е забелязал, че през нощта също тъй мнимият сомалиец Бен Асра е отварял куфарчето му.

През целия ден Хънтър се държеше с нас съвсем непринудено, ала напразно чаках отново да отвори дума за нашата уговорка. Така и не го направи. Несъмнено се боеше от любопитството ми. Не желаше въпросите ми да го поставят на тясно. Измина и следващата нощ, а когато настъпи утрото, ние бяхме вече близо до целта си. И ето че тогава Хънтър се приближи до мен и ме попита:

— Все още ли имате желание да ми направите услугата, за която говорихме?

— Естествено! — отвърнах аз. — Имам навик да държа на веднъж дадената дума.

— Съгласихте се да разпитате дали онзи колагасъ е в Тунис, после да дойдете в Гадис, за да ми кажете, нали?

— Да.

— Най-лесно можете да го научите в казармите на север от града. Кога приблизително да Ви очаквам в Гадис?

— Вероятно още през ранния следобед.

— Чудесно! Имам само още една молба. Понеже ми се налага да измина дългия път от Кап Хамарт до Гадис, и то като привличам възможно най-малко вниманието на хората, няма да е никак уместно да

нося със себе си моя куфар. Ще имате ли добрината да го вземете до пристанището, а после по някой носач да го изпратите на търговеца на коне в Гадис?

— С удоволствие.

— Тогава сега ще се сбогувам с вас. И така довиждане до следобед!

Той ми подаде ръка и се отправи към каютата си. По мой знак Винету го последва. После апачът ни съобщи, че Хънтър извадил портфейла от куфара и го пхнал в джоба си. Точно това бях искал да узная.

Пред нос Хамарт капитанът нареди корабът да легне в дрейф и една лодка пренесе Хънтър на сушата. После продължихме да плаваме към пристанището, където не забравих да предам куфара на един хамалин.

И през ум не ми минаваше да събера обещаните сведения в някаква си казарма, а веднага се отправих към верния адрес, а именно — при моят приятел Крюгер Бей. Знаех къде мога да го намеря. Той разполагаше с две служебни жилища. Едното беше в Казбата, двореца на владетеля, а другото — в Бардо, здрава крепост, разположена на четири километра от града, където е резиденцията на правителството. Оставих моите спътници в една страноприемница в долната част на града и се отправих най-напред към Казбата, където обаче не намерих Крюгер Бей. Ето защо се разходих до крепостта Бардо. Всяка крачка ми беше позната, понеже по време на двата ми предишни престоя тук, много често бях минавал по този път, за да отида при моя колкото любим, толкова и страшно забавен Повелител на войската.

Нищо от постройките в Бардо не се беше променило. В предверието седеше един стар подофицер, който имаше за задача да долага за посетителите. Той пушеше чибук си и за по-удобно беше разкопчал колана на сабята си и я беше оставил до себе си.

— Какво искаш? — попита той по навик, без да ме погледне. Много добре познавах този човек, който беше като неделима част от инвентара на Повелителя на войската. Той ми беше любимец, на времето беше още онбашия (Фелдфебел. — Б. нем. изд.), сега обаче го бяха повишили в чауш (Подофицер. — Б. нем. изд.). Този добросърдечен мюсюлманин с посивяла брада бе на около шейсет

години, но изглеждаше все още тъй издръжлив както преди, когато ме заведе при улед саидите. Всъщност се казваше Селим, но го наричаха единствено стария „Селям“, защото само тази дума му беше в устата, като ѝ придаваше всевъзможни значения. Възкликнеше ли „о селям!“ това можеше да означава както о блаженство, така и о позор, о радост, о нещастие, каква низост, колко прекрасно, колко възхитително, колко мизерно, колко позорно и какво ли още не! Важното беше как я изговаря и с какви мимики и жестикулации я придружава.

Навярно не беше мил лицето си от седмици. Дългата му сива брада бе цялата омазана с овнешка лой, която по време на хранене капеше по нея и там си оставаше, ако сама не се стечеше на земята. Устата му миришеше на насъбралия се тютюнев катран в лулата му, която вероятно никога не бе почиствал. Но въпреки всичко сърдечно се радвах пак да видя моя стар познат Селям в добро здраве.

— У дома ли си е Повелителя на войската? отвърнах на въпроса му с въпрос.

— Не.

Той все още не ме бе погледнал. И този навик ми беше известен. Той никога не казваше, че неговият полковник си е вкъщи, докато не получиеше бакшиш.

— Но аз знам, че е тук — отвърнах му. — Вземи тези пет пиастри и доложи за мен!

— Добре! Тъй като Аллах е просветил разума ти, ще получиш разрешение да влезеш при господаря. Дай ги и...

Той млъкна. Най-сетне беше вдигнал поглед към мен и от ръката ми, с която му подавах парите, очите му се преместиха върху лицето ми. Тогава той не довърши изречението си и радостно изненадан скочи на крака и извика:

— О, селям, селям, селям, пак селям и още три пъти селям! Това си ти, о блаженство за очите ми, о светлина за моята душа, о възхита за моя лик! Аллах те е довел при нас съвсем навреме. Имаме нужда от теб. Ела да те прегърна и си задръж парите! По-скоро ръката ми ще изсъхне, отколкото да взема от теб бакшиш. Поне днес не. По-късно можеш да ми дадеш двойната сума!

Той ме прегърна, а после се затича към съседната стая, откъдето дочух силните му викове: „о селям, селям, селям!“

С голямо нетърпение и любопитство очаквах срещата си с Крюгер Бей. Бях убеден, че той щеше да ме приеме незабавно с някой от неговите безнадеждно объркани и трудно разгадаеми немски изречения. Вратата внезапно бе отворена със замах, Селям се появи, сграбчи ме за ръката, блъсна ме да вляза в стаята и извика подир мен:

— Ето го, дете Аллах ни го изпрати! О, селям, селям! После затвори вратата зад гърба ми. Озовах се в селямлъка на Повелителя на войската, който малко позастарял, малко попрегърбен в сравнение с миналия път от преди няколко години, но със светнали очи и грейнало в усмивка лице бе застанал пред мен. Той протегна към мен и двете си ръце и ме поздрави със следните хубави думи на немски:

— Вас тук? Вас тук в Тунис? Моля на Вас да приемете за сърдечен добре дошъл благородна дружба от същите чувства в изненада на хубавия миг при гледката на настоящето заради хиляди поздравя при стотица чувства да сте бил и искат да останат на Вас приятелят и Вие братът заради Германия и въпреки това винаги Африка!

Който прочете тези думи възможно по-бързо ще получите поне приблизителна представа за начина, по който Крюгер Бей имаше навик да използва родния си език. Той ме прегърна, дръпна ме да се настаня на килима, където бе седял до преди малко и продължи да говори, но аз мога да предложа неговите изречения на моите читатели само след известна преработка, защото иначе те няма да разберат нито един ред от тях.

— Сядайте на Вас долу! Сядайте на Вас, сядайте! Моят стар Селям лула и кафе ще донесат с прибързана устреманост, за да Вас да докажат възхитително състояние, че вий днес тъй внезапно тук дошли сте. Кога на Вас пристигнали?

— Току-що идвам от Египет.

— Имали сте размисъл да вземете жилище в страноприемница?

— Все още не съм решил, поне за себе си не. Но моите приятели навярно са се настанили вече там. Имам двама придружители.

— Кого са?

— Спомняте ли си все още моите приключения в алжирската пустиня?

— Да. Разбойнически керван, кого великолепно английчан изтрепали и пленници освободен у дома отвели.

— Точно така! Този великолепен англичанин, Емъри Ботуел, е също тук. А спомняте ли си от по-предишните ми разкази за вожда на апачите Винету?

— С най-точна непреходност за спомена на вашите американски индианци, при които Винету ваш главен приятел.

— Да. Този индиански вожд е също тук и пътува с мен. Ще Ви разкажа защо взех за спътници тези двама изключителни мъже.

— Да, всичко ще ми кажеш — продължи той на арабски, който говореше съвсем правилно. Започна да ме разпитва дали Винету носел Сребърната карабина и дали съм взел със себе си моята карабина „Хенри“ и „Убиеца на лъвовете“. След като потвърдих, му зададох въпроса:

— Защо питаш тъй настойчиво за нашите оръжия?

— Защото може да ни потрябват.

— Как така?

— Утре потеглям срещу улед аярите, които са се разбунтували.

— Улед аярите са се разбунтували? Вярно, че вече чух нещо такова. Не искат да си плащат данъка. Но мисля, че ти си изпратил вече срещу тях войската, а?

— Да, но вчера пристигна пратеник със съобщението, че моите конници са обградени от аярите. Пратеникът е единственият човек, който е успял да се измъкне.

— А къде са обградени хората ти?

— При развалините на Мудхер.

— Не познавам това място, но без съмнение са имали късмет, че не са ги обкръжили нейде сред откритата равнина. Сред развалините сигурно ще намерят прикритие и е възможно да се държат докато им бъде изпратена помощ. И изобщо е направена непростима грешка. Улед аярите са храбро племе, а според онова, което съм чувал за тях, предполагам, че могат да се съберат към хиляда конници. Твърде недостатъчно е било да се изпрати срещу такова племе само един-единствен ескадрон. Ами ескадронът има ли свестни офицери?

— О, да! Заради своя ум и своята храброст капитанът или ротмистърът стана мой любимец. Той се казва Калаф бен Урик.

— Арабин, турчин, мавър или бедуин, какъв е?

— Нито едното, нито другото! Роден е в Англия, в Египет е постъпил във войската, прехвърлил се е в Тунис, скоро стана

подофицер, а после все по-бързо напредваше в службата. Често се е отличавал, накрая стана колагасъ и ето че сега го натоварих да проведе въпросното нападение срещу улед аярите.

— Но как е могъл да бъде толкова непредпазлив да предприеме този опасен поход само с един-единствен ескадрон? Да не би пашата да не е пожелал да даде повече войници?

— Да, така е.

— Или пък Калаф бен Урик се смята за толкова способен, че да може да реши поставената му задача с толкова малобройна войска?

— И това е вярно.

— Откъде започна походът?

— От Унека.

— Значи са поели по пътя на керваните на юг. С него не е ли имало някакъв чужденец?

— Да.

— Кой е този човек? Знаеш ли?

— Не.

— Но аз мисля, че ако иска да вземе някой чужденец със себе си, Калаф бен Урик трябва да те попита за разрешение.

— Като командир на войсковата част той има правото да взема със себе си когото поиска!

— Тъй! А сега един друг въпрос! С колко души смяташ да потеглиш, за да го освободиш от обкръжението?

— С три ескадрона. Утре следобед тръгваме.

— Значи навярно по времето на молитвата аср, а? (Следобедна молитва в три часа. — Б. нем. изд.)

— Да.

— За съжаление мюсюлманите вярват, че се проваля всеки поход, който не започне по времето на аср. Но така ще загубим кажи-речи цял ден. Нека не се забравя, че колкото и да е малка именно загубата на тези часове може да причини гибелта на хората, които искаме да спасим. Аз бих тръгнал незабавно на път, ако ще да е и в полунощ.

— Прав си, но аср трябва да остане винаги аср, а и никой не бива да се противопоставя на волята на пашата.

— Щом така е заповядал пашата Мохамед ас Садок, тогава наистина нищо не може да се направи.

— Ти ще яздиш с нас, нали? А също и твоите двама прочути спътници, а?

— Хмм! Нямам нищо против. Един такъв военен поход ми е добре дошъл. А що се отнася до Винету и Емъри, мисля, че и те ще се присъединят към нас.

— Страшно се радвам да го чуя. Двамата господа не бива да остават в страноприемницата. Каня ги да дойдат тук.

— Добре, разпoredи се да доведат двамата ми приятели! Тъй като нямат никакъв багаж, ще е достатъчно да им изпратиш само два коня. Щом ще те придружаваме в похода ти срещу улед аярите и без друго ще трябва да ни набавиш ездитни животни. Едва ли е необходимо да споменавам, че Винету и Емъри Ботуел имат твърде високи изисквания към конете за езда.

— Също както и ти. Но не се безпокойте! Познаваш ме и много добре знаеш, че разполагам с най-хубавите животни.

— Приемаме с благодарност. Ще се радвам, ако още сега накараш да ми доведат моя кон. Трябва да се върна в града, а после да отида за малко и до Гадис.

— Защо?

— Ще ти обясня по-късно, когато ще разполагаме с повече време. Тогава ще научиш и какво всъщност ни води нас тримата в Тунис. Засега те моля само да ми отговориш на няколко въпроса. Имаш ли доказателства, че Калаф бен Урик е бил англичанин?

— Не.

— Чий поданик е сега?

— На Тунис.

— Ако извърши някакво престъпление, тогава значи няма да го съди представителят на неговата родина, а пашата, нали?

— Да. Но Калаф бен Урик е човек на честта. Мога да се закълна в каквото поискаш, тъй че няма да търпя никакви нападки срещу моя любимец.

Той изговори тези думи толкова строго, сериозно и настойчиво, че незабавно разбрах колко високо ценеше Калаф бен Урик. Побързах да изоставя тази тема и насочих разговора ни към други неща. Разказахме си един другиму нашите преживявания, изпушихме по един чибук от великолепия тютюн джебели, пихме и кафе, от което старият Селям непрекъснато ни досипваше и приказвахме за какво ли

не, но само не и за онова, което ми беше на сърцето. Бях разбрал, че не му е уместно да се доверя на Крюгер Бей. С нетърпящото си възражения застъпничество за колагасъ той можеше само да ни навреди, но не и да ни помогне.

Най-сетне трябваше да си тръгна. Крюгер Бей излезе да ме изпрати навън, където вече стоеше един великолепен дорест жребец, който той бе наредил да оседлаят за мен. Възседнах го и най-напред отидох в страноприемницата, за да уведомя моите спътници, че и те са гости на Крюгер Бей и ще дойдат да ги вземат, както и че по отношение на Калаф бен Урик съм претърпял пълен неуспех. Никога не бях предполагал, че този изпечен негодник ще успее да спечели така безрезервно благоволенieto на моя стар познайник Повелителя на войската. Но ето че вече се бях убедил в обратното и знаех, че с едно голо обвинение нямаше да постигна абсолютно нищо и затова трябваше съвсем неочаквано да му предоставя убедителни доказателства. Просто трябваше най-изненадващо да бъде поставен натясно.

— Но как ще стане това? Как ще го убедим? — попита Емъри.

— С помощта на мнимия Хънтър.

— И как?

— Като отида още сега при него и го придумам да не чака връщането на баща си в Гадис, а да вземе участие в похода срещу улед аярите. Убеден съм в следното: неочакваната среща със сина толкова ще изненада Калаф бен Урик, че той сигурно ще се издаде по някакъв начин.

— Тази идея не е лоша! Но как ще накараш сина да тръгне с нас?

— Остави това на мен! Ще му предоставя нещата в толкова примамлива светлина, че той сам ще ни предложи да се присъедини към нас. Представи си само уплахата на колагасъ, когато го види, както и ужаса му, щом ме познае, мен, Олд Шетърхенд, който много добре знае какъв живот е водил преди. Би трябвало да е в съюз с дявола, ако не се изпусне да каже нещо, което би убедило Повелителя на войската, че е дарил с любовта си един хищник в човешки образ. Сега ще препусна за Гадис. Скоро ще дойдат да ви вземат.

— Почакай още малко! Има и нещо друго, за което изглежда не си помислил, а е извънредно важно. Крюгер Бей знае, че си немец, известно му е и истинското ти име, нали?

— Естествено!

— А каза ли му, че и Винету е с теб?

— Да.

— И на всичко отгоре искаш мнимият Хънтър да язди с нас? Та нали ще разбере, че си го излъгал!

— Какво от това?

— Какво от това ли? Странен въпрос! Неизбежно е нейде по пътя той да чуе истинското ти име. И тогава съвсем сигурно в него ще се събудят подозрения.

— Ще гледам да го уверя, че сме излъгали не него, а Повелителя на войската.

— Но дали ще успееш?

— Несъмнено! Едно ще ти кажа: колкото повече един човек сам се заплита в какви ли не лъжи и злодеяния, толкова е по-лесно да бъде измамен.

В същия миг на вратата се почука и при нас влезе старият Селям. Той бе изпратен от господаря си заедно с десет ездачи, за да вземе Винету и Емъри, а това бе такава чест, която показваше, с какво удоволствие Крюгер Бей ни приемаше за свои гости. Емъри плати дребната сметка, а после цялата колона от конници потегли към Бардо. Аз обаче препуснах към Гадис.

Там не ми бе никак трудно с питане да намеря жилището на Бу Марама. Тъй като той беше търговец на коне, при него сигурно идваха много хора, тъй че и моето посещение едва ли можеше да направи някому впечатление. Спрях пред една дълга варосана къща с плосък покрив, която имаше само приземен етаж. Самият Марама излезе навън, отвори ми портата и ме пусна да вляза в двора, където, отделени с дъсчени прегради, стояха различни коне за продажба. Той огледа твърде учудено първо моя дорест жребец, а после и мен самия и докато слизах от седлото ме попита:

— За да продадеш този кон ли идваш?

— Не.

— Това е добре, защото иначе щях да те обявя за конекрадец. Познавам този дорест кон. Той е истински хаси ферджан-жребец и е любимото животно на Повелителя на телохранителите на нашия паша. Сигурно той ти има много голямо доверие, та ти поверява този безценен кон.

— Той е мой приятел.

— Тогава му кажи, че съм негов, а и твой най-покорен слуга! Какво желание мога да ти изпълня?

— Днес при теб е дошъл един чужденец, който иска да остане тук скрит за известно време, нали?

— Няма такова нещо. Кой ти го каза? — попита той видимо смаян, че един приятел на Крюгер бей го разпитва за човека, когото беше скрил у дома си.

— Спокойно ми отговори истината! Можеш да ми имаш доверие. Заедно с този чужденец пристигнахме с един и същи кораб и по един хамалин ти изпратих неговия куфар. Кажи му, че искам да говоря с него!

— Едва ли ще те приеме — отвърна търговецът на коне все още недоверчиво. — Моят гост желае да остане скрит от погледа именно на човека, чийто приятел си ти. Веднага ще разбере дали наистина си онзи, когото той очаква. Откъде и кога пристигна с кораба?

— От Александрия днес рано сутринта.

— И къде слезе на сушата чужденецът, с когото желаеш да разговаряш?

— При Рас Хамарт.

— Ти от коя страна си?

— От Билад ал Инглиз. (Англия. — Б. нем. изд.)

— И как ти е името?

— Джоунс.

— Отговорите ти са верни. Но я ми кажи дали полковникът на телохранителите знае накъде си препуснал с коня си?

— Не знае!

— Но ще му кажеш, нали?

— Нямам такова намерение. Знам, че си приятел на колагасъ Калаф бен Урик и че за да му угодиш си приел у дома си чужденеца. —
- Понеже най-живо съчувствувам на този колагасъ, те моля да забравиш подозренията и да ме заведеш при госта си. Трябва да му съобщя някои много важни неща, които не търпят отлагане.

— Тогава ела! Ще отидем при него!

Не беше никак чудно, че търговецът на коне ми нямаше доверие. Той знаеше, че властите не биваше да узнаят за присъствието на неговия гост, а аз бях дошъл, яздейки коня на един от най-

високопоставените сановници. Тази причина бе наистина напълно достатъчна, за да го накара да бъде предпазлив.

Оставих коня си и го последвах. Привидната цел на посещението ми беше да уведомя Джонатан Мелтън, че колагасъ, тоест неговият баща, все още не се е върнал от похода. Но истинското ми намерение беше някак си да го накарам да тръгне с нас, за да не може да ни избяга.

Слабото ми място беше там, че той ме мислеше за някой си мистър Джоунс, а нямаше как да не разбере, че всъщност съм немец. Трябваше да се опитам някак си да му обясня това противоречие.

Търговецът на коне ме поведе през няколко малки помещения и накрая ме остави да чакам, за да съобщи за мен. Фактът, че все още смяташе подобна мярка за необходима, свидетелстваше, че не бях успял да разсея подозренията му. И наистина измина доста време преди да се върне и да ме покани да вляза, след което се отдалечи.

Мнимият Хънтър се намираше в съседната стая. Изглежда тя беше най-добре обзаведеното помещение в цялата къща. Той ми подаде ръка и каза:

— Ето Ви и Вас! За малко да не Ви пуснат при мен, нали? Както по тона му, така и по изражението на лицето му си направих извода, че търговецът на коне не беше успял да го настрои срещу мен и да събуди подозренията му.

— Така е — кимнах аз. — Изглежда вашият хазяин таи към мен някакви подозрения.

— Вярно е. И знаете ли защо?

— Надявам се да го узная от Вас.

— Защото яздите дорестия жребец на полковника на телохранителите. Каза ми, че сигурно сте доверено лице на Повелителя на войската.

— Аха! Хмм! Той е отгатнал и не е отгатнал.

— Как така?

— Имах извънредно странно преживяване! — отвърнах аз като отначало бях учуден, но после бързо реших да използвам така създадалото се положение. — Нека седнем! Трябва да Ви го разкажа. Беше нещо подобно на авантюра и ми се струва твърде вероятно, тя да бъде последвана и от редица други приключения.

— Какво искате да кажете? Любопитен съм. Говорете! — подкани ме той като седна до мен и ми предложи пура.

— Както ми поръчахте аз се отправих към казармата, за да се осведомя дали колагасъ се е завърнал. Пред портата седяха няколко войници и бъбреха. Тъкмо се канех да им задам въпросите си, когато те скочиха на крака и отдадоха чест. Огледах се. Приближаваха се неколцина ездаци, предвождани изглежда от един висш офицер. Когато погледът му падна върху мен, той веднага спря коня си, нададе радостно възклицание и ме поздрави, наричайки ме Кара бен Немзи.

— Ха! Странно! Тогава изглежда много приличате на човека, който се казва така. Обяснихте му, че се заблуждава, нали?

— Разбира се, но той само се изсмя и явно го взе за шега.

— Значи приликата ви е изключително голяма. А кой беше този офицер?

— Именно Крюгер бей, Повелителя на войската.

— Много странно! Продължавайте! Убедихте ли го, че се лъже?

— Опитах се, но той ме прекъсна като пак весело се разсмя, хвана ме за ръката и ме прикани да не прекалявам с шегите си. Бях принуден да го последвам в казармата, където ме заведе в една офицерска стая и ме помоли да го почакам да уреди служебните си задължения, които го бяха довели там. А за да не скучая нареди на един стар фелдфебел на име Селям да остане при мен.

— Всичко това наистина звучи като забавно приключение!

— Но нататък става още по-интересно. Фелдфебелът също започна да твърди, че ме познавал. И той ме нарече Кара бен Немзи.

— Но успяхте поне него да разубедите, нали?

— Не. И през ум не ми мина, защото ми хрумна една наистина дръзка мисъл, която обаче ще ми донесе големи облаги.

— Нали знаете, че съм търговец на кожи и кожарски изделия. Също тъй сигурно сте осведомен, че туниските бедуини добиват неимоверно големи количества кожи, както и че от тази страна се изнасят много марокен и сахтиян.

— Разбира се, че знам.

— Е, добре! Ами ако в търговията си с кожи използвам моята прилика с този Кара бен Немзи?

— Как ще го направите?

— Много просто. Безспорно е, че препоръката на Крюгер Бей за един търговец на едро може да е от изключително голяма полза, защото този човек е дясната ръка на пашата на Тунис. И така реших да създам търговски връзки с Тунис и да закупя значителни количества обработена и необработена кожа. Надявам се приликата ми с онзи човек да ме облагодетелства по начин, който не е за пренебрегване.

— Това би било великолепно хрумване — обади се замислено мнимият Хънтър, — ако... ако не...

— Е? Ако не... какво?

— Предполагам, че искате да накарате Крюгер Бей да си мисли, че сте Кара бен Немзи, нали?

— Да.

— И все пак смятате да започнете да създавате търговските си връзки като мистър Джоунс. Как ще се съчетае едното с другото? Нали не може да сте едновременно и мистър Джоунс и Кара бен Немзи!

— И наистина няма да е така. Противоречието лесно може да се отстрани. Аз съм Кара бен Немзи, а мистър Джоунс е мой приятел, който ме е натоварил със задачата да уреждам тук неговите сделки. Разбирате ли ме?

— Да. Така наистина би могло да стане. Но се съмнявам, че ще успеете да се справите, защото ще Ви е невъзможно да изиграете ролята си на Кара бен Немзи докрай.

— Не споделям мнението Ви. Изглежда приликата ни е толкова голяма, че без никакво колебание мога да се осланям на нея.

— Само тя не е достатъчна. Ако Кара бен Немзи е приятел на Повелителя на войската, то тогава Крюгер Бей добре познава не само него, но и всички негови привички, връзки и начин на живот. Някога си двамата се запознали, общували са помежду си. Как е станало всичко, какво се е случвало между тях, какво са говорили и вършили, ето това би трябвало да го знаете, ако не искате сам да се издадете. Една-единствена невярна дума, една погрешна забележка, едно малко незнание, може да Ви доведе до провал.

— Всичко, което казвате е вярно и добронамерено и все пак не можете да ме уплашите. Да изиграя тази роля ще е много по-лесно отколкото си мислите. Когато останах сам със стария фелдфебел в офицерската стая, без да се усети го разпитах за какво ли не. А когато дойде Крюгер Бей и вече не отричах да съм Кара бен Немзи, веднага

имах чудесната възможност да използвам всичко каквото бях научил от фелдфебела, а и после по време на последвалия разговор между нас двамата узнах още толкова много неща, че съвсем спокойно мога да вляза във въпросната си роля.

— Но тя изисква извънредно голяма предпазливост, както и невероятна проникателност. Изглеждате ми твърдо решен да приведете в изпълнение вашия план и затова няма да Ви противореча. Но я ми кажете, Крюгер Бей е немец, нали?

— Да.

— А както по всичко личи и този Кара бен Немзи е от същия народ, защото „немзи“ означава „немец“, нали?

— И това е вярно.

— Тогава внимавайте! Крюгер Бей се е издигнал до твърде висок пост и просто е невъзможно да е някой глупак. Следователно опасността да прозре намеренията Ви, е голяма, още повече ако му хрумне извънредно фаталната за Вас мисъл да Ви заговори на немски. Какво ще правите тогава?

— Ще участвам в разговора.

— А-а! Значи говорите немски? — учудено попита той.

— Доста сносно. Преди години прекарах известно време в Германия и понаучих от тамошния език поне толкова колкото ще ми е необходимо в този случай. Крюгер Бей почти е забравил родния си език, тъй че ще му е невъзможно да прецени дали го говоря добре или зле. Вече разговарях с него на немски и забелязах, че произношението ми не му направи никакво впечатление.

— Тогава наистина имате късмет, но все пак внимавайте! Ако бъдете разкрит, на мен хич няма да ми се иска да съм на Ваше място. Та нима ползата, която мислите да извлечете от тази измама, е толкова голяма, че рискът Ви се вижда оправдан?

— Да, така могат да се спечелят стотици хиляди.

— Но тогава навярно ще Ви се наложи да останете тук по-дълго и няма да можете, както смятахме, да пътуваме заедно, а?

— За съжаление наистина ще трябва да се откажа от Вашата компания, защото още утре се отправям към вътрешността на страната.

— Още утре ли? Толкова скоро? А помислихте ли за опасностите, срещу които тръгвате?

— Не, защото такива няма да има, тъй като ще пътувам със съвсем сигурна охрана.

— Каква е тя?

— Сър Емъри ще язди заедно с мен.

— Той? Наистина ли? — разочаровано попита мнимият Хънтър. Бях уверен, че ще се качи с мен на борда на кораба.

— Е, сега това няма да стане. Когато чу какви са намеренията ми, той веднага реши да ме придружи. Естествено се радвам, защото Емъри е много опитен човек и неговата компания ще ми бъде извънредно полезна. Но аз тръгвам на път не само с него, а и със съвсем друг ескорт — с Крюгер Бей.

— С него ли? Наистина?

— Да. Повелителя на войската ще вземе със себе си конница. Както виждате изобщо нямам основание да се страхувам.

— Конница ли? И за какво му е?

— За да накаже улед аярите.

— Странно! Чух за тези бедуини, но ми се струва, че вече са наказани! Нали колагасъ Калаф бен Урик предприе поход срещу тях, за да ги усмири!

— Добре го знам, а с това най-после стигаме и до целта на посещението ми. Както ми бяхте поръчали, аз разпитах за колагасъ.

— Е, върнал ли се е?

— Не, случило му се е нещо неприятно.

— Неприятно ли? — сепна се той изплашено. — Наистина ли?

— Да. Вместо да победи улед аярите, той е бил напълно обграден от тях. Един-единствен войник е успял да избяга и да ни доложи за случилото се.

— Тогава трябва час по-скоро да се изпрати помощ! Той скочи на крака и започна възбудено да се разхожда нагоре-надолу из стаята. И това не беше никак чудно, защото според думите ми неговият баща се намираше в голяма опасност. После припряно каза:

— Тъй като Крюгер Бей Ви смята за свой приятел, то Вие несъмнено имате известно влияние върху него. Не можете ли да издействате от него изпращането на помощ за колагасъ?

— Мистър Хънтър, въпросът Ви е излишен. Нали чухте от мен, че още утре Повелителя на войската тръгва на път начело на конница!

— Срещу улед аярите ли ще потегли?

— Да. Веднага щом изплъзналият се пратеник донесе лошата вест се започнаха приготовления за поход. Крюгер Бей ще предвожда три ескадрона.

— Три? Мислите ли, че ще са достатъчни, за да спасят колагасъ?

— Да, ако междувременно не го убият. Опасността е много голяма, а дотам има приблизително пет дни път. Пратеникът е пътувал насам пет дни, ние натам също пет, което прави цели десет дни.

— Десет дни! Какво ли не може да се случи за десет дни!

— Наистина, наистина. Без да говорим изобщо за водата колагасъ не разполага с толкова много храна, за да издържи с ескадрона си цели десет дни. Твърде вероятно е да се види принуден да се предаде.

— Господи! Какво да направим?

Той взе още по-бързо да обикаля из стаята като заравяше пръсти в косата си, издаваше неразбираеми възклицания и изобщо се държеше подобно на човек, който е изгубил и ума и дума. Нито се намесих, нито казах нещо. Ако правилно го бях преценил, той неминуемо щеше да вземе онова решение, към което целенасочено се бях опитал да го подтикна, а именно — да поиска да дойде с нас.

Ето че по едно време той изведнъж спря пред мен и попита:

— Значи Вие и сър Емъри ще се присъедините към този военен поход, така ли?

— Да. С нас ще дойде даже и нашият сомалиец Бен Асра.

— И той ли? А какво ще кажете, ако и аз изявя желание да се присъединя към вас?

— Вие ли? Хмм!

— Не ми хъмкайте, а ми отговорете! Защо правите такава физиономия, от която си личи съвършено ясното „не“?

— Защото Ви е наредено да останете тук, за да чакате завръщането на колагасъ.

— Ами! Това не ме интересува повече. Беше уговорено естествено в случай, ако той беше победил. Станало е обаче тъкмо обратното и вече не съм длъжен да се съобразявам с това указание.

Съвсем преднамерено му хвърлих изпитателен поглед. Когато го забеляза, той ми каза:

— Учудвате се на вълнението, което ме е обзело, нали?

— Така е. Този колагасъ изобщо не Ви засяга!

— Прав сте, но аз просто съм си такъв. Предложих му помощта си при освобождението му и имам навика да изпълнявам даденото обещание. Сега той се намира в смъртна опасност. Не съм ли в този случай повече от всякога длъжен да му помогна? Дано не излъжете доверието, което изпитвам към Вас.

— Хмм! Искате да се притечете на помощ на колагасъ, а самият Вие искате помощ!

— Я зарежете вашето недоволно мърморене и непрестанното Ви хъмкане! Сега се радвам, че сте използвали голямата си прилика с онзи Кара бен Немзи, за да заблудите Крюгер Бей. Той Ви мисли за своя приятел и няма да Ви откаже да изпълни едно Ваше напълно разбираемо желание. Ще го помолите ли нещо от мое име?

— Каква молба имате? — попитах го вътрешно зарадван, че сам бе започнал да съдейства за осъществяването на тайните ми намерения.

— Да ми позволи да пътувам с вас.

— Хмм, много се съмнявам, че Крюгер Бей ще даде разрешението си. При военни операции никой не взема със себе си първия срещнат непознат.

— Но нали Вас Ви взема?!

— Защото мисли, че съм Кара бен Немзи, иначе никога нямаше да го направи.

— Но нали е разрешил на сър Емъри, че дори и на сомалиеца да участват!

— Само защото са негови гости, на които според обичаите на страната не бива да отказва подобно желание.

— Увъртате го, мистър Джоунс, само го увъртате! Кажете ми кратко и ясно дали ще се застъпите за мен или не!

— Добре! Ще се опитам.

— Хубаво! Благодаря Ви. Значи утре тръгвате, а?

— Утре следобед след молитвата аср.

— Тогава трябва час по-скоро да ме уведомите за резултата от вашето ходатайство. Кога и как ще стане това?

— Още днес по някой човек, когото ще изпратя до хазяина Ви. Но нали ще трябва да кажа на Повелителя на войската кой сте какъв сте и откъде сте. Какво име и каква професия да му спомена?

— Истинските. Така ще е най-добре. Кажете му, че се казвам Смол Хънтър, родом от Съединените щати и че съм познат на колагасъ. А сега вървете! Не бива да губите никакво време! Убеден съм, че ще положите усилия да получите тъй желаното от мен разрешение и незабавно ще започна да се приготвям за пътуването.

— Но не можете да товарите с вещи като вашия куфар!

— Изобщо нямам такова намерение. Ще взема само най-необходимото и от моя хазяин ще поискам да ми даде един хубав кон. Но хайде, тръгвайте най-после! В състояние сте като нищо да пропилиете и най-скъпоценното време.

Той ме избута през вратата навън и аз яхнах коня си, отправяйки се обратно към града и към Бардо.

Несъмнено този иначе толкова лукав човек беше убеден, че е успял да ме надхитри. Смяташе, че направо ме е принудил да положа усилия да му издействам разрешението да тръгне с нас, а даже и не подозираше, че точно по този начин влизаше в поставената му от мен клопка.

В Бардо заварих Винету и Емъри седнали при Крюгер Бей. Те разговаряха за своите преживявания, при което Винету бе принуден почти изцяло да мълчи, понеже от арабски нищо не разбираше, а пък от немски — съвсем малко.

Не ми беше трудно да издействам въпросното разрешение за мнимия Хънтър, но Крюгер Бей настоя непознатият да стои понастрана от него и от нас и да се присъедини към войниците.

— Това ме радва — отвърнах аз — защото неговата близост щеше да ми е неприятна.

— За кво? — попита Повелителя на войската, който всъщност искаше да каже „защо?“

— Защото не ми е особено приятен и защото не искам да знае, че с нас пътува вождът на апачите.

— Ква причина затуй имате ли?

— Разбира се, че имам причина. Разрешете ми да Ви обясня всичко малко по-късно!

— Bon! (Добре — фр. — Б. пр.) Съвсем как вий искате! Но ако той ще питат за Винету, кво желайте вий да казвате?

— Ще го представим за сомалиец на име Бен Асра. С това въпросът беше приключен. Изпратих обещания вестоносец до Гадис

като му наредих да каже на мнимия Хънтър на следващия ден още преди аср да бъде в селото Унека, откъдето щеше да започне походът.

При доблестния Повелител на войската прекарахме една задушевна вечер, но затова пък на сутринта бяхме принудени да се откажем от компанията му, защото служебните му задължения толкова го погълнаха, че нямаше за нас и минута свободно време. Докато обядвахме също не го видяхме. След това яхнахме конете и поехме към Унека, където се намираше той, за да направи преглед на войсковите части, които трябваше да тръгнат на път щом свършеше следобедната молитва.

Хората имаха добри коне. Бяха въоръжени със саби, копия и пушки. Крюгер Бей се беше вслушал в съвета ми и се беше погрижил за няколко бързоноги ездитни камили, които при определени обстоятелства можеха да са ни много необходими. Имаше също и достатъчно товарни камили, които трябваше да носят мунициите, хранителни провизии, шатри, както и различни други неща. На всичко отгоре всяко животно беше снабдено и с по един мях за вода. Вярно, че щяхме да яздим по доста оживен път, но той водеше и през местности, където нямаше никаква вода. А освен това беше възможно да се видим принудени доста дълго да останем на бивак в пустинята или в степта.

Малко преди молитвата аср мнимият Хънтър дойде на кон. Разполагаше с две животни. Едното яздеше, а другото носеше неговите провизии. Той понечи веднага да се присъедини към нас, ала щом Крюгер Бей забеляза намерението му, се обърна към мен на арабски:

— Кажи му на този човек, че не желая да гледам край себе си всеки появил се тук непознат!

Пресрещнах американеца и му съобщих нареждането на Повелителя на войската:

— Крюгер Бей Ви разреши да ни придружавате, но не желае да се навъртате близо до него.

Всъщност тези думи бяха обидни, но противно на очакванията ми той ги посрещна спокойно, дори изглеждаше доволен.

— Това напълно ме устройва. Нямам намерение винаги да се намирам близо до Повелителя на войската и да бъда непрекъснато наблюдаван от него. В какъв ред ще се придвижва колоната ни?

— В първите дни в обикновения походен ред. По-късно, когато вече се намираме на неприятелска територия, ще имаме авангард,

ариергард, както и охранителни отряди от двата фланга. Присъединете се към които искате от тях! Говорите достатъчно добре арабски, тъй че няма да Ви е трудно да си намерите компания.

Когато наближи времето за аср, хората на Крюгер Бей коленичиха с лица обърнати в посока на Мека и самият той каза молитвата на висок глас. После всички възседнаха конете и отново потеглиха.

Ще е напълно достатъчно да спомена, че до Тестур следвахме реката Меджерда, а после като минахме през Тунках и Тебурсук, се отправихме към Бах ас Сере по брега на У ади Кралед. А тъкмо в онези райони се скитат улед аюните, които винаги са били още по-непокорни и от улед аярите и непрекъснато враждуват с тях. Оттук нататък трябваше да бъдем още по-предпазливи, защото вече беше настъпил следобедът на четвъртия ден, а на следващия ден се добрахме и до земите на улед аярите. Изпратихме хора за флангова охрана, както и други, които като авангард избързаха доста напред. Именно към тези войници се присъединих и аз заедно с Винету и Емъри.

Вече яздихме през пясъчна пустиня, поради което още преди това всички мехове бяха напълнени с вода. Емъри внимателно огледа безбрежната равнина и ме попита:

— Познаваш ли добре развалините, при които искаме да отидем?

— Само местността и то бегло.

— Колко път има още дотам?

— Приблизително четиринайсет часа.

— Само толкова? Тогава трябва да сме предпазливи. Що за хора са улед аярите? Имаме ли основание да се боим от тях? Искам да кажа ти, Винету и аз?

— Не. Един-единствен апач или сиус е по-опасен от десетина или двайсет аяри.

— Well. Въпреки това се налага да сме предпазливи. Мислиш ли, че са останали при развалините?

— Кой може да знае! Ако колагасъ е бил принуден да се предаде, то те отдавна са се оттеглили. Но ако все още се държи, тогава продължават обсадата.

— Хмм! Ами пратеникът, който им се е изплъзнал?

— И аз си помислих за това. Ако те не знаят за него, ще са съвсем спокойни, но ако знаят, че се е насочил към Тунис, тогава лесно ще се досетят, че оттам ще дойде войска, за да освободи обградената конница. В такъв случай ще изпратят срещу нас разузнавачи, от които ще трябва много да се пазим.

— Well. Но и те ще са нейде пред нас!

— Разбира се. Налага се и ние да вземем същата предпазна мярка и да изпратим съгледвачи.

— Само се пита кого? Ти вярваш ли, че войниците на туниския паша имат остро зрение и слух?

— Не, а още по-малко имат пък и акъл. Не бих разчитал на тях като разузнавачи.

— Well, тогава ще отидем самите ние с Винету! Иначе ще му е скучно на апача. Трябва да му намерим работа. Нека той тръгне с мен ей там надясно, а ти ще поемеш наляво. Всеки от нас ще опише дъга от четиридесет и пет градуса и някъде там напред пак ще се срещнем. Съгласен ли си?

— Естествено! Все още не съм имал възможност да изпитам моя кон. Той е много темпераментно животно и бавния кervанджийски ход не му допада. Ще го накарам да препусне в галоп. И така, напред, Емъри!

Отделихме се от колоната. Англичанинът и Винету поеха на югозапад, докато аз свърнах на югоизток. Бях убеден, че улед аярите едва ли са пропуснали да изпратят срещу нас разузнавачи и следователно бе много важно да ги изпреварим, да ги открием и ако ни се предложи такава възможност да ги заловим.

Моят хенешах-жребец напълно оправда доверието ми. Ние летяхме като вятър по пясъчната равнина като непрекъснато оглеждах хоризонта пред мен и от двете си страни. Изтече около половин час, за който изминах поне една немска миля. (Немска, пруска миля. — 7.532 м. — Б. пр.) Яздих още два километра и после още два без да забележа каквото и да било и вече се каних да завия пак надясно, за да се срещна с Винету и Емъри когато далеч напред открих няколко подвижни точки, които ту се издигаха във въздуха, ту се спускаха на земята. По движенията им заключих, че са лешояди, а където се срещат лешояди, там има и мърша. Но мърша на толкова голямо

разстояние от пътя на керваните, това не можеше да не привлече вниманието ми. Насочих коня си към въпросното място.

Когато се приближих на около двеста конски дължини, ми се стори, че долових човешки глас. После, след като изминах и половината от това разстояние, съвсем ясно дочух виковете:

— Елмедед, елмедед! Йа Аллах, та'ал, та'ал — помощ, помощ! О, господи, ела, ела!

Гласът беше женски. И ето че вече ясно различих някакъв предмет, който приличаше на човешко тяло, дърпано насам-натам от няколко лешояда. Малко по-нататък бяха накацали още повече от тези птици, които стръвно оглеждаха нещо друго, но при моето приближаване тежко се вдигнаха във въздуха. Когато се озовах още по-наблизо и останалите лешояди също подхвъркнаха, но недалеч отново се спуснаха на земята.

Да, наистина те бяха кълвали човешко тяло. Гласът, който сякаш долиташе изпод земята, пак извика:

— Бетиджи, бетиджи! Субхан Аллах! — Ти идваш, ти идваш! Слава на Аллах!

Най-сетне спрях при мястото, откъдето идваше гласът. От пясъка стърчеше човешка глава. Не можеше да се различи дали беше женска или мъжка. Лицето беше толкова разкривено от страдания и ужас, че чертите му бяха изменени до неузнаваемост. Синя кърпа покриваше косата. Близко до главата лежеше облечено в риза детенце, което бе затворило очи и не помръдваше. Изглежда беше на малко повече от годинка. Кълваният от лешоядите труп се намираше на десетина крачки. От него бяха останали кажи-речи само костите, много от които бяха вече отделени едни от други.

Побиха ме тръпки. Скочих от коня и се наведох над главата. В момента очите ѝ бяха затворени. Човешкото същество беше изгубило съзнание. На първо време това ми бе добре дошло, защото така можех по-добре да му помогна. Отначало не обърнах внимание на детето, нито на оглозгания скелет. Заровеният или заровената се нуждаеше далеч повече от помощта ми. Свалих кърпата от главата и под нея видях навита дълга женска коса. Значи ставаше въпрос за жена.

Как да я изровя по-бързо без подходящи инструменти? Земята бе здраво утъпкана, но когато стигнах по-надълбоко тя стана по-рохкава. За щастие не след дълго забелязах, че жената беше поставена в

седнало положение. В противен случай щях да бъда принуден да правя по-дълбока дупка, но явно подобно нещо се е сторило на мерзавците, заровили тук клетата жена, твърде тежка работа. По този начин задачата ми беше улеснена. След като я освободих до кръста, трябваше да освободя само още малко от пясъка, покриващ краката, а после вече можех да издърпам цялото тяло.

Когато я положих да легне на земята жената беше все още в безсъзнание. Беше облечена само в някаква одежда, наподобяваща дълга риза, каквито се носят от бедните бедуинки. Разкривените черти на лицето ѝ се бяха отпуснали и то бе придобило нормалния си израз. Едва сега видях, че жената не можеше да е на повече от двайсет и няколко години. Пулсът ѝ беше съвсем слаб.

Детето също беше живо. На седлото ми висеше пълна с вода кратунка. Взах я и налях в устата на малкия от живителната течност. Детето отвори очи, но... какви очи бяха това! Очните ябълки бяха покрити с някаква сива ципа. То беше сляпо. Дадох му още вода. Детето пи ненаситно, а после очите му отново се затвориха. Беше толкова изтощено, че незабавно пак заспа.

Макар да се бояха да се приближат съвсем до мен, лешоядите все пак се бяха одързостили отново да се нахвърлят върху трупа и дърпаха костите му насам-натам. Вдигнах карабината „Хенри“ и застрелях две птици, след което другите отлетяха с дрезгави крясъци.

Двата изстрела върнаха жената в съзнание. Тя отвори очи, успя да се надигне и да седне, видя отначало само детето си, протегна ръце към него, грабна го и го притисна до гърдите си.

— Йа уеледи, йа уеледи, йа Аллах, йа Аллах, йа уеледи! — Детето ми, детето ми, о, Аллах, о, Аллах, детето ми!

После тя обърна глава настрани, забеляза човешките останки, нададе сърцераздирателен жаловен вик и понечи да скочи на крака, ала от слабост пак падна на земята. Не можеше да ме види, понеже бях застанал точно зад гърба ѝ. Но изглежда тя си спомни последните мигове преди да изпадне в безсъзнание, защото я чух как извика:

— Ездачът, ездачът, къде е той?

После се обърна, видя ме и бързо се изправи. Олюля се, но силната възбуда ѝ даде сили да се задържи на крака. След като няколко секунди ме оглежда с несигурен поглед, тя попита:

— Ти от кои си? Да не си войн на улед аюните?

— Не — отвърнах аз. — Няма защо да се страхуваш. Не съм от местните племена. Чужденец съм и идвам отдалече. С удоволствие ще ти помогна. Ти си слаба, седни. Ще ти дам вода.

— Да, дай ми вода, вода! — помоли ме тя.

Подадох ѝ кратунката. Тя я изпразни и после ми я върна. Погледът ѝ падна върху скелета. Потрепервайки от ужас, тя се обърна, закри лицето си с длани и започна сърцераздирателно да риде.

Тъй като предполагах, че сълзите ще я облекчат, аз си замълчах и отидох при скелета. По черепа имаше няколко дупки. Явно човекът е бил застрелян. В пясъка не открих никакви следи. Вятърът беше заличил всички отпечатащи. Следователно не беше възможно убийството да е извършено същия ден.

По време на моите наблюдения жената успя да се успокои дотолкова, че да може да ми даде някои обяснения. Върнах се при нея и казах:

— Сърцето ти е изпълнено с печал, а душата ти страда. Не ми се иска да те безпокоя, а да ти дам възможност да си отпочинеш, ала не разполагам с времето си, а трябва да разбера как най-добре мога да ти помогна. Ще ми отговориш ли на моите въпроси?

— Говори! — каза тя и вдигна към мен очи, от които все още се стичаха сълзи.

— Този мъртвец твой мъж ли беше?

— Не. Беше един старец, приятел на моя баща, който беше тръгнал с мен за Набханах.

— Да не би да имаш предвид развалините на Набханах, където се намира гробът на един марабут (Мюсюлмански отшелник — Б. пр.), който вършил чудеса?

— Да, на този гроб искахме да се помолим. Когато Аллах ме дари с това дете, то се роди сляпо. Казаха ми, че ако отидем на поклонение на гроба на този марабут, ще му се възвърне светлината на очите. Старецът, който ме придружаваше, също бе ослепял с едното си око и искаше да потърси изцеление в Набханах. Моят повелител ми позволи да тръгна с него.

— Но пътят ви минава през земите на разбойническите улед аюни. Ти от кое племе си?

— От улед аярите.

— Тогава аюните са твои смъртни врагове. Знам, че те живеят в кървава вражда с вас. Много рисковано е било от страна на вас двамата да тръгнете на поклонение без придружители.

— Че кой да ни придружи? Ние сме бедни и нямаме близки, които да тръгнат с нас, за да ни закрилят.

— Но мъжът ти и баща ти са могли да те придружат.

— Те така и искаха да направят, ала се наложи да останат у дома, защото внезапно дойдоха войници на пашата и трябваше да се бият с тях. Ако моят повелител и моят баща бяха тръгнали с нас, завинаги щяха да си спечелят име на страхливци.

— Тогава е трябвало да изчакате с вашето поклонение докато враждебните действия с войниците приключеха.

— Нямаше как. Бяхме се зарекли да тръгнем на път точно в един определен йом ал джума (Петък — Б. нем. изд.) и не биваше да нарушаваме дадения обет. Известно ни беше, че от страна на улед аюните ни заплашва опасност и затова решихме да заобиколим в южна посока, който път минава през земите на приятелски настроените към нас мешеери.

— Защо не сте поели и на връщане по същия път?

— Моят спътник беше стар и изтощен. Това странстване му беше изцедило силите и той мислеше, че няма да може да издържи заобиколния път. Ето защо тръгнахме направо.

— Било е страшно непредпазливо. Човекът е бил стар, но въпреки това не е бил мъдър. Изтощението му не е било причина да избегнете заобиколния път, защото той е могъл да се отбие и да си почине при вашите приятели мешеерите.

— И аз му казах същото, но той ми заяви, че според Корана поклонниците са неприкосновени и по време на подобно пътуване към светите места всяка вражда трябва да бъде забравена.

— Знам го този закон, но той се отнася само до поклоненията в Мека, Медина и Ерусалим, а не и до пътувания до други свещени места. Освен това има хиляди хора, които не се съобразяват с него даже и по време на големия хадж.

— Не съм го знаела, иначе щях да се възпротивя да следвам нашия водач на връщане у дома по опасния път. Но изглежда и самият той хранеше съмнения, защото през деня почивахме и само през нощта

пътувахме докато най-сетне минахме покрай всички шатри и биваци на улед аюните.

— И после сте се почувствували в безопасност и сте станали по-непредпазливи, нали?

— Да. Вярно, че все още се намирахме в земите на нашите врагове, но до нашите села съвсем не беше вече далече. Затова накрая вървахме и през деня.

— Не сте помислили, че тъкмо там където се срещат земите на две враждуващи племена, опасността е най-голяма. Сред неприятелската територия човек често се намира в по-голяма безопасност, отколкото на границата.

— Да, Аллах ни накара да тръгнем по погрешния път, защото така ни е било писано в Книгата на живота. Когато стигнахме до това място бяхме нападнати от улед аюните. Те пронизаха с копия моя придружител, простреляха главата му с куршуми, а после плякосаха дрехите и малкото вещи, които носеше този клет човек. А мен ме закопаха в земята така, че непрестанно трупът да е пред очите ми. Ако детето ми не беше сляпо, щяха да убият и него.

— Кога се случи това?

— Преди два дни.

— Ужасно! Какво ли е трябвало да изтърпиш!

— Да, Аллах да ги прокълне и да ги изпрати в най-дълбоките бездни на ада! Изживях неописуеми мъки, но страданията ми бяха големи заради детето. Не можех да му помогна. То лежеше пред мен и в слънчевия пек и в тъмнината на нощта без да имам възможността да го закрилям, защото ръцете ми също бяха заровени. А ей там лежеше старецът. Долетяха лешоядите и го разкъсаха. Беше ужасно! После те започнаха да се приближават към мен и моето дете. Нямаше как да се движа и можех само с гласа си да ги прогоня. Пресипнах от викане. Ала лека-полека лешоядите най-сетне проумяха, че не съм в състояние да се защитавам и взеха да стават все по-дръзки. Ако не се беше появил ти, сигурно още преди свечеряване щяха да се нахвърлят върху мен и клетото ми дете.

Тя непрестанно притискаше малкото до гърдите си и плачеше, но сълзите ѝ се стичаха повече от вълнение и възбуда отколкото от някакви болки в момента.

— Успокой се! Аллах те е подложил на изпитание. Мъките ти свършиха вече. Ще се съвземеш от изживените страдания. Детето ти е живо и когато се върнеш у дома си няма да си загубила нищо скъпо. Твоите близки ще те посрещнат с радост и възторг.

— Прав си, о господарю! Но как ли ще се върна у дома? Нямам нито храна, нито вода и съм толкова слаба, че не мога да вървя.

— Ще съумееш ли да се задържиш на гърба на коня ми, ако аз крача редом с него?

— Не ми се вярва. Освен това детето ще е с мен.

— Аз ще го нося.

— О, господарю, добрината ти е не по-малка от страданията ми, но дори и да ми вземеш този малък товар, аз все още съм твърде слаба, за да се задържа на седлото.

— Тогава не ни остава нищо друго освен да се довериш на моите грижи. Ще те сложа да седнеш пред мен на коня, ти ще вземеш сина си на ръце, а аз ще те държа здраво, за да не паднеш от седлото. Изяж тези фурми! Те ще укрепят силите ти.

Тя лакомо изяде плодовете и каза:

— Ти знаеш, о господарю, че никой мъж не бива да докосва чужда жена, но тъй като Аллах ми е отнел силата да мога да яздя без помощта на някой друг, то той сигурно няма да ми го вмени за грях, ако се оставя в твоите ръце. И моят господар и повелител също ще ми прости.

— Къде смяташ да го търсиш?

— Не знам, защото нали отиде да се бие. Дано Аллах го закриля! Но ще мога да намеря нашия лагер, където останаха старците, жените, децата, болните и слабите. Той се намира при Джебел Шефара, където ще пристигнем утре. Ще ме заведеш ли дотам? Нашите ще те посрещнат с радост. Вярно, че съм бедна, но всички обичат Елатех. Елатех е моето име. Цялото племе ще посрещне с ликуване моят спасител.

— Дори и ако е ваш враг?

— Враг ли? Как е възможно да си враг на улед аярите, ти, който ме избави от ужасна смърт?

— И все пак е така.

— Не може да бъде, защото ти ми каза, че идваш от много далече. Как се нарича твоето племе?

— То не е племе, а голям народ, който наброява около петдесет милиона души.

— О, Аллах! Колко ли голям трябва да е оазисът, където живеят толкова много хора! Как се казват те?

— Страната се нарича Билад ал Алман и значи аз съм един алмани или, ако може би си чувала и тази дума, един немче, а името ми е Кара бен Немзи. Моето отечество се намира далеч отвъд морето.

— И защо тогава казваш, че си враг на улед аярите?

— Всъщност не съм им враг, такъв съм само в момента. Един алмани или немче не е враг на никого. Ние обичаме мира и спазваме заповедите на Аллаха. Но понастоящем съм приятел и спътник на хората, които наричате ваши врагове — войниците на пашата.

— Какво? — изплашено попита тя. — Приятел си на нашите мъчители, на които отказахме да плащаме данъка?

— Да.

— Тогава наистина си наш враг и аз не бива да тръгвам с теб.

— Нима искаш да останеш тук и да загинеш?

— Аллах'л Аллах! Прав си. Ако не ме вземеш, съм осъдена най-мизерно да умра заедно с моето дете. Какво да правя?

— Онова, което реши преди малко — ще се оставиш на моите грижи.

— Но ще ме отведеш ли в нашия бивак?

— Виж, това не мога. Първо, вие двамата сте кажи-речи полуживи, а и аз нямам нито нещо за ядене, нито вода. Как бихте могли да издържите до утре или даже до вдругиден? И второ, непременно трябва да се върна при моите хора. Не го ли сторя, те ще се разтревожат за мен и ще се разпръснат надалеч да ме търсят. А така е твърде възможно да се стигне до неприятни срещи с вашите и тъкмо това искам да избегна.

— Значи ще ни заведеш при нашите врагове, така ли? Наистина ли мислиш, че ще тръгна с теб?

— Да. Не го ли направиш доброволно, тогава ще те принудя.

— Ма'ас Аллах — опазил Господ! — изплашено възкликна тя. — Нима ще използваш сила срещу една слаба жена? Нима ще се покажеш също тъй зъл като улед аюните?

— Да, ще те принудя, но само за твое добро. Ако останеш тук, ти си загубена. Трябва да тръгнеш с мен, а понеже мога да се върна

единствено при войниците, се налага и ти да отидеш при тях. Но няма защо да се страхуваш. Не гледай на мен като на твой враг! Когато те видях заровена в земята, веднага си казах, че сигурно си от племето на улед аярите, тоест от моите сегашни противници. Въпреки това те освободих. По това можеш да разбереш, че не съм никакъв коварен враг. Тръгнах с войниците само, за да предотвратя кръвопролития и ако е възможно да се сключи мир. Погледни ме! Нима имам вид на човек, от когото трябва да се страхуваш?

— Не — отвърна тя и се усмихна. — Погледът ти е дружелюбен, а изразът на лицето ти е благ. Не се боя от теб, но толкоз повече ме е страх от войниците.

— Но това е излишно. Всички те ще се държат приятелски към теб. Ние не воюваме срещу жени.

— Вярвам на думите ти, защото не ми приличаш на измамник, а... но я виж! — прекъсна се тя сама, — ей там се появиха двама ездачи!

Тя показа в посоката, откъдето бях дошъл. Бяха Емъри и Винету.

— Дали не са твои или мои врагове, о господарю! — разтревожено каза тя.

— Мои приятели са, които са тръгнали да ме търсят, понеже отсъствието ми им се е сторило твърде продължително — успокоих я аз.

Когато двамата стигнаха до нас, спряха конете си, а Емъри каза:

— Безпокояхме се. Повече от два часа те нямаше. Можеше да те е сполетяло някакво нещастие. Първо яздихме докато се натъкнахме на дирите ти, а после ги проследихме. Естествено пак си имал приключение, а?

— Да, тази жена и детето ѝ бяха в най-голяма опасност. Разказах им какво се беше случило. Щом свърших, Емъри се обади:

— Ужасно! От Крюгер Бей съм чувал, че улед аюните са негодници. Естествено към жената никой няма да се държи враждебно, клето същество! Ще ѝ дадем да яде и да пие.

Двамата скочиха на земята. Имаха вода. Емъри даде на жената фурми, а от Винету тя получи парче месо, което той измъкна от кобурите на седлото. Беше си приготвил сам запаси от месо, изпечено по индиански.

Докато жената ядеше далеч на изток забелязах да се появява някаква бяла точка, която непрекъснато нарастваше и скоро си пролича, че е двуцветна — долу беше тъмна, а горе — бяла. Когато посочих натам с ръка, Емъри каза:

— Отряд бедуини, отдолу са тъмните коне, а отгоре — светлите бурнуси. Идват право насам. Какво ще правим?

Жената видя, че наблюдаваме нещо. Тя също погледна на изток и се изплаши.

— Аллах да ни закриля! Изгубени сме, ако не избягаме час по-скоро! Улед аюните са!

— Възможно е да са и други хора.

— Не. Сега те живеят с целия свят във вражда и всеки, който открито посред бял ден идва откъм земите където се намират шатрите на техните села, със сигурност е от племето на улед аюните. Бягай, господарю, бързо, бързо!

Тя се изправи на крака.

— Почакай малко! — отвърнах ѝ аз. — Един немче не бяга от такива хора.

— Но те са повече от десет!

— Успокой се! Давам ти думата си, че нищо лошо няма да ти направят. По-скоро мисля, че ние ще ги накажем за убийството, което е било извършено тук.

— Искаш да останеш? — попита Емъри по своя лаконичен маниер.

— Във всички случаи.

— Ами ако не са улед аюни...?

— Тогава ще са улед аяри, срещу които сме тръгнали на поход, а тях пък съвсем не бива да изпускаме.

— Ще ги пленим ли?

— Да. Ако се наложи да стреляме, тогава по възможност ще се целим само в конете, а не в хората, които ми се иска да заловим живи.

Неговото иначе толкова сериозно лице засия от удоволствие, когато се приближи до своя кон, за да вземе от седлото пушката си, с която имаше навика да улучва всякакъв дивеч и всеки неприятел право в челото.

Винету също грабна своята Сребърна карабина, а с другата си ръка посегна към колана където бяха затъкнати изпитаните в много

битки закривен ловджийски нож и томахок.

Ето че жената извика с все по-засилващ се страх:

— О, Спасителю, о Милостиви, о Закрилнико! Наистина са улед аюните! С тях са и шестимата, дето ме заровиха жива. Онзи с голямата черна брада, който язди начело, ги предвождаше. Какво ли ни очаква! О Аллах, Аллах, Аллах!

Накарах я пак да седне на земята и я успокоих:

— На теб и на детето ти и косъм няма да ви падне от главата!

Нямах повече време да се занимавам с изплашената жена, защото ездачите се бяха приближили на около триста крачки от нас, където спряха, за да ни огледат. Несъмнено улед аюните идваха, за да видят дали жената беше вече умряла и да се насладят на тази гледка. Бяхме застинали така както го изискваха обстоятелствата, а именно — аз се намирах в средата при жената, Емъри беше на двайсетина крачки вдясно от мен, а Винету — на същото разстояние от лявата ми страна, така че образувахме права линия с дължина от около четиридесет крачки. Жребците ни стояха зад нас.

С изключение на двамина бедуините бяха въоръжени с дълги кремъклийки. Двамата носеха копия. Всичките яздеха много хубави коне. Ето защо ми стана жал за животните и подвигнах на моите приятели:

— Ако ни се наложи да стреляме, не се целете в конете, както ви казах преди, а в ездачите и то само в ръцете или в краката им! За животните ще е много жалко, но за убийците -никак.

— Well, ще бъде изпълнено съвсем точно — кимна Емъри, който, подпрял високата си фигура на никога непропускащата целта си пушка, очаквателно оглеждаше неприятелския отряд.

Бедуините бяха спрели недалеч от нас. Споделяха мненията си за нашето поведение. От време на време до нас долитаха по някое по-силно възклицание, изразяващо учудването им. Не бяха очаквали да срещнат тук някакви хора, а държанието ни съвсем ги беше смаяло. Несъмнено трима бедуини навреме биха избягали от толкова многобройна група, но и да бяха останали, то непременно щяха да се метнат на конете, за да са готови за всеки случай за бягство. Фактът, че не се приближихме до конете си и без да се помръднем от местата си спокойно гледахме към тях, си оставаше за бедуините просто една загадка. Подобно нещо все още не бяха преживяли. Можеха да си

обяснят поведението ни единствено по следния начин: сигурно смятахме, че пред нас са се появили някакви познати, от които няма защо да се боим. Но според тях това можеше да е само заблуда, защото те самите не познаваха никого от нас. Само в едно нещо бяха напълно убедени и то бе именно онова, в което се лъжеха — че сме мохамедани. Че наистина мислеха така, доказва техният поздрав. Един дълбоко вярващ мюсюлманин никога няма да поздрави човек от някаква друга вяра със „селям алейкум“. Дори на немохамедани не се позволява да използват този поздрав към някой привърженик на исляма. В този момент чернобрадият предводител смуши коня си да направи няколко крачки напред, сложи ръка на гърдите си и извика към нас:

— Селям алейкум, я ихуани — мир вам, братя мои!

— Сел ал — кротко отвърнах аз.

Използувайки само тези две срички, аз ясно дадох да се разбере, че нямах намерение да завързвам с него някакви приятелски отношения. Той се престори, че не го е разбрал и продължи:

— Кеф сахатак — как си?

Отговорих грубо:

— Енте ас бедак, мин инте? — Какво искаш, кой си ти? Това противоречеше на всички правила на учтивостта. Той незабавно посегна към приклада на кремъклияката си и заплашително каза:

— Как се осмеляваш да ми зададеш такъв въпрос! Да не би да идваш от края на света, та не знаеш как подобава да се държиш? Името ми е Фарад ал Асуад и съм върховният шейх на улед аюните, на чиято територия се намираш! Ти си навлязъл в нашите земи без да ни попиташ за разрешение и ще трябва да платиш пътен данък.

— Колко?

— За всеки човек по сто туниски пиастри и шестнайсет каруби.

Това правеше по петдесет и една марки за всеки от нас.

— Ако искаш да ги имаш, ела си ги вземи! — подканих го аз като вдигнах карабината си и я подпрях върху сгънатия си лакът. С това движение ясно му показах, че нямаше да получи нищо.

— Устата ти е голяма като пастта на хипопотам — подигравателно се изсмя той, — ама изглежда имаш по-малко акъл и от презрения джерада. (Скакалец — Б. нем. изд.)

Как ти е името? Как се казват твоите спътници? Откъде идват? Какво търсят тук? Каква им е професията и имали ли са бащите им имена, които все още да не са забравени?

Според местните разбирания последният му въпрос съдържаше голяма обида. Отговорът ми беше в същия дух:

— Изглежда си завираш езика си в нечистотиите на вашите камили и говеда, понеже изговаряш толкова смърдящи думи. Аз съм Кара бен Немзи от страната на алеманите. Моят приятел от дясната ми страна е прочутият надлъж и шир Пехливан Бей от страната на англизите, а героят отляво е Винету ал Харби уе'л Насър (Войн и победител — Б. нем. изд.), върховният шейх на всички племена на апачите в голята Билад ал Амирика. Свикнали сме да раздаваме на убийците куршуми, а не данъци. Пак повтарям: ако искаш парите, ела си ги вземи!

— Имаш далеч по-малко акъл отколкото си мислех. Нима ние не сме четиринайсет храбри мъже, докато вие сте само трима? Значи всеки от вас ще бъде петкратно убит, преди да успее да убие някой от нас!

— Опитайте се де! Няма да можете да направите и трийсетина крачки и куршумите ни ще ви изядат.

Бедуините избухнаха в смях. Не си мислете, че имах намерение да се хваля с моите думи. Не! Само спазвах обичаите в тази страна. Също както древногръцките герои са имали навика да предхождат бойните си подвизи с гръмки словесни двубои, така и бедуините имат привычката да използват устата си преди истинските оръжия, което те правят обикновено с голяма разточителност. И подигравателният кикот на улед аюните беше неделима част от играта. След като смехът им затихна, шейхът продължи със заплашителен тон:

— Говориш за някакви убийци. Заповядвам ти да ми кажеш кого имаш предвид!

— Нямаш никакво право да ми заповядваш още повече, че имам предвид самите вас!

— Ние ли сме убийци? Докажи го бе, куче!

— За „кучето“ ще бъдеш наказан още преди вечерната молитва толкова сигурно, колкото е сигурно, че съм застанал ей тук пред теб! Запомни го! Нима не сте убили стареца, чиито тленни останки лежат ей там?

— Това не беше убийство, а кръвно отмъщение!

— А после сте заровили тази безпомощна жена в земята! Старците и жените не могат да се защитават и затова сте се осмелили да ги нападнете, страхливци такива! Ала сега пред нас куражът ви веднага се изпари.

Отговориха ми с нов още по-гръмък кикот. След това шейхът язвително подхвърли:

— Я се приближете бе, чакали такива, синове на чакали и внуци на чакали, и ни покажете храбростта си!

— Елате първо вие! Нали сте пет пъти повече и няма защо да сте чак толкова смели, за да ни нападнете. Внимавайте какво ще ви кажа! Тук на това място сте извършили престъпление, което ще накажем. Вие сте наши пленници. Който се опита да избяга ще бъде застрелян. Слизайте от конете и ни предайте оръжията си!

Смехът, в който избухнаха, бе направо неописуем. Но шейхът им извика:

— Сега вече разсъдъкът ти окончателно те напусна. Черепът ти е празен! Искаш ли да го отворя, за да ти го докажа?

— Не се подигравай! Я виж колко спокойно стоим пред вашата многочислена група! Не трябва ли да сме съвсем сигурни в себе си? Повтарям ти: гледайте само да не побегнете, защото куршумите ни ще ви догонят!

Тогава чернобрадият се обърна към своите хора с думите:

— Изглежда това куче говори сериозно. Спомена за техните куршуми, но и в нашите цевии се намира по някой и друг куршум. Стреляйте, а после да се нахвърлим върху тях!

Той насочи пушката си към нас. Неговите хора последваха примера му. Разнесоха се дванадесет изстрела, обаче никой не улучи, понеже старите им кремъклийки не струваха и пет пари. Имаха намерение после да се втурнат срещу нас, ала смайването им да ни видят здрави и читави ги закова по местата им. Тогава Емъри направи няколко крачки напред и им извика с мощния си глас:

— Видяхте ли как стреляте? Останахме си спокойно по местата, понеже знаехме, че можете само по погрешка да ни улучите. А сега ще ви покажем как стреляме ние. Измежду вас има двама души с копия. Нека един от тях вдигне във въздуха своето оръжие и аз ще го улуча.

Единият от копиеносците последва тази подкана, но щом видя, че Емъри вдига карабината си, за да стреля, той отпусна ръка и извика:

— О, Аллах, Аллах! Какво го прихваща този човек! Кани се да стреля по копието ми, но ще улучи мен!

— Страх те е! — изсмя се англичанинът. — Слез от седлото и забий копието в земята! И ако после се отдалечиш, няма как да те улуча.

Бедуинът постъпи както му бе казано. Емъри се прицели и натисна спусъка, без да се бави по-дълго от секунда. Улучи копието точно под желязното му острие. Това бе един майсторски изстрел.

Улед аюните смушиха конете си да се приближат, за да разгледат по-добре попадението. Никой не изговори нито една дума на висок глас. Само си шепнеха. Толкова силно впечатление им направи изстрелът. Винету ме попита:

— Вероятно и моят брат ще им покаже как стреля, а?

— Да. — отговорих аз. — Искам да ги пленя без кръвопролитие и с няколко изстрела — ще им докажа, че не могат да ни избягат.

— Тогава няма да е необходимо да проговори и Сребърната карабина на Винету. Но имат ли тези хора томахоки?

— Не. Колко ли ще има да се чудят, ако им покажеш как се използва това оръжие!

— Добре! Понеже не разбирам езика им, нека моят брат им каже, че с томахока си ще прережа точно в средата копието, което все още стои забито в земята.

Преди да успеят да се съвземат от смайването си аз подвикнах на бедуините:

— Отдръпнете се настрани от копието! Моят приятел има такова оръжие, каквото още не сте виждали. То е нещо като балтат ал китал (Бойна секира — Б. Нем. изд.), с която се разцепват глави и се улучва всеки неприятел, втурнал се да бяга. Той ще ви покаже как се използва.

Те отстъпиха встрани. Винету съблече дългия хаик, измъкна томахока, завъртя го няколко пъти над главата си и после го хвърли. Въртейки се непрекъснато около собствената си ос, оръжието полетя като първо се спусна надолу, на известно разстояние почти докосна земята, но после рязко се издигна нагоре, описа дъга без да престане да се върти и най-сетне се спусна, за да улучи дръжката на копието точно в средата и да го пререже сякаш с остър като бръснач нож.

Самото обстоятелство, че копието беше улучено от едно толкова значително разстояние, предизвика учудването на улед аюните, но удивлението им се удвои от факта, че оръжието бе секира. Но напълно неразбираемо за тях остана въртеливото движение на томахока, както и необяснимата му траектория.

И ето че тогава се случи нещо, което им се стори още по-изумително. Винету остави своята Сребърна карабина на земята и се отправи към томахока си, за да го вземе. Той мина между тях, стигна до мястото където лежеше оръжието, вдигна го и по същия път се върна обратно, без да ги удостои с нито един поглед. Напълно смаяни, бедуините втренчено ни зяпаха.

— Беше прекалено дръзко! — подхвърлих на апача.

— Pshaw! — презрително отвърна той. — Това не са войни. Даже не заредиха отново пушките си и ако ми бяха посегнали, щях да си послужа с юмруците и моя нож, а ти щеше да ми помогнеш с твоята карабина да си пробия път.

Такъв си беше Винету, хладнокръвен и безумно смел, но винаги показваше изключителна разсъдливост, която не го изоставяше дори и в най-опасните мигове.

За да не дам възможност на бедуините да се отърсят от смайването си, аз им извиках:

— Хай я раджал — внимавайте, хора, сега ще ви покажа една омагьосана пушка. Забийте второто копие в земята!

Направиха каквото им казах. Взех в ръка карабината „Хенри“ и продължих:

— Тази пушка стреля непрекъснато, без да е необходимо отново да я зареждам. Сега ще изпратя десет куршума в копието и всеки от тях ще попадне на два пръста под другия. Гледайте!

Прицелих се и стрелях. Всички погледи бяха насочени към мен, за да видят дали наистина няма да заредя. А когато след десетия изстрел свалих карабината, всички се втурнаха към копието. Не обърнах внимание на възклицанията им, а побързах незабелязано да допълня изстреляните патрони, за да разполагам в случай на нужда с всичките двайсет и пет изстрела. Куршумите бяха пробили дръжката на копието на споменатото разстояние един от друг и сигурно бях вече в очите на бедуините нещо като магьосник, но ми се искаше още по-силно да ги сплаша и затова им извиках:

— Измъкнете копието, отдалечете се на още сто и петдесет крачки и пак го забийте в земята! Въпреки голямото разстояние ще го строша с два куршума на три равни части.

Вече бяха видяли, че за броени секунди имах възможност да дам много изстрели. Сега ми се искаше да им покажа на какво разстояние можех да стрелям безпогрешно. Малките куршуми на карабината бяха пробили копието. Но едрокалибрените патрони на моя Мечкоубиец сигурно щяха да го строят на парчета.

Когато копието отново бе забито в земята, то изглеждаше от нашето място като тънко бастунче. Изстрелът бе изключително труден. Но аз добре познавах пушката си и можех да разчитам на нея. Вдигнах тежкия Мечкоубиец в положение за стрелба и се прицелих. Разнесоха се два гърмежа сякаш от леко оръдие. Две трети от копието изчезнаха. Последната третина остана забита в земята. Улед аюните смушиха конете си и се отправиха натам. Пуснах Мечкоубиеца на земята, отново взех карабината „Хенри“ и подвикнах на Емъри и Винету:

— Бързо подир тях, за да не излязат извън обсега на куршумите ни. Тъй като Винету не може да разговаря с тях, нека се погрижи да прибере техните коне и оръжия.

Последвахме улед аюните, защото винаги трябваше да сме достатъчно близо, за да можем да ги държим в шах с куршумите си. Приблжихме се на петдесетина крачки до тях без да ни обърнат някакво внимание.

Парчетата от копието минаваха от ръка на ръка, а смайването на бедуините нямаше край. Подведен от силното си учудване към непредпазливост, шейхът се обърна и ни подвикна:

— Дяволът е ваш съюзник! Стреляте без да зареждате, а куршумите ви летят на десеторно по-голямо разстояние от нашите.

— Забрави най-важното — подхвърлих аз — нито един от вашите куршуми не успя да улучи целта, докато никой от нашите изстрели не отиде на вятъра. Знаеш ли колко време ми бе необходимо за десетте изстрела?

— Колкото е нужно на сърцето да направи десет удара.

— А за колко време ще дам четиринайсет изстрела?

— За четиринайсет удара на сърцето.

— Правилно! И всеки от тях ще улучи — по един от вас!

— Йа Аллах, йа Раб — о, Господи, о, Боже! Наистина ли ще стреляш по нас?

— Само ако ме принудите. Нали ви заявих, че сте мои пленници! Думата ми на две не става! А сега ми кажи дали ще се предадете без съпротива или трябва да стрелям!

— Пленници ли? Не се предавам! Какъв позор да бъдеш пленен от някакви си чуждоземни кучета като вас и...

— Мълчи! — викнах му аз. — Веднъж вече ме нарече куче и ти обещах да те накажа още преди вечерната молитва. Ако произнесеш тази дума само още един-единствен път, ще удвоя наказанието ти. И така за последен път: предавате ли се?

— Не. Ще те застрелям!

Той насочи кремъклийката си към мен, но аз се изсмях.

— Стреляй де! Та нали си заредихте пушките! Допуснахте да ви надхитрим. Най-напред се обръщам към теб, защото хората ти ще последват твоя пример. Слизай сега от коня и...

Тук бях прекъснат. Емъри светкавично вдигна пушката си и стреля, понеже един от улед аюните, който се беше прикрил зад други двама и си мислеше, че не го наблюдаваме, беше извадил рога за барут и торбичката си с куршуми, за да зареди. Изстрелът на англичанина го улучи в ръката над лакътя. Той силно извика и изпусна пушката си.

— Така ти се пада! — казах му. Същото ще сполети всеки, който не ни се подчини. Предупредих ви, предупреждавам ви и още веднъж. А и онзи, който обърне коня си и се опита да избяга, ще бъде веднага свален от седлото с куршум. Хайде, слизай! Занеси си кремъклийката при онзи войн от Билад ал Амирика. Дай му както ножа, тъй и другите си оръжия, а после седни на земята близо до него!

Човекът се поколеба, макар че от ръката му се стичаше кръв. Тогава насочих към него карабината „Хенри“ и го заплаших:

— Ще броя до три! Не се ли подчиниш, ще ти строша и другата ръка. И така... едно... две...!

— Машаллах, кан уама лам яша лам йуекун — каквото пожелае Бог става, каквото не желае, не става — каза той, скърцайки със зъби, после слезе от коня, вдигна пушката си от земята и я занесе на Винету, който я взе и го претърси за други оръжия.

Извиках жената да се приближи и й дадох моя нож.

— Знаеш какво ти направиха тези негодници, и на теб, и на детето ти и затова сега ще ни помогнеш. Отрежи от хаика ей на онзи човек една по-широка ивица и вържи с нея ръцете му при лактите на гърба така, че да не може да я скъса. Същото ще направиш с всички останали!

— О господарю, какви войни сте само! — възкликна тя. — Вършите чудо след чудо, за вас няма невъзможни неща!

Тя направи каквото ѝ бях наредил, а аз отново се обърнах към шейха:

— Ти видя вече, какво става когато някой ни окаже съпротива. И тъй, подчини се! Слизай от коня!

Вместо да изпълни заповедта ми, той се опита бързо да обърне коня си и да препусне в галоп, само че животното разбра погрешно рязкото дръпване на юздите и се вдигна на задните си крака. В следващата секунда се прицелих с карабината готов да стрелям, ала Емъри светкавично се озова до него и извика:

— Подлец, ти не заслужаваш един почтен куршум. С теб ще постъпим иначе. Долу от коня!

Англичанинът го сграбчи за крака. Последва много мощно дръпване и в широка дъга ездачът полетя на земята, където Емъри го зашемети с няколко юмручни удара, докато Винету и аз държахме останалите в шах с пушките си. Шейхът бе бързо разоръжен, а ръцете и краката му — вързани.

Тогава се обърнах към човека, по чийто черти на лицето както и по белезите му можеше да се съди, че е най-храбрият измежду тях, и му наредих:

— А сега ти! Слизай и отиди да предадеш пушката и ножа си! Едно, две...!

Той изобщо не изчака да кажа „три!“, а най-послушно слезе от седлото, предаде на Винету оръжията си и след като беше вързан, седна на земята.

После всичко тръгна по-бързо и мина без особена съпротива. Помогнаха ни мохамеданските възгледи за неизбежността на съдбата. Било е по волята на Аллаха. Било е писано в Книгата на живота. Всички направиха каквото им бе заповядано и само двамина, подчинявайки се волю-неволю, избълваха проклетия. Единият ми извика:

— Ил андакнак — проклета да е брадата ти! — на което естествено не обърнах внимание. Другият пък гневно ми крясна:

— Аллах йелбисак борнейта — дано Аллах ти сложи шапка! — което е свързано с това, че един мюсюлманин никога не носи шапка. Следователно проклятието би трябвало да означава следното: „дано Бог те причисли към неверниците“ и понеже в смисъла на исляма аз още от рождението си съм си бил неверник, то и това страшно проклятие не бе в състояние нито да ме разгневи, нито пък да ме накара да зароня горчиви сълзи. Та нали по едно или друго време от моето земно съществуване бях носил вече филцови или сламени шапки, а в онези славни дни на незабравимите изпити бях слагал на главата си даже цилиндър, тъй наречения „кюнец“!

Бяхме извършили нещо, което изглеждаше направо невъзможно — всъщност без да влизаме в истински бой ние тримата бяхме пленили четиринайсет въоръжени врагове, възседнали чудесни коне. Но съвсем искрено ще призная, че едва ли щяхме да имаме същия успех с четиринайсет индианци. След като всички бедуини седяха вече вързани един до друг, Емъри ме попита:

— Ами как ще ги отведем оттук? Навярно ще е по-трудно от пленяването им! Ще яздят ли? Но тогава, макар че са с вързани ръце един или друг може да ни избяга.

— Просто няма да яздят! Всеки от улед аюните ще води своя кон. Ще вържем юздите за ръцете му, които са извити на гърба му. Той ще върви напред, а конят ще го следва.

— Well! Тогава напред! До свечеряване разполагаме само с час и половина. За щастие дори и ако тези негодници не яздят, ще можем да стигнем до у ара за не повече от час.

— До у ара? Какъв у ар?

— Малко преди да тръгнем да те търсим водачът каза, че днес ще стигнем до някакъв у ар, през който ще яздим утре. Затова Крюгер Бей реши да бивакуваме в самото начало на този у ар.

— Знаеш ли пътя дотам?

— Тръгнем ли на запад, непременно ще се натъкнем на него.

„У арът“ представлява осеяна с каменни блокове и големи каменни късове пустиня. Под „сахар“ бедуините разбират само пясъчната пустиня. „Серирът“ е каменистата пустиня, а „джебелът“ — планинската. Ако тя е обитаема, тогава я наричат „файафи“, докато

необитаемата се казва „кала“. Ако в пустинята има храсталаци, се използва името „хайтия“, а там където растат и дървета, се говори вече за „кела“.

Водачът, за когото спомена Емъри, беше всъщност онзи войник, който беше избягал от обкръжението на улед аярите и беше занесъл в Тунис вестта за неуспеха на колагасъ. За награда му бе присъден чин на подофицер. За да намерим неприятеля нямахме нужда от водач. Но ако се касаеше до някои подробности от релефа на местностите, то сигурно щеше да ни е добре дошло да имаме при нас някой човек, който добре да ги познава.

Както вече се спомена пленниците бяха вързани за юздите на конете си и после поехме на път. Ръката на ранения беше превързана. Шейхът отдавна бе дошъл в съзнание и скърцайки със зъби, бе принуден да се примири със своята участ.

Спасената от мен жена Елатех беше заявила, че вече е достатъчно силна, за да може да се държи на седлото заедно със своето дете и затова ѝ дадохме един от конете на аюните. Изглежда беше престанала да се тревожи за съдбата си, защото не се бяхме отнесли към смъртните ѝ врагове като към приятели.

Естествено ние тримата яздехме конете си и подтиквахме нашите пешеходци да се движат по-бързо. Животните на аюните не ни създаваха особено много работа. Колкото буйни и темпераментни да са бедуинските жребци, то те се държат като кучета, които охотно следват господарите си.

Слънцето все още не беше достигнало хоризонта, когато тук-там в пясъка вече се виждаха ту по-големи, ту по-малки камъни. Започваше у арът. Колкото повече напредвахме, толкова по-едри и по-многобройни ставаха камъните. Най-накрая на юг от нас те кажи-речи покриваха цялата пустиня. Нощната езда през един подобен у ар е изключително трудна и ето защо можехме само да одобрим решението на Крюгер Бей да спре в началото на каменната пустиня.

Скоро съзряхме пред нас бивака, където цареше голямо оживление. Много любопитни излязоха да ни посрещнат. Те се учудиха немалко, когато забелязаха, че не сме сами, и когато чуха какво се беше случило.

Подробно докладвах на Крюгер Бей за всичко. Изглежда той не остана особено възхитен, защото ми каза:

— Вас на тримата сте извършили геройство наистина, ала иначе щял съм го да предпочета.

— Иначе ли? Какво искате да кажете?

— Ами щото тези пленници нали трябва мъкнем с ние и големи неприятности ще са в последствие.

— Мисля, че ще е тъкмо обратното.

— За кво?

— Защото по отношение на улед аярите те могат да ни бъдат много полезни.

— Тогава да ми кажете с любезност, в кво таз полза състои се, която с пълна благонадежност не проумявам.

— Улед аярите са отказали да плащат данъка на глава. По какъв начин се изплаща или събира този данък?

— Племето наброява толкоз и толкоз души и събира толкоз коне, говеда, камили, овце и кози.

— Значи данъкът се плаща в добитък. През пролетта не паднаха никакви дъждове и по време на последвалата суша измряха безброй животни. Стадата оредяха и не един и двама заможни номади се превърнаха в бедняци. Ако не искаме да грабят и плячкосват, тези хора трябва да живеят от стадата си. Но ето че сега те са принудени да мизерстват. Хранили са надеждата, че заради сушата пашата Мохамед ас Садок ще им опрости за тази година данъка или поне ще го намали, ала той не го направи. От оределите си стада хората ще трябва да заплатят пълния размер на данъка и следователно ще изпаднат в още по-голяма беда. Това ги е озлобило. Ето че сега ние идваме, за да им вземем със сила онова, което са отказали да дадат. Това ще ги докара до отчаяние. А аз съм убеден, че те биха платили данъка си, ако не бяха сполетени от толкова тежки загуби. Не сте ли на същото мнение?

— Дотам и аз съм също! — кимна той.

— Те не могат да го платят, без да изпаднат в още по-бедствено положение и затова ще се бранят до последна капка кръв. Улед аярите ни превъзхождат по числеността на войните. Ако ни победят, ще бъдем принудени да се върнем покрити с позор. А това не бива да се случва.

— Невъзможно да се понесе тоз позор, затуй по-добре да умрем с оръжие в ръка.

— Съвсем правилно! Но нека предположим, че победим. Тогава ще осъдим цялото племе на пълна нищета. Гладът ще го стопи, а

каквото той пощади, ще бъде отнесено от болести и епидемии. Така ли да стане?

— С неудоволствие. Но що да не се случи и изселение на племето към области, дето стадата с намерени пасища ще получат пак сила, лой и месо?

— Искате да кажете аярите да се преселят, да отидат да потърсят хубави пасища, за да се умножат животните в стадата им. Но в такъв случай те ще поемат към Алжир, а може дори да прехвърлят границата на Триполитания. Така пашата ще ги загуби и никога повече няма да получи от тях данък. Това ли желаете?

— Или никога или пак не!

— Значи не искате улед аярите да бъдат победени!

Той не ми отговори веднага. Напълно слисан Крюгер Бей втренчи поглед в мен и смутено каза:

— Туй да искам не мога ни да проумея, ни да схвана.

— Знам едно средство, с което да дам възможност на улед аярите да платят своя данък, без да понесат щети. Просто ще го съберат от улед аюните.

— Улед аюните? И как?

— Улед аюните са много по-богати от улед аярите. Те по-лесно могат да понесат известни загуби. Като плених техния вожд и неговите тринайсет придружители, аз преследвах двойна цел. Първо, исках да го накажа за убийството и второ, така в ръцете ми попадна силен коз, който можем да изиграем в полза на улед аярите!

— Не забравяйте, че те имат кръвно отмъщение към улед аюните! Няма да ни е трудно да установим колко хора са избили едните от племето на другите и за тези убийства улед аюните ще трябва да платят кръвнина. Имаме възможност да ги принудим, понеже техният шейх се намира в ръцете ни.

След тези думи лицето на Крюгер Бей просия. Въпреки възрастта си малко оставаше да подскочи от радост.

— Алхамдулиллях! Да благодарим на Аллаха за таз безценна мисъл и за таз несравнима хитрост, дето сте я измъдрили! Вий сте безценна личност! На вас мойто приятелство! На това можете да се осланяте от време на време.

Той ми разтърси ръцете, а аз го попитах:

— Значи вече не ме упреквате за пленяването на шейха?

— Нито не, нито никога!

— Тогава Ви моля да наредите да го докарат тук заедно с неговите хора! Нека го поразпитаеме! А аз си имам с него и лични сметки за уреждане. Неведнъж ме нарече куче и му се заканих, че ще го накажа. Ще получи хубава порция бой.

— Бой? Знайте ли, че свободен бедуин измива позор от бой само с кръвта и страшно отмъщава на живот и смърт?

— Знам го много добре. Но той трябва да бъде наказан не само заради обидата да ме нарече „куче“, но и за своята безсърдечност и садистичност, с които се е отнесъл по направо сатанински начин към една беззащитна жена и клетото ѝ дете. Казах му, че ще си получи наказанието още преди вечерната молитва, а каквото кажа, това трябва да стане. Ако не го разрешите, ще наредя зад гърба Ви да го насинят от глава до пети.

— Щом Ваше твърд решение, че той или зад мой гръб или пред него бъде набит, тогаз веднага и намясто бъде изпълнено за Ваша угода.

След като се разпореда да му докарат пленниците, Крюгер Бей се разположи пред шатрата, която бе издигната специално за него. Аз трябваше да седна от едната му страна, а пък Винету и Емъри — от другата.

Когато войниците научиха, че Повелителя на войската ще разговаря с пленниците, те се стекоха да гледат. Офицерите образуваха широк полукръг около нас. Скоро доведоха шейха на улед аюните заедно с неговите хора. Той познаваше Крюгер Бей и го поздрави с лек поклон. Свободният бедуин е на мнение, че може да гледа пренебрежително на чиновниците или пък на войниците на пашата, защото те служат на чужда воля. Обаче при полковника той бе сбъркал адреса. Крюгер Бей му се сопна:

— Ти кой си?

— Нали ме познаваш! — предизвикателно отвърна шейхът.

— Мислех си, че те познавам, но твоят величествен поздрав ми подсказа, че съм се заблудил. Ти да не си Негово Великолепие великият султан на Стамбул, халифът на всички правоверни?

— Не — отговори шейхът, който не знаеше накъде биеше полковникът с въпросите си.

— Защо ме поздрави така, сякаш си султан, към чийто светъл лик нямам право да вдигна поглед? Искам да чуя кой си ти?

— Аз съм Фарад ал Асуад, върховният шейх на всички улед аюни.

— Аха, така значи! Аллах ми отваря очите, за да те позная. И така, ти не си нищо повече от един аюн и все пак не скланяш глава, за да поздравиш както подобава Повелителя на войската на пашата, когото, дано Аллах дари с хиляда години живот. Ще наредя да ти превият врата!

— Господарю, аз съм свободен аюн!

— Убиец си ти!

— Не съм убиец, а кръвен отмъстител, а това никого не засяга. Ние сме свободни мъже, имаме си своите собствени закони, по които живеем. Плащаме на пашата данъците си, които сме му обещали. Но друго не бива да иска от нас, останалото не е негова работа.

— Ти много добре знаеш правата си и аз няма да ти ги оспорвам, но изглежда не си запознат със задълженията си. В мое лице виждаш представител на пашата и в мое лице ти трябва да го уважаваш и почиташ. Сега ще наредя да ви отведат двайсет крачки назад, а после пак ще се приближите и ще ме поздравите както подобава! Иначе Ви чака бастонадата!

— Само да си посмял! — избухна чернобрадият. — Ние сме свободни мъже!

— Свободни сте в пустинята, но когато се намирате при пашата или при мен, сте само поданици. Хайде, отстъпете назад!

Те разбраха, че Крюгер Бей не се шегува и се отдалечиха на двайсетина крачки. После пак се приближиха и поздравиха като направиха ниски поклони и сложиха дясната си длан първо на челото, а след това на устата и гърдите. Въпреки това Повелителя на войската грубо им викна:

— А къде остана поздрава „селям“? Да не онемяхте?

— Селям алейкум! — поздрави шейхът. — Аллах да удължи живота ти и да те дари с радостите на рая!

— Селям алейкум! Аллах да удължи живота ти и да те дари с радостите на рая! — в един глас повториха неговите тринайсет придружители.

— Алейкум селям! — кратко отвърна Крюгер Бей. — Как попаднахте тук?

— Докараха ни принудително, — отговори шейхът — защото наказахме една жена на улед аярите, с които живеем в кървава вражда.

— Кой ви принуди да дойдете?

— Тримата мъже, които седят от двете ти страни.

— Нали сте четиринайсет души? Как можеш да кажеш подобно нещо без лицето ти да се изчерви?

— Няма причина да се изчервяваме, защото тези мъже са в съюз с шейтана. Той им е направил такива пушки, срещу които не могат да излязат и сто войни.

— Те не са в никакъв съюз с дявола, а са богобоязливи люде, но са и храбри мъже, победили вече в не един бой.

— Тогава ти още не ги познаваш. А на нас ни казаха кои са.

— Е, кои са те?

— Единият от тях е немче, другият е ингилиз, а третият — амирикани. И тримата са неверници, които ще отидат в ада. Какво търсят те в нашата страна? Кой им дава правото да се намесват в работите ни? Тези кучета ни...

— Чакай! — заплашително го прекъсна полковникът. — Не ги обиждай, понеже са мои приятели и гости!

А после с един съвсем друг, странно любезен тон, продължи:

— Живеете в кървава вражда с улед аярите, нали? Откога?

— Почти от две години.

— Сега съм тръгнал на поход, за да се бия срещу тях. Следователно те са мои врагове също както са и ваши.

— Знаем и се надяваме, че заради това ще се отнасяш към нас приятелски.

— А кой понесе повече загуби, та да живеете сега в кръвно отмъщение, вие или те?

— Те.

— Колко мъже убиха от вашето племе?

— Нито един.

— А вие от тяхното?

— Шестнайсет.

Знаех, че приятелският тон на полковника се дължеше на някаква основателна причина. Ето че сега той го смени и със съвсем друг строг

глас каза:

— Това ще ви струва скъпо, защото ще ви предам на улед аярите.

— Няма да го направиш! — изплашено извика шейхът. — Та нали са твои врагове!

— Като ви предам в ръцете им, ще станат мои приятели.

— О, Аллах! Те ще си отмъстят и ще ни избият! Но ти нямаш право да ни предаваш на улед аярите. Ние не сме твои роби, които да можеш да подаряваш комуто и както си искаш.

— Вие сте мои пленници. Казвам ви, че вашата езда до мястото където сте заровили жената, е била езда към гибелта ви.

Шейхът сведе мрачния си поглед към земята. След малко той вдигна очи към полковника и втренчи острия си и изпитателен поглед в лицето му.

— Сериозно ли мислиш да ни предадеш?

— Кълна се в моето име и в брадата си! Тогава по лицето на аюна се изписа изразът на люта омраза и с язвителен тон той продължи:

— Навярно смяташ, че ще ни убият, а?

— Да.

— Лъжеш се. Те няма да ни убият, а ще ни вземат „дийе“. (Кръвна дан, кръвнина. — Б. нем. изд.) Ще предпочетат няколко коня, камили и овце пред кръвта ни. После пак ще сме свободни и ще се сетим за теб. Ще те, ще те...

Той направи заплашително движение с ръка. Полковникът се престори, че не го е забелязал.

— Вероятно няма да стане дума само за няколко глави добитък, а за много повече.

— Не. Известна ни е цената, която е обичайна сред нас. Лесно можем да я платим.

Тогава полковникът се обърна към мен и ме попита:

— Ефенди, на какво мнение си ти?

Наистина е обичайно кръвната дан да се определя според възможностите на лицето, което трябва да я плаща. В този случай лесно можеше да се предположи, че улед аюните нямаше да дадат чак толкова много за избитите аяри, на колкото възлизаше данъкът, който племето трябваше да плати. Полковникът добре го знаеше и затова се

обърна към мен с надеждата, че ще съумея да придам на цялата работа благоприятен развой. И аз не излъгах неговите очаквания.

— Ти искаш, о господарю, да преговаряш с улед аярите за предаването на нашите пленници, нали?

— Да.

— Тогава те моля да ми разрешиш аз да водя преговорите!

— Ще удовлетвориш молбата ти, понеже знам, че няма друг подходящ човек за тази цел.

— В такъв случай улед аюните ще трябва да платят много повече отколкото си мислят.

— Така ли? — попита той зарадван.

— Да. Шейхът на аюните ме нарече куче и неверник. Но аз познавам Корана и неговите различни тълкувания по-добре от него. Ще му го докажа, а самия него ще накажа заради обидните му думи като при предаването на пленниците поставя условието кръвната дан за избитите улед аяри да бъде определена точно според Корана и неговите тълкувания.

Шейхът се изсмя подигравателно.

— Някакъв си немче, един неверник и християнин да познава Корана по-добре от нас и да определя дийето според Свещената книга! Високомерието е завъртяло главата на този гяур!

— Внимавай! — предупредих го. — Все още не е дошло времето за вечерната молитва, а ме наричаш гяур. Ти знаеш ли какво пише в Корана и в неговите тълкувания за дийето?

— Не, защото там не пише подобно нещо, иначе щях да го знам.

— Лъжеш се и аз ще просветля твоето незнание. И тъй, слушай! Абд ал Муталиб, бащата на бащата на Пророка, дал обет пред божеството, че ако той го дари с десет сина, единият от тях ще му бъде принесен в жертва. Желанието му било изпълнено и за да остане верен на дадения обет, той се допитал до жребия кой от десетте си сина да внесе в жертва. Жребият определил Абд Аллах, сетнешния баща на Пророка. Тогава Абд ал Муталиб взел момчето и заедно с него напуснал град Мека, за да го внесе в жертва пред градските порти. Но междувременно жителите на града узнали за неговото намерение. Те го последвали и взели да му обясняват колко ужасно и престъпно дело се канел да извърши. Опитали се да омилостивят бащиното му сърце, ала той устоял на всичките им увещания и се приготвил да

извърши жертвоприношението. Тогава до него се приближил някакъв мъж и го помолил преди да пристъпи към действие да се допита до една прочута пророчица. Абд ал Муталиб така и направил, а тя му казала да постави надясно Абд Аллах, а наляво — десет женски камили. После трябвало да хвърли жребий, за да се види кой да бъде убит — момчето или камилите. Ако жребият се паднал на Абд Аллах, трябвало да се доведат други десет камили и отново да се допита до жребия и по този начин да продължи докато той се паднал на камилите, защото по този начин божеството щяло да обяви колко женски камили струват живота и кръвта на момчето. Направили каквото наредила пророчицата. Девет пъти жребият се паднал на момчето, тъй че вече от лявата страна стояли деветдесет камили. На десетия път той се паднал на камилите и по този начин Абд Аллах, бащата на Пророка, бил спасен от смъртта на жертвоприношението. От онзи ден и за да си спомнят за него, кръвната дан за един човек била определена на сто женски камили и всеки правоверен мюсюлманин е длъжен да се съобразява с този свещен обичай. Какво ще кажеш сега?

Въпросът ми бе отправен към шейха. Известно време той гледа мрачно в земята, после ми хвърли гневен поглед и попита:

— Кой му'алим (Учител. — Б. нем. изд.)

на Корана е извършил смъртния грях да те посвети теб, неверника, в тайните на исляма? Аллах да го изгори в най-силния огън на ада!

— Учителят ми също беше християнин. Ние християните знаем вашето религиозно учение далеч по-добре от самите вас. Я сега изчисли! Убили сте шестнайсет улед аяри. Това прави хиляда и шестстотин женски камили, които ще трябва да дадете, ако искате да спасите живота си.

— И нима улед аярите ще са толкова луди да ги поискат?

— Да. Или по-скоро наистина ще са луди ако не ги поискат. Ще ви предадем в ръцете им само при условието, че така ще постъпят. С вас им правим такъв голям подарък, който те с радост ще приемат, защото после лесно ще си платят данъка, а и ще им останат още много животни, с които ще си покриват загубите.

— Говориш като дете! Откъде ще вземем хиляда и шестстотин женски камили?

— Нима всяко животно си няма своята цена, за която може да се купи? Същото е и с женските камили.

— С пари ли искаш да плащаме? Че толкова суха пара няма в цялата страна. Ние не плащаме, а разменяме. Но ти не го знаеш, защото си чужденец!

— Нима съм казал, че трябва да плащате с пари? Щом при вас има само разменна търговия, тогава никой няма право да ви попречи да изплатите хиляда и шестстотинте камили с някаква друга разменна стока. Знаете каква е цената на една камила, на едно говедо, на един кон, на една овца и на една коза и можете лесно да пресметнете колко коне, говеда, овце или кози ще трябва да предадете вместо камилите. Впрочем това все още не е всичко, което ще трябва да платите.

— Още ли има? — избухна той.

— Да. Известни ли са ти обясненията към Корана от Са-махшари и Баидауи?

— Не.

— Те двамата са най-прочутите му тълкуватели и са единомисленици: който опозори чужда жена, той убива честта ѝ и трябва да заплати половин кръвна дан. Но онзи който я измъчва, той убива честта на мъжа ѝ и трябва да плати целия дийе. Разбираш ли какво имам предвид?

— Аллах да те погуби! — скръцна със зъби той.

— По нечовешки начин сте измъчвали жената, която спасих, и сте погубили честта на мъжа ѝ. Това струва колкото цялата кръвна дан, което ще рече сто женски камили. При това ще бъда тъй добър да не прибавям към сметката опасността, на която сте изложили и сляпото дете. Но ви се заклевам, че няма да спасите живота си, ако заедно с хиляда и шестстотинте камили за убитите не дадете и още сто на жената! Тя е бедна и искам заради изтърпяните мъчения да я направя заможна.

Това беше вече прекалено много за шейха. Той бързо направи две крачки напред и изкрещя:

— Куче, откъде накъде ще искаш нещо и ще ни заповядваш! Какво те засягат всички тези неща? Ти си умопобъркан щом си въобразяваш, че две големи племена на тази страна ще вземат да се съобразяват с твоите желания! Ако не ми бяха вързани ръцете, щях да те удуша. Но ето ти това! Заплювам те в лицето!

И той наистина изпълни заканата си. Но както си седях на земята аз бързо се наведох настрани, така че той не улучи целта си. Тогава Крюгер Бей извика:

— Отведете тези песове, иначе съвсем ще побеснеят! Те чуха какво искаме, а ние няма да отстъпим нито на йота. Ще ги предадем на улед аярите и ще трябва да заплатят кръвната дан според Корана и освен това още сто камили на жената, ако не желаят да се простят с живота си. Ако виновниците не са достатъчно богати, тогава нека племето им помогне!

Бедуините бяха отведени настрана. По мой знак задържаха само шейха, чийто крака отново бяха вързани.

В този момент слънцето залезе, настъпи времето на мोगреба, молитвата, която се казва, когато дневното светило се спусне зад хоризонта. Всеки керван си има един човек, който се нагърбва със задачата пръв да изговаря молитвата. Ако той не е мюсюлмански духовник, дервиш или служител в някоя джамия, тогава ще е обикновен мирянин, който много добре познава предписаните действия на тази церемония. При нас тази служба се пое от моя приятел стария Селям. Едва що слънцето бе докоснало хоризонта, когато със силен ехтящ глас той започна да вика:

— Хай ала'с салат, хай ала'л фелах! Аллаху акбар. Ашаду ла илаха ил' Аллах, ашаду ана Мохамед арасул уллах — хайде на молитва, на избавление! Бог е много велик! Признавам, че няма друг Бог освен Бог. Признавам, че Мохамед е пратеник на Бога!

След това следваха предписаните за тази молитва славословия, състоящи се от трийсет и седем стиха или строфи, при които в джамиите се изгарят различни благовония с опиум. Всички войници бяха коленичили с лице обърнато към Мека и се молеха с такова смирение и всеотдайност, каквито човек би искал да пожелае на някои християни. Само шейхът нямаше възможност да се моли, защото беше здраво вързан. Той почти не откъсваше поглед от мен и забелязах, че ме оглеждаше с израз на презрение и подигравка. Навярно си мислеше, че съм забравил заканата си да го накажа още преди вечерната молитва. Но скоро щеше да разбере, че се е лъгал. Все още не се беше стигнало до ашиях, последната молитва, а аз се канех да се позанимая с него преди и тя да беше изговорена.

Последната строфа от мोगреба гласи:

„Няма друг Бог освен този единственият, който е без спътници. Негово е господството и негова е прославата. Той съживява и убива, а самият той не умира. В неговата ръка е доброто и той властва над всички неща. Няма друг Бог освен него. Той изпълнява винаги каквото е обещал и подкрепя слугите си. Той въздига своята войска с чест и унищожава войските на враговете, той, единственият. Няма друг Бог освен него и ние служим единствено на него, ние, неговите слуги, искрените, верните, макар заради това неверниците да ни ненавиждат. Хвала на Бога, властелина на световите! Слава и хвала нему в утринните и във вечерните часове! Негова е прославата на небето и на земята, на зазоряване и на свечеряване, предобед, следобед и по обед!“

Едва бяха заглъхнали последните думи и богомолците се бяха изправили на крака, когато наредих на стария фелдфебел:

— Извикай бастонададжията!

— Че кой ще бъде наказван?

— Шейхът на улед аюните.

— С колко удара?

— Сто.

— Господарю, после ще ни създава трудности, защото няколко дни няма да може да ходи.

— Няма да получи бастонадата, а удари по гърба.

— Това е нещо друго! О, господарю, Аллах да благослови мислите ти! Ето че сега най-после пак ще имаме възможност да се помолим със „Заклучителната“. Отдавна не се е случвало. При всяко име един удар. Ще ми разрешиш ли да казвам на висок глас имената? Правя го с такова голямо удоволствие!

— Нямам нищо против!

Той отиде да изпълни моето поръчение. При коя ли мюсюлманска войска част няма бастонададжия или курбаджия! Този човек, един подофицер, се озова бързо със своите помощници, а войниците начело с офицерите отново се събраха при шатрата на полковника.

Крюгер Бей изобщо не възрази срещу наказанието на бедуина. Ние все още седяхме при входа на шатрата, а шейхът лежеше пред нас. Първоначално нямах намерение да постъпвам с него толкова сурово, изобщо не мога да понасям подобни сцени, обаче с измъчването на

жената той си беше заслужил боя, а и поведението му никак не беше подходящо да ни настрои по-състрадателно.

— Сто удара! Хубаво число! — обади се Емъри. — Но не ми се ще да ги получа. Благодаря! Ще ги издържи ли?

— Без съмнение.

— И същевременно фелдфебелът ще се моли?

— Да.

— Заключение? Странен народ са тези мохамедани. Да придружаваш такъв бой със стократните славословия на Аллах!

— Аз не го възприемам като богохулство. Сто удара и сто имена на Аллах, тогава няма как да сбъркаш при броенето. Все още не съм присъствал на подобно наказание, но са ме уверявали, че често се случвало наказваният човек също силно да крещи имената на Аллах, за да намали по този начин болките си.

— Наистина ставам любопитен!

Тук трябва да се отбележи, че тази мюсюлманска последна, завършваща молитва, наричана „Заключителната“ съдържа стоте имена на Аллах, които се изброяват на глас с поклони и високо вдигнати длани. Ето един откъс от нея: „Милостиви, Състрадателни, Царю, Пресвети, Миротворецо, Верни, Закрилнико, Всемогъщи, Всесилни, Непреклонни, Творецо, Създателю, Ваятелю, Всеопрощаващи, Всепобеждаващи, Дарителю, Бащице, Победителю, Всезнаещи, Разтърсващи, Разпростиращи...“ и така нататък.

Когато шейхът видя да се задава бастонададжията, той втренчи очи в мен като отнесен, но после изведнъж погледът му се оживи и ме попита:

— Кой... кой е този човек?

— Бастонададжията — с готовност му отговорих. — Ще упражни службата си върху теб.

— Аз... аз ли... трябва да получа стоте удара? Човече! Гяурино!

— Мълчи ти казвам, иначе ударите ще станат сто и петдесет!

— Знаеш ли, че това ще ти струва живота?

— Не дрънкай! Днес те видях, колко си опасен. Бастонаджи, можеш да започваш!

— Силно ли?

— Изпълни дълга си, но не искам да умре!

— Тогава ще остане жив, но нека Аллах ме пази да изпитвам някога блаженството, което ще го накарам да почувствува сега! Съблечете го!

Свалиха хаика на шейха и му развързаха ръцете. После ги изпънаха настрани и ги вързаха здраво за копията, държани от двама войници. Други двама го хванаха за краката, четиримата дръпнаха едновременно и след миг шейхът се озова проснат по корем на земята.

— Готови сме, о, господарю! — доложи бастонададжията като си избра една пръчка от снопа, който държеше в лявата си ръка.

— Тогава започвай! — кимнах аз.

Но бастонадата не започна веднага. Очите на всички се бяха втренчили в стария Селям. Той широко разтвори ръце и патетично поде:

— Бисми-лахи 'р рахмани 'р рахим. Йа раб, йа даим. Големи и многобройни са греховете на този свят и сърцата на злодеите са закоравели. Ала справедливостта е будна и наказанието не дреме. О, Аллах, о, Мохамед, о, всички вие халифи! Чуйте правоверни, вие благочестиви любимци на благодетелта, стоте свещени имена на онзи, който няма нито един грях и представлява вечната справедливост и възмездие! Чуйте ги, но не се вслушвайте в стенанията и воплите на този червей, чиито грехове ще бъдат ей сега изписани върху кожата на безбожния му гръб! Аллах! О, Милостиви! О, Състрадателни! О, Царю!

Тези три думи бяха придружени от първите три удара. След това бавно последваха едно подир друго и останалите имена. При „О“ бастонададжията замахваше, а при следващата сричка ударът се стоварваше върху гърба на шейха. Той лежеше като мъртъв. Стискаше здраво зъби и не издаваше никакъв звук. Ала на петнайстото име от устата му се разнесе стон, а при седемнайстото вече започна да крещи, повтаряйки имената:

— О, Бащице... о, Победителю... о, Всезнаещи... о, Разтърсващи... о, Разпростиращи...!

Този човек напълно бе заслужил своите сто удара, ала сцената ми беше непоносимо противна и след като получи шейсет удара, наредих да престанат и да го отведат настрани. Душевната болка, която му бях нанесъл, беше поне също толкова силна, колкото и телесната. Можех да бъда сигурен, че в негово лице си бях създал яростен неприятел.

Елатех дойде при мен, за да ми благодари за наказанието, което беше получил нейният мъчител. Тя не знаеше, че беше тайно наблюдавана. Все пак не беше изключено, макар и не от неблагодарност да избяга и ако се натъкнеше на войни от нейното племе, без да иска с приказките си да ни издаде.

Овреме си легнахме да спим, защото пътят ни на следващия ден през уара постепенно щеше да става все по-труден и по-опасен колкото повече се приближавахме до онези развалини, където предполагахме, че се намират неприятелите ни, обсадили нашите хора.

ТРЕТА ГЛАВА

ЮДА ИСКАРИОТСКИ

На другата сутрин станахме рано, закусихме, нахранихме конете и камилите след което се отправихме на път. В последния момент Винету се приближи яздейки към мен и каза:

— Нека моя брат ме последва, искам да му покажа нещо.

— Нещо хубаво?

— Вероятно, лошо.

— Ах! Какво?

— Винету, както моя брат знае винаги е нащрек по навик, дори и когато това не е необходимо. Яздех около лагера, когато забелязах следа, която събуди у мен подозрение.

Той ме поведе на югоизток и там ние видяхме в пясъка между каменните блокове човешка следа, която идваше от нашия лагер. Ние я последвахме и достигнахме до място зад голяма скала, където се е срещнал с някого. Другият е бил на кон. Те са разговаряли дълго един с друг.

Следата беше на около осем часа и срещата се е състояла около полунощ. Ние я проследихме. Тя водеше без прекъсване на югоизток, оттам където идвахме. Това до известна степен ни успокои и ние се върнахме след половин час, за да настигнем другарите си.

Естествено ние споделихме нашите наблюдения само с Крюгер Бей и Емъри. Имахме си причини за това. Първият не им обърна внимание и не се разтревожи, но другият се отнесе сериозно към тях. Емъри се осведоми:

— Ездачът не е бил вероятно в лагера, когато сме спали?

— Не.

— Значи е имал причини да не се мярка насам. А който не бива да се мярка пред очите ни, той сигурно ни е враг.

— А който в късна доба тайно разговаря с наш неприятел, е предател. Значи между нас има предател — добавих аз.

— Well, и аз съм на същото мнение. Но кой може да е той? Ако тази вечер сме нащрек, вероятно ще го спипаме. Колко още ще яздим докато стигнем до развалините?

— До утре следобед.

— Тогава може да се очаква, че тази вечер ездачът пак ще дойде, за да научи най-новите вести. Ще задържим и него, и неговия съучастник.

За съжаление не било писано тези наши очаквания да се сбъднат. Бяха се случили неща, на които ако някой преди това ни ги беше казал, едва ли щяхме да повярваме, макар да знаехме, че колагасъ Калаф бен Урик е мерзавец. Междувременно той беше преминал на страната на неприятелите, и заедно с тях се намираще много по-наблизо, отколкото си мислехме. Среднощният ездач се оказа шпионин на улед аярите и то както разбира се, узнахме едва по-късно, това е бил Томас Мелтън. А онзи, с когото е разговарял, е бил нашият водач.

У арът много затрудняваше придвижването ни. Не ни беше възможно да яздим в непрекъснатата колона, а бяхме принудени да се разделим и да изпратим напред много повече разузнавачи, отколкото обикновено ни бяха необходими. Но след като по пладне направихме кратка почивка, водачът ни успокои със забележката, че след три часа у арът свършвал и пак преминавал в откритата степ.

Един час след обяд ние отново тръгнахме на път. Половин час по-късно водачът дойде при нас и доложи на полковника:

— Ей там отсреща е мястото където мюлязим (Лейтенант — Б. пр.) Ахмед беше убит.

Той посочи надясно, което ще рече на югозапад.

— Мюлязим Ахмед ли? — учудено попита Крюгер Бей.

— Да.

— Той убит ли е?

— Да. Та нали ти казах, о, господарю!

— Нито дума!

— Прости ми, о, господарю, но помня много добре, че ти докладвах. Че как бих могъл да забравя или да премълча нещо толкова важно?

— Дали пък наистина да не съм те чул добре? Ахмед мъртъв! Убит! От кого?

— От неколцина аяри недалеч оттук край едно малко езерце.

— Убийците заловени ли са?

— Да. Хванахме ги и ги разстреляхме. Бяха трима.

— Ами тялото на Ахмед...?

— Погребахме го на мястото на убийството.

— Разказвай!

— Яздехме по същия път, по който се движим и сега. Мюлязимът чу, че там, на десетина минути път оттук, има вода и насочи коня си натам, понеже животното му беше много отпаднало и той искаше да го освежи. Ние продължихме в първоначалната посока, ала скоро чухме изстрел. Колагасъ незабавно изпрати десет души, между които бях и аз, за да разберат, кой бе стрелял. Когато стигнахме при водата, там се бяха разположили трима улед аяри, които явно нямаха никаква представа, че нашите хора минаваха толкова близо край тях. Те бяха убили мюлязима. Заловихме ги и ги заведохме при колагасъ. Той нареди колоната ни да спре. Не се церемонихме много-много. Получиха си заслуженото. После офицерите заедно с неколцина войници отидоха при езерцето и погребаха мюлязима. Покрихме го с камъни и три пъти изстреляхме пушките си.

— Ахмед, добрият храбър Ахмед! Трябва да видя гроба му! Покажи ни го!

И до ден днешен не мога да си обясня защо тогава проявих такава непредпазливост и повярвах на водача. Той твърдеше, че е докладвал на Крюгер Бей, а Повелителя на войската не знаеше нищо за тази случка! Трябваше да се сетя и за среднощния ездач!

И така, последвахме нашия водач. Бяхме Крюгер Бей, Емъри и аз. Винету не дойде може би само, защото нямаше да може да участвува в разговора ни. Преди да се отделим от колоната полковникът нареди на войсковите части да продължат пътя си.

Яздихме между каменни блокове и докато стигнем до въпросното място изминаха много повече от десет минути. И тази разлика във времето също трябваше да ми направи впечатление.

До един голям каменен къс наистина имаше съвсем малко езерце, чиято оскъдна вода изглежда едва-едва се процеждаше от някаква пукнатина в земята. Настрани се виждаше натрупана купчина от по-малки камъни. Посочвайки към тях, водачът ни каза:

— Ето, това е гробът.

— Тогава тук трябва да кажа молитвата на мъртвите — рече полковникът и скочи от коня.

Ние също слязохме от животните като оставихме пушките си да висят на седлата. Крюгер Бей коленичи и започна да се моли. Емъри и аз сключихме ръце за молитва, но останахме прави. Обаче водачът не слезе на земята, което също трябваше да ни направи впечатление.

След като полковникът свърши молитвата си, той се изправи и попита:

— Как е положено тялото на мюлязима? Нали с лице, обърнато към Мека?

— Да, господарю — отговори водачът.

Без да си мисля нещо лошо аз се обадох:

— Струва ми се невъзможно. Мека се намира на изток, а тази продълговата купчина от камъни е разположена на север-юг.

— Наистина! Аллах! Тялото е положено неправилно!

— Ами какво е това? — продължих аз, като вече станах внимателен. — Купчината от камъни би трябвало да е от преди две седмици, само че не е така.

— Да, не изглежда да е така — съгласи се с мен Емъри.

— Защо да не е? — попита полковникът.

— Виж как се движи лекият фин като брашно пясък, макар че едва ли се чувства някакъв вятър! Ситният подобен на прах пясък се набива във всяка цепнатина и пукнатина. Това се наблюдава навсякъде по другите камъни. Тук обаче по тази купчина камъни не се вижда нито следа от пясък. Струва ми се мога да твърдя, че тя не е дори от два дни. Може би даже да е издигната и едва днес, за да... have care! 's death! (Внимавай! По дяволите! — Б. пр.)

Емъри сам се прекъсна и нададе тези предупредителни и тревожни викове на английски, защото в същия миг изведнъж наоколо започна да гъмжи от хора с див и свиреп вид, които се нахвърлиха върху нас и конете ни. Бързо измъкнах револвера от колана си, но също тъй бързо бях сграбчен от седем-осем души отзад и отпред, отстрани, както и за ръцете. Напрегнах всичките си сили и ето че успях да освободя ръцете си. Вече си помислих, че ще мога да стрелям, дванайсетте револверни куршума сигурно щяха да ми освободят доста пространство около мен, когато някой от нападателите ми дръпна рязко краката назад. Аз паднах на земята и незабавно цялата банда се

струпа върху мен. Към тях се присъединиха и други. Изтръгнаха ми револвера от ръката, измъкнаха ножа от колана ми, вързаха ме и... бях пленен.

Докато падах, забелязах, че нашият водач спокойно и свободно се отдалечи от коня си и изведнъж разбрах кой ни беше предал. Вдясно от мен лежеше Крюгер Бей, а още по-наблизо беше Емъри. И двамата бяха вързани като мен. Англичанинът ми подхвърли на родния си език:

— Големи глупаци излязохме! Водачът ни е предател! Но спокойно! Както изглежда нямат намерение да ни убиват. Така ще спечелим време. Винету ще види следите ни и няма да ги изпусне докато не ни намери!

Бяхме изненадани и нападнати от петдесетина души, които са се били скрили зад пръснатите наоколо скални късове, без да забележим каквато и да било следа от тях. Един от тях, навярно предводителят им, се обърна към Крюгер Бей:

— Теб искаме да заловим, но и другите двама ще вземем с нас, а още утре ще пленим цялата ти войска и ще я унищожим, ако за живота на войниците пашата не ни даде камили, коне, овце, както и други неща за прехрана. Хайде, тръгвайте преди да им е направило впечатление продължителното ви отсъствие!

Принудиха ни да се качим на конете си, където здраво ни вързаха. После продължихме на югозапад все между скали и камънаци, докато след повече от два часа най-сетне у арът свърши.

Идваше ми сам да си зашлевя няколко плесници. Оръжията ми бяха отнети. Беше ги взел ей там предводителят им, един тип с истинско маймунско лице. Бяхме паднали право в клопката на нашите врагове улед аярите.

Емъри се надяваше на Винету. Да, аз също имах доверие в апача повече отколкото във всеки друг, обаче какво ли можеше да направи в този случай, след като не владееше арабски! Край него нямаше нито един човек, с когото да има възможност да се разбере. И въпреки това и през ум не ми минаваше да смятам играта за загубена. Емъри имаше право — изглежда имаха намерение да ни пощадят живота, защото никой от нападателите не беше използвал каквото и да било оръжие. Това не можеше да ни успокои. Разполагахме и с няколко силни коза, които бихме могли да изиграем — Елатех, която бяхме спасили, както и пленените улед аюни, които искахме да предадем на техните

смъртни врагове. Чрез тях улед аярите щяха да получат онова, което както току-що чух, желаеха да имат.

Не ми харесваше само, че ни разделиха. Мен ме изпратиха в челото, полковника в средата, а Емъри в края на малката колона, тъй че нямаше възможност да разговаряме. Неуморно хвърлях погледи на изток, където трябваше да яздят нашите хора, ала макар че местността бе вече свободна от всякакви скали и едри каменни късове, от войниците на Крюгер Бей не се забелязваше никаква следа, сигурно им се беше сторило, че сме се забавили твърде дълго и бяха спрели, за да ни търсят. За съжаление бях убеден, че водачът ще направи всичко възможно да ги заблуди и да ги поведе в грешна посока.

Както предателят съвсем правилно ни беше казал още преди време, тук нямаше вече нито каменна, нито пясъчна пустиня. Равнината беше по-скоро степ, защото наоколо се виждаше да расте тревица, макар и много оскъдна тревица. Свърнахме на изток и препуснахме в галоп. Отначало бяхме яздили на югозапад, а ето че сега се насочихме на изток. Беше съвсем ясно, че се движехме по заобиколен път, за да заблудим евентуални преследвачи.

Слънцето се беше спуснало вече ниско над западния хоризонт. След около три четвърти часа можеше да се очаква падането на здрача. Ето че лека полека теренът започна да се изкачва и от дясната ни страна изплуваха възвишения. Две от тях изпъкваха особено ясно, макар че все още бяха твърде далече. Сигурно бяха някакви могъщи планински масиви. Ако не се лъжех, това бяха високите планини на Джилджил. Но ако предположенията ми бяха верни, то пътят ни не водеше към развалините, които всъщност бяха нашата цел. Улед аярите сигурно ги бяха напуснали и се бяха отправили към Джилджил.

Бяхме описали широка дъга и според изчисленията ми у арът, през който бяхме яздили доскоро, се намираще на не повече от един час езда северно от нас. Това беше от голямо значение за мен. И изобщо при определени обстоятелства е много важно човек точно да запаметява местностите.

Ето че пред нас видяхме планини с много особени форми. Вляво и вдясно на значителна височина се издигаше солиден планински масив, разсечен по средата чак до самата степ. Изглеждаше така, сякаш някой великан си беше изпекъл хляб, беше го сложил на това място, с нож дълъг няколко километра го беше срязал до долу, а после с ръце

беше леко раздалечил двете му половини. Склоновете на двете части можеха да бъдат лесно изкачени, ала намиращият се между тях проход много трудно, защото ясно се виждаше, че стените му се спускаха почти отвесно.

„Този проход ще има голямо значение за вас“.

Така си казах, веднага щом го съзрях, а още през нощта предположението ми щеше да се превърне в действителност. Улед аярите се насочиха право към него.

Още преди да го бяхме достигнали аз се обърнах и внимателно огледах хоризонта зад мен. Ако не се лъжех, далеч назад ми се мерна съвсем малка светла точка, която привидно беше колкото грахово зърно. Несъмнено това беше хаик и едно предчувствие, което по-късно се потвърди, ми подсказа, че там е Винету. Сигурно той бе последвал дирята ни и следователно бе изминал същия обходен път като нас и несъмнено ни виждаше по-добре отколкото ние него, понеже бяхме петдесетина души, които до един носеха бели бурнуси. Бях убеден, че човек като апача щеше да е изключително предпазлив и нямаше да допусне да го забележат. Предполагах, че въпреки всички опасности, които неизбежно щяха да възникнат, той все пак скоро щеше да ни измъкне.

Ето че вече навлязохме в прохода и се убедих, че стените му действително бяха срязани като с нож. Едва ли някой можеше да се изкачи по тях. Едва бяхме изминали петстотин или шестстотин крачки из него, когато пред нас се откри своеобразната оживена картина на военен бедуински лагер.

Имаше шатри, между които се движеха многобройни човешки силуети. Тук-там хората трупаха сухи дърва и клони, които вечерта щяха да бъдат използвани за поддържането на огънове. Стотици хора се втурнаха да ни посрещнат и да поздравят своите победоносни съплеменници с гръмки ликуващи викове. Зад шатрите бивакуваха войници, охранявани от стражи, а още по-назад забелязах голямо стадо коне. Виждаха се само мъже, нямаше нито едно-единствено женско същество. Наистина се намирахме във военен бивак, а войниците, охранявани малко по-назад, бяха пленници и се числяха към обкръжения ескадрон, който е бил принуден да се предаде. Вече бях подготвен да се срещна с колагасъ Калаф бен Урик. Вярно, страшно ме

беше яд, че щеше да ме види пленен, но се утешавах с мисълта, че и той също беше пленник. Е, в това обаче много се лъжех.

Съвсем неразбираемо бе за мен, че улед аярите бяха останали на бивак тук в тесния проход. Както за моя зла участ бях вече убеден, те много добре знаеха за приближаването на нашите войскове части. Ами ако нашите се разделяха и едновременно навлезеха от двете страни на прохода? В такъв случай аярите щяха да попаднат в най-хубавия капан. Но скоро щях да узная защо те се чувстваха тук в толкова голяма безопасност.

Човек лесно може да си представи какви погледи ни хвърляха от всички страни, но още по-лоши бяха ругатните, проклятията и подигравките, които чувахме. Най-доброто беше изобщо да не им обръщаме внимание.

Съвсем близо до лявата стена на пролома се издигаше необикновено голяма шатра, украсена с полумесец както и с различни други предмети. Без съмнение това беше жилището на шейха. Шестима конници ни заведоха до нея. Там те слязоха от конете, развързаха ни и ни подканиха също да скочим от седлата. Пред шатрата на килим седеше старец с дълга сива брада, която му придаваше достопочтен вид. Погледът му беше открит, а изразът на лицето му будеше доверие. Че беше на много висока почит сред своите хора, си личеше от почтителното и боязливо поведение на неговите войни, застанали на подобаващо разстояние от него, за да ни наблюдават. В ръката си той държеше дълъг чибук и пушеше.

Онзи тип с маймунската физиономия му предаде моите оръжия, както и оръжията на Крюгер Бей и Емъри, които бяха носени от други бедуини. Изглежда започна да му докладва за случилото се, защото двамата разговаряха доста дълго на полувисок глас. По време на тази пауза ние стояхме и чакахме. После маймуноподобният субект и другите петима войни се отдалечиха. Взеха и конете със себе си. Тогава вече търпението на Крюгер Бей се изчерпи, той се приближи и каза:

— Ние двамата се познаваме. Ти си Мубир бен Зафа, върховният шейх на улед аярите. Поздравявам те!

Шейхът спокойно го погледна в очите и отвърна:

— Познавам те, но няма да те поздравя. Кои са другите двама?

— Този е Кара бен Немзи от Билад ал Алман, а другият е Пехливан Бей от Билад ал Инглиз.

— При теб имаше още един чужденец от Билад ал Амирика, нали?

— Да. Откъде знаеш? — учудено попита полковникът.

— Аз знам всичко. А откъде, това не те засяга. Къде е този американи?

— При моите хора.

— Жалко! Тук има един човек, който много би искал да го види.

Той имаше предвид Мелтън, който както предполагах, се намираше по-назад при пленените войници. Но предположението ми не беше вярно, понеже в този момент с бързи крачки към нас се приближи един много слаб бедуин, комуто шейхът подвикна:

— Погребахте ли го?

— Не съвсем — отвърна другият. — Ямата трябва още да се засипе. Побързах да дойда тук преди да сме свършили, понеже чух, че хитрият план, който ти предложих, се е увенчал с успех. Къде е чужденецът от страната Амирика?

— Не е с тези хора.

Човекът дойде вече съвсем близо до нас. Щом Крюгер Бей го зърна, той веднага извика безкрайно изненадан:

— Калаф бен Урик, моят колагасъ! Пленен ли си?

— Не съм пленен, а съм свободен! — гордо му отговори другият.

— Свободен ли? Тогава и аз незабавно ще бъда освободен, понеже предполагам, че...

— Мълчи! — прекъсна го предателят. — Не очаквай помощ от мен! С теб си нямам повече никаква работа, защото...

Той млъкна, без да довърши и отстъпи няколко крачки назад. Погледът му беше паднал върху моето лице. Позна ме, тъй както и аз го бях познал, ала не повярва на очите си, а със затаен дъх попита шейха:

— Този пленник каза ли ти името си?

— Да. Нарича се Бен Немзи и е от Билад ал Алман. Тогава той възкликна на английски:

— The devil! (По дяволите! — Б. пр.) Значи очите ми не са ме излъгали, макар да е невероятно! Олд Шетърхенд! Ти си Олд Шетърхенд! Още на времето се говореше, че Шетърхенд бил известен

и в Сахара. Човече, ако не искаш да те считам за страхливец, тогава говори! Наистина ли си онзи подлец, чието име току-що споменах три пъти?

При тези думи той сложи длан върху рамото ми. С енергично движение се отърсих от ръката му.

— Томас Мелтън, мери си думите! Винаги, когато Олд Шетърхенд е попадал на следите ти, не си имал никакъв повод за тържествуване.

— Значи ти си Олд Шетърхенд! И си тръгнал на поход с Крюгер Бей, стария побъркан немски скитник, за да вразумите улед аярите! Е, радвай се! Ще се чувствуваш възможно най-добре! Мислиш ли си понякога за форт Уинтах?

— Много често! Ако добре си спомням, по твърде основателни причини на теб ти се наложи да изчезнеш оттам.

— А мислиш ли си и за форт Едуардс?

— Също. Струва ми се, че там нейде те бях спипал.

— Да, гони ме през гори и прерии като бясно куче. Но извърши глупостта да не ме съдиш самият ти и веднага да ме обесиш, а най-човеколюбиво ме предаде на полицията. Тя пък се оказа дотам наивна да ми остави една дупка, през която да мога да пропълзя. Оттогава твоята възлюбена физиономия ми изчезна от хоризонта. Линеех и чезнех по теб и лесно можеш да си представиш с каква блажена радост изведнъж като по чудо те виждам изправен пред мен. Дълга ти много по-голяма благодарност, отколкото си мислиш. Може би си спомняш за моя брат Хари, а?

— Да. Изобщо познавам милото ти семейство по-добре, отколкото подозираш и отколкото е желателно за цялата пасмина на рода Мелтънови.

— Well, ще изчакаме, ще видим! Навярно от време на време си спомняш за Асиенда дел Аройо, а?

— Която брат ти нареди да бъде подпалена и опустошена? Е, да.

— Може би си спомняш и за мината Алмаден алто?

— Където плених брат ти ли?

— Да.

Тогава по твоя вина той загуби цялото си състояние. Беше скрил всичко там и когато по-късно отново се изкачи до Алмаден, то беше

изчезнало. Сигурно някой проклет индианец го е намерил в старата шахта!

— Лъжеш се. Още навремето взех всичко и го разпределих между бедните немски преселници, на които той изигра такъв мръсен номер.

— Hell and Damnation. (По дяволите, хиляди проклетия! — Б. пр.) Е, тогава така ще ти се отблагодаря, че здрава кост няма да остане по теб. Ех, де да беше и брат ми тук! Какво блаженство щеше да изпита, ако те видеше в ръцете ми! Но в крайна сметка си го мислел за мъртъв, нали?

— Разбира се.

— Бъди тъй добър и не ме карай да ти се смея! Предал си го на индианците, които не е трябвало да се церемонят с него много-много, също както днес улед аярите ще те предадат в ръцете ми. Но той им избягал и сега е здрав и читав. Сигурно страшно много се радваш да го чуеш от мен. Между другото нека отбележа, че ще трябва по-бързо да се радваш, защото най-късно утре ще си мъртвец.

— Pshaw! — изсмях се възможно по-непринудено. Направих го, за да го ядосам, защото така се надявах да узная от него нещо за бойния план на улед аярите.

— Не се смей! — предупреди ме той. — Говоря най-сериозно.

— И въпреки това се смея. Даже и да се намирах в твоя власт, пак нямаше да можеш тъй лесно да изпълниш онова, което си си въобразил.

— Може би, защото си Олд Шетърхенд и би трябвало да се страхувам от теб, а?

— Не, макар вече често да съм доказвал, че Олд Шетърхенд се е справял и с далеч по-опасни хора от теб. Не е нужно да предприемам абсолютно нищо за освобождението си, понеже за това ще се погрижат войсковите части, с които дойдох дотук.

— А аз ти казвам, че преди да пристигнат, ти ще си вече труп.

— Тогава те ще отмъстят за мен, защото съм сигурен, че ще ви победят.

Той избухна в неудържим смях.

— Каква доверчивост и каква наивност!

— Смей се, смей се! Нашите войници ще ви разпердушинят!

— Като че ли не ги познавам тези страхливци по-добре от теб! Сега ще ти кажа какво ще стане.

Ето че той се канеше да се хване на уловката ми. Но за да го предизвикам още повече, аз го прекъснах:

— Задръж си обясненията за себе си! Знам по-добре от теб какво ще стане. Били сте толкова лекомислени да се установите на бивак в тази клисура, която е истински капан. Утре нашата войска ще се придвижи насам и ще ви обгради от двете страни. Тогава за вас няма да има спасение!

— И ти ми го казваш? Не схващаш ли каква огромна глупост правиш? Да предположим, че действително сме били толкова непредпазливи да влезем в тази клопка, както си мислиш, но нали тогава със забележката си ми обръщаш внимание на опасността, в която се намираме? Бихме могли незабавно да я избегнем.

— Zounds! (О, Боже! — Б. пр) — изплъзна се от устата ми и аз направих такава слисана физиономия като някой човек, който изведнъж проумява каква голяма грешка е допуснал.

— Аха, както виждам вече разбра какъв голям хитрец си. Не се тревожи за нас! Ние навлязохме в прохода само защото тук сме добре скрити, а и можем да запалим нашите огньове. Но още утре в ранни зори ще напуснем това място, тоест само половината от хората ни. Другите ще се оттеглят толкова навътре, че да не могат да бъдат забелязани. Останалите ще се скрият извън пролома зад скалните отломки. После твоите храбри войници ще се появят и ще навлязат с конете си в прохода, който ще се превърне за тях в капан. Щом всичките се озоват вътре, разпръснатите навън улед аяри ще ги последват и ще ги погнат към очакващите ги в дъното свои съплеменници. И едно дете сигурно ще разбере, че след това за твоите хора няма да има друго спасение освен да се предадат безусловно.

Вече знаех каквото исках да знам, но не се издадох пред него. Напротив, придадох си по възможност по-смутен вид, ала не след дълго лицето ми отново се проясни и му казах:

— Сметките ти щяха да са направени добре, ако беше сигурно, че войниците действително ще влязат в клопката.

— Ще влязат, можеш да разчиташ на това! Погрижили сме се точно така да стане. Водачът, чийто указания следвахте с такова непоклатимо доверие, е мой съюзник. И днес той те доведе до

езерцето. Снощи идвах близо до бивака ви и му дадох тази заповед, за да останат войниците ви без командири. Също той още утре ще ги вкара в пролома.

— Мътните го взели! Но нали си офицер и би трябвало да си на страната на Крюгер Бей!

— Глупости! Дълго време превивах гръб пред него и се мъчех да спечеля неговата благосклонност, ала вече ме занимават далеч по-важни неща и имам съвсем други планове. Ще се върна в Съединените щати и искам да се възползвам от случая, за да отнеса със себе си една добре натъпкана кесия. Нарочно позволих да бъда обкръжен. Съвсем съзнателно вкарах войниците си в ръцете на шейха на улед аярите. С помощта на моя пратеник подмавих тук Крюгер Бей с неговите три ескадрона. Войниците са вече собственост на шейха. Нека пашата плати за тях откуп. А Крюгер Бей е мой и за свободата си ще трябва да ми плати солидна сума пари. Тук виждам един англичанин, а при вашите войници има един американец. Дватама ще трябва да ми платят откуп. А съвсем случайно в твоё лице направих най-скъпоценния улов. Но от теб няма да спечеля нищо, защото ще умреш! Отмъщението за всички злини, които си причинил и на мен, и на моя брат, наведнъж ще се стовари върху теб. А знаеш ли защо с такава откровеност ти разказвам всичко това?

— Не. Твоята искреност ми е направо необяснима.

— За да ти докажа, че съм напълно сигурен в онова, което върша. За теб няма никакво спасение.

— Но тогава спасение няма да има също и за англичанина и за американеца, а още по-малко пък за Крюгер Бей.

— Защо?

— Щом получиш откупа, ще заповядаш да ги убият, за да не те издадат.

— Ах, как изведнъж поумня! — ухили ми се подигравателно той. — Не е необходимо да знаеш какво ще се договоря с тях. Това си е само моя и тяхна работа. Онова, което ще ми платят, ще са само хубави пътни разноси. А отвъд океана ме очакват купища пари. За това вече са се погрижили.

— Може би ще ти паднат от някое наследство, а? Той ми се изхили нахално в лицето. Без да подозира, че вече знаех всичко, негодникът потвърди думите ми.

— Да, драги ми сър, от наследство! А сега стига с тази моя отговорност. Нека полковникът остане при шейха! Но ти и англичанинът ще дойдете в моята шатра, където ще ви пазя по-добре. Само да кажа още две-три думи на шейха!

Той се обърна към стареца:

— Крюгер Бей временно е твой. Но тези двамата ще взема при мен. Те са моя собственост също както и полковникът, който ти оставям на първо време, за да уговориш с него условията, при които ще освободиш неговите войници.

Емъри беше застанал до мен и чу всяка дума на негодника. Ето че в този момент колагасъ хвана моята и неговата ръка, за да ни поведе подир себе си, обаче шейхът го спря.

— Стой! Ти изглежда си каза приказката с тези двама мъже, но аз искам да си поговоря с теб.

Лицето на стареца беше придобило мрачно, даже бих казал, заплашително изражение. Предполагах, че нямаше да позволи да бъдем отведени от американеца и това можеше само да ме радва. Вярно, за момента не бях особено разтревожен, но беше съвсем сигурно, че при колагасъ щяхме да преживеем далеч по-неприятни мигове отколкото при шейха. По две причини не се страхувах за нашия живот. Наистина не можех да разчитам на Крюгер Бей, но предполагах, че все щеше да ни се открие някаква възможност да се освободим двамата с Емъри. А дори ако надеждите ми се окажеха напразни, то наблизо беше Винету, на когото със сигурност можех да се осланям.

Но дали наистина апачът бе нейде наоколо? Надявах се да е така, да, дори можех да се закълна, толкова добре познавах този мой най-верен приятел. Бях напълно убеден, че именно той е бил онази бяла точка, която бях забелязал. По това какво аз бих направил на негово място, лесно можех да се досетя как щеше да постъпи самият Винету.

Той непременно беше видял, че навлизаме в прохода, разделящ планината на две половини — източна и западна. Също като нас апачът беше дошъл от запад. Несъмнено и той считаше тесния пролом за особено важен. Непременно трябваше да узнае кой се намира между стените му и затова във всички случаи беше променил посоката си, изоставяйки нашите следи, за да се изкатери с коня си по планината и отгоре да хвърли поглед в прохода. Имах усещането, че би трябвало да го зърна нейде там стига само да вдигна поглед. Така и направих и

наистина, щом вдигнах глава, горе, съвсем близо до ръба на отвесно спускащата се скала се изправи една човешка фигура, размаха ръце и после бързо изчезна. На това разстояние силуетът беше голям колкото малко дете, но въпреки всичко го разпознах. Беше Винету и ми даде знак, че ни вижда и че всичко наблюдава и следи. Вече бях напълно спокоен. Знаех, че въпреки всички опасности, на които можеше да се изложи, той щеше да дойде, за да ни освободи. Без съмнение щеше да остане на поста си докато разбере накъде щяха да ни отведат.

— Ей там горе е залегнал Винету и гледа към нас — прошепнах на Емъри. — Когато тук всичко се успокои и утихне, сигурно ще дойде.

— Well — отвърна ми англичанинът, без да поглежда нагоре — страхотен мъж! Сигурно ще ни измъкне!

Междувременно вероломният колагасъ учудено се извърна към шейха и го попита:

— Какво имаш още да ми казваш?

— Нещо, което изглежда не знаеш, а именно, че се намираш в лагер на улед аярите и че предводителят на тези войни съм аз.

— Знам го.

— Защо тогава се държиш така, сякаш ти си предводителят? Защо решаваш какво да стане с нашите пленници, сякаш са твоя собственост?

— Но те наистина са мои.

— Не са. Бяха заловени от моите войни. Както Повелителя на войската тъй и другите двама мъже ще останат при мен.

— Не мога да се съглася.

— Не те питам дали си съгласен или не. Тук важи само моята воля.

— Не, в този случай важи моята!

И посочвайки към мен, той продължи:

— Ти не знаеш каква стойност имат тези мъже за мен. Ей този тук е избягал престъпник, който има на съвестта си множество убийства, както и други грехове. Искаше да убие и мен и моя брат, но за щастие не успя. Тъй че имам кръвно отмъщение към него. Той ми е паднал в ръцете и е мой.

Тогава аз пристъпих към него и понеже нямаше как да го накажа с вързаните си ръце го ритнах така, че той се просна на земята, а после

му викнах:

— Подлец, обръщаш нещата наопаки! Самият ти си убиецът, а аз те преследвам, за да те предам на правосъдието!

— Куче! — изкрещя той, като бързо скочи на крака и се втурна към мен. — Дръзваш да разправяш такива лъжи за мен и...

Не можа да продължи. За да ме сграбчи, той трябваше да мине покрай Емъри и англичанинът също му тегли един толкова силен ритник, че негодникът отново отхвъркна, строполи се на земята и остана да лежи в безсъзнание. Всичко това се разигра толкова бързо, че никой не намери време да го предотврати. Но изглежда изобщо нямаше човек, който да гори от желание да спести на колагасъ заслуженото наказание.

След това поисках да се обърна към шейха, но тъкмо когато се наках да го заговоря, той ми направи знак да мълча и ми заяви:

— Мълчи! Не искам да чуя нищо от онова, което желаеш да ми кажеш. Стига Ви, че Ви позволих да малтретирате този човек, без да Ви наказвам. А така ще разберете и какво мисля за него. Той те нарече беглец и убиец, но ти не ми приличаш на избягал престъпник, а и Повелителя на войската едва ли би търпял такъв човек край себе си. Ти си алмани и си навярно християнин, нали?

— Да.

— Тогава си запознат с живота на вашия Спасител, когото ние също считаме за пророк.

— Да.

— Той е имал дванайсет апостоли и ученици. Един от тях го е издал и продал. Знаеш ли как се е казвал?

— Юда Искаротски.

— Добре. Също такъв Юда е и колагасъ, защото предаде и продаде своя приятел и господар, полковника на войската. Изглежда има голямо отмъщение към Вас и навярно ще Ви убие. Но това не бива да става. Няма да Ви предам в ръцете му. Не сте негови пленници, а мои.

— Да ти разкажа ли, защо желае смъртта ми?

— Не сега, защото нямам време. Скоро ще научите какво Ви очаква. За да не можете да избягате, ще наредя добре да Ви охраняват, а за да нямате възможност да разговаряте помежду си, ще ви разделя.

Всеки от вас ще лежи в отделна шатра. Повелителя на войската ще остане тук в моята.

— Но аз имам да ти съобщавам някои важни неща, които напълно ще ти докажат...

— Не сега, не сега! — прекъсна ме той. — По-късно, когато ще разполагаме с повече време, ще можеш да ми разказваш колкото си искаш.

Той извика двама от своите бедуини, с тих глас им даде някакви указания, а после те ни отведоха. Единият от тях ме вкара в една шатра, където ми върза и краката. След това заби в земята един кол и щом ми изпразни джобовете веднага ме завърза с въжета за него. Накрая седна навън пред входа, за да ме пази.

Отделянето ми от моите двама другари никак не ме зарадва, но нищо не можах да направя.

Междувременно ставаше все по-тъмно и по-тъмно. Настъпи вечерта. След последната молитва моят пазач ми донесе няколко глътки вода. Не получих никаква храна.

През платнището на моята шатра забелязах, че горяха няколко огъня, но скоро ги оставиха да угаснат с изключение на един-единствен огън, който щеше да бъде поддържан през цялата нощ. Шумът в бивака замря твърде рано. Хората налягаха да спят, понеже на другия ден трябваше да напуснат прохода още преди зазоряване.

От време на време моят пазач влизаше при мен, за да се увери, че съм още там и да опипа въжетата ми.

Усърдно се опитвах да се отърва от въжетото, стягащо моите китки и имах големи изгледи да освободя ръцете си още преди да е настъпил денят. Успеех ли, бях спасен. Но усилията ми се оказаха напразни, защото още преди полунощ долових някакъв съвсем слаб шум откъм задната страна на шатрата. Беше толкова тъмно, че ми бе напълно невъзможно да различа каквото и да било, но веднага си казах, че е Винету, който беше причинил този незначителен шум. Наострих слух.

— Шарли, Шарли! — прошепна някой съвсем наблизко.

— Тук съм — отговорих също тъй тихо.

— Вързан си, нали?

— Както ръцете и краката ми, така и самият аз за един кол.

— Пазачът ти влиза ли вътре?

— От време на време.

— Как ви плениха?

Съвсем накратко му обясних всичко, казах му за предателството на колагасъ и добавих:

— Крюгер Бей е в шатрата на шейха. Скоро ще узнаем къде се намира и Емъри.

— Знам къде е, защото видях как го отведоха. Той е в една шатра чак на другия край на лагера.

— Тогава срежи въжетата ми! Трябва да побързаме да освободим и двамата.

— Не, няма да постъпим така, защото ще провалим всичко. Улед аярите не бива да видят, че сте избягали. Иначе веднага ще предположат, че ще доведем нашите войници, а това ще ги накара час по-скоро да изчезнат отук. Следователно наложително е да останете. Моят брат Олд Шетърхенд го разбира, нали?

— Да, но в такъв случай трябва да съм сигурен, че войниците ни наистина ще дойдат.

— Самият ти ще ги доведеш.

— Но нали не бива да бягам! Моят пазач ще вдигне тревога.

— Той няма да забележи нищо, защото аз ще остана на твоето място.

— Винету! Не мога да приема подобна жертва.

— Не е никаква жертва. Ако отида аз, няма да мога да разговарям с войниците, понеже не знам езика им. Ако тръгнем двамата, ще открият бягството ти и няма да успеем да ги хванем в капан. Но ако остана тук и отидеш само ти, тогава е сигурно, че ще пленим нашите неприятели, защото още през нощта ще ги обградиш, тъй че сутринта няма да могат да излязат от прохода. За мен не съществува никаква опасност ако остана тук.

Прав беше. Можех да се съглася с предложението му без да имам угризения на съвестта, че съм постъпил користо. Той едва ли щеше да пострада от саможертвата си. Ние добре знаехме, че можем да разчитаме един на друг.

— Добре, нямам нищо против — заявих аз. — Ти беше ли при нашите хора след като ни плениха?

— Не, нямах никакво време. Нали преди всичко трябваше да видя къде си и да те измъкна.

— Но как ще ги намеря като не знам къде се намират?

— Ако яздиш право на север, сигурно ще се натъкнеш на тях. Без съмнение са спрели там където свършват скалите и камънакът.

— В южния край на у ара ли? И аз мисля така. Спомена за езда. Естествено имаш предвид твоя кон, нали?

— Да. Щом излезеш от пролома, ще извървиш хиляда крачки в северна посока. Там съм го оставил вързан за забито в земята колче. Оръжията ми висят на седлото. Взел съм само ножа си.

— Него ще задържиш, за да имаш за всеки случай нещо за защита. Но какво ще стане, ако пазачът влезе в шатрата и те заговори? Нали няма да можеш да му отговориш!

— Ще хъркам, за да си помисли, че спя.

— Добре! Дано отсъствието ми не продължи твърде дълго. Да ти дам ли някакъв сигнал?

— Да. Трикратен крясък на лешояд.

— Добре! Хайде, развържи ме! После аз ще те вържа, но така, че лесно да можеш да освободиш ръцете си.

Тъй и направихме. После се сбогувах с апача и пропълзях навън. Не беше трудно. С помощта на върви платнището бе закрепено за върлините на шатрата ниско над самата земя. Винету го беше развързал на две места и го беше повдигнал толкова, колкото да пропълзи в шатрата. По същия начин аз се измъкнах навън и отново завързах въжетата. Бях свободен без моят пазач да подозираше каквото и да било.

Е, всъщност все още не бях свободен, защото ми предстоеше да се промъкна през голяма част от бивака, но вече знаех, че никой нямаше да успее да ме залови.

Сърпът на новолунието се беше появил на небето, макар да не можех да го видя от дълбоката и тясна клисура. Беше доста светло, но не забелязах нито един буден човек. Хората спяха на отделни групи, които лесно можех да избягна. Започнах да пълзя по земята и само след петнайсетина минути и последните улед аяри останаха зад мен. Тогава се изправих и се затичах.

Явно бедуините се чувстваха в пълна безопасност. Дори на изхода на прохода не бяха поставили стражи. А сега хиляда крачки право напред! Още след около осемстотин крачки видях коня, защото тук на открито бе значително по-светло отколкото вътре в дълбокия пролом. Метнах се на седлото и смуших жребеца. Вече можех да

смятам бягството си за успешно, понеже разполагах с кон и с превъзходните оръжия на Винету.

Продължих в галоп право на север. Луната се намираше в началото на първата си четвърт, но излъчваше достатъчно светлина, за да виждам доста надалеч. След около час стигнах до първите каменни блокове, където започваше у арът. Трябваше да открия нашия бивак, което тук между скалните отломки беше значително по-трудно отколкото в откритата степ. Взех Сребърната карабина на апача и дадох един изстрел, а след малко стрелях и втори път. Наострих слух и след около половин минута чух в отговор два изстрела, разнесоха се нейде на запад от мен. Поех в тази посока и скоро се натъкнах на неколцина войници. В бивака бяха чули моите изстрели и си помислили, че се връща Винету. Също стреляли два пъти, за да му укажат посоката и освен това изпратили хора да го посрещнат. Колко се учудиха когато видяха мен вместо апача, но аз не им дадох никакви обяснения. Времето ми беше твърде скъпоценно, за да го губя в излишни приказки.

В лагера ме посрещнаха с ликуване. Попитах за водача. Извикаха го. Той не прояви нито следа от страх.

— Ти знаеш как ни плениха, нали? — попитах го най-спокойно.

— Да, о, господарю. Та нали бях там.

— Каква ли може да е причината, че тъкмо ти и само ти успя да избягаш?

— Защото останах на коня си. Той бързо ме отнесе от онова място.

— Хмм, да! И какво направи после?

— Съобщих за пленяването ви.

— А след това?

— Търсихме ви из у ара.

— Защо пък там?

— Предположихме, че улед аярите ще се скрият заедно с вас тъкмо там.

— А не проследихте ли дирите им?

— Беше излишно, защото това бе направено вече от твоя приятел Бен Асра.

— Аха, значи затова сте го сметнали за излишно! Ако някой се залови с някое добро дело, другите не бива да участват в него, понеже

ще е излишно. Странни причини си имал. Но истинската причина е била съвсем друга. Къде се бяха скрили улед аярите, когато ни нападнаха?

— Зад скалите.

— Там са ни очаквали. Значи несъмнено са знаели, че ще дойдем. Узнали са го от някой, който е бил добре осведомен, че ще ни заведеш до онова езерце. Кой го е знаел?

— Никой друг.

— Да, никой освен теб. Следователно предателят си ти.

— Аз ли? Откъде пък ти хрумна? Нима не доказах верността си? Нима не яздих до Тунис, за да повикам помощ?

— Искаш да кажеш, за да вкараш в ръцете на улед аярите още повече войници! Кой беше онзи ездач, с когото в полунощ разговаря недалеч от нашия бивак?

Водачът не беше очаквал такъв въпрос. Страхът го накара да онемее.

— Отговаряй! — казах му заповеднически.

— Господарю... на такъв... на такъв въпрос... не мога да отговоря — със заекване промълви той.

— Можеш! Кой беше?

— С никого не съм разговарял. Изобщо не съм напускал бивака.

— Не лъжи! Уговорил си се с онзи колагасъ Калаф бен Урик да ни предадеш в ръцете на улед аярите.

— Машшалах, господарю, кажи ми кой ме е наклеветил така, за да го застрелям!

— Не ми говори за стрелба, защото самият ти ще бъдеш разстрелян. По военните закони смъртта ти е неизбежна.

— Господарю, невинен съм! Знам...

— Мълчи! — срязах го аз. — След изчезването ни като водач ти си ръководил нашето издирване и нарочно не си обърнал внимание на следите ни. Самият колагасъ ми каза, че си негов съюзник.

— Подлецът! Той е...

— Мълчи! Ти си предател и се канеше да ни изпратиш на гибел. Разоръжете този мерзавец и го вържете! Още утре Повелителя на войската ще произнесе присъдата му!

Хората бяха толкова слисани да чуят, че радващият се на такова голямо доверие подофицер бе заподозрян в подобно престъпление, че

се забавиха да изпълнят заповедта ми. Той се възползва от това обстоятелство.

— Моята присъда ли? — извика негодникът. — Преди това ще бъде произнесена твоята, проклет гяур!

Той бързо извади ножа си и се опита да го забие в гърдите ми. Държах пушката на Винету в ръка. С нея отбих удара и посегнах да заловя предателя. Обаче той успя да се изплъзне изпод ръката ми и побягна към мястото, където стояха конете. Присъстващите бяха толкова изненадани, че никой не тръгна да го преследва. Аз също не се помръднах, но вдигнах Сребърната карабина в положение за стрелба.

Самият човек не ме интересуваше. Можеше спокойно да избяга, ала беше много близко до ума, че щеше да се отправи към прохода и да отиде при улед аярите, а точно това трябваше да се предотврати. Каменните късове ми пречеха да видя конете, но когато беглецът се метнеше на някой от тях, щеше да се озове достатъчно високо, за да се покаже над скалите. Точно този миг изчаках. Дочух пръхтенето на едно от животните както и тропот от копита. Той беше възседнал вече някой от конете. Видях го насреща как препусна, прицелих се в дясното му рамо и натиснах спусъка. Изстрелът изтрещя. Разнесе се вик и ездачът изчезна.

— Свалих го от коня — казах аз и наведох дулото на пушката. — Бързо отидете да го донесете при мен!

Мнозина се затичаха натам. Когато го довякоха видях, че е в безсъзнание.

— Нека хекиминът (Лекар. — Б. пр.) се погрижи за раната му, а после го вържете — заповядах аз. Не бива да го изпускаме из очи.

— Защо ще го връзвате? — попита някой зад мен. — Изглежда ми свестен мъж, а и имаше добро поведение. Кой разстрелва човек само заради някакво си подозрение?

Тези думи бяха подвикнати на английски език и когато се обърнах видях пред себе си мнимия Хънтър. Тъкмо той ми беше добре дошъл.

— Укорявате ли ме? — попитах го на същия език. — Нямате никакъв повод.

— Разполагате ли с доказателства за вината на този подофицер?

— Да.

— Тогава би трябвало да направите срещу него донесение пред властите, за да може да бъде изправен пред военен съд.

Нямахте никакво право да стреляте по него.

— Pshaw! За онова, което направих ще отговарям пред Крюгер Бей. Но как така се застъпвате тъй горещо за един предател?

— Първо ще трябва да се докаже, че е такъв.

— Вече е доказано. В последно време наистина забелязах, че изпитвате някаква особена симпатия към този човек и че тайно твърде много се занимавате с него. Ето че сега го защитавате без това да е ваша работа. Можете ли да ми изтъкнете някаква причина за поведението си?

— Не е необходимо да се оправдавам пред Вас.

— Тъй значи! Това е Ваше мнение. А моето е по-различно. Да Ви кажа ли, защо сте завързали толкова голямо приятелство с този предател?

— Ще Ви бъде много трудно.

— Напротив — детински лесно е! Той е връзката между Вас и колагасъ Калаф бен Урик, когото искате да измъкнете от страната.

— Ако мислите така, тогава много съжалявам, че Ви се доверих и споделих с Вас толкова много неща.

— Нямам нужда нито от доверието Ви, нито от Вашите сведения. И без друго знам достатъчно. Така например ми е известно, че познавате някой си Томас Мелтън.

— То... мас Мел... тън! — с мъка изрече сричките той.

— Да. Да не би да отричате, че познавате този човек или че поне сте чували за него?

Щом споменавах това име и задавах подобен въпрос, то аз наистина трябваше да знам нещо. Но той едва ли смяташе, че е възможно да съм прозрял целия им план. Би било голяма грешка да отрича. Ето защо ми отговори:

— Не мога да кажа, че не съм чувал това име. Но какво Ви засяга?

— Съвсем малко, както ей сега ще разберете. Знаете ли що за човек е бил Томас Мелтън?

— Да, уестман.

— И между другото мошеник-комарджия и убиец.

— Възможно. Не ме интересува.

— Това ме учудва, защото знам, че Ви е известна историята за форт Уинтах.

— И Вие ли я знаете? — попита той необмислено, понеже с тези думи признаваше, че наистина му бе известна.

— Горедолу — продължих аз. — Тогава беше играл нечестно хазарт и го хванаха натясно. Стигна се до спречкване и той застреля един офицер и двама войници. Не беше ли така?

— Май че да — отвърна той с привидно безразличие.

— После той се появи във форт Едуардс, както сигурно също така знаете, нали?

— Какво сте ме зарапитвали? Нямам ни най-малко нещо общо с този човек!

— Ако не се лъжа той бе докаран там като пленник и то от един уестман, който... хммм, как ли му беше името?

— Олд Шетърхенд!

— Да, вярно, сега се сещам. Олд Шетърхенд. Той не беше ли някакъв шотландец или ирландец?

— Не, немец беше, който си пъхаше гадния нос навсякъде.

— Да, обичаше да се намесва къде ли не. При това се сещам още нещо, една история, в която Олд Шетърхенд отново се подвизава. Томас Мелтън нямаше ли брат на име Хари, който отиде в Мексико, в Сонора, за да се сдобие там с някакво имение?

— Чух нещо такова.

— Не беше ли Олд Шетърхенд човекът, който го изгони оттам?

— Да.

— А Томас Мелтън пък има син на име Джонатан, нали?

— Мътните го взели! Как узнахте и това?

— Ами тъй като човек просто от скука узнава някои неща. Джонатан мелтън тръгнал като придружител на един младеж за Европа и после за Ориента, нали?

— От... откъде... го знаете? — заеквайки попита той.

— Случайно го научих. Бил спътник на някакъв американец, който... хмм, как ли му беше името? Не го ли знаете?

— Не.

— Тъй ли? Това ме учудва, защото нека начаса да ми отрежат главата, ако онзи американец не се казваше точно като вас, а именно — Смол Хънтър. Не е ли така?

— Не знам. Я ги оставете тези въпроси! Досадни са ми!

— А на мен не, защото цялата работа е наистина много важна. И сега идва най-важното. Самият аз играх на времето решаващата роля. Не се казвам Джоунс, а Олд Шетърхенд.

— Олд Шетър...!

От уплаха той не успя да изрече цялото име и отскочи назад така, сякаш пред краката му беше паднала мълния.

— Да, така се казвам. Точно това име споменахте преди малко, когато казахте, че някой си там бил пъхал гадния си нос навсякъде. Може би и сега ще направя същото с Вас и с вашия колагасъ Калаф бен Урик.

Той се престори, че не е чул заплашителната подигравка в думите ми и някак отнесено каза:

— Олд Шетърхенд! И твърдите, че сте този човек, Вие? Невъзможно!

— Малко по-късно сигурно всичко ще Ви се изясни още по-добре. Я попитайте Емъри, който отлично ме познава и е бил с мен в Дивия запад! Попитайте и Крюгер Бей, който знае много добре, че съм немец и че отвъд океана съм известен под името Олд Шетърхенд. Впрочем приготвил съм Ви и още една изненада. Другият ми придружител изобщо не е сомалиец и не се казва Бен Асра, а е прочут вожд на апачите и го наричат Винету.

— Ви... не... ту...! — повтори той така сякаш се задушаваше. — Наи... наистина ли е той?

— Също толкова вярно е, както и че аз съм Олд Шетърхенд. Щом сте чували за нас сигурно знаете, че сме неразделни.

— Знам го. Но какво търсите тук в Тунис?

— Именно онзи Томас Мелтън.

— По дяволите! — изруга той.

— Първо бяхме в Египет, но вместо въпросния Томас намерихме неговия син Джонатан, който се канеше да отпътува за Тунис. Тръгнахме с него, тъй като си казахме, че сигурно се кани да посети баща си.

— И... и...?

— И не се излъгахме. Открихме Томас Мелтън в лицето на вашия любим колагасъ Калаф бен Урик.

— Я ме оставете на мира! Какво ме засягат всички тези хора! Аз съм Смол Хънтър и си нямам никаква работа с Вас!

Той се наклони да ми обърне гръб, но аз го задържах за ръката и казах:

— Моля Ви, почакайте още малко, сър! С удоволствие Ви вярвам, че не желаете да имате нещо общо с мен, но въпросът е дали аз все още си имам работа с Вас. Не мога да Ви пусна да си вървите. Напротив, ще Ви задържа при мен, докато успея да разговарям с младия американец, който е дошъл тук с войниците на колагасъ Мелтън.

— Не го познавам. Нито съм го виждал, нито съм го чувал.

— Тъй ли? И все пак той е човек, от когото би трябвало най-живо да се интересувате. Той се казва също като Вас, а именно — Смол Хънтър.

— Невъзможно!

— Както виждате, това може да Ви изложи на опасността да Ви вземат за някой, който се представя за Смол Хънтър!

— Вие да не би да си мислите...!

— Мисля, че сте истинския Смол Хънтър и съм убеден, че можете да го докажете. Дори го знам много добре.

— Откъде?

— От вашия бележник.

— От бележника ли? Че какво знаете за него? Никой освен мен не го е виждал.

— Тук се лъжете. Аз надникнах в него. И не само аз, ами също и Винету, и сър Емъри. Спомняте си, че на кораба Винету беше с Вас в една и съща каюта. Е, искаше ни се да разберем що за човек сте. Винету взе повечко да си отваря очите, а те са много проникателни. Той видял, че се отнасяте страшно внимателно с вашия портфейл и старателно го криете. Когато сте заспал, апачът е извършил един от своите майсторски номера. Вследствие на чистата Ви съвест дрямката Ви е била твърде дълбока и той е успял да измъкне от джоба на панталоните Ви ключа, след което е извадил от куфарчето портфейла. Естествено го донесе при нас и ние побързахме да го разгледаме. После той го върна на мястото откъдето го беше взел. Сега навярно добре разбирате защо съм убеден, че сте действителният Смол Хънтър.

— Значи сте ме обрал, така ли?

— О не, защото Ви върнахме собствеността. Най-много можете да ме упрекнете, че сме били малко повечко любопитни. И сега също тъй няма да Ви оберат. Вярно, признавам, че имам нужда от портфейла Ви, но няма да го взема докато спите, защото ще имате добрината сам да ми го дадете ей така както сте буден.

— Няма да го дам! — кресна ми той.

— Ще го дадете — креснах аз заповеднически.

— Ако не ми го предадете веднага, ще съумея да Ви принудя да го сторите.

— Не е у мен! Оставих го в Гадис при търговеца на коне.

— Лъжете! Една толкова важна вещ не се оставя току-така при чужди хора. По време на пътуването ни често държахте в ръка портфейла си и винаги го прибирахте във вътрешния джоб на връхната си дреха. Ей къде е! Напипвам го.

При тези думи го потупах по гърдите, където беше пъхнал портфейла, за който спорехме. Той отстъпи назад разгневен и извика:

— Не ме докосвай! Няма да ти позволя!

— О, ще ми позволиш като нищо. Само гледай! Обърнах се, естествено не на английски, към стоящите наоколо офицери, които не бяха разбрали нито дума от разговора ни, но бяха забелязали, че съдържанието му едва ли е приятно за Джонатан Мелтън. Необходими бяха само няколко думи и той бе сграбчен, повален на земята и вързан. Взех му портфейла. Всичко друго му беше оставено. После го отнесоха при пленените улед аюни, където бе охраняван най-строго. В него не можеше вече да има и капка съмнение, че бях прозрял всичките му планове.

Както вече бе споменато, ние разполагахме с три ескадрона. Начело на всеки от тях стояха по един колагасъ, тоест рот-мистър, един старши и един младши лейтенант. С тези девет офицера направихме кратко военно съвещание, след като им обясних какво е положението на нещата.

Начело със своя колагасъ единият от ескадроните щеше да заеме позиция пред входа на прохода. С втория ескадрон самият аз щях да заобиколя планината, за да препреча изхода. Третият щеше да изкачи склоновете, за да заеме горе скалите откъдето се спускаха стръмните стени на пролома и в случай на нужда щеше да стреля надолу към обсадените. Следователно този ескадрон трябваше да се раздели на

две. Едната половина под предводителството на един колагасъ щеше да заеме позиция на дясната половина от планината, а другата половина под ръководството на старши лейтенанта, щеше да се настани от лявата страна на прохода. Както е известно, отвъд планината, където аз щях да заема позиция, се намираха конете, а там бивакуваха и войниците на пленения ескадрон, охранявани от войните на улед аярите. Ако още от самото начало ми се отдадеше да освободя пленниците, ние щяхме да имаме на разположение още сто войника. — А кога ще последва нападението?

— Всъщност истинско нападение няма да има. Първият ескадрон няма да има друга работа освен да отблъсне неприятеля, ако той се опита да излезе от прохода. Вторият ескадрон има същата задача в случай, че аярите решат да си пробият път през другия край на пролома. Преди това само аз с една част от хората ще нападам пазачите, за да измъкна вашите пленени другари. Навярно няма да се размине без викове и няколко изстрела, но далеч няма да е истински бой и другите поделения не бива да се подлъгват да започват прибързани действия.

— Но нали трябва предварително да определим момента, когато ще нападнеш пазачите на нашите пленени войници, за да знаем какво точно става!

— Прав си. Ще използвам времето за салат ал фаджр, утринната молитва.

— Не става.

— Защо?

— Защото ние също ще трябва да се молим и няма да имаме време да се занимаваме с неприятеля. Ти си християнин и изглежда си мислиш, че не е необходимо да се молим.

— Не, не мисля така. Ще се молите и въпреки това ще бъдете готови да действате.

Забравяш, че улед аярите се молят по предписанията на ханефитите. Сутринта вие се молите когато на изток се появи първата слаба светлина. А ханефитите започват своята фаджр, когато ал исфирар, „жълтият светлик“, се покаже на хоризонта. Следователно вие вече ще сте свършили молитвата си, когато те ще я започнат. Докато аярите се молят, аз бързо ще се придвижа напред, за да

освободя пленниците. И изобщо появяването ни така ще ги изненада, че поне в първите мигове те няма да помислят за съпротива.

Метнахме се на конете и потеглихме за прохода. След около час и половина се намирахме вече наблизо. Там се разделихме.

Веднага щом изпрати няколко спешни съгледвачи, първият ескадрон се отправи към входа на теснината. Вторият ескадрон се раздели и пое наляво и надясно нагоре по планината, а третия го поведох аз и, заобикаляйки височините, се добрахме до южната страна на пролома. Там наредих хората си да спрат и продължих сам напред, за да се огледам наоколо.

Улед аярите проявяваха изключителна непредпазливост. И от тази страна нямаха никакви постове. Успях да проникна на двеста крачки в клисурата, без да се натъкна на някой от тях.

Дотук на лунната светлина всичко бе вървяло много добре, но ето че луната се беше спуснала вече твърде ниско и след половин час сигурно щеше да изчезне.

Поставих двете си свити длани около устата и три пъти имитирах кръска на лешояда. Той проехтя из пролома и бях убеден, че Винету го е чул.

Налагаше се да чакаме до сутринта. Разставих няколко предни постове в самата клисура. Другите се разположиха на бивак извън нея. Следвайки указанията ми, всички пазеха пълна тишина. От време на време се чуваше само пръхтенето на някой кон.

Времето минаваше. Луната беше отдавна изчезнала и звездите изгубиха блясъка си. Най-сетне небето на изток леко просветля.

— Господарю, да се помолим ли? — попита ме колагасъ.

— Да, но съвсем тихо.

Те паднаха на колене и според предписанията започнаха да се молят. В това време небето на изток просветляваше все повече и повече докато най-накрая сякаш се позлати. Това разбира се не можеше да се види от хората в пролома, но въпреки всичко точно в този момент от там се разнесе силен глас:

— Хай'ала салат, хай 'ала'л фелах. Ас салат хер мин ен ном — ставайте за молитва, ставайте за спасение. Молитвата е по-добра от съня!

Беше станало толкова светло, че можехме да виждаме на значително по-голямо разстояние. Бързо се втурнах в прохода и

стигнах дотам, докъдето нямаше защо да се опасявам, че е възможно да ме забележат. Още предишния ден бях разбрал, че проломът продължава в почти права посока.

Недалеч от мен се намираха конете. Зад тях лежаха пленените войници. Не бяха вързани, но ги охраняваха двайсетина въоръжени улед аяри. После следваше свободно пространство, отвъд което започваше самият бивак. Всички хора, които виждах пред себе си, бяха коленичили и се молеха включително пленниците и техните пазачи. Побързах да се върна и да взема трийсет души.

— Пазете пълна тишина! — наредих им аз. — Пред нас има двайсетина пазачи. Повалете ги с прикладите! После незабавно хукват обратно!

С бързи крачки навлязохме в прохода. Гласът на човека, който пръв казваше молитвата, се сменяше с хора на останалите, които повтаряха думите подир него. Ето че стигнахме до конете. Хората ми тичешком ги заобиколиха или пък се промъкнаха между тях и с високо вдигнати приклади всички се нахвърлихме върху пазачите. От уплаха те сякаш се вкамениха. Следваха удар подир удар. Двама или трима се окопитиха и със силни викове избягаха. Другите бяха повалени на земята.

— Ставайте, хора! — извиках на пленниците. — Свободни сте. Бързо при конете! Хванете колкото можете от тях за юздите и после излезте от прохода на открито, където ви очакват вашите освободители!

Всеки се хвърли на гърба на някое от животните като взе в ръка и юздите на други един-два коня. След кратък безпорядък всичко живо се втурна към южния изход. Ала откъм лагера долетяха гневни викове. Улед аярите грабнаха оръжията си и крещейки, се втурнаха подир избягалите пленници, но те бяха вече с конете на открито в равнината. Не бяха въоръжени и на първо време трябваше да останат по-назад. С останалите аз се придвижих напред. Образувайки множество редици, ние изпълнихме цялата ширина на прохода и дадохме един предупредителен залп във въздуха. Тогава връхлитащите бедуини отстъпиха назад. Уплахата им бе толкова силна, че отначало не знаеха какво да правят. След малко се разнесе гласът на техния шейх. Той наложи порядък във всеобщия хаос и поведе хората си към северния вход. Но след малко те и там също бяха посрещнати с изстрели, а и

отгоре от скалите от двете страни на пролома засвяткаха дулата на пушки. Теснината се изпълни от яростните викове и жалните вопли на улед аярите. Те отстъпиха и от този вход и се скупчиха в средата на клисурата. Тогава изпратих при тях един лейтенант. Той размаха кърпа в знак, че идва при мен като парламентьор. Накарах го да помоли шейха да дойде при мен, давайки му обещанието, че по всяко време необезпокоявано ще може да се върне при хората си. Обаче трябваше да заповяда на своите улед аяри до завръщането му да се въздържат от всякакви враждебни действия.

Видях как пратеникът изчезна сред тълпата на враговете ни. Изминаха около десетина минути, когато те му направиха път и той отново се появи. Редом с него крачеше шейхът. И така, той ми имаше доверие и вярваше, че ще спазя обещанието си. От учтивост излязох да го посрещна на известно разстояние, сложих и двете си длани върху гърдите и се поклоних с думите:

— Бъди ни добре дошъл, о шейх на улед аярите! Вчера, когато все още бях твой пленник, ти не пожела да ме изслушаш и затова си тръгнах от бивака ти, за да те помоля сега като свободен човек да разговаряш с мен.

Той също се поклони и каза:

— Поздравявам те! Предложил си ми свободно да дойда и да се върна, а ще спазиш ли обещанието си?

— Да, можеш да си тръгнеш когато пожелаеш, защото ти нося мир.

— Но в замяна искаш данъци!

— Не.

— Така ли? — учуди се той. — Не идвате ли при нас като врагове, за да вземете насила всичко, което е останало от стадата ни?

— Обещали сте на пашата Мохамед ас Садок да си платите данъка, но не сте удържали на думата си. Негово право е насила да вземе онова, което сте отказали да му дадете. Така че ще бъдете принудени да го платите. Но аз съм твой приятел и ще ти кажа как можеш да изплатиш данъка, без да е необходимо да се лишиш и от една-единствена глава добитък от вашите стада. Имай добрината да седнеш до мен и ще чуеш какво предложение ще ти направя!

— Думите ти ухаят като балсам. Земята, на която седиш, ще отмори и моето тяло.

Постлаха едно до друго две молитвени черджета. Той седна на едното, а аз се настанях на другото. Бедуинът не обича да прибързва. Нашето достойнство изискваше първо малко да помълчим. Най-сетне той започна:

— Вчера Повелителя на войската ми говори за теб, ефенди. Научих какво си преживял и извършил, но той не ми каза, че си и такъв майстор в магиите.

— Защо мислиш така?

— Ти беше в шатрата със здраво стегнати ръце и крака както и вързан за един кол. През нощта твоят пазач е влизал дванайсет пъти при теб като е опипвал въжетата ти, за да провери дали нямаш някаква възможност да избягаш. Само броени минути преди утринната молитва е бил за последен път при теб. Ето че сега шатрата е празна, а ти седиш тук и разговаряш с мен като свободен човек! Нима това не е магия?

Тази „магия“ беше много лесно обяснима. Не бях вързал Винету кой знае колко здраво, когато чул сигнала ми той измъкнал ръцете си от въжетата, освободил се от кола и незабелязано бе офейкал от бивака. Сигурно се намирал вече при първия ескадрон пред входа на теснината. Тъй като не смятах за необходимо да обяснявам на шейха „магията“, аз реших да не му отнемам вярата в чудеса и казах:

— Нека по това разбереш какви мъже сме ние и че щеше да е по-добре, ако още вчера беше благоволил да ме изслушаш. Има ли сред вас ранени или убити от изстрелите на нашите войници?

— Няма.

— Това е добре! Бях дал заповед да стрелят във въздуха. Едва ако преговорите ми с теб излязат безрезултатни, ние ще ви дадем възможност да опитате куршумите ни. В какви отношения сте с улед аюните?

— Имаме кръвно отмъщение към тези песове!

— Колко ваши хора са избили?

— Шестнайсет! Дано Аллах изпрати аюните в ада!

— Те по-бедни ли са или са по-богати от вас?

— По-богати са. Още отпреди си бяха по-богати. А сега, след като изгубихме стадата си, разликата стана още по-голяма, защото те не понесоха никакви щети. Улед аюните пасат животните си в У ади Силияна, където никога не липсва вода.

— Как така сключи договор с колагасъ Калаф бен Урик?

— Той ми предложи когато го бяхме обкръжили.

— Нямаше ли за него друг начин да се спаси?

— О, имаше! Войниците му разполагаха с много по-хубави оръжия от нашите. Можеха да си пробият път, при което сигурно щяха да избият мнозина от нас. Но той предпочете да сключи с мен споразумение и да се предаде. Аз щях да получа както неговите войници, така и онези, които искаше да подмами и плени в прохода.

— А какво поиска в замяна?

— Своята свобода, както и Повелителя на войската, когото смяташе да принуди да му плати голям откуп.

— Ти не знаеш с какъв човек си сключил договор.

— Той е истински Юда. Вече ти го казах.

— Но е и нещо повече. По-късно ще ти разкажа за него. Сега нямаме време, защото и аз искам да сключа с теб договор, само че той ще е далеч по-добър и няма да бъде в противоречие с твоите задължения.

— Тогава говори! Внимателно слушам думите ти о, ефенди!

— Най-напред ще ти кажа какво искам от теб, а то е — свобода на Повелителя на войската и за англичанина, които се намират все още при теб. Освен това да ми предадеш онзи колагасъ както и най-сетне да платиш целия данък, който трябва да съберем от теб.

— Ефенди, данъка не мога да ти дам. Невъзможно е!

— Почакай малко! Ще ти кажа също и какво ще получиш от нас, ако се съгласиш с условията ми. Ще ти дадем хиляда и шестстотин женски камили или тяхната равностойност.

Той ме погледна с широко отворени очи и поклати глава.

— Невъзможно е да съм чул правилно, ефендина, и затова те моля да го повториш!

— С удоволствие! Ще получиш хиляда и шестстотин женски камили или тяхната равностойност.

— Но за какво? Не забравяй, ефендина, че аз изобщо не мога да Ви поставям каквито и да било условия.

— Така е. По това ще разбереш, че е много по-добре да имаш за противник някой християнин отколкото мюсюлманин. Във вашето племе има една млада жена, която се казва Елатех, нали?

— Да. Тя е любимка на цялото ни племе. Но Аллах я опечали с очите на нейното дете, защото синчето ѝ се роди сляпо. Ето защо заедно с един достопочтен старец тя тръгна на поклонение за едно свято място, за да помоли Аллах да направи така, че очите на детето да виждат. Тя скоро ще се върне у дома.

— Тя е при мен. По пътя си е попаднала в ръцете на улед аюните, които са убили стареца, а нея заровили в земята като оставили навън само главата ѝ.

— Аллах л Аллах! Отново убийство! То е седемнайстото. Голямото количество пролята кръв крещи за отмъщение до небето. А тези песове не щадят даже жените, тръгнали на поклонение! Какви мъки и каква смърт! Заровена до врата! Но тогава долитат лешоядите и изкължават очите на беззащитната жертва!

— Аллах се е смилил над жената. Той ме доведе при нея и аз я изрових. А после плених Фарад ал Асуад.

— Фарад ал Асуад ли? Кой се казва така? Защото сигурно нямаш предвид шейха на улед аюните!

— Защо не?

— Защото това би било за мен най-голямата радост и блаженство, ала за мен няма вече блажени радости. И освен това защото този шейх няма да се остави да го пленят толкова лесно.

— Ами! Значи ти го смяташ за някой храбър мъж, а? Но аз го видях в съвсем друга светлина. С мен имаше само двама души. И ние тримата заловихме шейха Фарад ал Асуад заедно с други тринайсет аюни. На всичко отгоре те бяха въоръжени и язدهха великолепно коне.

При тези думи той бързо стана от молитвеното чердже и ликуващо извика:

— О, Аллах, Аллах, благодаря ти! Ето че всичко се оправя!

Това, че са били четиринайсет и са били пленени от трима мъже, ми удължава живота с няколко години. Какъв позор... какъв позор! Ефендина, кажи ми, какво направи с кучетата, след като ти паднаха в ръцете! Уби ли ги?

— Не. Все още са живи, вързани са и се намират при мен.

— Какво ще правиш с тях? Кажи ми... бързо ми кажи! Кажиречи той трепереше от желание час по-скоро да чуе отговора ми.

— Ще ти ги предам.

— Едва що бях изрекъл тези думи, когато шейхът сграбчи ръцете ми и попита като почти изкрещя от възмущение:

— Наистина ли... наистина ли?

— Ще ти ги предам, но само ако изпълниш условията, които ти поставих преди малко.

— Ще ги изпълня, ще ги изпълня! О, Аллах, о, Мохамед! В ръцете ще ни паднат четиринайсет улед аюни и самият им шейх е сред тях! Ще можем да утолим жаждата си за отмъщение. Ще пролеем кръвта им и...

— Чакай! — прекъснах аз възторжените му думи. — Не бива да се посяга на живота им!

— Какво? — попита той съвсем слисан. — Имаме да отмъщаваме за шестнайсет убийства, в ръцете ни ще паднат четиринайсет смъртни врагове и въпреки всичко искаш да се откажем от отмъщението си? Всички жители на тази страна ще ни се смеят и ще ни смятат за хора, които нямат чувство за чест, защото допускат да ги обиждат и избиват.

— Не, никой няма да твърди подобно нещо за вас, понеже ще се разчуе, че сте се отказали да убиете враговете си само заради кръвнината.

— Ефенди, това е такава обида, с която едва ли ще можем да се съгласим!

— Така ли! Е, тогава за нищо на света няма да ви предам улед аюните.

— Но ти забравяш, че в такъв случай и аз няма да изпълня твоите желания.

— Нищо не забравям. Но ти забравяш, че се намирате в ръцете ни. Триста войници са застанали от двете страни на този проход. А стотина мъже са се разположили горе по височината. Вие не можете да ги достигнете с куршумите си, ала те могат да ви застрелят един по един. Нужно е само да дам един-единствен знак и зад вас и над вас ще затрепчат всички пушки. Как можете да ни се противопоставите?

Близко минута той гледа мрачно пред себе си, а после отговори:

— Никак! Бяхме непредпазливи. Не биваше да оставаме в тази теснина.

— Е да, искахте тук да ни заловите, а ето че самите вие попаднахте в този капан. Нямам толкова много време, за да разсея

съмненията ти с безполезни думи. Давам ти пет минути да вземеш решение. И тъй запомни добре: искам да освободиш англичанина и Повелителя на войската. Освен това ще върнете всичко, каквото сте взели както от тях двамата така и от мен! Настоявам още да ни предадете колагасъ Калаф бен Урик. В замяна ще получиш от мен четиринайсетте улед аюни, но при условие, че се съгласите да ви се заплати кръвнината. Освен това ще ви пусна да излезете от прохода и ще се погрижа да сключите изгоден мир с пашата.

— На когото ще трябва да платим данъка, така ли?

— Разбира се. Оправдавам го, че не желае да се откаже от него, защото той е една част от неговите приходи.

— Но данъкът е много висок за нас! Стадата ни ще трябва първо да се съвземат.

— Ти пак забравяш кръвнината от хиляда и шестстотин женски камили, от които ще можете да платите данъка си.

— Аллах е велик! Хиляда и шестстотин женски камили! Това наистина е далеч повече, отколкото имаме да плащаме на пашата. Значителен брой от животните ще останат за нас и ще могат да увеличат орделите ни стада.

— Да. Виждаш, че ви мисля само доброто. И тъй като жената на име Елатех е любимка на племето ви, тя ще бъде обезщетена за страха и мъченията, които е изтърпяла. Тя е бедна, но аз ѝ обещах да я направя имотна. Улед аюните ще трябва да ѝ дадат също сто женски камили.

— Ефенди, добрината ти е голяма, а ръцете ти носят благословия на всеки, до когото се докоснат! Но така камилите ще станат хиляда и седемстотин! Та това е страшно голяма цифра!

— За улед аюните не е прекалено голяма, защото са богати.

— Но такава жертва ще намали много богатството им!

— Точно това целя! Те ще загубят, но вашата сила и власт ще нарастнат.

— Вярно е, но тъкмо по тази причина се съмнявам, че ще се съгласят да платят толкова висока цена.

— Ще се видят принудени да я платят, защото ще могат да избират само между нея и смъртта. Аз ще се нагърбя с ролята на парламентъор и бъди сигурен, че няма да им отстъпя нито една камила.

Няма да пускате на свобода четиринайсетте улед аюни докато не получите целия дийе без каквито и да било удръжки.

— Ти не познаваш тези хора. Те ще се бавят с плащането на кръвнината, ще се въоръжават и подготвят и накрая ще ни нападнат, за да освободят пленниците.

— Не. Не забравяй, че ние ще си тръгнем оттук с нашите войници едва след като данъкът бъде платен. Дотогава ще бъдем ваши гости, които в случай на нужда ще се бият на ваша страна.

— Ефенди, твоите думи ми дават увереността, че намеренията ти към нас са почтени.

— Значи си съгласен с условията ми, а?

— Самият аз — да. Но сигурно знаеш, че нямам властта сам да решавам един толкова важен въпрос. Преди това ще трябва да свикам нашия джема, съвета на старейшините. Ами ти? Нима имаш власт сам да решаващ всичко? Ти си чужденец в тази страна, а сключването на мир е работа на пашата.

— Тук Повелителя на войската представлява пашата, който сигурно ще одобри всяка негова стъпка. А аз съм убеден, че Крюгер Бей няма да се противопостави на моите искания и условия.

— Ефенди, уважавам думите ти, ала все пак бих предпочел да ги чуя и от устата на Повелителя на войската.

— Добре, тъй да бъде. Изпрати го тук, за да мога да говоря с него!

— Не искаш ли ти да отидеш при него? Би могъл първо да говориш с него, а после и пред нашия джема. Ако ти обясниш всичко пред моите старейшини, това ще им направи далеч по-дълбоко впечатление.

— Обещаващ ли ми, че ще мога свободно да отида и да се върна?

— Да. И ти ми даде същото обещание.

Въпреки уверението му, за да чуе и той, на висок глас дадох на войниците заповед да навлязат в теснината веднага щом се разнесе изстрел. Бях убеден, че в такъв случай другите наши поделения също щяха да започнат бойните действия.

После шейхът тръгна към техния бивак придружаван от мен.

Улед аярите ни посрещнаха с враждебни погледи. Шейхът си избра едно по-високо място, откъдето го виждаха всички и заговори на войните си, които възбудено се скупчиха около него.

— Чуйте, мъже, какво имам да ви казвам! Чуждоземният ефенди на име Кара бен Немзи ни носи мир, богатство и слава. Обещах му свободен пропуск. Когато пожелае може да си отиде без някой да го безпокои. Той е под моя закрила, а също така и под вашата. Нека джемата се събере, за да узнае какви радости и какво щастие ни очакват!

Тези думи оказаха върху хората неимоверно голямо въздействие. Мрачните им лица придобиха далеч по-дружелюбно изражение. Вдигна се шум от подхвърлени един през друг въпроси и отговори, но един глас надвика всички други:

— Чакай! Не мога да позволя подобно нещо! Гяурът беше наш пленник и ни избяга. Че кой има правото да му обещава свободно да си отиде? Настоявам незабавно пак да бъде вързан!

Човекът, изрекъл тези думи си проби път напред. Той беше колагасъ Томас мелтън. Подпухналото му насинено лице представляваше отвратителна гледка. Вероятно предишния ден при падането си на земята в резултат на нашите ритници той се беше наранил. След като се изтъпанчи пред мен, негодникът се сопна на шейха:

— Вече ти казах, че този човек е мой!

— Не ме интересува какво казваш — отвърна старецът. — Този ефенди е под моя закрила.

Бях се подготвил за някакви бързи действия от страна на колагасъ и държах в ръка готова за отбрана Сребърната карабина на Винету, която бях взел със себе си.

— Под твоя закрила ли? — попита той разгневен. — Как така си взел под закрилата си моя смъртен враг?

— Той ни носи щастие и благословия. Ще сключим мир с пашата.

— Мир ли? Ами аз? Какво ще стане с нашите споразумения?

— Вече не важат. Виждаш, че сме обградени от всички страни. Можем да избираме само между мира и смъртта.

— Аха! И ето че вие, страхливците предпочитате мира! Но немският пес ще ми бъде предаден, нали?

— Не. Той е закриляният!

— Тогава закриляй го, ако можеш! С бързо движение той извади ножа си. Острието проблясна и се стрелна към гърдите ми, но преди

още да ме улучи аз ударих негодника с приклада на пушката под брадичката така, че той полетя във въздуха и се просна на земята, където остана да лежи неподвижно. От устата му бликна кръв.

— Ефенди, благодаря ти за този удар! — каза шейхът.

— Така ти се защити срещу смъртоносния нож. Ако те беше улучил, нямаше да удържа обещанието си, че тук ще си на сигурно място, а това щеше да покрие посивялата ми глава с незаличим позор. Мъртъв ли е?

Въпросът му бе отправен към неколцината улед аяри, които се бяха навели над Мелтън.

— Не се помръдва, ала изглежда още е жив — гласеше отговорът.

— Тогава вържете ръцете и краката му, за да не направи някоя още по-голяма беля когато дойде на себе си! А ти, о ефендина, влез в шатрата ми където ще намериш повелителя на войската.

Възползвах се от подканата му и открих Крюгер Бей вързан за забит в земята кол.

— Вас тук, Вас! — извика той зарадвано. — Мислех си, че и вий сте били кат' мен привързан с въжета.

— Както виждате съм свободен и ей сега ще развържа и Вас.

— Слава Богу! Тогаз на Вас може би не бивало се гледа изобщо на завързан човек, а?

— О, напротив! Аз също бях пленник, но избягах. След като го освободих, аз му разказах набързо най-необходимото. Той ме изслуша с напрегнат интерес, който се удвои когато му обясних какви предложения бях направил на шейха. Когато свърших, в смайването си той възкликна:

— Машаллах! Що за човек сте Вий!

— Какво искате да кажете? Съгласен ли сте с мен или не?

— Също тъй да, както и никога не!

— Това ме радва. Бях убеден, че постъпвам напълно във вашия дух. Значи няма да искате от улед аярите нищо повече от онова, което аз им поисках и ще разрешите да получат всичко, каквото им обещах, така ли?

— Съвсем съгласен!

— Добре, тогава елате да излезем! Навън ще се съберат старейшините и ще ме чакат. Или може би ще искате да им говорите?

— Зарад' моя ранг и сан, щото съм натоварен с представителството на пашата, предпочитание имам да говоря сам на тях.

Излязохме от шатрата, пред която старейшините бяха насядали в кръг. Те не се учудиха ни най-малко щом видяха, че съм развързал Повелителя на войската и охотно му направиха път когато той се намери да влезе в кръга им.

Всички улед аяри се бяха струпали наоколо, за да задоволят любопитството си, но стояха на почтително разстояние. Бедуините отдават на подобен съвет възможно най-голяма почит и не един от нашите неулегнали младежи биха могли да вземат пример от тези неукни хора.

Както винаги когато не си служеше с родния си немски език речта на Крюгер Бей беше направо образец на ораторското изкуство. Той потвърди всичко, каквото бях обещал на шейха и когато свърши, понечи да се оттегли, за да даде възможност на джема да обсъди чутото, обаче шейхът се изправи и каза:

— О, господарю, думите ти бяха като розите, които с аромата си, подмладяват сърцето. Ти искаш да се отдалечиш, за да можем да се съвещаваме? Не е необходимо. Защо ни е такова съвещание? Съгласен съм с всяка твоя дума и подканям всички мои съплеменници да направят същото. Онзи, който има нещо да възрази, нека надигне глас!

Никой не се обади.

— Нека станат всички, които одобряват казаното от Повелителя на войската!

Нито един бедуин не остана седнал.

После шейхът отново се изкачи на висок камък и със силен глас съобщи на своите хора какво споразумение бяхме постигнали. Надигна се всеобщо ликуване. Трябваше да стисна стотици ръце и навсякъде виждах сияещи от благодарност лица.

Първото нещо, което предприех, беше естествено да освободя и Емъри. Той беше чул олелията, силните гласове и така разбрал, че се е случило нещо важно. Но и през ум не му минало, че може да е сключен мир. И затова толкова по-голямо беше удивлението му, когато ме видя да влизам в неговата шатра, за да го развържа.

Това беше първата последица от сключения мир, а втората беше, че ни върнаха оръжията както и всичко друго, което ни бяха взели.

Поисках да ми кажат къде се намира колагасъ. Бяха го завлекли в неговата шатра и там го бяха вързали. Когато влязох вътре, забелязах, че очите му са отворени, но той незабавно ги затвори и се престори, че е в безсъзнание, само за да избегне подигравките ми. Беше плюл кръв и беше загубил два зъба, едно доказателство, че ударът с приклада в никакъв случай не е бил нежна милувка. Убедих се, че не му е възможно да се освободи и излязох навън.

Беше постигнато съгласие улед аярите да напуснат теснината и да издигнат бивака си навън на открито. Но преди това, сключването на мир трябваше да се извърши с всички формалности, което според изискванията щеше да стане с припяването на свещената фатиха, както и на някои други молитви. За тази цел бе достатъчно и присъствието на Крюгер Бей и на Емъри. Аз предпочетох да си спестя скучната церемония и отидох при моите войници, за да им съобщя за споразумението ни.

После се метнах на коня и поех право през пролома и минавайки през тълпата на доскорошните ни врагове, се насочих към северния край на прохода, където беше заел позицията първият ни ескадрон. Хората се учудиха немалко когато ме видяха да се задавам откъм неприятелския лагер, разбира се и те посрещнаха с радост вестта, която им занесох.

Както вече споменах, бях предполагал, че Винету ще се намира при тази войскова част и скоро се оказа, че наистина е така. Преди още да успея да си отворя устата той се приближи до мен и ме попита:

— Моят брат е сключил мир с войните на улед аярите, нали?

— Да. Всичко мина добре и не проляхме нито капка кръв.

Това го дължа само на теб, моя брат.

— Винету не е заслужил никакви благодарности, защото моят брат Шарли би направил същото за мен. А не съществуваше и никаква опасност, не бях вързан здраво и всеки момент можех да изчезна. Какво стана с убиеца и предателя Томас Мелтън?

— Лежи вързан в шатрата си. Улед аярите ще напуснат прохода и ще построят лагера си тук. Ние ще останем съвсем наблизо и ще свикаме всичките си войскове части на едно място.

Офицерът, който командваше този ескадрон, изпрати вестonosци и половин час по-късно цялата наша конница се събра при северната

страна на планината. Не след дълго плененият доскоро ескадрон на Мелтън получи от бедуините своите коне и оръжия.

Беше станало вече четири часа по местното време, а по западноевропейското — около десет часа сутринта, когато церемонията по сключването на мира свърши. Начело с шейха си, с Крюгер Бей и Емъри улед аярите излязоха на коне от теснината и бяха поздравени с три залпа от едно поделение на нашата конница. В отговор те също изстреляха пушките си. Емъри се беше погрижил за пренасянето на Колагасъ Мелтън. Тъй като негодникът не можеше повече да се преструва, че е в безсъзнание, реши да си сложи друга маска. Външният му вид беше ужасен. Ако лицето му бе разранено още от миналия ден при двукратното му падане на земята, то сега към всичко това се прибавяха и последиците от моя удар с приклад. Вярно че с него му бяха избити само два зъба, но след време и долната му челюст се беше подула също както преди това и горната. Изглежда и езикът му беше пострадал. Съвсем скоро го установих и със слуха си, тъй като негодникът бе доведен при мен и шейхът ми го предаде с всички формалности, както се предвиждаше в условията на вече сключения мир. Шейхът каза няколко кратки думи, ала разгневеният Мелтън му кресна:

— Какво? Предаваш ме в ръцете на този човек?

— Принуден съм — отвърна бедуинът — това е едното от условията на сключения мир.

— Но нали ми обеща свободата?! Ако не си изпълниш обещанието, значи си позорен лъжец и безчестен предател!

Всъщност той беше прав. Сигурно същото си каза и шейхът, защото само така можех да си обясня спокойствието, с което той посрещна тази обида. Впрочем и без друго шейхът нямаше да може да вземе думата, понеже след като Мелтън млъкна, ядосаният Крюгер Бей веднага му кресна:

— Негоднико, какво дръзна да кажеш? Дръзна да говориш за лъжи и предателство, а? Укоряваш шейха, че като твой съюзник не е постъпил почтено към теб. Ами аз какво бях за теб? Нима само съюзник? Бях твой благодетел, твой закрилник, твой приятел. Отнасях се към теб като към свой син! И как ми се отплати? От Тунис ме подмами тук да вляза в този капан. За това ще наредя да те обесят. Махнете го този Юда оттук!

— Чакай! — помолих го аз. — Ако гледаш на него като на твой пленник, ще трябва да заявя, че имам по-стари права над него!

— Но те не са по-големи от моите!

— Възможно е, но трябва да го разпитам за много важни неща.

— Няма да ти преча.

— Добре! Тогава те моля само да наредиш да го вържат тъй здраво и толкова добре да го охраняват, че да му е абсолютно невъзможно да избяга.

— Не се тревожи! Това куче няма да ми офейка. Можеш да си сигурен. Стегнете по-яко ръцете и краката му, а после го вържете за забит в земята кол!

Заповедта беше отправена към стария Селям и той побърза да я изпълни. Тогава шейхът Мубир бен Зафа се обърна към Крюгер Бей с думите:

— Господарю, имаш право като наричаш това куче Юда Искаримотски. И аз го нарекох вече така.

— А имаше ли някакъв повод? И към тебе ли се е отнесъл безчестно?

— Мен не може да излъже. Но той предаде теб. Ти беше мой враг. Ти дойде да воюваш срещу нас. Затова се съгласих с предложението му да те пленим. Беше ми много изгодно, ала не ми пречеше да го смятам за истински Юда и да го презирам с цялото си сърце. Но той постъпи по същия начин и с един друг човек.

— Кой е той?

— Негов спътник.

При тези думи аз бързо се намесих:

— Точно за този човек трябваше да разпитам. Познавам го и се опасявам, че пътуването му дотук се е оказало съдбоносно за него. Къде се намира сега?

— Ей там в прохода.

— В прохода ли? небеса! Там няма вече никакви хора, поне живи няма! Значи е мъртъв, така ли?

— Да.

— Убит ли е?

— Така мисля.

— От колагасъ?

— От него!

— Как се казваше този човек?

— Не знам истинското му име. Колагасъ го наричаше свой приятел. Винаги го заговаряше с „драги приятелю“. — Но нали все пак е трябвало да се обръщате към него с някакво име.

— Обръщяхме се. Както знаеш, ние имаме привичката да наричаме чужденците, чиито имена не знаем или пък трудно изговаряме, с прозвища, дадени им според някои техни качества или особености, отличаващи ги от другите хора. И на този млад чуждоземен също дадохме подобно име — Абу тна'шар усба. (Бащата на дванайсетте пръста — Б. нем. изд.)

— Защо? Да не би да е имал дванайсет пръста на краката, което наистина се случва с някои хора?

— Да. Ние обградихме войниците в развалините, недалеч от които има извор. Войниците станаха наши пленници, но колагасъ и приятелят му бяха свободни. Веднъж чужденецът отиде да пие вода от извора, после си изми ръцете, краката и лицето и тогава един от нашите хора забеляза, че на всеки крак той имаше по шест пръста.

— Това е много важно за мен! Сега ще си призная нещо, което не знае дори и моят приятел, Повелителя на войската, а именно, че дойдох тук, за да спася Бащата на дванайсетте пръста от смърт.

— Какво? — попита Крюгер Бей. — ти си знаел, че той ще бъде убит?

— Предполагах го. Става дума за един престъпен план, който се привежда в изпълнение колкото рафинирано, толкова и находчиво. Чуйте го!

Разказах на Повелителя на войската и на шейха онова, което бе необходимо да знаят. Думите ми силно развълнуваха Крюгер Бей.

— Какви лукави кроежи, каква безкрайна низост! Ако беше проговорил по-рано, щяхме да побързаме и щяхме да пристигнем тук по-рано. И тогава Бащата на дванайсетте пръста нямаше да е мъртъв.

— Хич не си го мисли! Никак не сме се бавили и изобщо нямаше как да яздим по-бързо. А дори и да е било възможно да пристигнем тук един ден по-рано, това далеч не означава, че клетият Смол Хънтър щеше да остане жив.

— И въпреки всичко твърдя, че трябваше да проговориш!

— Не биваше. Ако исках да те посветя в цялата работа, трябваше да ти кажа, че колагасъ е избягал убиец, нали? Е да.

— Той беше твой любимец. Спомняш ли си нашия разговор в Бардо? Започнах да говоря за него, но още при първите думи, с които се опитах да разклатя доверието ти към колагасъ, ти се ядоса.

— И въпреки това не биваше да мълчиш. Ти си мой приятел и все пак може би щях да те изслушам!

— Не, нямаше, защото се беше доста разлютил. А дори и да ме беше изслушал едва ли щях да успея да ти отнема доверието в този човек. Да, даже мога да твърдя, че щеше да е опасно за плановете ми да те посвещавам във всичко.

Той наведе глава, и след като мълча известно време, каза:

— Искреността ме принуждава да призная, че вероятно щях да направя нещо, за да ти попреча. Не крия, че изпитвах симпатии към този мерзавец.

— А сега, о шейх, ни кажи какво знаеш за смъртта на Бащата на Дванайсетте пръста! Колагасъ зле ли се отнасяше с него?

— О не! Държеше се много дружелюбно с чужденеца. Но нали това е било част от плана, скроен срещу него. Трябвало е да приспи бдителността му. Бивакувахме в теснината. Завчера след вечерната молитва двамата излязоха от лагера и отидоха до едно място, намиращо се между пленените войници и конете. По едно време чухме изстрел. Не беше силен, приличаше на изстрелите от онези малки чуждестранни пистолети, които имат шест куршума, ала само една цев. После колагасъ се върна в бивака и ни донесе вестта, че приятелят му току-що се бил застрелял.

— Спомена ли някаква причина?

— Да. Каза, че приятелят му бил уморен от живота.

— Забелязахте ли някакви следи от меланхолия в младия човек?

— Не. През малкото дни, които прекара заедно с нас, лицето му винаги бе ведро и весело. Често ни разсмиваше с шегите си.

— Това разбира се никак не може да се свърже с мнимото му отчаяние и мрачно настроение.

— Колагасъ твърдеше, че приятелят му отдавна бил уморен от живота и вече няколко пъти правил опити да се самоубие. Поради тази причина той не го изпускал от очи.

— Продължавай! Какво направихте при вестта за мнимото самоубийство?

— Наредих да запалят факли от палмово лико. После се отправихме към мястото където лежеше мъртвецът.

— Наистина ли беше мъртъв? Ти убеди ли се със собствените си очи?

— Не, защото според нашата вяра при допира си с труп ние се омърсяваме. Ако мъртвецът беше от нашите хора, тогава щеше да е съвсем друго, но той бе чужденец, защо ни трябваше да си цапаме ръцете с него?

— Погребахте ли го?

— Да, колагасъ свърши това.

— Никой ли не му помагаше?

— Никой, именно заради омърсяването. А и той не ни помоли да му помогнем.

— Кога стана това?

— Вчера. Когато ви доведоха при мен като пленници колагасъ тъкмо тогава се появи. Той идваше от гроба. Все още не беше готов. Малко по-късно докато ви отвеждахме в шатрите ви той го довърши.

— Ти видя ли раната от куршума?

— Да. Смъртоносният метал бе проникнал в сърцето. Нима смяташ подобни подробности за толкова важни, че ме питаш за тях?

— За мен са изключително важни. Незабавно трябва да отида при гроба и те моля да дойдеш с мен!

Той прояви готовност и след като даде някои разпореждания за бивака, поехме към въпросното място. Крюгер Бей, Винету и Емъри ни придружаваха. Пътем попитах шейха за следното:

— От твоите предишни думи ми се стори, че не вярваш съвсем в това самоубийство, а?

— Наистина се съмнявам, защото ми се струва невъзможно Бащата на дванайсетте пръста да е бил толкова преситен от живота, че сам да си причини смъртта. А освен това колагасъ е такъв човек, от когото може да се очаква всичко. Той непрекъснато надзираваше чужденеца така, сякаш не му беше приятел ами пленник.

По време на този разговор изминахме по-голямата част от пролома и скоро шейхът ни показва мястото където беше гробът. Но той не представляваше изкопна яма, а само купчина камъни, с които е бил покрит трупът. Мелтън си беше улеснил работата. Натрупаните камънаци не бяха кой знае колко много и за броени минути ги

отстранихме. И ето че пред нас се показва мъртвецът. Неговият вид направи онова впечатление, което и бях очаквал.

— Haevens! — извика Емъри. — Каква прилика!

— Уф! — възкликна Винету без да каже нито дума.

— Машаллах, какво чудо на Аллаха! — обади се Повелителя на войската. — Та това е човекът, когото ти взе с нас от Тунис!

— Значи намираш приликата им за голяма?

— Толкова голяма, че никога не бих го повярвал!

— И тъкмо тя е могла да гарантира успеха на плана, измислен от тези хора. Нека претърсим най-напред дрехите му!

Бях виждал вече не един и двама мъртъвци, ала този ми направи много особено впечатление и то не само да речем заради обстоятелствата, довели до смъртта му, а също и заради израза на лицето му. Той се усмихваше тъй блажено, сякаш някакъв щастлив сън стопляше душата му. Толкова малко приличаше на мъртвец, че се видях принуден да опипам трупа с ръце, за да се убедя, че в него няма никакъв живот.

В джобовите на дрехите му не открихме абсолютно нищо. Но при по-нататъшния оглед ми направи впечатление, че лявата му длан бе превързана.

— Какво е това? — попитах шейха. — Знаеш ли, защо носи тази превръзка?

— Рани го куршум. Докато обграждахме вашите ездачи те дадоха няколко изстрела и един куршум улучи чужденеца. Почти отнесе предната част на левия му палец, тъй че се наложи с нож да отстраним половина от този пръст.

— Аха! Трябва да го видя.

Развих превръзката, за която бе използвано парче от кърпа за глава и се убедих, че наистина липсваше върхът от палеца на мъртвеца. Тогава Винету също се приближи, разгледа раната и каза:

— Нека моят брат разголи гърдите му!

Така и направих. Да, револверният куршум беше проникнал точно в областта на сърцето. Беше свършил бърза и акуратна работа, понеже както раната, така и мястото около нея беше съвсем чисто, а и по дрехите му не се виждаха петна от кръв.

Винету сложи пръст там където беше навлязъл куршума, натисна мястото няколко пъти, а после каза:

— Ще ми разреши ли моят брат Шарли да потърся куршума и неговия път?

— Естествено! Ела!

Направих му място до трупа, той извади ножа си и започна тази тъжна работа, която макар да ме отблъскваше, сигурно иначе и самият аз щях да предприема. Мислех по същия начин като него. Както казваха, било самоубийство. То е могло да бъде извършено само с дясната ръка, понеже за мъртвеца е било невъзможно да стреля с ранената си лява ръка. Значи беше важно да се разбере в каква посока бе проникнал куршумът в тялото. От това щеше да се извади заключение дали изстрелът е бил даден с дясната ръка.

Винету беше сръчен хирург. Той боравеше със своя дълъг здрав и на външен вид груб ловджийски нож също като някой опитен лекар. Работата вървеше бавно. Едва след около половин час знаехме вече посоката на куршума. Той беше заседнал отзад в последното дясно ребро. Следователно невъзможно е било пронизалият от горе надолу куршум да е бил изстрелян с дясната ръка. Апачът се изправи, протегна към нас ръката си, държаща куршума, и каза само една дума:

— Убийство!

— Well! — съгласи се с него Емъри. — Тук няма никакво самоубийство. Куршумът би могъл да мине в тази посока само ако Смол Хънтър е стрелял с лявата си ръка, а това му е било невъзможно.

— Значи убиецът е Мелтън! — добавих аз. — Веднага си го помислих, а навярно и вие двамата сте на същото мнение. Много тъжна беше работата ни тук, която трябваше да извършим, и мен направо ме побиват тръпки. Ала не биваше да я оставяме несвършена. Сега ще трябва със сигурност да установим кой е мъртвецът. Нека събуем обувките му! Трябва да видим пръстите на краката му.

Така и направихме. Да, на всеки крак той имаше по шест пръста. Иначе по него не намерихме нищо друго, което да ни послужи да установим неговата самоличност.

С това изпълнихме дълга си. После трябваше пак да погребем мъртвеца, което направихме далеч по-грижливо от Мелтън. Отгоре натрупахме камъните във формата на кръст, а после тихо се помолихме за душеспасението на убития, напуснал света на живите без каквато и да било подготовка.

След това обаче шейхът настоя да се „очистим“. Направихме го като „измихме“ ръцете и лицето си с пясък, при което с тих глас той промърмори под нос няколко молитви, после каза:

— Сега сте пак чисти и никой няма защо да се бои да се докосне до вас. Хайде да се връщаме в бивака!

— Почакай малко! — помолих го аз. — Това място и гробът се намират в земите на улед аярите, чиито върховен шейх си ти. Можеш ли да ни обещаеш, че ще го почитате и уважавате и няма да го разрушите?

— Заклевам се в Аллаха и в Пророка. Но защо си се тъй загрижил за гроба на човек, който ти е бил непознат?

— Защото е възможно по-късно да се наложи да бъде отворен още веднъж. Нали ще си спомните всичко, което сте видели тук?

— Да.

— Ще трябва да съставим документ, който да има правна сила и валидност и отвъд океана в Америка. Ти като шейх на племето, чиято собственост са тези земи, ще трябва да го подпишеш, а също и ние като свидетели и ако под подписаното постави името си Повелителя на войската, тогава ще сме направили всичко възможно при дадените обстоятелства. Но сега засега се налага да помоля теб, Мубир бен Зафа, да ми отговориш на един много важен въпрос: къде са вещите, които са били собственост на този мъртвец?

— Конят му е при нашите животни. Оръжията му бяха взети от колагасъ, но след като го отнесоха вързан в шатрата му, аз наредих да ми ги донесат. Ще ти ги покажа. Можете да ги вземете.

— Ами останалата му собственост? Мъртвецът сигурно е притежавал и други вещи като пръстени, часовник и преди всичко неговите удостоверения и лични документи, необходими при подобно пътуване. В дрехите му не намерихме нищо. Естествено колагасъ ги е взел, нали?

— Не знам.

— Не знаеш ли? — попитах го учудено. — Но нали ти си му отнел всичко, каквото е имал у себе си?

— Оръжията са му при мен, но съдържанието на джобовете му е непокътнато. Забраних на хората си да му вземат каквото и да било.

— Защо?

— Така се споразумяхме преди да ни се предаде. Трябваше да му обеща никой да не пипа собствеността му.

— Значи все още у него е всичко, каквото е притежавал мъртвецът, а?

— Сигурно, защото съм убеден, че никой от войните ми не е посегнал на вещите му.

— Добре, ще проверя. Да вървим!

— Да, да вървим! Не ме интересува какво ще правите с колагасъ и с неговата собственост. Длъжен съм да спазя само обещанието, което му дадох, обаче в него не се споменаваше, че ще го закрилям срещу вас. След като ви го предадох, можете да постъпите с него както си искате. Повече си нямам никакво вземане-даване с него.

Той наистина постъпи според думите си. Когато излязохме от теснината и се приближихме до бивака, шейхът се отдалечи и ни остави сами. Крюгер Бей беше зает със задълженията си към войската и затова ние останалите трима отидохме при Мелтън. Той беше здраво вързан за забит в земята кол и двама войници го охраняваха. Щом ни видя да се приближаваме, той извърна глава настрани, с което искаше да ни покаже, че не желае да си има работа с нас.

— Мастър Мелтън — подех аз — идваме, за да ти зададем няколко въпроса.

Той не каза нищо, не ни и погледна. Аз продължих:

— Първият въпрос е: кой беше онзи чужденец, който те придружаваше по пътя от Тунис дотук?

И този път той не отговори. Ето защо наредих на единия от войниците:

— Доведи бастонададжията! Нека възвърне способността на този човек да говори!

Тогава Мелтън бързо обърна глава към мене и изкрещя:

— Посмей само да заповядаш да ме бият!

— Pshaw, я не ставай смешен! Всеки твой отказ да говориш ще ти носи по десет удара върху всяко от голите ти стъпала. И така, кой беше чужденецът, за когото току-що попитах?

Той ми хвърли такъв продължителен поглед, сякаш искаше да прочете мислите ми, а после изръмжа:

— Какво толкова те интересува този човек?

— За мен той има голямо значение!

— Искаш да ми поставиш някаква уловка! Нали те познавам! Кой знае какви ли намерения и планове витаят сега в главата ти!

— С удоволствие ще ти кажа. Имам намерение да наредя да те бичуват в случай, че не желаеш да ми отговаряш. И така, кой е чужденецът?

Бастонададжията стоеше в очакване на знак от мен. Затова Мелтън предпочете да отговори:

— Той е мой син.

— Твой син ли? А-а! Много странно! А не си ли го представил на улед аярите за твой приятел?

— Нима синът не е приятел? Нима е нужно тези диваци да знаят всичко?

— Хмм! Наистина че си е твоя работа как ще наричаш сина си. Но той внезапно изчезна, къде ли е сега?

— Я не се преструвай! Много добре знаеш, че умря.

— Но как така на сина ти му хрумна злощастната мисъл да се самоубие?

— Беше уморен от живота!

— И синът ти идва от Америка в Тунис само за да се самоубие? Искал е да ти даде възможност да присъстваш ли? Струва ми се, че е хранил към теб някаква неимоверно нежна любов!

— Подигравай се, подигравай се! Какво съм виновен, че на такива меланхолици могат да им хрумнат толкова глупави мисли!?

— Но както изглежда не те е еня кой знае колко много.

— Поне не ти личи да си опечален. Ала все пак ти съчувствам за този тъжен случай. Чух, че се е застрелял в твое присъствие, а?

— Да, със своя револвер.

— Не е ли с твоя?

— Я стига глупави шеги! Аз нямам такова оръжие. Един туниски колагасъ не носи револвер.

— Но как е могъл синът ти да стреля с револвера? Та той беше ранен и не бе в състояние да си служи с ръката.

— Тъй като ти всичко знаеш, сигурно си научил, че е била ранена само лявата му ръка.

— Аха! Надявам се ти си онаследил мъртвеца, а? Той отново ме изглежда изпитателно, за да се опита да разбере накъде бия. След като повторих въпроса си, негодникът отговори:

— Естествено, ако имаш предвид това, че взех всичко, каквото моят син носеше със себе си.

— Това ме радва, защото ми се иска да поогледам наследството. И понеже си възпрепятстван да бръкнеш в джобовете си, ще ти спестя усилията като го направя вместо теб.

— Направи го!

Тези думи бяха изречени с гневен тон, но както ми се стори в гласа му ясно долових също подигравка и злорадство.

Изпразних джобовете му, претърсих и всичките му дрехи. Нищо не можеше да ми убегне от окото и все пак намерих само негови вещи. Нямаше нищо друго, което можеше да е било собственост на Смол Хънтър.

— Що за физиономия си направил, любезни ми сър? — присмя ми се той. — Ако можеше да се погледнеш в някое огледало, сигурно щеше да се закълнеш, че имаш най-одухотвореното изражение на лицето в целия свят. А аз глупакът винаги съм те смятал за най-големия тъпак! Виждаш, как човек може да се заблуди!

Той беше забелязал моето разочарование. Аз се стегнах и с тон, по който не си личеше киселото ми настроение, казах:

— Значи това е всичко, което притежаваш и каквото е имал в себе си твоят син, а?

— Да — кимна ми той, дружелюбно ухилен.

— Тогава ви съжалявам и двамата! Един туниски колагасъ не би трябвало да е такъв голтак като теб, а и синът ти изглежда не е спестил кой знае колко много.

— Да спести ли? Че къде? При кого?

— При Смол Хънтър.

— The devil! — сепна се той. — Смол Хънтър! Какво знаеш за Смол Хънтър?

— Че е един приятен млад мастър, който си прави удоволствието да опознава Ориента.

— Ориента ли?

— Да. Той има и един спътник, който също като него е умен и духовит млад човек. Ако не се лъжа името му е Джонатан Мелтън.

— Нищо не разбирам.

— Кажи-речи същото мога да твърдя и за себе си. Мислех си, че Смол Хънтър и Джонатан Мелтън се намират в Египет, а ей на тук за

свое учудване узнавам, че Джонатан се е застрелял пред очите ти.

Той отново ми отправи един от онези свои продължителни погледи. Изглежда вече се досещаше, че не се намирах по тези места случайно, а знаех за плановите му повече, отколкото можеше да му е приятно.

— В състояние ли си да ми дадеш някакво обяснение? — попитах го аз.

— Бъди тъй любезен сам да размислиш!

— Така ли смяташ? Е, ще опитам още веднъж да последвам съвета ти. След като размисля, стигам до странната мисъл, че нещо си се излъгал в самоличността на сина си.

— Как може един баща да се излъже в самоличността на сина си!

— Защо не? Да допуснем например, че е налице голяма прилика. Все пак това е един случай, който не е нещо съвсем невъзможно.

Той наостри слух, но после веднага невъздържано избухна:

— По дяволите твоите увъртания! Нещо ти тежи на сърцето. Искаш да ми нанесеш някакъв коварен удар! Защо се бавиш още? Изплюй камъчето!

— Удар ли? Лъжеш се. Говоря само от съчувствие към теб. Най-добрата утеха за теб би била да се докаже, че напразно се косиш и че синът ти е жив!

— Я ме остави на мира с твоите измишльотини! Не мога да проумея откъде ти хрумват подобни мисли.

— Откъде ми хрумват ли? И това ще ти кажа. Колко пръста има на краката всеки човек?

— Естествено десет! — сърдито избоботи той. — Ама ти наистина трябва да не си съвсем наред в главата, та да ми задаваш толкова глупави въпроси.

Тонът, с който негодникът изговори тези думи, бе за мен сигурно доказателство, че той не знаеше нищо за странното и рядко наличие на шест пръста по краката на Смол Хънтър. Затова продължих разпита по предназначения си план:

— Въпросът ми не е чак толкоз откачен, както изглежда си мислиш. Известно ни е, че Смол Хънтър е имал на всеки крак по шест пръста.

— Какво? По шест пръста ли? — смаяно попита той и ме погледна с широко отворени очи. Явно това бе за него от

изключително голяма важност.

— Да, на всеки крак по шест пръста. И тъй като е приличал толкова много на твоя Джонатан, а ти си го гледал само в лицето, но не и в краката, съвсем сигурно си тъгувал за смъртта на сина си. Самият ти си погребал трупа. Ако беше събул обувките на мъртвеца, щеше да забележиш, че е имал дванайсет пръста на краката.

Мелтън изригна едно проклятие.

— Да, странно наистина. Нищо не си знаел за това, но на улед аярите е бил добре известен необичайният брой на пръстите му, защото са го наричали по между си Абу тна'шар узна,

Бащата на дванайсетте пръста.

Мелтън подтисна един възглас на учудване, който му беше на езика, и се задоволи само да поклати глава.

— И не си се излъгал само в самоличността на този човек, ами и в начина, по който е умрял — продължих аз. — Съвсем сигурно е, че не става въпрос за самоубийство. Куршумът е пронизал сърцето отгоре надолу и отляво надясно, като е заседнал в седмото ребро, там където то е захванато за гръбначния стълб. Никой самоубиец не би могъл да възпроизведе такъв изстрел с десницата си, а само с лявата си ръка. Но лявата ръка на този човек е била ранена така, че не му е било възможно да стреля с нея. Следователно той не се е самоубил, а е бил убит от някой друг.

— Че кой ли ще го е убил?

— Ами онзи, който е бил при него по онова време.

— Аз бях там.

— Ти ли? Хмм, мастър Мелтън, това наистина не те поставя в особено добра светлина.

— Глупости! Наистина ли мислиш, че съм в състояние да убия единствения си син?

— Е, ами тъй както те познавам, не бих се съмнявал, че си способен да извършиш и детеубийство. Но ти ми обясни много убедително, че не си го извършил и затова ще трябва да се огледам за някой друг, който е възможно да е бил убиецът. Сещам се за автора на едно писмо, изпратено от Тунис за Египет. Та в него приятелят на Смол Хънтър, адвокатът Фред Мърфи, уж кани младежа да дойде в Тунис. Да знаеш нещо за това писмо?

— Не, не! — изкрещя той, като трепереше от гняв и чувство на пълна обърканост.

— Или може би познаваш един евреин на име Мусах Бабуам, до когото е трябвало да се изпращат отделни писма?

— Не, не!

— Или знаеш търговеца на коне Бу Марама от селото Гадис, при когото синът ти е трябвало да живее тайно до завръщането ти?

Той се напъна да се изправи въпреки въжетата си, ала после пак се отпусна назад и запенен от ярост ми извика:

— Ти си в съюз с всички дяволи! Измисляш една лъжа подир друга само и само, за да ме измъчваш, но повече няма да ти отговарям дори и ако наредиш да ме бичуват до смърт! Върви в ада, където ти е мястото!

Едва сега той най-после беше проумял, че знам всичко. За да го убедя съвсем в това, отидох да доведа сина му, който, добре охраняван, се намираше при нашите войници и все още не беше видял баща си. Развързах краката му, за да може да върви и го заведох до мястото където баща му лежеше на земята. Бях убеден, че изненадата щеше да ги подведе да изпуснат по някоя и друга необмислена дума, ала се видях излъган. Когато се изправиха един срещу друг никой от двамата не отвори уста, сякаш така се бяха наговорили.

Естествено Джонатан Мелтън можеше да се досети, че ще му направят очна ставка с неговия баща и бе имал предостатъчно време да обмисли поведението си в този случай. Той би искал да мине за Смол Хънтър. Баща му бе имал намерението да го представи за този младеж и затова синът бе твърдо решен да играе тази роля възможно по-дълго. Вярно, от мен беше узнал, че съм прозрял и него и плановете му, ала все пак смяташе, че ще е по-добре упорито да отстоява лъжите си отколкото да направи пълно признание. А Томас Мелтън, баща му, беше твърде изпечен хитрец, за да може споменатата изненада да го подведе да направи някоя непредпазлива крачка.

И така, те се гледаха учудени без обаче да обелят и една-единствена дума.

— Е, не се ли познавате? — попитах аз.

— Разбира се, че се познаваме — отвърна Томас Мелтън и оттеклото му лице се разкри в подигравателна усмивка.

— Тъй ли? Това е добре! Я ми кажи тогава, кой е този младеж?

— Смол Хънтър, заедно с когото моят син пътува известно време.

— Чудесно! А я ми кажи сега ти, млади момко, кой е този пленник?

— Той е Томас Мелтън, бащата на моя предишен спътник — отвърна синът.

— Добре го изиграхте и двамата. От гледна точка на мошеническото изкуство съм длъжен да ви издам свидетелство за отличен успех. Жалко само, че разполагам с ей това веществено доказателство, което прави цялата ви увереност на пух и прах.

— Какво е то? — попита старият.

Бях извадил портфейла на младежа. Отговорих му:

— Скоро ще разбереш, Томас Мелтън. А не след дълго ще ви донеса и всичко, каквото сте си присвоили от Смол Хънтър.

— Опитай се де! — изсмя ми се той.

— Все ще го намеря.

— Тогава търси колкото си искаш! Но най-сетне ме остави на мира с твоите глупости!

Той се обърна и аз разбрах, че е време да прекъсна този разговор. Но не биваше да ги оставяме двамата заедно, защото можеха да се заговорят. Затова младият Мелтън беше отведен.

ЧЕТВЪРТА ГЛАВА

НАПРАЗНО ПРЕСЛЕДВАНЕ

За мен нямаше никакво съмнение, че Томас Мелтън беше скрил някъде взетото от Хънтър. Реших да потърся това място. В тази работа сигурно щяха да са ми от голяма полза прозорливостта на Винету и Емъри. Обаче преди всичко друго трябваше да се напише вече споменатия документ за резултата от огледа на трупа на Хънтър. Необходимата за целта хартия имахме в багажа на Крюгер Бей. Документът беше съставен на арабски и на английски език и ние го подписахме. Освен това Крюгер Бей и шейхът го подпечатаха със своите хатим. (Пръстен с печат. — Б. нем. изд.) Така вярвах вече, че той щеше да има в Съединените щати необходимата правна валидност.

Най-сетне се наканихме да започнем търсенето на въпросните вещи, но шейхът ни попречи като каза:

— Изпълних моята част от договора, а и по-късно няма да наруша дадената дума. Сега обаче ви моля и вие да направите същото!

— Какво имаш предвид? — попитах аз.

— Да ни предадете улед аюните.

— Ще ги имаш, но само при условие, че им позволите да си откупят живота.

— Добре. Доведете ги! Ще свикам съвета на старейшините, който ще оповести на улед аюните нашите искания.

Знаех, че ни предстоеше трудна работа, но тя се оказа далеч по-трудна, отколкото си мислех. Аюните намериха искането за сто женски камили за един човешки живот прекалено голямо. Съгласиха се едва след като разбраха, че говорим съвсем сериозно и когато шейхът им обясни, че всички непременно ще умрат, ако продължават да се опъват.

За да не губим време изпратихме двама улед аяри като вестоносци при аюните, за да им съобщят какво се беше случило и какви решения са взети. За тези двама бедуини не съществуваше никаква опасност. Пратеници, които пристигат, за да искат дийе, се радват на пълна неприкосновеност при всички племена.

За Елатех също издействах сто женски камили. Крюгер Бей обеща с помощта на войската си да гарантира, че всичко ще бъде платено. Жената дойде при мен със своя „господар и повелител“, за да ми благодари както за избавлението си от смърт, така и за отреденото ѝ богатство.

Човекът бе наистина беден. Притежаваше само дрехата на гърба си, която приличаше на дълга риза без ръкави, както и една кърпа на главата си. Въпреки това той ме увери с тона на някой могъщ властелин:

— Ефенди, ти спаси от смърт моята жена и моето дете, а само благодарение на твоята доброта богатството ще влезе и в моята шатра. Сърцето ми е преизпълнено с благодарност към теб. Ти си под моята специална закрила докато се намираш сред нас!

Вече бяхме приятели на аярите и освен това разполагахме с близо четиристотин конници. Следователно не беше съвсем ясно каква щеше да ми е ползата от закрилата на този бедняк. Но нито едно Божие създание не е толкова малко и незначително, че човек да има правото да отблъсне любовта му. Такива са убежденията ми и съвсем скоро ми беше писано да видя, че те се потвърждават.

Вече разполагахме с време да потърсим вещите, останали след смъртта на Смол Хънтър, ала беше станало твърде късно.

Преговорите с пленените четиринайсет аюни се бяха проточили толкова много, че вече бе започнало да се здрачава. Налагаше се да изчакаме настъпването на утрото. Според нас това не бе от значение, понеже имахме време, а двамата Мелтън ни бяха сигурно в ръцете. При стария непрекъснато стояха на пост двама войници, които се сменяха на всеки два часа, а пък младият се намираше при пленените улед аюни, охранявани от аярите.

Що се отнасяше до Томас Мелтън, участието му лесно можеше да се предвиди. Щяхме да го отведем в Тунис и там щеше да бъде екзекутиран като предател. Съдбата на сина му не беше толкова ясна, но понеже на него се гледаше като на съучастник на бащата, можеше да се очаква, че и неговият път нямаше да бъде обсипан с рози.

Съжалявах, че не бях успял да спася живота на Смол Хънтър, но поне двамата Мелтън бяха обезвредени. Вече бях убеден, че семейство Фогел сигурно щеше да получи наследството си. Щом си помислих за

радостта на тези хора, всички усилия и мъки, които ми струваше този случай, ми се струваха съвсем незначителни.

Докато се занимавахме през деня с вече описаните работи, войните на аярите, както и войниците извършваха приготовленията за тържеството и мирното пиршество, което трябваше да се състои вечерта. Според тамошните обичаи се разбираше от само себе си, че не можеше да се мине без него.

Войниците ни носеха със себе си значителни запаси от суха храна. На юг от прохода аярите бяха оставили да пасе малко стадо, определено за клане и за изхранването на техните войни. Междувременно тези животни бяха докарани при нас. И така, имахме повече от достатъчно месо, брашно, фурми, а и различни други неща. С вода също разполагахме. За празненството не ни беше необходимо допълнително осветление, защото луната скоро изгря и разпръскваната от нея светлина беше толкова силна, че правеше излишно всякакво изкуствено осветление.

Спокойно мога да отмина описанието на пиршеството. Обикновено бедуинът се храни изключително скромно и умерено, ала при подобни случаи може да погълне учудващо големи количества храна. Никой нищо не пестеше, понеже хората знаеха, че скоро улед аюните щяха да докарат големи стада.

Оживлението, което цареше в двата бивака, замря едва след полунощ. Наситилите се хора налягаха да спят. Скоро настъпи пълна тишина и покой. Бяха ми дали една шатра, където се подслоних заедно с Винету. Преди да си легна да спя направих една обиколка на лагера като отидох да нагледам и двамата Мелтън. Намираха се под строгия надзор на пазачите си и всяко безпокойство за тях ми се струваше напълно излишно.

Когато се върнах при шатрата си, пред входа ѝ забелязах да седи някакъв бедуин, в който скоро разпознах мъжа на спасената от мен Елатех. Попитах го:

— Какво правиш тук? — Бдя, ефенди.

— Не е необходимо. Лягай спокойно да спиш!

— Ефенди, щом спя през деня, през нощта мога да будувам. Ти си под моята закрила.

— Но тя не ми е необходима.

— Откъде знаеш? Само Аллах може да го знае. Дължа ти толкова голяма благодарност, а съм толкова беден, че с нищо не мога да ти се отплатя. Затова ме зарадвай с разрешението да останат тук! Моята бдителност е единственото, което мога да ти дам.

— Е, добре! Не искам да те наскърбявам, като те отпратя да си ходиш. Нека Аллах да е с теб, закрилнито и приятелю мой!

Подадох му ръка и влязох в шатрата си.

Винету също беше изморен, така че скоро заспахме и двамата. Приблизително в три часа след полунощ, значи не след чак толкова дълго време, бях събуден от вик, който се разнесе нейде навън:

— Кой е там? Назад!

Наострих слух. Винету също се надигна.

— Назад! — повторно се извика навън.

Излязохме от шатрата. Моят приятел и закрилник не седеше вече пред входа ѝ. Беше се изправил на крака и застанал по-нататък встрани от нея напругаше слух. Луната беше залязла.

— Какво има? — попитах го аз.

— Седях до входа и бдях — отвърна мъжът. — По едно време видях някакъв човек да пълзи насам и му извиках. След това той бързо изчезна. Станах от земята и обиколих около шатрата. Тогавата забелязах как един друг изведнъж скочи на крака и побягна. Викнах и подир него.

— Може би са били някакви две животни, а?

— Че какви ли животни са били!? Бяха хора, които явно дебнеха вас.

— Не ми се вярва. Та нали се намираме само сред приятели!

— Откъде знаеш? Само Аллах може да го знае — повтори той предишните си думи. — Но влез си ти в шатрата и спокойно лягай пак да спиш. Аз ще бдя над теб.

Ние се прибрахме вътре напълно убедени, че човекът се е заблудил. Но колко хубаво щеше да е, ако бяхме повярвали на бедуина!

Скоро пак заспахме, ала след около час отново бяхме събудени от страхотен шум. Винету и аз грабнахме оръжията си и побързахме да излезем навън. Току-що небето на изток започваше да светлее и наоколо можеше горе-долу да се вижда.

Първият човек, върху когото падна погледът ми, беше Крюгер Бей. Той тичешком се приближаваше към шатрата ни и останал без дъх

ми извика:

— Пленниците са избягали с три камили!

— А кои? Имаме различни пленници. Двамата Мелтън и четиринайсетте аюни.

— Не са аюните.

— Значи двамата Мелтън, а? По дяволите! Ама че номер! Тогава ще трябва веднага да започнем да ги преследваме! Но твоите хора ще хукнат на всички страни и ще изпотъпчат следите. Дай им заповед всеки да си стои на мястото където се намира в момента!

Той извика това указание с гръмовен глас към двата бивака и веднага настъпи тишина. Шейхът и Емъри също притичаха и тогава Крюгер Бей ни разказа следното:

— Когато преди десетина минути двама нови пазачи отишли в шатрата на колагасъ Мелтън, за да сменят предишните двама, той бил офейкал. Въжетата му лежали наоколо, а до тях също и единият от пазачите със забит в сърцето нож.

— Мъртвецът още ли се намира там? — попитах аз.

— Да.

— Хайде да отидем!

Да, клетникът наистина лежеше там на земята. Острието бе забито в гърдите му до дръжката на ножа. Сигурно не бе имал възможност да извика. Най-странното обаче беше, че едва след разкриването на това злодеяние бяха забелязали, че липсва и младият Мелтън. На всичко отгоре бяха изчезнали и трите най-хубави бързоноги камили.

Винету не бе разбрал нито дума от разговора ни. Той ме погледна въпросително и аз му обясних какво се е случило.

Апачът наведе глава, размисли минута-две, а после каза:

— Единият пазач е мъртъв. А къде е другият?

— И той е изчезнал! — отговори Крюгер Бей, на когото преведох въпроса.

— Тогава вторият пазач е бил съзаклятник на Мелтън — заяви Винету. — А Мелтън овреме е помислил как да не загуби играта.

— Съвсем си прав! — съгласих се с него. — А ние двамата се спасихме от голяма опасност само благодарение на осторожността на нашия пазач. Двамата Мелтън са се промъквали към шатрата ни, за да си отмъстят, обаче са били прогонени от този човек.

— Трябва да ги преследваме!

— Да, и то незабавно. За съжаление са отмъкнали най-хубавите камили. Принудени сме да се задоволим с най-добрите животни сред останалите.

Споделих с Предводителя на войската решението ни и го помолих да ни избере три бързоноги камили както и да се разпорежи да ни приготвят вода и храна за няколко дни.

— Само тримата? Защо не повече хора? — попита той.

— Защото с мен ще яздят само Емъри и Винету. Ти трябва да останеш при войската си.

— Тогава ще ви дам няколко офицери и способни войници, които да ви придружават — предложи той.

— Принуден съм да отхвърля и това предложение. В случая най-важното е бързината. Много придружители само ще ни пречат. Остава в сила решението ни да яздим сами. Заповядай на хората си да побързат!

Той така и направи. Винету беше вече излязъл извън лагера, за да потърси следите на бегълците. Скоро се върна и ни съобщи:

— Отправили са се на север.

— Значи към Тунис — обади се Крюгер Бей. — Така и предполагам.

— Не — отвърнах аз. — Бих се обзаложил, че няма да яздят натам, защото това е твърде опасно за колагасъ. Нали там го познават. Ако не намери веднага кораб, ще се види принуден да чака. А ако междувременно пристигнат преследвачите му, съществува опасността да бъде заловен. Струва ми се, че по-скоро ще се насочи към някое от пристанищата в залива на Хамамет. Това е онази част от морето, до която може най-бързо да се добере.

— Но Винету е установил, че са тръгнали на север, а в тази посока се намира Тунис.

— Това няма значение. Мелтън е живял дълго сред прерийни ловци и уестмани и е запознат с техните хитрини. Той иска да ни заблуди и отначало се е отправил на север, за да го последваме и ние натам. После като намери някъде каменист терен, където следите от камилите му няма да се забелязват, ще свърне на изток.

— Но нали в Тунис ще се сдобие с пари, а край залива на Хамамет няма да намери нито един човек, който да му даде и пукнат

грош.

— Той не се нуждае от пари. Сигурно Смол Хънтър е носил със себе си значителна сума. След като го е убил, Мелтън я е скрил някъде и несъмнено не е избягал без нея. Но както виждам трите камили са вече оседлани и натоварени. Можем да тръгваме.

— Кога ще се върнете?

— След като заловим двамата.

— Не бъди прекалено сигурен, че ще успееш! Не забравяй, че те имат по-бързи камили от вашите, както и значителна преднина!

— Вярно е, но все пак ще ги заловим. Можеш да разчитааш на мен. Не ги ли спипаме тук, то с още по-голяма сигурност ще ни паднат в ръцете отвъд океана, в Америка.

— Машаллах! Толкова надалеч ли ще ги преследвате?

— Ще ги гоним докато ги хванем.

— Ами ако не ги заловите още тук, ще се върнете ли пак в Тунис преди да напуснете страната?

— Не може да се каже предварително. Но във всички случаи ще си получиш обратно камилите. Аз ще имам тази грижа.

— Това е най-малкото! А най-важното е двамата негодници да не ни се изплъзнат. Знаеш ли пътя до залива на Хамамет?

— Оттук не, но все ще го намерим, защото дирята, която следваме, е чудесен пътепоказател.

— Въпреки това ще ти дам някои указания. Най-правият път оттук до Хамамет води към У ади Будуас, а после минава през развалините на Ал Кима и през Джебел Усалат и накрая стига до крайморските земи. Бедуините, които ще срещнеш, са от племената мешеери, селаси и улед саиди — все миролюбиви хора, които няма да ви сторят нищо лошо стига само да им кажете, че сте мои приятели.

При изброяването на тези племена той забрави едно и то най-важното, а именно този пропуск щеше да се окаже за нас съдбоносен. Имам предвид враждебно настроените към нас улед аюни, от които бяхме поискали толкова голям дийе. Често те пасяха стадата си нагоре, стигайки чак до У ади Будуас, където съседни им бяха мешеерите. Повелителя на войската не беше помислил затова и аз изобщо не предположих, че можем да се натъкнем на тези хора.

Обстоятелствата не ни позволяваха да губим много време за сбогуване. Само след броени минути смушихме животните и поехме

на път. Но Повелителя на войската не можеше тъй бързо да се раздели с нас. Той се метна на коня си и ни придружи на цял половин час навътре в у ара. Опитва се да ни подхвърли какви ли не полезни за нас забележки, ала ние не можехме да обръщаме особено внимание на думите му, защото трябваше да се съсредоточим изцяло върху дирите, които следвахме и които бе възможно да бъдат забелязани между каменните блокове единствено от остро зрение на някой уестман. Затова той най-сетне спря, протегна ръка към моето високо седло и се сбогува с мен.

Когато у арът остана зад гърба ни, а пред нас отново се ширна откритата равнина, за наше учудване на известно разстояние пред нас съзряхме някакъв самотен човек, който както изглеждаше стоеше съвсем безпомощен сред необятната пустош. Той също ни видя и веднага се обърна като че се канеше да побегне, ала скоро пак спря, понеже явно разбра, че камилите ни много бързо щяха да го догонят. Без съмнение един пешеходец наред пустинята е рядка гледка.

Но съвсем скоро си обяснихме това явление. Когато се приближихме достатъчно по облеклото му познахме, че е от нашите войници.

— Избягалият пазач! — обади се Емъри.

— Без съмнение! — кимнах аз.

— Но защо стои тук?

— Най-подло са го изоставили. Човек трябва да познава Мелтън. Само и само за да се освободи, той е обещал на войника какво ли не, а след успешното си бягство го е зарязал още тук.

— Тогава тежко му и горко! Дезертьорство и освобождаване на пленници! Непременно ще го разстрелят! Да не би да искаш да го спасиш?

— Ще зависи от поведението му.

Скоро го настигнахме, той ни изчака да се приближим на крака, но в следващия момент падна на колене и като вдигна умолително ръце, извика:

— Милост, ефенди, милост! Достатъчно съм наказан! Той се обърна към мен, понеже беше видял, че съм най-близкият човек на Повелителя на войската. Със строг глас му отговорих:

— Достатъчно ли? Ти си дезертьор по време на война! Знаеш ли как се наказва това?

— Със смърт.

— На всичко отгоре освобождаваш и пленници. Затова преди да те разстрелят ще те пребият от бой.

— Знам го. Но ефенди, думата ти много тежи пред Повелителя на войската. Умолявам те, помоли го да ме пощади?

— Първо ми кажи как стана това бягство!

— Изпратиха ме с още един войник да стоим на пост при Калаф бен Урик. Аз седнах на земята, а моят другар започна да ходи насам-натам. Щом се отдалечеше достатъчно той не можеше да чува когато колагасъ тихо ми говореше.

— И какво ти каза той?

— Поиска да му върна пакетчето, което ми беше дал да пазя.

— Аха! Кога ти го даде?

— Когато обсадихте улед аярите в прохода. Войниците лежаха там като пленници, но аз не бях сред тях, а при колагасъ, защото бях негов слуга. После вие освободихте другарите ми, а след това шейхът отиде да преговаря с вас. Видяхме го да се връща с теб и тогава колагасъ гневно ми каза: „Вече няма никаква надежда. Това куче ще придума аярите и ще ме предаде на Крюгер Бей“. Той бързо ми тикна в ръцете едно пакетче, за да го скрия нейде и да го пазя. После побърза да отиде при шейха, за да го настрои срещу теб. Не постигна никакъв успех и скоро го докараха вързан и с насинено лице. Беше пленник. В един момент когато никой не ни гледаше, той ми нареди да стоя по-надалеч от него. Мислеше си, че ще дойдеш при него, за да търсиш някакви неща. В такъв случай щеше да претърсиш и мен. Тъй че трябваше да се отдалеча, но ме накара винаги да нося пакетчето у себе си.

— Защо?

— За да мога всеки миг да му го върна.

— Каза ли ти какво е съдържанието му?

— Да, един истински Коран от Мека както и няколко влакна от погребалния саван на Ал Оуайб от джамията Зауйя ас Сиди ас Сахаби в Каируан.

— Много свети реликви!

— Да, ама не беше вярно.

— Знам. А ти как разбра, че е лъжа?

— От самия колагасъ. Докато седях при него през нощта, за да го пазя, той ми прошепна, че в пакетчето имало много пари. Предложи ми от тях пет хиляди пиастри, за да го развържа.

— Не е било нужно да ти ги предлага, понеже нали пакетчето с всичките му пари е било в ръцете ти.

— Но той ми каза, че нямало да имам никаква полза от него. Там не се намирали обикновени пари, а само някакви книжа, които лично трябвало да даде на сарафина в Тунис. Някой друг нямало да получи никакви пари за тях. Предложи ми да избягам заедно с него, да го придружа до Тунис и там съм щял да си получа сумата веднага щом успеел да обмени книгата срещу пари.

— И ти беше заслепен от предложението му, нали?

— Да, ефенди. Беден войник като мен и сто пиастри! Той ми се закле в Мохамед и във всички халифи, че веднага след пристигането ни в Тунис съм щял да получа многото пари. Повярвах му и прерязах въжето, стягащо ръцете му. После му дадох ножа си.

— Ами другият пост?

— Той нито видя, нито разбра нещо, понеже с колагасъ се уговорихме да се освободи напълно едва след като ни сменят новите постове. Но за съжаление той не удържа на думата си. Веднага щом му дадох ножа си, той се освободи от кола и сряза въжето на краката си, ала остана да седи така, сякаш все още беше вързан. После моят другар дойде и седна при нас. Изведнъж колагасъ го нападна и заби ножа в сърцето му. Понечих да се развикам, но той ме заплаши. Беше свободен, а моят нож стърчеше от гърдите на другаря ми. Това обстоятелство свидетелстваше против мен. Бях загубен, ако останех в лагера и затова бях принуден да бягам с него.

— Но не тръгнахте веднага, нали?

— Не. Нареди ми да го чакам, а той се отдалечи. След известно време се върна заедно с младия чужденец. Как го е освободил без никой да забележи каквото и да било, сам не знам. Промъкнахме се съвсем тихо, за да оседлаем трите най-хубави камили на Повелителя на войската. След като свършихме тази работа, ние отведохме животните на известно разстояние от бивака. Наредиха ми да остана при тях, а двамата пак се върнаха в лагера, за да се прокраднат до своята шатра.

— Откъде го знаеш?

— От думите им.

— Да, имаха намерение да ме убият, но не успяха, защото пред шатрата ми седеше пост.

— Така си и помислих, понеже чух силни викове. После двамата се върнаха и като кълнях и проклинаха се качиха на седлата. Аз също побързах да възседна моето животно и веднага препуснахме.

— Та нима двамата разговаряха на арабски?

— Да, отначало. А това беше много непредпазливо от тяхна страна, защото научих неща, които всъщност не биваше да чувам. Но после започнаха да си служат с някакъв чужд език, от който не разбирах нито дума.

— Знаеш ли накъде са тръгнали?

— Към Тунис.

— Не ми се вярва. В Тунис ще отидат толкова, колкото и ти ще си видиш пиастрите.

— Вярно е, че няма да ги видя. Измамиха ме най-позорно. Недалеч оттук те слязоха от камилите и ми наредиха и аз да сторя същото. Едва бях стъпил на земята когато ме нападнаха и ми взеха оръжията, тъй че бях изцяло в ръцете им. Принуден бях да отстъпя пред заплашително насочените към мен дула на пушките им. После те пак се качиха на камилите си, хванаха поводите на моята камила и като не преставаха да ми се присмиват, препуснаха. О, ефенди, защо се доверих на колагасъ!

— По-добре би било да извикаш: защо не останах верен на дълга си! Ти извърши две тежки престъпления. Какво смяташ да правиш?

— Нима няма да ме задържиш? — учудено попита той.

— Не. Не съм ти началник. Върви където си искаш.

— Благодаря ти, ефендина! Но къде да отида? Нямам нито вода, нито храна, нито пари, нито оръжия. Липсва ми също кон или камила. Че кой ли ще ме приеме? За всички племена, които са под закрилата на пашата, ще бъда тъй нежелан, че ще предпочетат да ме предадат на него, отколкото да ме подслонят. Колагасъ ме направи най-нещастния човек на земята.

— Не колагасъ, а ти самият си виновен. Но се разкайваш за престъпленията си, а и аз узнах от теб някои важни за мен неща. Затова ще ти посоча един изход. Върни се при Повелителя на войската! Ще ти дам бележка, в която с няколко реда ще му пиша, че те

препоръчвам на неговото милосърдие. Струва ми се, че наказанието ти няма да е строго.

— Направи го, ефенди! Думите ти свалят голям товар от сърцето ми и ободряват моята душа!

Тогава Емъри се обърна към мен на английски:

— Глупости! Или изобщо няма да му помагаме или ще му помогнем като хората. Не ми изглежда да е лош човек. Ако се върне при Крюгер Бей, то благодарение на застъпничеството ти няма да го разстрелят, но я ще му отрежат носа, я ушите или пък най-малкото ще го накажат с бастонада и после ще го изгонят. А освен това с твоята молба ще принудиш Повелителя на войската да наруши своя дълг. Заради теб ще се види принуден да пусне да си върви един престъпник, а всички войници знаят, че не бива да го прави. Колко път има оттук до алжирската граница?

— Ако не ти се налага да се отбиваш до някои села и кладенци, можеш бързо да я стигнеш. Но ако следваш пътя на керваните, където тук-там се среща вода и където в селата можеш да си купиш храна, на пешеходеца ще са му нужни дваисет часа.

— А има ли там нейде наблизко френски гарнизон?

— Да, в Тебеса. Оттук дотам са дваисет и четири часа път.

— Тогава изпрати го там! Аз ще му дам необходимите пари, нека се яви в Тебеса да го вербуват на френска военна служба.

Той измъкна пълната си кесия и подхвърли на човека малко пари.

— Знаеш ли пътя оттук за Леис? — попитах войника.

— Да.

— Тогава тръгни натам! А оттам ще се отправиш през Талех и Хидра за Кеифах, който е алжирски. После вече не е никак далече до малкото френско градче Тебеса, където има гарнизон. Там можеш да постъпиш и на наемна служба, ако не искаш да се заловиш с нещо друго. Вербовчиците посрещат с голяма радост всеки, който вече е бил войник. Оттук до Тебеса ще следваш все пътя на керваните и няма нито да гладуваш, нито да страдаш от жажда.

Лицето на човека просия. Той ни обсипа с възторжени благодарствени думи, ала ние нямахме време да го слушаме и продължихме ездата си.

Следите бяха много ясни, но скоро извиха малко на запад.

— Странно! — промърмори Емъри. — Ние си мислим, че тези типове ще свърнат на изток, а ето че се отклоняват в западна посока.

— Сигурно не е без причина — отвърнах аз. — Навярно нейде в тази посока колагасъ знае, че има каменист терен, по който не остават следи. Там мисли да ни се измъкне.

— Такава овча глава няма да успее да ни избяга.

— Няма! Двата Мелтън са свърнали на запад, за да прикрият следите си. После сигурно ще завият на изток. Следователно ако яздим все направо, непременно ще се натъкнем на тяхната диря.

— Well! И ще спечелим значително време! Винету беше избързал малко напред, тъй че не можа да чуе разговора ни, но аз го познавах достатъчно добре, за да знам със сигурност, че и той разсъждаваше по същия начин. И наистина! Той спря камилата си, слезе на земята, внимателно изучи следите, после отново се качи на седлото и бързо подкара животното в права посока без да се огледа за нас.

Яздихме така два часа. Емъри започна да става неспокоен, защото вече взе да мисли, че сме си направили погрешно сметката. Но скоро забелязахме, че Винету, който междувременно яздеше доста далеч пред нас, отново слезе от седлото и старателно заглежда земята. Когато го настигнахме, видяхме диря от три камили, която пресичаше пътя ни от запад на изток.

— Те са — обади се апачът. — И мислят да заблудят Винету и Олд Шетърхенд. Pshaw!

Беше цяло удоволствие човек да наблюдава израза на лицето му. Кажи-речи приличаше на професор по астрономия, на когото някакъв си ученик от началните класове е решил да обясни произхода на кометите или пък да му изчисли разстоянието до Сириус. Радост ми доставяше и начинът, по който яздеше камилата. Той, който нямаше никакъв опит в това отношение, показваше такава сигурност, която би могла да ме смае, ако не знаех с каква лекота се справяше с всичко, което предполагаше физическа сила и сръчност.

След като апачът пак се качи на камилата, ние свърнахме под прав ъгъл надясно, тоест на изток, накъдето вече водеше отново намерената диря. Следвахме я през целия ден чак докато се стъмни толкова много, че вече не можехме да я различаваме. Тогава спряхме, за да пренощуваме в откритата равна степ. На следващото утро

продължихме ездата си. Дирята не беше така ясна както предишния ден. Емъри изказа мнение, че скоро тя пак ще стане по-свежа, защото вероятно и бегълците също е трябвало да поспят през нощта. Обаче аз бях на друго мнение. Несъмнено двамата Мелтън са се стремили преди всичко да спечелят по-голяма преднина и за тази цел бяха използвали цялата нощ. Това им е било възможно, понеже старият добре познаваше тези места. Винету също се съгласи с мен.

— Но защо тъй настървено гонят една толкова голяма преднина? — попита англичанинът. — Та тя изобщо не им е нужна.

— Така ли? И защо? — запитах в отговор.

— Защото ще предположат, че са ни заблудили.

— И че яздим към Тунис, така ли?

— Да. Нали още вчера са се отклонили от предишната си посока, за да прикрият следите си. Сега вече ще са сигурни, че са ни измамили.

— Едва ли ще са толкова сигурни, макар и да могат да предположат, че съществува такава възможност. Томас Мелтън добре познава и Винету и мен. Дори и да допуска, че ни е заблудил, то това ще е само за кратко време. Ако си припомни всичко каквото знае за нас, тогава няма как да не си каже, че ако изобщо се хванем на уловката му, с тази най-обикновена хитрост ще спечели не повече от няколко часа. Но после ние пак ще намерим дирята и ще продължим да я преследваме толкоз по-настойчиво.

— Хмм! А дали изобщо ще приемат със сигурност, че ще яздим подир тях?

— Несъмнено. Иначе не биха си направили труда да ни заблуждават, а и в противен случай отдавна да бяхме стигнали до техния бивак. Обаче те са яздили през цялата нощ.

— Моят брат Шарли е прав — подкрепи ме апачът. — Те не са спирали и сега са нейде далеч пред нас, защото имат по-добри камили от нашите и освен това не са губили време да бивакуват. Трябва да побързаме.

Оказа се, че не сме се излъгали, понеже яздихме още дълго време по следите, които ставаха все по-неясни, и открихме, че двамата ездаци също бяха слизали веднъж от седлата.

Отдавна степта отново се беше превърнала в пясъчна пустиня. Но вече пак срещаме тук-там оскъдна тревица, която лека-полека

ставаше все по-гъста и по-висока. После различихме ниски продълговати хълмове, които се издигаха на изток и както изглеждаше се простираха от север на юг.

— Сигурно това е У ади Будауас — обадох се аз. — От другата страна се намират развалините на Ал Кима, които трябва да оставим южно от нас, за да прехвърлим Джебел Усалат.

— Мисля, че трябва да следваме дирята — подхвърли Емъри.

— Да, но съм убеден, че и двамата Мелтън са избрали същия път, защото той е най-удобният, който води към крайбрежието.

— Well! Но ей там отсреща това не са ли ездаци? Той посочи на североизток, където се бяха появили няколко подвижни точки. Те бързо се приближаваха към нас. Скоро различихме осем бедуини, яхнали коне. Те също ни бяха забелязали и след като изминаха още известно разстояние срещу нас спряха, за да ни изчакат. Бяха добре въоръжени, ала изглежда нямаха враждебни намерения. На около двайсетина крачки от тях ние също накарахме нашите камили да спрат и аз поздравих:

— Селям! Това там зад възвишенията У ади Будауас ли е?

— Да — отвърна един от тях, който изглежда беше предводителят им.

— От кое племе сте?

— Ние сме войни на мешеерите и бяхме на лов за газели.

Не успяхме да ударим никакъв дивеч и сега се връщаме към У ади, където пасат стадата ни.

— Кога тръгнахте на лов?

— Тази сутрин още на зазоряване.

— Тогава ще можете да ми отговорите на един въпрос. Минаха ли през У ади двама непознати ездаци на много добри ездитни камили?

— Да, рано сутринта, тъкмо когато се канехме да тръгнем на път.

— Отбиха ли се при вас?

— Да. Поканихме ги и те се отзоваха на молбата ни, макар да ни заявиха, че нямат какво време.

— Докога останаха при вас?

— Само докато напоят камилите си.

— Знаете ли какви хора бяха?

— Единият беше колагасъ на пашата, както разбрахме по дрехите му, а другият — негов приятел, но не беше войник.

— Накъде бяха тръгнали?
— Както ни казаха, за Каируан. Ами вие кои сте?
— Познаваш ли Крюгер Бей, Повелителя на войската?
— Да. Той е наш закрилник.
— Знаеш ли къде се намира сега?
— От двамата ездаци чухме, че е потеглил на поход срещу аярите, за да ги накаже.
— В какви отношения сте с тях?
— С тях живеем в мир, но не е така с улед аюнните, дано Аллах ги погуби!
— Те са и наши врагове. Ние идваме от Крюгер Бей, който победи улед аярите, а после сключи с тях съюз!
— Машаллах! Победил е враговете си и после ги е помилвал? Значи сърцето му е изпълнено с доброта и благонамереност даже и към неговите неприятели. Щом идвате от него, тогава сигурно сте под неговата закрила, а?
— Ние сме от най-добрите му приятели.
— Щом е така, не ни позорете и не отминавайте, без да се отбиеете при нас! Яжте от нашите ястия, пийте от нашата вода! Вие сте ни добре дошли — все едно, че при нас е пристигнал самият Повелител на войската!
— Как се казва вашият шейх?
— Уелад ен Нар. Това съм самият аз.
— Значи ти си шейхът на храбрите и гостоприемни мешеери, така ли? Тогава ще трябва да приемем поканата ти. Вярно, че и ние много бързаме, но все ще можем да ви отделим толкова време, колкото е необходимо да напълним меховете си с прясна вода.
— И ще трябва да опитате от газелата, която застреляхме вчера. Моля ви да ме последвате в нашата Бет ас Зияра. (Къща за посещения. — Б. нем. Изд.)
Шейхът обърна коня си и го насочи към споменатите възвишения. Ние се присъединихме към него, а хората му ни последваха. Повече не разговаряхме. Според обичаите на страната трябваше да изчакаме някой пак да ни заговори. Но това не ни задължаваше да пазим мълчание и помежду си. Ето защо преведох на Винету разговора си с предводителя на бедуините. Апачът му хвърли един изпитателен поглед, а после ме попита:

— Харесва ли този човек на моя брат?

— Хмм! Поне не мога да кажа, че не ми харесва. Защо ме питаш?

— Гъста брада покрива лицето му, но за Винету брадата е само като прозрачен воал, през който може да мине погледът на апача.

— И какво виждаш?

— Радостта, че приехме поканата му.

— Но това е естествено! След като ни е поканил, той се радва, че изпълняваме желанието му.

— Но радостта му е зла! Винету няма никакво доверие в този човек.

— А аз пък мисля, че нямаме причина за безпокойство. Поне в момента мешеерите са миролюбиво настроени хора.

— Тогава нека моят брат им има доверие, Винету обаче ще бъде предпазлив.

Наистина не хранех никакви подозрения, но това не ми даваше основание да забравя обичайната си предпазливост. Бях свикнал винаги да ценя мнението на апача и затова неговата подозрителност не можеше да не ми направи впечатление.

Достигнахме възвишенията и скоро ги прехвърлихме с камилите си. Зад тях теренът изведнъж се спускаше стръмно надолу, образувайки долина, чиято ширина на мястото, където бяхме спрели, можеше да се измине за петнайсетина минути. Това беше У ади Будауас, която, както бях чувал, имаше на дължина няколко часа път.

На отсамния бряг видяхме едно място, което не беше чак толкова стръмно и ние се спуснахме оттам. Личеше си, че по време на дъждовния период У ади се превръщаше в река, сега обаче тя представляваше покрита със зеленина долина, в която имаше многобройни влажни места, където бе необходимо да се разкопае само на няколко стъпки дълбочина, за да се стигне до годна за пиене вода.

Яздихме късо разстояние надолу, а после след един завой на пътя видяхме пред нас своеобразния живот в един лагер на африкански пастири. Тук У ади беше значително по-широка отпреди и бе обрасла с трева, която почти можеше да се нарече сочна. Забелязахме коне, овце, кози, говеда и камили, стада, наброяващи хиляди глави. Между тях се мяркаха толкова малко пастири, че беше направо учудващо как тези малобройни хора успяваха да поддържат ред сред толкова много

животни. Имаше и няколко шатри, които вероятно принадлежаха на богатите собственици на стада. Бедните бедуини бяха принудени да нощуват на открито, но тези хора са свикнали на това.

Пастирите, покрай които минавахме, се изправяха почтително на крака и ни поздравяваха. Изглежда това успокои Винету, понеже изразът на лицето му лека-полека се отпусна и стана по-благ.

След като яздохме известно време покрай скалите, най-сетне стигнахме до тесен процеп в тях, към който шейхът насочи коня си. На няколко крачки от него той спря, слезе от седлото и каза:

— Добре дошли в нашата У ади! Ето това е къщата за посетители, където гощаваме гостите си. Там е прохладно и изморените хора се освежават. Влизайте с мен и наситете глада си с ястията, които ще ни бъдат поднесени!

Неговите придружители скочиха на земята, а и ние също. Ала не се отзовахме веднага на подканата му, а най-напред огледахме околността. Малко над мястото, където се намирахме, лежаха, преживяйки, десетина великолепно ездитни камили. Толкова благородни животни не бях виждал още в страната. Недалеч от тях, до самите скали, открихме двойно по-голям брой ездитни седла заедно с всичките други такъми за езда. Още по-нататък пасяха няколко коня от най-чистокръвна раса. Всичките бяха затворени в егрек, чийто колове бяха забити в земята копия, свързани помежду си с въжета от палмови влакна. Самото обстоятелство, че тези животни бяха отделени по такъв начин от останалите, ясно говореше за тяхната стойност. При вида им някой познавач не можеше да не изпадне във възторг. Недалеч от тях лежаха седлата, оглавниците, юздите, както и чуловете им. Шейхът забеляза възхищението, с което оглеждах конете, и с нескрита гордост ми обясни:

— Родословното им дърво стига чак до любимата кобила на Пророка. Тези коне струват повече от всичките стада на племето ни.

Значи трябваше да влезем между скалите, защото там беше „Къщата за посещения“, за която беше споменал шейхът. Странна къща! Скалата беше висока около петнайсет метра. Процепът стигаше до половината на тази височина, но беше толкова тесен, че долу, при земята едва-едва можеха да намерят място един до друг само двама души. Следователно той можеше по-скоро да се нарече наистина процеп, отколкото пролом. На около десетина крачки от него от земята

се процеждаше вода, образуваше неголяма локва, чието съдържание можеше спокойно да се пие и от хора.

Шейхът забеляза, че процепът не ни се виждаше кой знае колко привлекателен, както изглежда му се искаше, и затова се опита да ни представи цялата картина в по-приятни краски:

— Наистина тук е къщата за посетители, за която ви говорих. По-навътре цепнатината се разширява, образувайки мураба (Четириъгълник. — Б. нем. изд.), където има място за повече от десет души. Последвайте ме!

— Позволи ни най-напред да се погрижим за нашите животни! — помолих го аз.

— Ти да не мислиш, че знаем задълженията на гостоприемството толкова малко, та ще ви оставим сами да вършите тази работа? Хората ми ще отведат вашите камили на водопой и ще напълнят меховете ви с вода.

Вече нямаше как да се опъваме, ако не искахме да го обидим. И тъй като той тръгна пред нас, няхаме никакво основание да не го последваме. Ако в пещерата ни дебнеше някаква опасност, то шейхът щеше да е с нас и ние щяхме да го принудим да я споделим.

— Там вътре ли? — попита Винету, щом го видя да изчезва в тесния отвор. — Моят брат ще тръгне ли подир него?

— Да, та нали ще е при нас!

— Ами ако се кани да ни измами?

— Ще вземем всичките си оръжия.

Разменихме тези малко думи на английски. Емъри измърмори:

— Защо се колебаете? Какво ще си помисли шейхът за нас? Сигурно ще ни помисли за страхливци. Хайде да влизаме подир него!

Той последва шейхът, а ние него, след като взехме оръжията си. Докато моята карабина „Хенри“ беше в ръцете ми, нямаше защо да се страхувам от открити вражески действия.

Вдясно от процепа се намираше един камък, който по много странен начин стоеше върху острата си продълговата част. Той представляваше скален къс приблизително с формата на срязана надлъж от горе до долу огромна бутилка. Тази половин каменна бутилка тежеше може би към дванайсетина центера (Мярка за тежест от 50 кг. — Б. пр.)

и беше изправена върху гърлото си. Това можеше да е само чиста случайност и не правеше чак такова впечатление, че да събуди в мен някакви съмнения.

Когато оставихме входа зад гърба си наистина видяхме, че вътрешната част на процепа е по-просторна, отколкото можеше да се предположи отвън. Десетина души можеха да се настанят съвсем удобно. Помещението образуваше продълговат четириъгълник, чийто под беше покрит с рогозки от лико. В средата беше постлан един сравнително хубав килим, върху който бе поставена суфраг — малка, висока най-много педя, педя и половина масичка, каквито често се срещат в шатрите на бедуините. Вярно, че човек можеше спокойно да се изправи само в средата на помещението, защото то много бързо се стесняваше нагоре. Но тук беше прохладно, чудно прохладно! Едно истинско освежаване след слънчевия зной, на който бяхме изложени отвън.

Шейхът седна по турски пред масичката и ни даде знак да последваме примера му. И защо ли да не го направехме, след като веднъж вече бяхме вътре заедно с него?

Едва-що се бяхме настанили, когато един млад пастир ни донесе три малки напълнени с вода кратунки, които изпихме. Друг дойде с четири чибук, торбичка с тютюн и малък мангал с дървени въглища. Шейхът собственоръчно натъпка лулите, което бе едно изключително рядко оказване на чест, после сам сложи тлеещи въгленчета върху тютюна, подаде всекиму от нас по един чибук и каза:

— Пушете заедно с мен! Тютюнът изпуска ароматни облаци, които издигат душата към небето. Скоро ще дойдат и ястията.

Последвахме примера му и запушихме тютюна, който, като се има предвид обстоятелствата, никак не беше лош. Дръпнахме от лулите безмълвно, понеже нашият домакин мълчеше. Може би смяташе мълчанието за подобаващо на неговото достойнство, а може би според него то бе израз както на учтивост, така и на почитта към нас.

Все още не бяхме изпушили чибуците, когато единият от пастирите отново се появи и ни донесе голяма паница със студен кускус, която постави на масичката.

— Селим, какво става с месото? — попита го шейхът.

— Веднага ще го донеса — отвърна бедуинът, отдалечавайки се.

— Тогава донеси и...

Той млъкна, понеже Селим беше вече излязъл.

— Селим, Селим, чуваш ли! — извика отново шейхът подир него.

Тъй като не последва отговор той скочи на крака и се втурна към изхода, за да подвигне на Селим въпросната заповед. Ние не подозирахме нищо лошо и не му попречихме да извърви броените крачки, които го отдалечиха от нас.

— Селим, Селим! — повтори той, излизайки навън.

— Той трябва да остане тук, тук! — предупредително извика Винету макар да не знаеше арабски.

Апачът се изправи като пружина и се втурна, за да хване шейха и да го издърпа обратно в процепа, ала не успя да изпълни намерението си, защото преди още да се беше добрал до изхода, отвън се разнесе глух шум като от падането на нещо тежко и процепът се затвори. Бяха бутнали описания преди малко камък със странната форма така, че бе паднал точно пред входа на процепа. Той бе затворен толкова добре, че човек дори и пръста си не можеше да провери между камъка и скалата.

— Neigh-ho! — възкликна Емъри и бързо скочи на крака. (Възклицание на неудоволствие и досада. — Б. пр.)

— Винету го подозираше — обади се апачът, който се върна и пак седна на мястото си толкова спокойно, сякаш нищо не се беше случило.

Аз не казах нито дума, ала отвън се разнесе многогласен тържествуващ вик. Сигурно в момента се бяха насъбрали много повече, отколкото видяхме при пристигането си.

— Струва ми се, че сме пленени! — изръмжа англичанинът.

— Пада ни се! Защо не се вслушахме в думите на Винету!

— Well! Но просто нямаше причини за подозрения. Нали Повелителя на войската сам ни увери, че няма защо да се боим от мешеерите!

— А дали наистина са мешеери?

— Нали така казаха!

— Шейхът ни излъга. Ако наистина е от това племе, тогава нямаше да ни подмами в този капан.

— Вярно! Ами от кое племе е тогава?

— Най-вероятно е от улед аюните.

— Би било много лошо за нас. Но въпреки това не мога да проумея защо ни плени. Той не ни познава. Дори не ни попита как се казваме.

— Познава ни! Нали двамата Мелтън са били тук, а твърде възможно е все още да се намират при тези бедуини.

— The devil!

— Ако отново не се лъжа, те са се натъкнали на тези улед аюни и са им разказали какво се е случило в у ара и при планинския проход. Осведомили са ги, че шейхът на аюните е бил пленен заедно с придружителите си и ще трябва да заплати много голяма кръвнина. Тъй като са убедени, че ще ги преследваме, те са казали на хората, че ние сме виновни за всичко, казали са им и имената ни и подробно са ни описали. После аюните са изчакали да се появим, представили са се за мешеери и ето че ни подмамиха в тази дупка!

— Значи затова е бил онзи странен камък отвън! Беше изправен да стои на върха си. Било е необходимо само да го блъснат, за да падне и да застане точно пред процепа. Дали е бил приготвен специално за нас?

— Не, защото веднага щеше да ни направи впечатление, ако е бил дотъркалян тук едва тази сутрин и в такъв случай нямаше да влезе в тази пещера. Несъмнено камъкът отдавна е неделима част от този капан, където навярно са попаднали и други хора.

— Тогава да върви по дяволите шейхът с неговото вероломство! Нима не пуши лулата си заедно с нас? Значи няма съмнение, че сме негови гости, за които той трябва да отговаря, както и за самия себе си. Как ще ми обясниш подобна безгранична подлост?

— Узнал е, че не сме мюсюлмани и споделя мнението, че може да лъже „неверниците“ без никакви угризения на съвестта.

— Аха, тъй значи! Но ние сме пленили шейха на улед аюните Фарад ал Асуад, който трябва да плати кръвнината, а Уеладен Нарисъщо се представя за шейх на аюните, разбира се, ако предположението ти е вярно. Как ще ми обясниш всичко това?

— Навярно той е шейх на някое фирке на аюните. (Подразделение на племе. — Б. нем. изд.) Сигурно не ни е казал истинското си име.

— Какво мислиш за положението ни? Опасно ли е?

— Зависи от това дали двамата Мелтън са все още тук. Ако са в бивака, несъмнено ще настояват да умрем и ще ни пазят толкова строго, че бягството ни ще е цял фокус.

— А кое смяташ за по-вероятно — все още ли са тук или вече са си тръгнали?

— Вероятно са си тръгнали, защото нямат никакво излишно време. Тук от всички страни ги заплашват опасности, докато отвъд океана в Съединените щати примамливо им се усмихва голямо богатство.

— Well! И аз съм на същото мнение. Но как ли ще можем да се измъкнем? А и после, когато излезем навън как ли ще избягаме?

— Нека първо изчакаме да видим какво ще предприемат хората, които ни затвориха тук!

— Не е необходимо да чакаме. Твоите две пушки държат всичките ни врагове на почетно разстояние. Те ще трябва да се оттеглят надалеч, за да не бъдат достигнати от куршумите на Мечкоубиеца, а пък ние няма защо да се боим от техните пушкала.

— Но въпреки всичко многото кучета хващат заека. А дори и да се съглася с теб, я ми кажи откъде ще се измъкнем?

— Откъдето ни натикаха тук. Камъкът е десетина, най-много дванайсет центнера тежък. Трима мъже като нас все ще съумеят да го отместят.

— Е да, но ако имахме достатъчно място да разгърнем силите си.

— Нека поне опитаме!

Винету ни слушаше, без да каже нито дума. Ето че в този момент той се обади:

— Невъзможно е да се избута този камък. Изобщо не е нужно братята ми да правят подобен опит.

— Все пак нека да видим! — настоя Емъри на своето. — Трябва да опитаме абсолютно всичко, за да се освободим.

Не се и съмнявах, че беше във възможностите на трима ни да отместим един камък, тежащ дванайсет центера, обаче в случая бях убеден, че няма да успеем. Винету с готовност се отзова на подканата на англичанина. Те двамата застанаха в процепа, опрели гръб в гръб, защото поради тясното пространство не беше възможно да застанат иначе. После натиснаха камъка с рамо. Аз протегнах ръце над главите им и започнах да им помагам. Обединихме усилията си в няколко

мощни тласъка, ала всичко бе напразно, защото натискът ни бе не само върху камъка, а се губеше и по скалата от двете страни на процепа. Следователно за камъка оставаше само една част от силата ни, която не беше достатъчна да го помръднем дори на сантиметър.

— Я да се откажем! — запъхтяно рече Емъри. — Няма да успеем да го отместим.

А когато отвън се разнесе многогласен подигравателен кикот, той разгневено продължи:

— Чувате ли ги? Подслушват отвън. Дочули са какви усилия полагаме и сега ни се смеят. Ако тези типове ми бяха тук, мигновено щеше да им мине всяко желание да се хият. Вече разбирам, че със сила нищо няма да постигнем. Следователно ще трябва да потърсим спасение в някоя хитрост, но каква?!

— Не бързай толкова! — помолих го аз. — Спокойният размисъл ражда добрите хрумвания.

— Но често и не ражда. Как ще ги надхитрим тези типове щом киснем тук, а те са навън!

— Нека моят брат почака, както Шарли вече му каза — обади се апачът. — Винету подозира, че има един изход и ще провери дали може да се мине през него.

— Какъв е този изход?

— Моят брат Емъри не забелязва ли колко е влажно в тази пещера?

— Наистина го забелязвам.

— Но да не би стените да са мокри?

— Не сухи са. Само подът е влажен. Докато изговаряше тези думи англичанинът вдигна една от рогозките и опипа мястото под нея.

— Моят брат обърна внимание на извора, който се намира отвън, нали? — продължи апачът. — Сигурно влагата идва от него. Но водата не може да проникне в такива количества през твърдата скала, а само през пясъка. Следователно подът на скалния процеп несъмнено е от пясък. Както виждаме, пукнатината продължава високо нагоре, но изглежда слиза и доста надълбоко в земята, а до нивото, където се намираме ние е запълнена с пясък.

— Тогава вероятно и камъкът отвън лежи върху пясък, а не върху скала — подхвърли Емъри.

— Така предполага и Винету. И тъй ще копаем, докато камъкът потъне в земята толкова, че да можем да се измъкнем над него.

— Но, ако го подкопаем съвсем — намесих се аз — тогава той ще се срути върху нас, тъй както работим под него и ще ни смаже. Не, ако предположението на моя червенокож брат е вярно, ще трябва да оставим камъка да си стои тъй както е, а ще си проправим път под него и така ще се измъкнем. Да направим най-напред един опит!

Събрахме килима и рогозките на едно място и започнахме да копаем. Можехме да използваме само ръцете си и ножовете, понеже не разполагахме с други инструменти. Естествено наченахме работата си при самия вход, непосредствено зад камъка. За наша радост видяхме, че подът на процепа се състоеше само от едрозърнест пясък примесен с чакъл. Изхвърляхме го към задната част на пещерата.

Разбира се трябваше да бъдем много внимателни, за да не достигне издайническият шум до слуха на застаналите отвън бедуини. Ето защо работата ни не напредваше бързо, което обаче в никакъв случай не ни разваляше настроението, понеже разполагахме с доста време. В момента беше един час преди пладне, а тунелът, който прекопавахме не биваше да излиза на повърхността преди да се е стъмнило.

Имахме достатъчно светлина за работата си, тъй като камъкът препречваше само долната част на процепа, а горната беше останала свободна. Оттам проникваше дневния светлик, но за съжаление отворът беше толкова тесен, че през него с голяма мъка можеше да се промъкне някое малко дете.

Колкото по-надълбоко стигахме, толкова по-голяма ставаше вероятността стените на нашата галерия да се срутят. Пясъкът просто се сригваше. За щастие разполагахме с килима и рогозките, с които запълвахме откритите се дупки. Пушките ни служеха като подпори.

Бяхме изкопали около половин метър, когато някакъв глас отвън извика:

— Нека Кара бен Немзи се приближи до камъка. Трябва да поговоря с него. Беше шейхът.

— Ще се обадиш ли? — попита Емъри.

— Да.

— Аз не бих го сторил, защото този тип не заслужава да чуе и една дума от нас.

— Може и така да е, обаче онова, което ще узная от него не е изключено да има голяма стойност за нас.

— Кара бен Немзи! — отново извика шейхът. Значи знаеше имената ни.

— Тук съм — отвърнах аз — Камъкът падна. Защо се бавите и не го отстраните? Нали знаете, че незабавно трябва да продължим пътуването си?

Преструвах се, като че вярвах само в някаква гола случайност. Той гръмко се изсмя на мнимата ми наивност.

— Камъкът не падна сам, а ние го бутнахме.

— Вие ли го бутнахте? И защо?

— Защо ли? Не се ли сещаш? Още преди да си тръгне, колагъс ме предупреди да внимавам с теб. Каза ми, че човек трябвало да се пази от теб повече отколкото от самия дявол, защото хитростта ти била по-голяма и от твоята бруталност. А ето, че сега ти даже не можеш да отгатнеш защо сме съборили камъка!

— Че как да отгатна? Кажи ми!

Говорех така, за да му внуша съвсем неправилно мнение за нашата прозорливост. Колкото по-малко вярваше във възможностите ни, толкова по-малко щеше да очаква, че ще съумеем сами да се освободим и с толкова по-малка осторожност щяха да ни охраняват.

— Всъщност знаеш ли къде си попаднал?

— Естествено, в бивак на мешеерите.

— Дано Аллах прокълне мешеерите! Ние сме улед аюни.

— Аллах у'Аллах! Значи си ни измамил!

— Надхитрихме ви. Вярно ли е, че си гяур?

— И твоите спътници също не са привърженици на Пророка, така ли?

— Да.

— Бъдете проклети кучи синове! В геената ще яздите на горещи коне. Колагасъ ни разказа, че сте пленили върховния ни шейх, както и неговите придружители. Повелителя на войската е изпратил двама вестоносци до улед аюните, за да ни поискат такава голяма кръвнина, каквато може да измисли само мозъкът на някой умопобъркан и това откачено псе си ти! Така ли е?

— Да — отвърнах му най-непринудено. — Колагасъ ти е казал истината. Извикай го да дойде тук! Искам да говоря с него.

— Той си замина.

— Тогава извикай неговия спътник.

— И той също си замина. Двамата останаха тук само толкова, колкото бе необходимо, за да ни разкажат всичко за вас. За съжаление двамата пратеника на Повелителя на войската не дойдоха при нас, а са отишли при едно друго фирке на племето ни. Изпроводих хора дотам, за да ги доведат, а после самият аз тръгнах на път, за да ви издебна и да ви подлъжа да влезете в процепа. Ето че сега сте в ръцете ни и ще ви освободим само ако изпълните нашите условия.

— Какви са те?

— Засега няма да ти ги кажа. Ще ги научите едва след като пристигнат моите вестоносци с двамата пратеника на Повелителя на войската. Обещах на колагасъ да ви убия и тримата. Всъщност би трябвало и да го направя, защото сте неверни кучета и не само сте пленили войните ни, ами сте и накарали да бият нашия шейх. Въпреки всичко съм готов да ви подаря живота и свободата, ако изпълните каквото поискам от вас. Откажете ли ми, тогава ще киснете тук, докато умрете от глад и всичките деветдесет и девет милиона дяволи ще си поделят вашите души!

Чух как той се отдалечи. Нямаше възможност да установя дали отвън стоеше някой пост. Напрегнах слух и ясно долових различните шумове от лагерния живот, ала не успях да чуя или да забележа абсолютно нищо, от което да си извадя заключение, че навън, близо до процепа се намира някакъв пазач.

Не си губихме времето в приказки за онова, което узнах от шейха, а продължихме да работим. Много труд ни създаде един голям камък, заровен в пясъка, който тежеше няколко центнера. Трябваше да го вдигнем, а ронливата несигурна почва, върху която стояхме, не ни даваше сигурна опора и непрекъснато поддаваше. Няколко часа се мъчихме с него, докато най-сетне ни хрумна мисълта на първо време да не го вдигаме, а да го избутаме встрани, където същевременно щеше да даде необходимата опора на рохкавата пясъчна маса. Все още не бяхме приключили с тази работа, когато отвън отново извикаха името ми. Попитах кой е там.

— Шейхът — дойде отговор. — Пратениците на Повелителя на войската пристигнаха и сега ще чуете моите условия. Повтарям ти: ако не ги изпълните, нищо няма да ви спаси и ще умрете от глад и жажда.

— Тогава ми ги кажи!

— Пленихме ви, за да имаме заложници. Каквото се случи с нашия шейх и неговите войни при аярите, същото ще стане и с вас при нас. Убият ли ги, и вие ще трябва да умрете.

— Ако платят кръвнината няма да ги убият.

— Няма да я платят. Ще ги разменим за вас.

— Улед аярите няма да се съгласят.

— Толкоз по-зле за вас. Ти си предал нашите войни в ръцете на аярите. Умрат ли те, ще умрете и вие. Ти си от онези чуждоземни гяури, които винаги носят със себе си хартия. Можеш ли да пишеш?

— Да.

— Тогава ще съчиниш едно писмо до Повелителя на войската, но ние не разполагаме нито с калем (Писалка от кухо растително стъбло. — Б. нем. изд.), нито с хибр. (Мастило. — Б. нем. изд.)

— И двете не са необходими, понеже аз имам калем резас. (Молив. — Б. нем. изд.) Какво да му съобщя?

— Че сте наши пленници и че гарантирате живота на нашия върховен шейх, както и на неговите спътници. Ще поискаш тези мъже да бъдат освободени.

— И какво ми предлагаш в замяна?

— Вашия живот.

— Само това ли? Ами свободата ни?

— Мога да ви я обещаю от мое име, но съвсем друга работа е как ще постъпи върховният ни шейх. Наредили сте да го бичуват. Той ще настоява за тежко наказание, вероятно ще поиска да умрете!

— И въпреки това ни обещавах живота?

— Обещавам го и ще удържа думата си, като не ви убия. Обещавам ви и свободата. Говоря ви самата истина, тъй като ще ви пусна да излезете от процепа. После ще ви съди върховният ни шейх.

— Той изобщо няма правото да се разпорежда, защото за да може да реши каква да е участта ни, би трябвало да е свободен, а това може да стане единствено, ако и ние сме на свобода. Не ни ли пуснете и Повелителя на войската няма да освободи нито един от вашите хора.

— Измина доста време преди човекът отвън да проговори.

— Истина ли е, че имаш две вълшебни пушки, едната от които стреля колкото си искаш, хиляда пъти, че и повече, без да е нужно да я зареждаш?

— Да.

— А другата стреля на няколко дни път и никога не пропуска целта си?

— Да. Също и куршумите на първата винаги улучват каквото и където пожелае.

— Освен това имате и от онези малки пистолети, дето се въртят и стрелят шест пъти едно подир друго, нали?

— И това е вярно. Кой ти каза за тях?

— Пратениците на Повелителя на войската, които разпитах веднага щом пристигнаха. Сега ще ми дадеш пистолетите и твоите две вълшебни пушки. Ей там, над камъка, затворил цепнатината, има достатъчно място. Промуши ги оттам!

— Няма да го направя. Ако искаш оръжията, нареди да отстранят камъка и влез при нас.

— Ако откажеш, ще те принудя.

— Опитай се! Като ни затвори тук толкова вероломно, ти сам се лиши от възможността да ни принудиш.

Човекът отново млъкна за известно време или поне прекрати разговора си с мен, но навън пред камъка долових тих шепот. Навярно той се съветваше с хората си. После отново се разнесе силният му глас:

— Позволих на пратениците на Повелителя на войската да се завърнат при него. Ще напишеш ли писмото?

— Да.

— Тогава ще ти го продиктувам.

— Нямам нищо против, но преди това трябва да се убедя, че тези хора действително са тук.

— Давам ти думата си, че са тук.

— Аз вярвам само на очите си. При пристигането ни ти ни посрещна с лъжа, а никога повече не вярвам на човека, който веднъж ме е излъгал.

— Куче, ти ме обиждаш!

— Казвам каквото мисля. Ако не ти харесва, тогава размисли и си спомни, че и ти направи нещо, което пък на нас не ни се харесва!

— Но ти трябва да го напишеш, без да ги виждаш! — Така искам!

— Искай колкото си щеш! Нямам нищо против.

— Аллах да те убие! Ти си един пес, който никога не се подчинява, а винаги налага волята си! Ами ще можеш ли да видиш хората, ако дойдат тук?

— Да. Ей там, вляво от мен, между камъка и скалата има малка пролука. През нея ще мога да гледам и ще видя всеки, който застане на това място.

— Тогава доведете хората! Нека ги види!

След тази заповед чух стъпки, които се отдалечиха. Скоро двамата пратеника бяха доведени. Един подир друг те заставаха на въпросното място. Наистина бяха хората на Крюгер Бей.

— Позна ли ги? — попита ме шейхът.

— Да.

— Значи виждаш, че ти казах истината. Ако още веднъж ме наречеш лъжец, ще наредя да те бичуват така, че цялата ти кожа да се смъкне.

— И въпреки това си лъжец! Ти ми каза, че колагасъ веднага си е тръгнал заедно със своя спътник, а все пак те са още тук.

— Отидоха си!

— Къде ли ще отидат! Много добре знам, че искаха да дойдат само дотук, за да потърсят закрилата на улед аюните.

— Не е вярно. Искаха да продължат. Каквото ти казвам, е вярно! Та нали им дадох водач, най-добрия познавач на земите от тук до морето, който ще ги заведе до Хамамет здрави и читави. Сега ще пишеш ли?

— Да.

— Тогава отведете ги пак тези двамата!

Бях постигнал целта си и вече знаех не само че двамата Мелтън не бяха вече тук, ами и знаех накъде са поели. Пратениците бяха отведени и после шейхът започна да ми диктува писмото.

Положението беше кажи-речи комично. Отвън стоеше бедуинът, който не можеше да пише, а навярно не можеше и да чете, а аз трябваше да нахвърлям на листа всичко, каквото ми кажеше. Той постави условия, които изобщо не бяха изпълними. Намерението му беше да се отърве от плащането на кръвнината и да издейства освобождаването на четиринайсетте пленени аюни, и то, без да се задължава да ни подари живота. А аз откъснах един лист от бележника си и за да не ми се налага да го лъжа, написах върху едната му страна

всичко каквото ми издиктува. Но в паузите, докато той размисляше, върху другата страна на листа съобщих на Повелителя на войската случилото се и го помолих да не се тревожи за нас, защото още през нощта пак щяхме да бъдем на свобода и щяхме да поемем на път за Хамамет.

— Е, готов ли си? — попита ме накрая шейхът.

— Да.

— Тогава ми подай писмото!

Избутах листа през пролуката, през която преди малко бях погледнал навън. За известно време настана тишина. Той огледа написаното, а после каза с тон, в който си личеше удивлението му:

— Какво пък е това? Че то изобщо не може да се чете!

— Повелителя на войската ще съумее да го прочете много добре — отвърнах аз.

Бях написал писмото на немски, като бях превел на същия език и исканията на шейха. Изглежда той показва листа и на други хора, защото отново дочух шепот и измина доста време преди да ме попита:

— Та това са ми съвсем непознати заврънкулки. Какво представляват?

— Тази е възприетата в моята родина писменост. Крюгер Бей я знае.

— Добре! Ако не може да прочете написаното, толкоз по-зле за теб. Нека неговите пратеници му занесат писмото. Нека му кажат и къде да изпрати отговора си, защото ние няма да останем тук, а още утре продължаваме нататък. Докато не пристигне отговорът му вие няма да получите нито ядене, нито пиене, за да се засили копнежът ви по него.

Той се отдалечи заедно с другите, а аз по маниера на коминочистачите се изкачих нагоре в цепнатината, за да хвърля поглед навън.

Там където горният край на големия камък свършваше, процепът не беше по-широк от една стъпка, но тъкмо там забелязах малка пукнатина в скалата. Пъхнах ножа си в нея и откъртих едно парче. След това можех вече да покажа главата си навън, толкова, че да огледам външната страна на камъка.

Отвън нямаше никакъв пост. Явно смятаха, че тежкия каменен блок най-добре изпълняваше ролята на пазач, едно обстоятелство,

което можеше само да ни радва. Успях да огледам долината по цялата ѝ ширина, както и да хвърля поглед далеч наляво — нагоре и надясно — надолу по У ади. Наоколо се виждаха много повече хора, отколкото при пристигането ни. Несъмнено една част от тях се бяха скрили, за да не събудят подозренията ни. Шейхът стоеше вляво при пратениците на Крюгер Бей. Наблюдавах го как им даде писмото. После те възседнаха своите животни и се отдалечиха.

Времето тече най-бързо тогава, когато ти е най-необходимо. Слънцето се беше вече скрило зад високия западен бряг на У ади и скоро отвън се разнесе молитвата по свечеряване. После дойде редът на вечерната молитва. Луната изгря, ала светлината ѝ не влизаше в нашата красива „Къща за посещения“. Отново се изкатерих горе и погледнах навън. Не гореше нито един огън, понеже луната пръскаше достатъчно светлина. При камъка все още нямаше никакъв пост. Явно напълно се доверяваха на голямата му тежест. Продължихме да работим и да копаем на тъмно. Тъй като нищо не бяхме в състояние да различим, бяхме принудени да вършим всичко пипнешком. Винету беше най-отпред. Той разкопаваше пясъка и го прехвърляше към застаналия зад него в ямата Емъри, който от своя страна го препращаше към мен. После аз трябваше да го изхвърлям горе върху пода на пещерата, защото вече се намирахме доста дълбоко в земята. Изкопът се спускаше първо един метър право надолу, а след това продължаваше хоризонтално напред на метър и половина. Сигурно Винету се намираше вече под камъка, а после, за да излезем на открито, трябваше да започне да копае нагоре. Беше към полунощ. След час можеше и да приключим с работата си.

Но ето че в този миг нейде пред мен дочух някакъв глух шум.

— Емъри! — подвикнах тихо.

— Да! Какво? — отвърна ми той.

— Какво прави Винету?

— Почива си. В момента престана да ми подхвърля пясък.

— За Бога, пресегни се и виж какво става! Измина кратък и все пак за мен много дълъг миг, а после Емъри възбудено извика:

— Затрупан е!

— Господи!

— Но напипвам краката му! Стой където си! Не ме блъскай! Няма място за двама ни.

Бях се опитал да го избутам настрани.

— Побързай, иначе ще се задуши! — подтикнах го аз, обзет от панически страх.

Като сложих дланите си върху гърба му аз ясно усетих, че Емъри си проправяше път напред, напрягайки всички сили.

— Cheer up! — извика след малко. (Горе главата, дръж се! — Б. пр.) — Сега може да си поеме въздух! Жив е! Винету, стари приятелю, как си?

Тогава за моя неописуема радост чух гласа на апача:

— Беше крайно време. Вече се задушавих. Таванът се срути и ме затисна. Даже не успях да извикам.

Той се издуха и изплю, отстранявайки проникналия в устата, носа и очите му пясък. После най-спокойно каза:

— А сега да започваме отначало! Нека моите братя заработят с удвоена бързина, защото така едва ли ще свършим до настъпването на деня.

— Толкова ли голяма земна маса се срути? — попитах го.

— Да.

— Тогава ела назад! Ти се преумори. Аз ще те сменя отпред.

— Не — възпротиви се Емъри. — Ще се сменяме както ни е редът. Аз ще изляза напред, а Винету трябва да отиде най-отзад.

Апачът не беше съгласен, но просто го принудихме да отстъпи. За съжаление срутването на тавана ни създаде нова непредвидена работа. Всичко което бяхме вече разчистили и укрепили трябваше отново да разчистваме и укрепваме. Винету беше прав — вече и дума не можеше да става да свършим още през нощта. И само ако не ни сполетеше някоя и друга беда, можехме да се надяваме да излезем отвъд камъка, на повърхността на земята към зазоряване. От само себе си се разбираше, че тогава бягството ни щеше да е по-опасно. А в случай, че не успеехме да се справим навреме, улед аюните щяха да видят дупката, издълбана от нас и сигурно щяха да се погрижат да направят значително по-труден всеки повторен опит за бягство.

Копаехме като бесни. По-късно смених Емъри, така че работех вече пред другите двама. Винету се намираше в средата. Не мислехме за времето, не се питахме дали е все още рано или пък късно. Без никакво прекъсване копаехме, човъркахме, дълбаехме все по-напред и по-напред. От известно време вече бях започнал да си пробивам път

право нагоре, като бях коленичил в края на хоризонтално прокопаната галерия. И ето че изведнъж получих мощен удар по тила и по дясното рамо. Някаква смазваща тежест ме притисна отзад напред с гърдите върху неразровения още твърд пясък и то така, че едва смогвах да си поемам дъх. Имах чувството, че съм попаднал в помещение без въздух. Посягайки с голяма мъка с едната си ръка назад, аз не усетих там откритата галерия, а напипах нещо твърдо. Тунелът беше затрупан. Таванът отново се беше срутил, но този път зад мен. Не можех да се помръдна нито напред, нито назад.

— Винету! — извиках аз.

Гласът ми прозвуча странно глухо. Не последва отговор.

— Емъри!

Същият странен глух тон и пак никакъв отговор! Не можех да очаквам никаква помощ от двамата си спътници. Преди да успееш да отстранят преградата, аз щях вече да съм се задушил. Можех да потърся спасение само нагоре. Въздух, въздух! Дълбаех и драсках, ровех и копаех и с двете си ръце. Не обръщах никакво внимание на това, че сипещият се над главата ми пясък пълнеше устата, очите, носа и ушите ми. Нататък, все по-нататък, право нагоре с трескава безумна бързина и ето, ето на, ето а-а, свеж въздух в празните ми дробове! Вдишвах го ненаситно. Дишах дълбоко с блаженство, изтрих си пясъка от очите и видях над мен бледо небе, от което току-що се канеха да изчезнат и последните звезди. Бях излязъл на повърхността на земята. Да се подпра от двете страни на лактите си и да изхвърля тялото си навън — това бе работа за секунди.

Едва тогава разбрах какво ме бе изложило на опасност, една опасност, която бе далеч по-голяма, отколкото бях подозирал. Ако бях само няколко сантиметра по-назад, щях да бъда напълно смазан, защото... беше потънал тежкият камък. Подкопаният под него пясък, върху който се намираше, не е могъл повече да издържи тежестта му и се беше срутил. Камъкът беше пропаднал на около метър в земята. Беше се наклонил на едната си страна, в резултат на което беше освободил процепа толкова, че имах възможност да се промъкна в пещерата и да се върна при моите другари.

Моите другари! Господи! В тези мигове не бях помислил за тях, а мислех единствено за себе си! Какво ли бе станало с тях? Дали бяха още живи или някой от тях беше затиснат от камъка? Втурнах се към

процепа и наострих слух. И тогава за моя радост чух нейде под мен глухо звучащия въпрос:

— Значи не е пясък, а?

— Не само скала — отвърна апачът също тъй глухо.

— Но преди малко там имаше пясък, в който той си пробиваше път!

— Тук е камъкът, който се е срутил.

— Господи! Но тогава го е смазал!

— Или е смазан, или е задушен! Винету би дал живота си, за да спаси своя брат, ала никой не е в състояние да премине през този камък. Слънцето на апача залезе в чужда далечна страна, а звездите му угасват в...

— ... в светлината на деня, който се кани да настъпи! — продължих вместо него като се прекатерих през камъка.

— Шарли! — извика, не, изхълца той.

— Винету!

— Жив е, той е горе!

— Да, жив е! Да се изкачим при него! — ликуващо извика Емъри.

В следващия миг на първата бледа дневна светлина, нахлуваща през процепа, видях двамата да се появяват от изкопа. Винету ме прегърна отпред, а Емъри ме сграбчи отзад. Започнаха да ме дърпат насам-натам, да ме притискат до гърдите си така, че кажи-речи ме хвана по-голям страх и отпреди, когато за малко щях да се задуша под земята.

— Шарли, братко мой!

Апачът изговори само тези три думи, ала тонът, с който ги каза, означаваше за мен много повече и от най-дългата реч. Емъри бе значително по-словоохотлив, но се радваше не по-малко сърдечно.

— Как попадна тук? — попита ме той най-сетне, след като се успокои. — Помислихме те за загубен, задушен там долу в пясъка, а ето че ти си тук в пещерата.

— Проправих си път. Излезте навън и ще видите как е станало!

Едва сега те забелязаха, че през отвора на процепа навлизаше дневна светлина и ме последваха навън.

— Пещерата е отворена — обади се Емъри като вече говореше по-тихо, понеже не се намирахме повече под земята и трябваше да сме

по-предпазливи. — Ах, точно това, което те изложи на такава опасност, ни освободи! Спасени сме!

— Спасени сме! — кимна апачът, който все още не беше пуснал ръката ми. — Нека моите братя дойдат с мен, за да вземат пушките си!

Така и направихме, а едва след това намерихме време да огледаме цялата У ади. Що за хора бяха тези улед аюни! Имаха трима толкова важни пленници като нас и въпреки това всички спяха. Не се виждаше никакъв пазач.

Вляво забелязахме камили, а зад оградата от копия и въжета се намираха конете, предизвикали възхищението ми. Хората бяха налягали на малки групи между овцете и другите животни, които или също спяха, или гледаха тъпо към светлината на настъпващия ден.

— Конете или камили? — попита ме Винету.

— Конете — отвърнах аз. — Последвайте ме! Легнах на земята и запълзах към животните. Двамата бяха по петите ми. Близко до кошарата аз спрях и им прошепнах:

— Почакайте тук докато ви дам знак! Ако отидем и тримата животните сигурно ще проявят признаци на безпокойство. Не бива да ги караме да пръхтят.

Още веднъж се огледах най-внимателно. Никой от спящите хора не се помръдваше, никой не се беше събудил. На около трийсетина крачки вдясно от мен се издигаше една шатра. Направо, но на по-голямо разстояние имаше друга шатра, а малко по-нататък се виждаше и трета. Никъде не се забелязваше и следа от живот.

Не биваше да пълзя по-нататък, за да не подплаша конете. Трябваше да рискувам и да се изправам, и да се опитам така да се приближа до тях. Пристъпих към животните като някой познат.

А сега идваше най-важното. Всеки благороден арабски кон си има някоя тъй наречена тайна и всеки собственик на такова животно има обичай да го привързва към себе си чрез някакво по-особено ежедневно повтарящо се действие. Най-често на коня се шепне в ухото една част от някоя сура. И тъй като рядко човек се моли с дадена сура без преди това да е казал фатихата, то аз пристъпих между двата най-близкостоящи коня, погалих ги по гривите и започнах на полувисок глас да изричам фатихата. Всички животни наостриха уши и не проявиха никакви признаци на безпокойство.

Избрах трите най-хубави коня и ги оседлах, което ми отне повече от половин час. После трябваше всъщност да се запасим с вода и храна, но за съжаление тъкмо в този момент един бедуин излезе от споменатата трета шатра, погледна на изток и със силен глас извика:

— Аллах ил Аллах! Ставайте, правоверни, за утринната молитва, защото Ал Исфирар, Жълтият светлик на деня се появи!

Мигновено лагерът се оживи. Спящите хора се събудиха и започнаха да стават. Не биваше да губим нито секунда. Разрязах няколко от палмовите въжета на кошарата, за да направя изход и се метнах на седлото. В следващия миг Винету и Емъри също възседнаха другите два коня. Препуснахме нагоре към У ади.

Всички бедуини, които тъкмо в този момент едва си бяха отворили още сънените очи, останаха по местата си като окаменели от уплаха. Не помислиха да се изправят срещу нас дори и онези, покрай които се налагаше да минем. Но после зад гърба ни се надигна наистина адски шум. Чухме всичките викове на ярост, уплаха и ужас, с които разполага арабският език. Но това съвсем не продължи дълго, защото нашите благородни коне се понесоха напред с бясна бързина, тъй че само след минута шумът зад нас заглъхна. Веднага щом стръмният източен бряг на У ади ни предложи подходящо място ние се изкачихме по него и пришпорихме нашите животни към още по-голяма бързина. Когато преследвачите ни стигнеха до това място, ние трябваше вече да сме се изгубили от очите им.

Онзи, който никога не е седял на гърба на един такъв кон, той няма никаква представа за бързината на истинския арабски жребец. Каквото и да казват хората, аз продължавам да твърдя, че никой от нашите прославени бегачи, участващи в конните състезания, не може да се мери с него. Яздехме един до друг и седяхме толкова спокойно в седлата, че бихме могли и да пишем и то, без да разкривим нито една буква. Лицето на апача сияеше от удоволствие.

— Шарли! — подвикна ми той. — Мислиш ли в момента за твоя Хататитла?

— Ами ти за твоя Илчи? — отвърнах му с въпрос. Това бяха двата индиански жребци, които яздехме в саваната, двата най-прекрасни коня, които бях виждал отвъд океана и въпреки това апачът ликуващо извика:

— Давам десет Хататитла или десет Илчи за един-единствен кон като тези, които яздим сега. Даже и великият Маниту не препуска на по-хубав жребец във Вечните ловни полета!

Прочутите развалини на Ал Кима оставихме далеч от дясната ни страна. След като летяхме така около час, ние намалихме бързината си. Нямаше и следа от пяна по муцуните на нашите коне, нито пък капчица пот по красивите им тела. Но трябваше да щадим силите на животните.

След половин час Винету се огледа назад и извика:

— Зад нас има двама ездачи. Сигурно са преследвачите. Спрях моя кон и се обърнах. Все още ездачите бяха далече. Единият имаше значителна преднина пред другия. Но и двамата препускаха с бясна бързина. Да, наистина бяха преследвачи!

— Отново в галоп! — казах аз. — Трябва да спечелим време, за да могат двамата да се раздалечат още повече.

Пак полетяхме като вихрушка. Скоро разбрах, че наистина бях избрал три от най-добрите коне. Преследвачите ни приближаваха, но съвсем бавно, макар че несъмнено караха конете си да напругат всичките си сили. Единият от тях, който беше поизостанал, едва ли се движеше по-бързо от нас, а другият според моите изчисления щеше да ни догони след около половин час. Ето че на хоризонта зад нас се появи и трети ездач. Но те не бяха опасни за нас.

Половината час измина. Теренът си оставаше същият — пясъчна равнина, която само тук-там беше покрита с оскъдна тревица. Смятахме, че не си заслужаваше труда да поглеждаме назад. Иначе негодниците можеше да си въобразят, че се страхуваме от тях. Но ето че в този момент чухме зад гърба ни да крещи някакъв глас и разбрахме, че вече е време да обърнем внимание на човека, който бързо ни настигаше. Спряхме конете.

Беше шейхът, който ни беше затворил в пещерата. Изправил се на стремената, той се носеше като вихрушка към нас като не преставаше заплашително да размахва дългата си кремъклияка и да крещи:

— Йа лусус, йа харамия, афрази, афрази — разбойници такива, крадци, крадци, кобилите ми, кобилите ми!

Той се беше приближил вече толкова, че изобщо нямах нужда от моя далекобоен Мечкоубиец. Куршумите на карабината „Хенри“ като

нищо можеха да стигнат до него и аз я приготвих за стрелба. Колкото и голяма да беше яростта му, когато видя цевта ѝ насочена към него, шейхът все пак дръпна поводите на коня си, насочи го встрани, описа дъга от деветдесет градуса около нас, после спря и ни извика:

— Откраднахте най-хубавите ми коне, моите кобили, които са ми по-ценни и от живота. Върнете ми ги!

— Ела си ги вземи! — подканих го аз. — Погледни в цевта на моята вълшебна пушка, с която мога да стрелям непрекъснато. Тогава ще разбера дали твоите кобили са ти по-мили от живота.

Той не се възползва от подканата ми, а яростно ми изкрещя:

— Защо ги отвлякохте? Нима вашите знатни папи крадат чужди коне?

— Не. Но при нас няма и такъв шейх, който пленява гостите си и им открадва камилите.

— Ще си ги получите обратно. Върнете се заедно с мен. Ще ви ги дам.

— Ти си лъжец. Не ти вярваме.

— Йил'ан дакнак — проклета да е брадата ти! Ще ми върнеш ли конете или не?

— Не!

— Тогава е ударил последният ти час! — заплаши ме той и вдигна пушката си.

Мигновено се прицелих в него с карабината си и отвърнах:

— Веднага щом прикладът допре бузата ти, моят куршум ще ти прониже главата! Свали кремъклийката си!

Той се подчини, но треперейки от ярост ми извика:

— Нима не разбираш, че ти е невъзможно да задържиш конете?

— Напротив, разбирам, че мога да ги използвам много добре. Ще ни послужат да наваксаме изгубеното по ваша вина време. Ти си знаел, че преследваме колагасъ. С удоволствие ще ти простим, задето си повярвал, че можеш да ни задържиш в плен, защото соколът не обръща внимание на мухата, която иска да му прегризе крилата. Вие сте най-големите глупаци, които съм виждал някога през целия си живот и стотици от вас няма да успеят да се разправят с един-единствен храбър „гяур“. И с един умен гяур! Ще ти го докажа. По вина на твоето предателство изгубихме двацет ценни часа и затова се нуждаем от трите кобили, за да наваксаме нашето закъснение. Още докато ти ми

диктуваше писмото, ние знаехме, че по това време ще сме свободни. Даже го писах на Повелителя на войската.

— Ти това ли му писа!? А за моите условия?

— Писах му и за тях, но само за да им се посмее.

— Значи пратениците му няма да се върнат?

— Няма. Но самият той ще пристигне с всичките си ездаци, за да събере кръвнината и да те накаже за злодейството, което извърши спрямо нас.

— Аллах у'Аллах! И аз лично изпратих доклада ти до него!

— Да, изпрати го. И така, сам виждаш с каква голяма мъдрост те е надарил Аллах. А сега стига толкова приказки! Нямаме време да се бавим повече с теб. Аллах йекун ма'ак — нека Аллах бъде с теб!

Дадох си вид, сякаш се канех да продължа. Тогава той припряно извика:

— Стой! Не мърдай от мястото си! Върни ми конете! Виждаш, че не съм вече сам.

Междувременно беше пристигнал и вторият преследвач, но не посмя да се приближи до нас, а предпочете да отиде при шейха и да застане до него. Третият, когото бяхме забелязали на хоризонта, също се приближаваше в тръс, а зад него се появиха и други ездаци.

— Я не ме разсмивай! — отвърнах му аз. — Ще бъда милостив към теб и за твое успокоение ще ти кажа следното: трите камили, които ни взе, когато ни плени, са собственост на Повелителя на войската. Следователно си ги откраднал не от нас, а от него. В замяна ще му закараме трите кобили. После говори с него! Може би ще прояви готовност да ги размени срещу камилите.

— Я виж тогава дали ще можеш да изпълниш намерението си! Той бързо вдигна пушката си, прицели се и натисна спусъка. Енергично изправих коня си на задните крака и тъкмо когато проехтя изстрелът, го накарах да направи скок встрани. Куршумът не ме улучи. Наканих се да връхлетя върху него, обаче Винету ме изпревари. Смелият апач не сметна за необходимо да използва някакво оръжие. Той стремително нападна шейха от страни, накара коня си да направи висок скок, последва мощен неустоим сблъсък, след който шейхът и неговият жребец останаха да се търкалят на земята. После Винету се насочи към другия улед аюн, докато профучаваше покрай него, му

изтръгна кремъклийката от ръката и навеждайки се ниско от коня си, я удари силно в земята така, че тя стана на парчета.

— Чудесно! — извика Емъри. — А сега да продължаваме, за да се отървем от тези гадини.

Последвахме подканата му, без да обръщаме внимание на крясъците зад гърба ни. Едва след доста време погледнахме назад. Преследвачите ни бяха вече петима, защото бяхме яздими само в тръс.

— Да побързаме! — обади се Емъри. — Иначе лесно можем да получим куршум в гърба! Или може би искаш да им покажеш на какво разстояние от нас трябва да стоят?

— Ей сега — отговорих аз, понеже въпросът му бе отправен към мен.

Спрях коня си и изчаках преследвачите ни да се приближат толкова, че да могат да ме чуят и тогава им извиках:

— Назад!

— Дръжте ги, дръжте ги! — изрева шейхът, подтиквайки хората си да ни нападнат.

— Само да сте посмели! Който не ми се подчини, ще заплати първо с кремъклийката си, а после и с живота си.

Вече знаеха какво ги чака и отново обърнах коня си, за да продължа. След известно време пак се обърнах назад — те бяха на около хиляда крачки от нас. Шейхът яздеше начело, а пушката му беше напреко пред него върху седлото. Един друг бедуин седеше на коня си по съвършено същия начин. Не исках никого да ранявам, а никак не бях сигурен в непознатото за мен животното, което яздох. Сигурно никой не го беше учил да стои мирно по време на стрелба. Затова бързо скочих на земята и незабавно стрелях и с двете цеви на Мечкоубиеца. Резултатът беше очакваният. Тъй като и двамата бедуини държаха пушките пред себе си напреко на седлото, а куршумите ми ги улучиха точно в приклада, оръжията с такава сила удариха телата на ездачите, че и двамата се преметнаха и паднаха на земята зад конете.

— Йа мусциба, йа хузн, йа маскана — о, беда, о, тъга, о, несрета! — чух ги да викат един през друг. — Това беше пушката, дето стреля на няколко мили! Сега улучи кремъклийките ни, а след това ще посегне и на живота ни! Изостанете назад, защото Аллах не може да желае един правоверен да умре от ръката на някакъв си неверник, та даже и магьосник!

Шейхът беше паднал в пясъка, а сега стоеше сред своите ездачи, с две ръце притискаше корема си и се превиваше от болки. Ударът не се беше съобразил с неговия ранг. След като отново се метнах на седлото, ние продължихме ездата, а преследвачите ни останаха на мястото си и скоро ги изгубихме от очи.

— Дали са поели обратно към бивака? — попита Емъри.

— Няма такова намерение, поне шейхът, не. Никой бедуин няма да се откаже от три такива коня.

— Тогава трябва да се погрижим да изгуби дирята ни.

— Така само ще прахосаме време, без да постигнем нищо.

— Нищо ли? Нали, ако не може да намери дирята ни, ще се отървем от него!

— Няма. Ти нали чу думите на шейха, че колагасъ е тръгнал за Хамамет. Той знае, че преследваме Мелтън и че ще яздим в същата посока. Затова също ще се отправи към Хамамет, независимо от това, дали вижда следите ни или не. А там ще поиска от нас конете си.

Яздихме през целия предобед, без някой от преследвачите да ни се мерне пред очите. Ала не видяхме никакви следи и от хората, които гонехме. Но това не ни и трябваше, понеже знаехме накъде са тръгнали. Невъзможно ни беше да наваксаме преднината им и единствената ни надежда бе, че в малкия Хамамет няма да намерят кораб, с който да могат незабавно да отплават в открито море.

Към обед равнината остана вече зад нас и ние навлязохме в планините Усалат, където намерихме достатъчно храна, а и вода за конете си. Освен водата, за самите нас нямаше нищо друго. Тъй като нямахме никаква храна, се наложи да гладуваме, което обаче не ни обезпокои кой знае колко. Бяхме свикнали на подобни лишения.

Късно вечерта при развалините на Набханах се натъкнахме на бедуини селаси, които ни приеха радушно. За няколко дребни сребърни монети получихме от тях толкова много храна, че щеше да ни стигне до Хамамет.

На следващия ден яздихме през Махалуте Каср до развалините Цехлум, а на третия ден през Каср Азеит и Ал Менарах поехме към Хамамет, където пристигнахме чак вечерта.

Първата ми работа там бе веднага да отида при Рейс алмина, когото понякога наричат и Рейс ал мерза. (Пристанищен капитан, който отговаря за използването на едно търговско пристанище, както и

за съоръженията му. — Б. пр.) От него научих, че с изключение на един малък едномачтов платноход от пет дни никакъв плавателен съд не е напуснал пристанището.

— Чия собственост е този кораб?

— На евреина Мусах Бабуам от Тунис.

Това е бил нечувано благоприятен случай, предложен от съдбата на двамата бегълци, и аз бях убеден, че те се бяха възползвали от тази възможност, за да ни се изплъзнат. Въпреки всичко се осведомих:

— А корабчето само стоки ли превозваше, или и пътници?

— Имаше и двама пасажери.

— Що за хора бяха?

— Един колагасъ на пашата, който искаше по море да стигне до Тунис, както и някакъв младеж от Билад ал Амирика.

— Кога отплава корабчето?

— Тази сутрин с отлива. Пътниците бяха пристигнали в града малко преди това. Набързо продадоха камилите си и се качиха на борда.

— А дали корабът ще хвърли котва някъде преди да стигне Тунис?

— Не, защото целият товар е с предназначение за Тунис.

— Колко време ще продължи плаването им дотам?

— При този вятър навярно ще трае три дни.

Тези сведения ме удовлетворяваха напълно, понеже от Хамамет до Тунис можех да стигна на кон за по-малко от два дни. Значи щях да пристигна там един цял ден преди ветрохода. Наистина, оставаше си твърде въпросително дали двамата Мелтън ще имат дързостта да хвърлят котва там, но в Тунис най-бързо щеше да им се предложи случай да се качат на борда на някой голям параход, ако още преди това случайно не срещнеха в открито море такъв плавателен съд, който да ги вземе.

На същото мнение беше и Емъри. Той изрази съгласието си с мен, а после попита:

— Утре в ранни зори отново яхваме конете, нали?

— Ако нямаш нищо против. Или имаш някакво друго предложение, а?

— Мисля, че да. Нали ти беше убеден, че шейхът ще ни преследва дотук заради конете си. Възможно е да пристигне малко

след нас и да ни създаде неприятности. Няма ли да е по-добре да не му се изпречваме на пътя?

— Прав си. Нека изминем кратко разстояние по пътя за Солиман. Все едно ни е къде ще пренощуваме, тъй като и без друго предпочитаме да спим на открито, отколкото в някой менсил (Хан, страноприемница. — Б. нем. изд.) на този малък град.

И така напуснахме Хамамет още вечерта и пренощувахме в една градина с маслинови дръвчета, която се намираше наблизо и не беше оградена. На следващия ден яздихме до Солиман, а на по-следващия още през следобеда пристигнахме в Тунис, където с болезнено нетърпение зачакахме малкия ветроход. Трите коня предадох в Бардо, където ги подслониха, за да бъдат на разположение на Повелителя на войската.

Според изчисленията на пристанищния капитан би трябвало да потърпим само един ден до пристигането на платнохода, но изминаха почти цели три дни, докато той се появи в пристанището на Голета. От него не слязоха никакви пътници. Не биваше да се обръщам към капитана. Несъмнено този човек бе твърде хитър, за да узная истината от него. Но след като малкият плавателен съд хвърли котва, откъм борда му се разнесе рев и аз видях как там пердашеха едно момче, което после изгониха. То изтича по дървеното мостче, спуснато на брега, след това се обърна, направи заканително движение с двата си юмрука и изкрещя нещо, което не можах да разбера, понеже бях твърде далеч. После с бавна крачка то се помъкна към града и аз го последвах.

Като изгонен корабен юнга момчето оставаше без работа. Но изглежда това не го тревожеше особено. Не се безпокоеше за прехраната си. Знаеше много добре как да си набави най-необходимото, защото когато го настигнах и се престорих, че се каня да го подмина, то протегна ръка и ми поиска бакшиш. Дадох му предостатъчно и го попитах как я кара. Момчето беше онова, което ние бихме нарекли „хаймана и половина“, въпреки своите четиринайсет години беше вече доста видяло и патило, а сега за пръв път беше плавало и в открито море, но при пристигането на корабчето в пристанището го бяха напердашили и изгонили.

— Стоки или пътници превозвахте?

— Стоки и двама пасажери.

— Тук в Голета ли слязоха на брега?

— Не. Първо трябваше да ги откараме на острова Пантелерия, където си купиха французки дрехи. После пак ги взехме на борда и започнахме да кръстосваме насам-натам, докато се появи един голям параход, на който се качиха и си заминаха.

— Как се казваше параходът?

— Не знам.

— Откъде идваше и накъде пътуваше?

— И това не мога да кажа, защото моят рейс бе на мнение, че не е моя работа да знам такива неща.

Нищо друго не узнах. Момчето е било за пръв път в открито море и бе твърде слабо запознато с въпросите на корабоплаването. Само едно беше сигурно и то бе най-важното и същевременно най-неприятното, а именно че преследваните от нас хора ни бяха избягали на борда на някакъв голям параход, който бе във всеки случай европейски. Естествено имаха намерение по най-бързия възможен начин да тръгнат към Америка и сега, ако не ни се удадеше да ги изпреварим, трябваше поне да не им оставяме време да приведат в изпълнение престъпните си планове.

Споделих всичко това с моите спътници, които живееха заедно с мен в същата страноприемница, където бяхме отседнали след пристигането си. Те заявиха, че са съгласни да отпътуваме с парахода за Марсилия, който тръгваше на следващия ден. Бяхме убедени, че в този град щеше да ни се предложи друга възможност да се прехвърлим през океана.

След това те тръгнаха, за да направят някои необходими приготовления, а аз останах сам в стаята си, за да нахвърлям някои бележки. По едно време отвън дочух забързани стъпки. Някой силно почука и отвори вратата със замах. Бързо се изправих на крака, за да поискам обяснения от съответната невъзпитана личност заради дебелашкото ѝ поведение, ала с радост преглътнах „конското си евангелие“, защото в стаята нахълта... моят стар добър приятел Крюгер Бей. Той ме притисна до гърдите си с все сила и извика:

— На вас отново тук в Тунис?! Никой не бивал помислят, че възможно е таквоз тъй бързо присъствие.

— Да стана по-бързо, отколкото си мислех и аз самият — отвърнах му като разтърсих неговата десница. — Идвайте да ни

посетите. Откъде знаете, че вече пак сме тук? Навярно са ви показали конете, които доведохме, а?

— Да, да, затуй предположил сме, че и вий тук.

— Разбира се. Харесват ли Ви животните?

— Великолепни! При сигурността на най-чистата раса, никой всъщност не могат ги плати.

— Да, чистокръвна порода, на която не е възможно да ѝ се определи цената.

— И как сте влезли в притежание тез' коне?

— Ще Ви разкажа всичко. Но преди това ми обяснете как стана така, че и вие се намирате вече тук! Предполагах, че присъствието Ви при улед аярите ще е необходимо за по-продължително време.

— Туй необходимост съм освободен с бърз действия и мигновен вмешателство при улед аюните, тъй че защита не било им време.

На своя класически немски той ми разказа, че прочел и повярвал на забележката ми в писмото, че още през онази нощ ще бъда на свобода. Въпреки всичко незабавно тръгнал на път, за да ни освободи в случай на нужда. Улед аюните се намирали все още в онази У ади, от която междувременно ние бяхме избягали. Още от по-рано те били взели решение да я напуснат, обаче бягството ни осуетило намеренията им. Понеже шейхът им ни беше преследвал чак до Хамамет заедно с неколцина от най-добрите си войни, те е трябвало да го чакат в У ади. Крюгер Бей е разполагал с всичките си ездачи, както и с войните на улед аярите и следователно далеч е превъзхождал противниците си. Обсадил ги в У ади така, че се видели принудени да се предадат без съпротива. Взел бързо решение и нападнал още две подразделения на племето като победил и тях. Тогава аюните съвсем нямало как да не платят високата кръвнина на аярите, една работа, която не можело да се свърши само за един или за няколко дни.

Но присъствието на Крюгер Бей не било необходимо. За всеки случай той оставил там два ескадрона, а с другите войскове части се върнал в Тунис, където след пристигането си научил, че сме били в Бардо и сме предали там конете. Естествено той предположил, че се намираме в страноприемницата, където бяхме живели и по-рано, и побързал да ни посети.

Тъй като искахме да тръгнем още през следобед на следващия ден, то трябваше още днес да поискаме необходимите сведения от

властите, за да допълним всички липсващи ни данни в документите по убийството на Смол Хънтър, с които разполагахме. За Крюгер Бей този въпрос бе достатъчно важен, за да го представи пред пашата Мохамед ас Садок, владетеля на Тунис. И го направи незабавно. После получихме покана да се явим при представителя на Съединените щати и още преди да се свечери притежавахме вече такива официално издадени и заверени документи, които неминуемо щяха да докарат на двамата Мелтън смъртно наказание.

Вечерта прекарахме в Бардо при моя стар приятел. Той с радост би ни задържал у дома си по-дълго на гости, ала и сам бе принуден да признае, че ни беше невъзможно да изпълним неговото желание.

Параходът пристигна на следващия ден. Крюгер Бей не се лиши от удоволствието да ни придружи до пристанището. Даже се качи с нас на борда, за да се увери, че сме добре настанени. После се сбогувахме и корабът ни понесе подир двамата избягали престъпници.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.